

პილარ 3

წლიური ანგარიში

2025

სარჩევი

1. მიმოხილვა	3
2. სს „თიბისი ბანკის“ მმართველობითი ანგარიშგება	3
3. ჯგუფის შესახებ ინფორმაცია და ჯგუფის სტრუქტურა	4
4. კორპორაციული მმართველობა	7
5. ბანკის სტრატეგია	27
6. რისკის მართვა	28
7. გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) სტრატეგია	64
8. კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გამჟღავნება 2025 წ.	70
9. ანაზღაურების პოლიტიკა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის და სამეთვალყურეო საბჭოს არაადმასრულებელი დირექტორებისთვის	105
10. ოპერაციები აქციონერებთან	112
11. ტერმინების განმარტება	113

1. მიმოხილვა

„კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის №92/04 ბრძანებით მიღებული რეგულაციის თანახმად, კომერციულ ბანკებს მოეთხოვებათ რაოდენობრივი და ხარისხობრივი ინფორმაციის გამოქვეყნება მათ რისკ-პროფილთან და რისკის აპეტიტთან, კორპორაციულ მართვასა და ანაზღაურების პოლიტიკასთან დაკავშირებით წლიური პერიოდულობით.

პილარ 3-ის წინამდებარე წლიური ანგარიში (შემდგომში „ანგარიში“) მომზადებულია ქართულ და ინგლისურ ენებზე და ხელმისაწვდომია „თიბისი ბანკის“ და საქართველოს ეროვნული ბანკის ვებგვერდებზე.

2. სს „თიბისი ბანკის“ მმართველობითი ანგარიშგება

ხელმძღვანელობა ვალდებულია მოამზადოს სს „თიბისი ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“) ფინანსური ანგარიშგება ყოველი ფინანსური წლისთვის ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად. წლიური ფინანსური ანგარიშგება სამართლიანად უნდა ასახავდეს ბანკის ფინანსურ მდგომარეობას და ფინანსურ შედეგებს მოცემული პერიოდისთვის. ხელმძღვანელობამ არ უნდა დაამტკიცოს ფინანსური ანგარიშგება, სანამ ის არ დაკმაყოფილდება იმ ფაქტით, რომ ბანკის მითითებული პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილია სამართლიანი და მართებული ინფორმაცია.

ხელმძღვანელობა თვლის, რომ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მან სათანადო სააღრიცხვო პოლიტიკები გამოიყენა, რომლებიც მხარდაჭერილია გონივრული განსჯითა და შეფასებებით და რომ დაცულია შესაბამისად მიჩნეული ბუღალტრული აღრიცხვის ყველა სტანდარტი. ხელმძღვანელობას ასევე სჯერა, რომ ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის საფუძველზე.

ამასთან, ხელმძღვანელობა ვალდებულია მოამზადოს ანგარიში საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის მიერ „კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების შესახებ“ 2017 წლის 22 ივნისის ბრძანებით №92/04 დამტკიცებული რეგულაციის შესაბამისად (შემდგომში „ანგარიში“). ანგარიში მზადდება სს „თიბისი ბანკის“ სამეთვალყურეო საბჭოსთან შეთანხმებულ შიდა პროცესებთან და კონტროლის მექანიზმებთან სრული შესაბამისობით. „რეგულაცია კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების შესახებ“ არ მოითხოვს ანგარიშის აუდიტორულ შემოწმებას გარე აუდიტორის მიერ, შესაბამისად ანგარიშში მოცემული ინფორმაცია არ იქნება აუდიტირებული.

ანგარიში დაამტკიცა სამეთვალყურეო საბჭომ 2026 წლის 7 აპრილს და მისი სახელით ხელი მოეწერა შემდეგი პირების მიერ:

გიორგი მეგრელიშვილი
ფინანსური დირექტორი

ნინო მასურაშვილი
რისკების მართვის დირექტორი

3. ჯგუფის შესახებ ინფორმაცია და ჯგუფის სტრუქტურა

ძირითადი საქმიანობა. სს „თიბისი ბანკი“ (შემდგომში „ბანკი“) დაფუძნდა 1992 წლის 17 დეკემბერს და მდებარეობს საქართველოში. ბანკი არის აქციებით შეზღუდული სააქციო საზოგადოება და დაფუძნებულია საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. ბანკის ძირითადი საქმიანობა არის უნივერსალური საბანკო ოპერაციები, რაც მოიცავს კორპორაციულ, მცირე და საშუალო საწარმოების, საცალო და მიკრო ოპერაციებს საქართველოში. ბანკი არის კომპანიების ჯგუფის მშობელი საწარმო (შემდგომში „ჯგუფი“), რომლებიც დაფუძნებულია საქართველოში. მათი ძირითადი საქმიანობაა საბანკო, სალიზინგო, საბროკერო და ბარათების დამუშავების მომსახურების გაწევა იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის. ბანკი საქმიანობს 1993 წლის 20 იანვრიდან საქართველოს ეროვნული ბანკის („სეზ“) მიერ გაცემული საბანკო საქმიანობის გენერალური ლიცენზიის შესაბამისად. ბანკის იურიდიული მისამართია და საქმიანობის ადგილია: მარჯანიშვილის ქუჩა #7, 0102 თბილისი, საქართველო. ბანკი დაარეგისტრირა ვაკის რაიონულმა სასამართლომ და მისი რეგისტრაციის ნომერია 204854595.

ბანკს აქვს 122 (2024 წ.: 125) ფილიალი საქართველოში (ლომბარდების გამოკლებით).

საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“ („TBCG“) არის გაერთიანებულ სამეფოში დაფუძნებული საჯარო შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება. 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სს „თიბისი ბანკის“ სააქციო კაპიტალის 99.88%-ს (2024 წ.: 99.88%) ფლობდა TBCG, ამრიგად წარმოადგენდა ბანკის საბოლოო და უშუალო მშობელ საწარმოს. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ რეგისტრირებული იურიდიული მისამართია: 100 Bishopsgate, Law Debenture, ლონდონი, ინგლისი, EC2N 4AG. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ სარეგისტრაციო ნომერია 10029943.

2025 წლისა და 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინფორმაცია ბანკის მესაკუთრეების შესახებ ასე გამოიყურება:

მფლობელები	საკუთრების წილი (%) 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2025	2024
საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“	99.88%	99.88%
სხვა	0.12%	0.12%
სულ	100.00%	100.00%

2025 წლის 31 დეკემბრისა და 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ინფორმაცია საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ მესაკუთრეების შესახებ ბენეფიციარული საკუთრების წილების მიხედვით, ასე გამოიყურება:

მფლობელები	საკუთრების წილი (%) 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2025	2024
BlackRock	6.74%	4.60%
Dunross & Co.	5.57%	6.84%
Fidelity International	4.60%	2.47%
Vanguard Group	4.51%	4.24%
GTN Asia Financial Services	3.29%	N/A
Allan Gray Investment Management	3.28%	4.62%
მაშუკა ხაზარაძე და ბადრი ჯაფარიძე	15.33%	15.40%
სხვა*	56.68%	61.83%
სულ	100.00%	100.00%

* სხვა მოიცავს მფლობელებს – ფიზიკურ და იურიდიულ პირებს.

შვილობილი და მეკავშირე საწარმოები. წინამდებარე კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება შემდეგ ძირითად შვილობილ საწარმოებს მოიცავს:

შვილობილი საწარმოს სახელი	ხმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი სააქციო კაპიტალში 31 დეკემბრის მდგომარეობით		საქმიანობის ან დაფუძნების ძირითადი ადგილი	დაფუძნების წელი	სამუშაო ვალუტა	ძირითადი საქმიანობა
	2025	2024				
სს „გაერთიანებული საფინანსო კორპორაცია“	99.53%	99.53%	თბილისი, საქართველო	2001	ლარი	ბარათების დამუშავება
შპს „თიბისი კაპიტალი“	100%	100%	თბილისი, საქართველო	1999	ლარი	საბროკერო საქმიანობა
სს „თიბისი ლიზინგი“	100%	100%	თბილისი, საქართველო	2003	ლარი	ლიზინგი
შპს „TBC Kredit“ ¹	N/A	100%	ბაქო, აზერბაიჯანი	1999	აზერბაიჯანული მანათი	არასაბანკო საკრედიტო ინსტიტუტი
შპს „თიბისი ფეი“	100%	100%	თბილისი, საქართველო	2008	ლარი	გადახდების დამუშავება
შპს „თიბისი ინვესტ-ჯორჯია“	100%	100%	რამატ განი, ისრაელი	2011	ისრაელის ახალი შეკელი	ფინანსური სერვისები
შპს „თიბისი ესეთ მენეჯმენტი“	100%	100%	თბილისი, საქართველო	2021	ლარი	აქტივების მართვა

ჯგუფს აქვს ინვესტიციები შემდეგ მეკავშირე საწარმოებში:

მეკავშირე საწარმოს სახელი	ხმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი სააქციო კაპიტალში 31 დეკემბრის მდგომარეობით		საქმიანობის ან დაფუძნების ძირითადი ადგილი	დაფუძნების წელი	ძირითადი საქმიანობა
	2025	2024			
სს „კრედიტინფო საქართველო“	21.08%	21.08%	თბილისი, საქართველო	2005	ფინანსური შუამავლობა
სს „თბილისის საფონდო ბირჟა“	28.79%	28.87%	თბილისი, საქართველო	2015	ფინანსები, მომსახურება
სს „საქართველოს ფასიანი ქაღალდების ცენტრალური დეპოზიტარი“	22.87%	22.87%	თბილისი, საქართველო	1999	ფინანსები, მომსახურება
სს „საქართველოს საფონდო ბირჟა“ ²	17.33%	17.33%	თბილისი, საქართველო	1999	ფინანსები, მომსახურება
სს „კავკასრესტრი“ ²	10.03%	10.03%	თბილისი, საქართველო	1998	ფინანსები, მომსახურება

რეგისტრაციის ან დაფუძნების ქვეყანა ასევე წარმოადგენს თითოეული ზემოაღნიშნული შვილობილი და მეკავშირე საწარმოს საქმიანობის ძირითად ადგილს.

ჯგუფის ორგანიზაციული სტრუქტურა შედგება მთელი რიგი ურთიერთდაკავშირებული სამეურნეო სუბიექტებისგან, რომლებიც შედგება შვილობილი და მეკავშირე საწარმოებისგან. ეს საწარმოები არ არის კონსოლიდირებული ან აღრიცხული წილობრივი მეთოდით მათი არაარსებობის გამო. ქვემოთ წარმოდგენილია ამ სამეურნეო სუბიექტების სრული სია, დაფუძნების ქვეყანა და აქციების თითოეული კლასის მფლობელობა.

¹ 2025 წელს შპს „TBC Kredit“ გაიყიდა.

² ჯგუფს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს სს „საქართველოს საფონდო ბირჟაზე“ (რომლის დირექტორთა საბჭოში წარმომადგენლები ჰყავს), და სს „კავკასრესტრი“.

კომპანიის სახელწოდება	ზმის უფლების მქონე და ჩვეულებრივი აქციების წილი საწესდებო კაპიტალში 31 დეკემბრის მდგომარეობით		საქმიანობის ან დაფუძნების ძირითადი ადგილი	დაფუძნების წელი	ძირითადი საქმიანობა
	2025	2024			
შპს „თიბისი ინვესტ ინტერნეიშენალი“ ³	100%	100%	თბილისი, საქართველო	2016	ინვესტირების ინსტრუმენტი
უნივერსიტეტის განვითარების ფონდი ³	33.33%	33.33%	თბილისი, საქართველო	2007	განათლება
შპს „საქართველოს ნატურალური პროდუქტები“ ³	25.00%	25.00%	თბილისი, საქართველო	2001	ვაჭრობა, მომსახურება
შპს „თიბისი ტრეიდი“ ³	100%	100%	თბილისი, საქართველო	2008	ვაჭრობა, მომსახურება

³ დროებით უმოქმედო

4. კორპორაციული მმართველობა

„კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის №92/04 ბრძანებით დამტკიცებული რეგულაციის (შემდგომში „წესი“) თანახმად, ჰოლდინგური მმართველობითი სტრუქტურის არსებობისას, ბანკებმა უნდა გასცენ ინფორმაცია ჰოლდინგის სამეთვალყურეო საბჭოსა და მასთან არსებული კომიტეტების ასევე, ბანკთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღების პროცესის შესახებ.⁴

შესაბამისად, იმის გათვალისწინებით, რომ „თიბისი ბანკ გრუპ პი-ელ-სი“ (შემდგომში „კომპანია“) სს „თიბისი ბანკის“ (შემდგომში „თიბისი ბანკი“ ან „ბანკი“) მშობელი კომპანიაა, წინამდებარე თავი მოიცავს ინფორმაციას კომპანიის შესახებ.

4.1 კომპანიის დირექტორთა საბჭო

„კომერციული ბანკების მიერ პილარ 3-ის ფარგლებში ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების თაობაზე“ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის №92/04 ბრძანებით დამტკიცებული რეგულაციის მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის თანახმად, ამ თავში წარმოდგენილი ინფორმაცია მოიცავს მონაცემებს როგორც სს „თიბისი ბანკის“ (შემდგომში „ბანკი“), ასევე ბანკის მშობელი საწარმოს საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ (შემდგომში „TBC PLC“) შესახებ. TBC PLC-ის გადაწყვეტილების მიმღები მთავარი ორგანოა დირექტორთა საბჭო (შემდგომში „PLC საბჭო“). ბანკს ასევე მართავს ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო (შემდგომში „სამეთვალყურეო საბჭო“). შესაბამისად, ჯგუფში ორი მმართველი ორგანოა, თუმცა „PLC საბჭოს“, სამეთვალყურეო საბჭოს და მათი შესაბამისი კომიტეტების კომპეტენციები ეფექტურად არის დაბალანსებული, რაც უზრუნველყოფს მათი ფუნქციების სათანადოდ გადანაწილებას, იქნება ეს TBC PLC-ისთან თუ ბანკთან დაკავშირებული საკითხები.

სამეთვალყურეო საბჭოსა და „PLC საბჭოს“ არააღმასრულებელი წევრების ერთნაირი შემადგენლობა აქვთ. „PLC საბჭო“ და სამეთვალყურეო საბჭო შემდეგი ცხრა დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი წევრისგან შედგება: არნე ბერგგრენი - თავმჯდომარე, ცირა კემულარია (უფროსი დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი წევრი (SID), პერ ანდერს ფასტი, ერან კლაინი, ტიმოთ კ. კირიაკოპულოსი, ნინო სუქნიძე (თანამშრომლების ელჩი), რაჯივ სოჰნი, ჯანეტ ჰეკმანი და მონიკა კალია. ამასთან, „PLC საბჭოს“ შემადგენლობაში შედის აღმასრულებელი წევრი ვახტანგ ბუცხრიკიძე.

დიდი ბრიტანეთის კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად, „PLC საბჭოს“ წევრები ყოველ წელს ხელახლა აირჩევა ერთი წლის ვადით „TBC PLC“-ის აქციონერთა საერთო კრებაზე. შესაბამისად „PLC საბჭოს“ ყველა წევრის კანდიდატურა ამ წლის საერთო კრებაზე წარდება არჩევის ან ხელახალი არჩევის მიზნით.

„PLC საბჭო“ ყოველწლიურად აკონტროლებს კომპანიის რისკის მართვისა და შიდა კონტროლის სისტემებს, დიდი ბრიტანეთის კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად. ამავდროულად, „PLC საბჭოს“ თითოეული წევრი ვალდებულია საჭიროებისამებრ სათანადო დრო და ყურადღება დაუთმოს თავის მოვალეობებს. ეს მოიცავს „PLC-ის საბჭოსა“ და შესაბამისი კომიტეტების სხდომებზე დასწრებას, ასევე საკონფერენციო ზარებში მონაწილეობას, ადგილზე ვიზიტებს და ელექტრონული ფოსტით ეფექტურ კომუნიკაციას. „PLC საბჭოს“ წევრები ასევე ვალდებული არიან წინასწარ გაეცნონ შეხვედრის მასალებს და დამატებითი დრო დაუთმონ ჯგუფის საქმიანობას, განსაკუთრებით მაღალი აქტივობის პერიოდში. „PLC საბჭოს“ ყველა წევრი ასევე ესწრება კომპანიის კორპორაციული მდივნის მიერ ორგანიზებულ, დეტალურ და პერსონალიზებულ გაცნობით პროგრამას.

„PLC საბჭოს“ კომპეტენცია, სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან ერთად, ასევე მოიცავს „PLC“-ის სტრატეგიის, გრძელვადიანი გეგმების, რისკის აპეტიტისა და ყოველწლიური ბიუჯეტის შემუშავებას, ასევე ჯგუფის კაპიტალის ცვლილების, წილის გამოსყიდვის, მნიშვნელოვანი შენაძენებისა და შერწყმის შეფასებას. დოკუმენტი, რომელშიც მოცემულია ინფორმაცია „PLC საბჭოს“ უნარების, გამოცდილების და კომპეტენციების შესახებ შეგიძლიათ იხილოთ კომპანიის ვებგვერდზე, ბმულზე: <https://www.tbcbankgroup.com/about-us#boardOfDirectors>. საბჭოსთან დაკავშირებული საკითხები შეგიძლიათ იხილოთ შემდეგ ბმულზე:[41 - schedule-of-reserved-matters-2.pdf](#).

⁴ წესის მუხლი 6, ქვეპუნქტი „გ“.

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების ბიოგრაფიები

		
	არნე ბერგაგენი	ცირა კუმბურარია
თანამდებობა	თავმჯდომარე	უფროსი დამოუკიდებელი არააღმსრულებელი დირექტორი
კომიტეტი	CGN-ის თავმჯდომარე, HR & RemCo-ს წევრი	AC და CGN-ის წევრი
დანიშნის თარიღი	საბჭო: 2019 წლის 13 აგვისტო, თავმჯდომარე: 2021 წლის 1 მარტი	საბჭო: 2018 წლის 10 სექტემბერი, უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორი: 2021 წლის 15 სექტემბერი
მოქალაქეობა	შვედეთი	ბრიტანეთი
კარიერა	არნე მუშაობდა ფინანსური მომსახურების სფეროში 30 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში. მას ეკავა რამდენიმე უმაღლესი ხელმძღვანელისა და საკონსულტაციო თანამდებობა ცნობილ ფინანსურ ინსტიტუტებში, მათ შორის საერთაშორისო სავალუტო ფონდში, მსოფლიო ბანკში, შვედეთის ბანკში, კარნეგის საინვესტიციო ბანკში AB და შვედეთის ფინანსთა სამინისტროში და ბანკების მხარდაჭერის ორგანოში. არნემ წამყვანი როლი შეასრულა შვედეთის საბანკო კრიზისის მოგვარებაში 1991-93 წლებში და დაეხმარა FRA-ს ტაილანდში და FSC/KAMCO-ს სამხრეთ კორეაში აზიის კრიზისის დროს. არნე ასევე მუშაობდა დამოუკიდებელ არა-აღმსრულებელ დირექტორად აქტივების მართვის კომპანიებში თურქეთსა და სლოვენიაში, ასევე Piraeus Bank-ში საბერძნეთში.	ცირა გამოცდილი ფინანსური აღმასრულებელია 25 წელზე მეტი გამოცდილებით სხვადასხვა თანამდებობაზე. დღეს ცირა FTSE100-ის წამყვანი ენერგეტიკული კომპანიის Shell კორპორაციული სეგმენტის ვიცე პრეზიდენტი და დიდი ბრიტანეთის რეგიონული ხელმძღვანელია. ის ასევე Shell UK-ის დირექტორთა საბჭოს წევრი და BG Pension Scheme რწმუნებული დირექტორია. წლების განმავლობაში ცირას ხელმძღვანელმა როლმა რამდენიმე ფინანსური სფერო მოიცვა, როგორც არის Shell-ის საერთაშორისო მასშტაბით საქონლით ვაჭრობის ბიზნესის შიდა აუდიტის ხელმძღვანელი, Shell-ის ჯგუფს საუენსიო ჯგუფის სტრატეგიისა და სტანდარტების ხელმძღვანელი, Shell-ის ნედლეულით ვაჭრობის ბიზნესის ფინანსური დირექტორი კარიბის ზღვის ქვეყნებში, M&A, კომერციული ფინანსების მართვის ფუნქცია რუსეთსა და დსთ-ში, ასევე სასაქონლო ბაზრის რისკის მართვა ნედლი ნავთობის ვაჭრობის სექტორში ევროპაში.
უნარები და გამოცდილება	გამოცდილება საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებში და საკონსულტაციო როლების სხვადასხვა სამთავრობო ორგანიზაციებში; საბჭოს წევრობა და კომიტეტის თავმჯდომარის გამოცდილება დიდ ბრიტანეთში რეგისტრირებულ ბანკებში; საინვესტიციო საბანკო საქმიანობისა და ბანკების რესტრუქტურირების ხელმძღვანელობის გამოცდილება; სტრატეგიული დაგეგმვისა და იმპლემენტაციის ღრმა ცოდნა.	25 წელზე მეტი გამოცდილება ენერგეტიკის სექტორში, მათ შორის რეგულირებადი სასაქონლო ვაჭრობისა და ფინანსური მომსახურების მიმართულებით; ლონდონის დირექტორების ინსტიტუტის (დიდი ბრიტანეთი) სერტიფიცირებული დირექტორი და წევრი; ბრიტანულ-ქართული საზოგადოების ყოფილი წევრი და დიდ ბრიტანეთში ქართული სათვისტომოს ყოფილი თავმჯდომარე; ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების მართვის შესაბამისი საექსპერტო ცოდნა და გამოცდილება.
წვლილი კომპანიაში	საერთაშორისო საბანკო სფეროში 25 წელზე მეტი მუშაობის გამოცდილებითა და ცოდნით, არნე, როგორც თავმჯდომარე, ღირებულ ხედვას სთავაზობს საბჭოს. არნე მნიშვნელოვან როლს ასრულებს კომპანიის ძირითად აქციონერებთან ურთიერთობების მხარდაჭერაში და ეკონომიკური გაურკვევლობის მართვაში თავისი ვრცელი გამოცდილების წყალობით ფასდაუდებელ მხარდაჭერას უწევს კომპანიასა და მთლიანად სექტორს მათ წინაშე არსებული გამოწვევების გადაჭრის პროცესში. ბოლო წლებში არნემ, როგორც კორპორაციული მართვისა და ნომინაციების კომიტეტის თავმჯდომარემ, უზრუნველყო მაღალკვალიფიციური კადრების დანიშვნა. ამან მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა საბჭოს შემადგენლობის კომპანიის კულტურასთან, სტრატეგიასთან და ხელმძღვანელობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაში.	ცირას, როგორც სპეციალისტის ცოდნა ფინანსური მომსახურების, რისკის მართვისა და შიდა აუდიტის სფეროებში აძლევს მას საშუალებას, კონსტრუქციულად გამოხატოს თავისი აზრი და წვლილი შეიტანოს საბჭოს საკითხების გადაწყვეტაში. დიპლომირებული დირექტორის მმართველობითი თვისებები მას შესაძლებლობას აძლევს იმოქმედოს, როგორც თავმჯდომარის საიმედო მრჩეველმა და წარმოადგინოს სხვა დირექტორთა ინტერესები. ცირას საბჭოში შემოაქვს თავისი მნიშვნელოვანი გამოცდილება მარეგულირებელი, სტრატეგიული და საერთაშორისო ფინანსური მომსახურების და ფინანსური ბაზრების ცოდნის მიმართულებით.
გარე დანიშვნები	კომპანიის Hoting Innovations AB თავმჯდომარე	შპს Shell International-ის კორპორაციული და მართვის მიმართულების ვიცე პრეზიდენტი დიდ ბრიტანეთში, და Shell-ის სხვადასხვა ჯგუფების დირექტორი დახურული საუენსიო ფონდის British Gas Trustee Solutions Ltd.-ის მიერ ნომინირებული რწმუნებული დირექტორი (Shell-ის მიერ British Gas-ის შეძენის შემდგომ)

		
	პერ ანდრეოვ ფასთი	ჯანეტ ჰეგმანი
თანამდებობა	დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი	დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი
კომიტეტი	AC-ის თავმჯდომარე, RC-ისა და CGN-ის წევრი	HR & RemCo-ის თავმჯდომარე, CGN და ESGE-ის წევრი
დანიშვნის თარიღი	2021 წლის 4 მაისი	2023 წლის 23 თებერვალი
მოქალაქეობა	შვედეთი	ამერიკა
კარიერა	ბოლო 25 წლის განმავლობაში პერ ანდრესი მუშაობდა გენერალურ დირექტორად კომპანიებში SBAB Bank, Hoist Finance და European Resolution Capital, ასევე ფინანსური დირექტორისა და სხვა მაღალი რანგის აღმასრულებელ თანამდებობებზე წამყვან ჩრდილო-ევროპულ ბანკში SEB. მან ასევე მიიღო დიდი გამოცდილება სტრატეგიულ კონსულტირებაში, და 10 წელი იმუშავა უმაღლესი დონის საკონსულტაციო კომპანიებში - McKinsey & Company და QVARTZ (ამჟამად Bain & Company). პერ ანდრესი იყო ევროპის 15-ზე მეტი საფინანსო დაწესებულების არააღმასრულებელი დირექტორი. გარდა ამისა, მან აქვს დიდი პროფესიული გამოცდილება, რადგან მუშაობდა ევროპის 20-ზე მეტ ქვეყანაში, არააღმასრულებელი დირექტორისა და მრეწველის პოზიციებზე კორპორაციებსა და მთავრობებში.	2017 წლის თებერვლიდან 2019 წლის დეკემბრამდე ჯანეტი იყო ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკის (EBRD) სამხრეთ და აღმოსავლეთ ხმელთაშუაზღვის რეგიონის (SEMED) მმართველი დირექტორი. ის ასევე იყო ევკიპტის წარმომადგენლობის ხელმძღვანელი კაიროში, დღეს ის ყაზახეთში, ასტანის საერთაშორისო საფონდო ბირჟის, Air Astana-სა და Citi Kazakhstan-ის საბჭოების არააღმასრულებელი დირექტორია. Citi-ში ხანგრძლივი კარიერის განმავლობაში, იგი მუშაობდა EMEA-ს კორპორაციულ და საინვესტიციო მმართველ დირექტორად და ასრულებდა მთელ რიგ ფუნქციებს EMEA-ს მასშტაბით, ასევე პასუხისმგებელი იყო გლობალურ ურთიერთობებზე საბანკო მომსახურებაში CEMEA-ს მასშტაბით.
უნარები და გამოცდილება	გენერალურ დირექტორად და უფროს აღმასრულებელ ოფიცერად მუშაობის დიდი გამოცდილება, რომელსაც 20 წელზე მეტი აქვს ნამუშევარი წამყვან ბანკებსა და სხვა საფინანსო დაწესებულებებში; დამოუკიდებელ არააღმასრულებელი დირექტორად მუშაობის 40 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება; კორპორაციული მართვის, ლიდერობისა და სტრატეგიული კონსულტირების ძლიერი უნარ-ჩვევები; ფართო გამოცდილება ფინანსურ ანგარიშგებაში, ინვესტირებაში ურთიერთობაში და შიდა კონტროლში; შესაბამისი გამოცდილება ევროპის ფინანსური საინფორმაციო ტექნოლოგიების (ფინტექ) და კრედიტების მართვის სფეროებში.	30 წელზე მეტი ხნის გამოცდილება კორპორატიულ, საინვესტიციო და დეველოპერულ საბანკო სფეროში. ღრმა საექსპერტო ცოდნა საბანკო სფეროს გლობალურ ურთიერთობებში. 15-წლიანი გამოცდილება ოპერაციების მართვაში. ბიზნეს-გეგმებისა და სტრატეგიული ცვლილებების შემუშავებისა და შესრულების შესაბამისი გამოცდილება სხვადასხვა იურისდიქციებში, მათ შორის ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში, ჩრდილოეთ აფრიკაში, ახლო აღმოსავლეთსა და ცენტრალურ აზიაში. ეს მოიცავდა ძირითადი პარტნიორული ურთიერთობების დამყარებას ეროვნულ მთავრობებთან.
წვლილი კომპანიაში	პერ ანდრესი ცნობილია, როგორც ფინანსური ექსპერტი აუდიტისა და რისკების კომიტეტის მუშაობის საკითხებში. მას აქვს საბანკო და ფინანსური მომსახურების და მარეგულირებელ გარემოში საქმიანობის დიდი გამოცდილება. პერ ანდრესის ფართო მართვის და გლობალური აღმასრულებელი გამოცდილება ხელს უწყობს მიერ აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარის ფუნქციის შესრულებას, და მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს საბჭოს განხილვებსა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში.	ჯანეტს საბჭოში შემოაქვს ფინანსური სერვისებისა და კორპორაციული ბანკინგის ღრმა ცოდნა, თავისი განვლილი გამოცდილებებიდან ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკში რეგიონული ოპერაციების სტრატეგიის ფორმულირებისა და შექმნის მიმართულებით, ის იდეალურად შეეფერება კომპანიის ხელმძღვანელობას. ჯანეტი ცდილობს უზბეკეთის ბაზრის მნიშვნელოვანი ზრდის პოტენციალის გამოყენებას კომპანიაში.
გარე დანიშვნები	კომპანიის „Lyra Financial Wealth“ თავმჯდომარე „Atle Fund Management AB“-ის საბჭოს წევრი სს „Ukrasbank“-ის საბჭოს წევრი და აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე „Brocc Finance AB“-ის რისკების მართვისა და აუდიტის კომიტეტის საბჭოს წევრი და თავმჯდომარე	ასტანის საერთაშორისო საფონდო ბირჟის საბჭოს წევრი და აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარე „Air Astana“-ს საბჭოს წევრი, ყაზახეთი „Citybank“-ის საბჭოს წევრი, ყაზახეთი

		
	ერან კლიშინი	ტიმოთი პ. კირიაკოპულუსი
თანამდებობა	დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი	დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი დირექტორი
კომიტეტი	ESGE-ის თავმჯდომარე, TDAC და RC-ის წევრი	RC-ის თავმჯდომარე, AC და TDAC-ის წევრი
დანიშნვის თარიღი	2021 წლის 4 მაისი	2021 წლის 4 მაისი
მოქალაქეობა	ბრიტანეთი	საბერძნეთი
კარიერა	ერანი გამოცდილი საერთაშორისო ბანკირია. თავისი კარიერის განმავლობაში, რომელიც ორ ათწლეულს ითვლის, მას ეკავა ხელმძღვანელი როლები წამყვან საფინანსო დაწესებულებებში, როგორც არის Citibank, Deutsche Bank, ING და Commerzbank. განვითარებული და განვითარებად ბაზრებზე მუშაობისას, ის საბანკო სექტორში რამდენიმე ფუნქციაზე იყო ფოკუსირებული, მათ შორის რისკების, საბანკო სტრატეგიის, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის, ტექნოლოგიების, კორპორაციული მმართველობის, გეოპოლიტიკური გარემოს, დაკრედიტებისა და ფინანსური მომსახურებების რეგულაციებზე. მისი ინტერესის სფეროს გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის, ტექნოლოგიების (მათ შორის კიბერ ტექნოლოგიები, ხელოვნური ინტელექტი და ციფრული ტექნოლოგიები) და რისკების ურთიერთდადაკვეთა წარმოადგენს. ერანი არის „Chapter Zero Uzbekistan“-ისა და „Chapter Zero Ukraine & Caucasus“-ის საბჭოს წევრი. დღემდე ის უკრაინის უმსხვილესი ბანკის „PrivatBank“ არააღმასრულებელი დირექტორის ფუნქციას ასრულებდა, სადაც ომის დროს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე იყო. ერანი ფლობს სამართლის მაგისტრის ხარისხს იაპონიის, ჩუოს უნივერსიტეტის წამყვანი სამართლის ფაკულტეტიდან, ასევე ლონდონის ბიზნეს სკოლის მეცნიერებათა მაგისტრის ხარისხს (Sloan Masters).	ტიმოთი არის მაღალი რანგის საბანკო აღმასრულებელი ოფიცერი მნიშვნელოვანი საერთაშორისო გამოცდილებით. მისი სპეციალიზაციაა ინვესტიციების მართვა, საოპერაციო ტრანსფორმაცია, ბალანსის ოპტიმიზაცია რისკების მართვა და ფინანსური ინჟინერია. ის იყო საბერძნეთის სუვერენული ფონდის Hellenic Corporation of Assets and Participations საბჭოს წევრი, და ინვესტიციებისა და რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე. ტიმოთი ასევე იყო Attica Bank SA-ს რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე და Agreed Payments SA-ს დირექტორთა საბჭოს წევრი. ტიმოთი იყო აღმასრულებელი გენერალური მენეჯერი და რისკების მართვის დირექტორი საბერძნეთის საფონდო ბირჟაზე განთავსებულ წამყვან ბანკში - Piraeus Bank S.A-ში, Goldman Sachs Inc.-ის მმართველი დირექტორი ფიქსირებული შემოსავლის ვალუტებისა და ნედლეულით ვაჭრობის განყოფილებაში და ეკავა საბჭოს წევრისა და აღმასრულებელი როლები სადაზღვევო, ფინტექის, ფინანსური მომსახურებებისა და საკონსულტაციო სექტორებში.
უნარები და გამოცდილება	დიდი გამოცდილება საბანკო, საკრედიტო, კაპიტალის ბაზრებსა და ფინანსური რეგულირების სფეროში; დიდი გამოცდილება გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სფეროში; საექსპერტო გამოცდილება რისკების, კორპორაციული მართვის, სტრატეგიისა და სტრუქტურირების საკითხებში; განვითარებადი ბაზრების საბანკო და დაინტერესებული მხარეების მართვის დიდი გამოცდილება; ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების მართვის შესაბამისი საექსპერტო ცოდნა და გამოცდილება.	დიდი გამოცდილება კაპიტალის გლობალურ ბაზრებში, რეგიონულ საბანკო მომსახურებებში და ზედამხედველობის ქვეშ მყოფ სუბიექტებში; რისკის მართვის ექსპერტი, ინვესტიციების მენეჯერი და ბალანსის ოპტიმიზატორი; საოპერაციო ტრანსფორმაციისა და კრიზისის მართვა სისტემური ბანკების და ფინტექ მიმართულებით; მმართველობის, რისკებისა და აქტივების მართვის ზედამხედველობის ძლიერი უნარები როგორც საფონდო ბირჟაზე განთავსებული, ასევე კვაზი-სახელმწიფო სუბიექტებისთვის.
წვლილი კომპანიაში	ერანს საბჭოსათვის მოაქვს მნიშვნელოვანი რისკების, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის, ტექნოლოგიების, მმართველობისა და ფინანსური რეგულირების ფართო და მრავალფეროვანი გამოცდილება, რომელიც მან მიიღო მსხვილ საფინანსო დაწესებულებებსა და საკონსულტაციო სფეროებში როგორც განვითარებულ, ასევე განვითარებად ბაზრებზე, რითაც იგი იდეალურად შეესაბამება ESG და ეთიკის კომიტეტის ხელმძღვანელობის მოთხოვნებს ჯგუფის სახელით.	ტიმოთის საბჭოში შემოაქვს დიდი გამოცდილება მმართველობის, ფინანსებისა და საოპერაციო სფეროდან. მისი ღრმა ცოდნა მას საშუალებას აძლევს დაეხმაროს და ხელი შეუწყოს კომპანიის სტრატეგიულ მართვას და აკონტროლოს მისი განხორციელების გზები. იგი ხელმძღვანელობდა საინვესტიციო და რისკების ფუნქციებს საერთაშორისო საფონდო ბირჟებზე განთავსებულ ბანკებში და ასრულებდა ეროვნული კეთილდღეობის ფონდის საინვესტიციო კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობას; არის საფონდო ბირჟაზე კოტირებული ბერძნული ბანკის რისკების კომიტეტის თავმჯდომარე, სხვადასხვა იურისდიქციებში რისკებზე მუშაობის ფართო გამოცდილება ტიმოთის საშუალებას აძლევს შემოიტანოს ინოვაციური და პოზიტიური ხედვა რისკების კომიტეტის თავმჯდომარის როლზე.
გარე დანიშვნები	„Chapter Zero Ukraine and Caucasus“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი „Chapter Zero Uzbekistan“-ის საკონსულტაციო საბჭოს წევრი	„Agreed Payments SA“-ის საბჭოს წევრი

		
	რაჯივ სოლუნი	ნინო სულვანიძე
თანამდებობა	დამოუკიდებელი არაადმინისტრაციული დირექტორი	დამოუკიდებელი არაადმინისტრაციული დირექტორი და თანამშრომელთა ელჩი
კომიტეტი	TDAC-ის თავმჯდომარე, RC და HR & RemCo-ის წევრი	HR & RemCo-სა და ESGE-ის წევრი
დანიშვნის თარიღი	2021 წლის 24 ნოემბერი	2021 წლის 24 ნოემბერი
მოქალაქეობა	ინდოეთი	საქართველო
კარიერა	რაჯივს აქვს 40 წლიანი გამოცდილება კორპორაციული ზრდის უფროსი აღმასრულებელი დირექტორის პოზიციაზე. იგი არის ციფრული ტექნოლოგიების სპეციალისტი და მუშაობდა ფინანსური მომსახურებებისა და სხვადასხვა სფეროებში ევროპაში, ჩრდილოეთ ამერიკასა და აზიაში. ადრე რაჯივს ეკავა აღმასრულებელი თავმჯდომარის და არაადმინისტრაციული დირექტორის პოზიციები, ოქსფორდის უნივერსიტეტის სამედიცინო ტექნოლოგიური ინოვაციების კომპანიაში შპს „OXISIGHT“. იგი იყო გენერალური დირექტორის უფროსი მრჩეველი IT მომსახურების გლობალურ ფირმაში Zensar Ltd, დიდ ბრიტანეთში და საკონსულტაციო საბჭოს წევრი Garble Cloud Inc.-ში, კიბერუსაფრთხოების კომპანიაში სილიკონის ველზე, აშშ. რაჯივმა მიიღო ძლიერი საოპერაციო გამოცდილება, როგორც HCL Technologies-ის პრეზიდენტმა, და ფინანსური მომსახურების ფირმაში Mphasis, რომელიც Hewlett Packard-ის კომპანიაა. რაჯივი იყო მსოფლიო ეკონომიკური ფორუმის საექსპერტო სამუშაო ჯგუფის წევრი დაბალნახშირბადიანი ეკონომიკური კეთილდღეობის საკითხებში და წვლილი შეიტანა კლიმატის ცვლილების განხილვებში დავოსის საზაფხულო მსოფლიო ეკონომიკურ ფორუმზე.	ნინო არის ბიზნეს იურისტი, რომელსაც აქვს 20 წელზე მეტი გამოცდილება ქართულ ბაზარზე. მას აქვს სიღრმისეული ცოდნა და პრაქტიკული გამოცდილება სხვადასხვა სფეროში, მათ შორის საბანკო, საფინანსო, კორპორაციულ, რეგულირების, კონკურენციისა და კაპიტალის ბაზრების მიმართულებით. ადრე ნინო სს „საქართველოს ბანკის“ გენერალური მრჩეველი იყო. „თიბისი ბანკ გრუპ პი-ელ-სი“-ში მოსვლამდე ის სხვადასხვა თანამდებობაზე იყო საერთაშორისო იურიდიულ ფირმებში Dentons და DLA Piper 11 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში. დღეს ნინო იურიდიული ფირმის - შპს „სულვანიძე და პარტნიორები“ მმართველი პარტნიორია.
უნარები და გამოცდილება	40 წელზე მეტი ხნის კორპორაციული ლიდერობის ძლიერი გლობალური გამოცდილება; მნიშვნელოვანი საკონსულტაციო და აღმასრულებელი გამოცდილება ტექნოლოგიურ და კიბერუსაფრთხოების კომპანიებთან ფინანსურ მომსახურებებსა და სხვა დარგებში; ადამიანური რესურსების მართვის ფართო საექსპერტო ცოდნა; ინფორმაციული უსაფრთხოების რისკების მართვის შესაბამისი საექსპერტო ცოდნა და გამოცდილება.	ფინანსური მომსახურების ძლიერი გამოცდილება; დიდი გამოცდილება წამყვანი იურიდიული მრჩეველის რანგში ფინანსური მომსახურების სექტორის მსხვილ ტრანზაქციებსა და პროექტებში; მმართველობის, მარეგულირებელი და რისკების მართვის ფართო გამოცდილება, მათ შორის ლონდონის საფონდო ბირჟაზე კოტირებულ კომპანიაში; კომპანიების კონსულტირების გამოცდილება სხვადასხვა სექტორში, მათ შორის ტელეკომუნიკაციაში, ფარმაცევტიკაში, ენერგეტიკაში და კომერციაში.
წვლილი კომპანიაში	რაჯივს საბჭოში მოაქვს საერთაშორისო ხელმძღვანელობისა და ზოგადი მენეჯმენტის ფართო გამოცდილება, რომელიც მან მოიპოვა ტექნოლოგიებისა და ფინტექ სექტორებში მუშაობისას. მას ფასეული წვლილი შემოაქვს კომპანიის ტექნოლოგიურ განვითარებაში, რომელსაც უფრო და უფრო მეტი მნიშვნელობა ენიჭება. ამასთან დაკავშირებით, ის დაინიშნა ტექნოლოგიებისა და მონაცემების კომიტეტის თავმჯდომარედ, სადაც ის უზრუნველყოფს ძირითად მხარდაჭერას და ხელმძღვანელობას ამ სფეროებში.	ნინო არის გამოცდილი ქვეყნის შიდა და საერთაშორისო იურისტი, რომელსაც აქვს განსაკუთრებული გამოცდილება რეგულირებად სექტორებში, სადაც მან კონსულტაციები გასწია მრავალ სხვადასხვა სამართლებრივ, მარეგულირებელ და ბიზნეს საკითხებზე. ნინოს ღირებული გამოცდილება და მისი შეხედულებები ამდიდრებს საბჭოს განხილვებსა და სტრატეგიულ აზროვნებას.
გარე დანიშვნები	ამჟამად არ არის დანიშნული სხვა დამატებითი პოზიციებზე საბჭოში	ქართული საქველმოქმედო ორგანიზაციის „Care Caucasus“ საბჭოს წევრი ამერიკის სავაჭრო პალატის (AMCHAM) დირექტორთა საბჭოს წევრი „სულვანიძე და პარტნიორების“ მმართველი პარტნიორი

	
	მონიკა კალია
თანამდებობა	დამოუკიდებელი არაადმასრულებელი დირექტორი
კომიტეტი	AC, ESGE-ისა და TDAC-ის წევრი
დანიშნვის თარიღი	2025 წლის 1 ნოემბერი
მოქალაქეობა	ბრიტანეთი
კარიერა	მონიკა არის ფინანსური მომსახურებების აღმასრულებელი ხელმძღვანელი 30 წელზე მეტი ხნის გამოცდილებით ფინანსებისა და ფინტექ ინდუსტრიების სფეროში. ის იყო მრავალი ჯილდოს მფლობელი ფინტექ-კომპანიის Neyber დამფუძნებელი და მმართველი დირექტორი - ორგანიზაციისა, რომელიც მომხმარებელთა ფინანსურ კეთილდღეობაზეა ორიენტირებული. გარდა ამისა, იგი ფულისა და პენსიების სამსახურში არაადმასრულებელი დირექტორის პოზიციას იკავებდა. მონიკა მომხმარებელთა უფლებების დამცველია და მუშაობდა საქველმოქმედო ორგანიზაციის StepChange რწმუნებულ დირექტორად, ასევე დიდი ბრიტანეთის მთავრობის მიერ ნაღდ ფულზე წვდომის დამოუკიდებელი მიმოხილვის პანელის წევრად. Forbes-მა იგი ფინტექის სფეროს ერთ-ერთ წამყვან ქალ ლიდერად აღიარა, ხოლო Financial Times-მა - დიდი ბრიტანეთის ტექნოლოგიური სექტორის 100 ყველაზე გავლენიან BAME ლიდერს შორის დაასახელა. უფრო ადრე მონიკა იყო ევროპული ბანკების კვლევის გუნდის თანახელმძღვანელი კომპანიაში Goldman Sachs.
უნარები და გამოცდილება	ამჟამად ერთგულება ბიზნესში ქალებისა და უმცირესობების წინსვლის მხარდაჭერის მიმართ; 25 წელზე მეტი გამოცდილება ფინანსური მომსახურების სექტორში; ფართო გამოცდილება ფინანსური შესაძლებლობების გაძლიერებაში ისეთ სფეროებში, როგორიცაა ხელმისაწვდომი კრედიტი, დანაზოგების მართვისა და ვალების კონსულტირება.
წვლილი კომპანიაში	მონიკას გააჩნია ფინანსური, ტექნოლოგიური, სტრატეგიული და მმართველობითი ექსპერტიზის მდიდრი გამოცდილება, რომელიც ჩამოყალიბდა წამყვან ინსტიტუტებში, მათ შორის Goldman Sachs-ში, Credit Suisse-ში, the Money and Pensions Service-სა და LifeSight Ltd-ში უფროს და არაადმასრულებელ ხელმძღვანელ პოზიციებზე მუშაობის შედეგად. მას აქვს ფინტექ ინოვაციების, ციფრული ტრანსფორმაციისა და მონაცემებზე დაფუძნებული ბიზნეს-მოდელების მიმართულებით ხელმძღვანელობის ვრცელი პრაქტიკული გამოცდილება, რასაც ემატება მარეგულირებელი შესაბამისობისა და რისკების მართვის ღრმა ცოდნა.
გარე დანიშვნები	ამჟამად არ არის დანიშნული სხვა დამატებით პოზიციებზე საბჭოში

კომპანიის დირექტორთა საბჭოს კომიტეტები

„PLC საბჭო“ ახდენს გარკვეული პასუხისმგებლობის დელეგირებას კონკრეტულ კომიტეტებზე და მათგან იღებს მხარდაჭერას. კომიტეტები განიხილავენ და რეკომენდაციებს გასცემენ მათზე დელეგირებულ საკითხებზე. „PLC საბჭოს“ სტრუქტურაში ექვსი კომიტეტია: კორპორაციული მართვისა და ნომინაციების კომიტეტი, აუდიტის კომიტეტი, რისკების კომიტეტი, ადამიანური რესურსების და ანაზღაურების კომიტეტი, ტექნოლოგიების, მონაცემების, ხელოვნური ინტელექტისა და კიბერუსაფრთხოების კომიტეტი, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობისა და ეთიკის კომიტეტი. თითოეული კომიტეტის კომპეტენციები მათი სამუშაო დავალებით განისაზღვრება.

კორპორაციული მართვისა და ნომინაციების კომიტეტი

კორპორაციული მართვისა და ნომინაციების (CGN) კომიტეტი პასუხისმგებელია ტალანტების მართვაზე, ნომინაციებსა და ჩანაცვლების დაგეგმვაზე საბჭოსთვის, მისი კომიტეტებისთვის, უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორისთვის (SID), სამუშაო ძალის ჩართულობის საკითხებზე პასუხისმგებელი არაადმასრულებელი დირექტორისთვის („თანამშრომელთა ელჩი“), კომპანიის მდივნისთვის, აგრეთვე კომპანიისა და მისი შვილობილი კომპანიების აღმასრულებელი დირექტორებისთვის.

ჯგუფს შიგნით კორპორაციული მართვის განვითარებასა და ფუნქციონირებასთან მიმართებით, კორპორაციული მართვისა და ნომინაციების კომიტეტის მთავარი პასუხისმგებლობებია:

- კორპორაციულ მართვასთან დაკავშირებული სახელმძღვანელო მითითებების ცვლილების დამტკიცება, ჯგუფის ამგვარ გაიდლაინებთან და მოქმედ საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის მონიტორინგი და, საჭიროების შემთხვევაში, „PLC საბჭოსთვის“ რეკომენდაციების გაცემა ამგვარი ცვლილებების ან დამატებითი მოქმედებების თაობაზე;
- დამოუკიდებლობის სტანდარტების გადახედვა „PLC საბჭოს“ წევრებისთვის; და
- „PLC საბჭოს“ და მისი კომიტეტების შესრულების მაჩვენებლებისა და ეფექტურობის შეფასების პროცესის მონიტორინგი და შეფასება (მათ შორის ამ კომიტეტის ყოველწლიური ეფექტურობის თვითშეფასება);
- ჯგუფის კორპორაციული მმართველობის პოლიტიკებისა და პრაქტიკების განვითარებისა და დანერგვის ზედამხედველობა.

თანამდებობაზე შერჩევასთან დაკავშირებით კომიტეტის მთავარი პასუხისმგებლობები მოიცავს შემდეგს:

- „PLC საბჭოს“ სტრუქტურის, ზომის და შემადგენლობის რეგულარულად მიმოხილვა, მისი უნარების, გამოცდილების, დამოუკიდებლობის და ცოდნის მიმდინარე ბალანსის შეფასების, მათ შორის მრავალფეროვნების და გენდერული თანასწორობის გათვალისწინებით;
- სხვადასხვა გამოცდილების მქონე კანდიდატების გამოვლენა და რეკომენდაციების მიცემა „PLC საბჭოსთვის“ ამ უკანასკნელის შემადგენლობის შესახებ;
- „PLC საბჭოს“ თავმჯდომარის და მისი უფროსი დამოუკიდებელი წევრის დახმარება ყოველწლიური შეფასების პროცესის განხორციელებაში „PLC საბჭოს“ და მისი კომიტეტების მთლიანი და ინდივიდუალური შესრულების მაჩვენებლების და ეფექტურობის შესაფასებლად;
- „PLC საბჭოსთვის“ ხანგრძლივ პერიოდში რეკომენდაციების გაცემა მისი საკადრო რეზერვის გეგმის შესახებ.

აუდიტის კომიტეტი

აუდიტის კომიტეტი აკონტროლებს კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების სიზუსტეს, მიმოიხილავს მის შიდა ფინანსურ კონტროლებსა და რისკების მართვის სისტემებს, ასევე ზედამხედველობს შიდა და გარე აუდიტორებთან ურთიერთობას, მათ შორის მათ დამოუკიდებლობასა და ეფექტიანობას.

კომიტეტის ძირითადი პასუხისმგებლობებია:

- „PLC“-ის შიდა ფინანსური და არაფინანსური კონტროლების გადახედვა შიდა კონტროლის სტრუქტურის ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად და მათი ცვლილების შესახებ, ასევე „PLC“-ის რისკების კომიტეტთან დაკავშირებით ნებისმიერი რეკომენდაციის გადახედვა; ჯგუფის შიდა კონტროლის, რისკის მართვის, შესაბამისობის უზრუნველყოფისა და მმართველობის ფუნქციების შეფასება, მართვა და მონიტორინგი;
- ჯგუფის ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისობის მონიტორინგი იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ისინი აკმაყოფილებდნენ საკანონმდებლო და ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნებს, ასევე იმის უზრუნველსაყოფად, რომ განსჯის ყველა სფერო სრულად იყოს გათვალისწინებული „PLC საბჭოსთვის“, „TBC PLC“-ის შესახებ სამართლიანი, დაბალანსებული და გასაგები რეკომენდაციის გაცემამდე;
- ჯგუფის შიდა აუდიტორული საქმიანობების ეფექტურობისა და დამოუკიდებლობის, ასევე გარე აუდიტორებთან მისი ურთიერთობის გათვალისწინება; და
- რეკომენდაციების გაცემა „PLC საბჭოზე“ ჯგუფის გარე აუდიტორების დანიშვნასთან, განმეორებით დანიშვნასთან და მოხსნასთან დაკავშირებით და მათი ანაზღაურებისა და დასაქმების პირობების დამტკიცება.

რისკების კომიტეტი

რისკების კომიტეტი ახდენს საბჭოს მხარდაჭერას ჯგუფის რისკების მართვის ჩარჩოს ზედამხედველობაში, და უზრუნველყოფს რისკის აპეტიტისა და რისკის მასშტაბის ჯგუფის სტრატეგიასთან შესაბამისობას. ის ხელს უწყობს ძლიერი რისკების კულტურის ჩამოყალიბებას, ზედამხედველობს ფინანსური და არაფინანსური რისკების იდენტიფიცირების და მართვის პროცესებს, ასევე ხელს უწყობს ფუნქციონირებადი საწარმოს, რისკების მართვისა და სიცოცხლისუნარიანობის ანგარიშგების მომზადებას. კომიტეტი ასევე უზრუნველყოფს, რომ ყოველწლიურად შეფასდეს ახალი და არსებითი რისკები, მათ შორის ის რისკები, რომლებიც საფრთხეს უქმნის ჯგუფის ბიზნეს-მოდელს, ოპერაციულ საქმიანობას, გადახდისუნარიანობას ან ლიკვიდობას.

ამ მიზნის მისაღწევად რისკების კომიტეტი პასუხს აგებს:

- თავისი დასკვნების გადახედვასა და „PLC საბჭოსთვის“ წარდგენაზე ჯგუფის რისკის მართვის სტრუქტურის ფარგლებში, რაც მოიცავს რისკებთან დაკავშირებულ პრინციპებს, პოლიტიკებს,

მეთოდოლოგიებს, სისტემებს, პროცესებს, პროცედურებსა და ადამიანურ რესურსებს. ეს ასევე გულისხმობს რისკის პრინციპებსა და პოლიტიკებში ახალი ან არსებითი ცვლილებების განხილვას, ასევე ნებისმიერი მოქმედების გადახედვას, რაც წარმოიქმნება ამგვარი პოლიტიკის არსებითი დარღვევით. რისკების კომიტეტი მჭიდროდ თანამშრომლობს აუდიტის კომიტეტთან და გეგმავს ერთობლივ შეხვედრებს საერთო საკითხებთან დაკავშირებით.

- „PLC საბჭოს“ უწევს კონსულტაციას სტრატეგიული ოპერაციების შესახებ, რომლებიც მიმართულია რისკის ასპექტებზე, რისკის აპეტიტის და რისკის მიმართ ჯგუფის ამტანობაზე.
- განიხილავს და ამტკიცებს შიდა რისკის მართვის შესახებ ანგარიშგებას და ჯგუფის სიცოცხლისუნარიანობის შესახებ ანგარიშს, რომლებიც „PLC“-ის ყოველწლიურ ანგარიშგებაშია შესული.
- უზრუნველყოფს იმ განვითარებადი და ძირითადი რისკების დეტალურ შეფასებას, რომლებიც ჯგუფის წინაშე დგას, მათ შორის რისკებისა, რომლებიც საფრთხეს უქმნის ბიზნეს-მოდელს, მომავალ შესრულების მაჩვენებლებს, გადახდისუნარიანობას და ლიკვიდურობას.

ადამიანური რესურსების და ანაზღაურების კომიტეტი

ადამიანური რესურსების და ანაზღაურების კომიტეტი ხელმძღვანელობს ადამიანურ რესურსებსა და ანაზღაურებასთან დაკავშირებულ საკითხებს. ის საბჭოს ეხმარება იმის უზრუნველყოფაში, რომ ჯგუფის ადამიანური რესურსები და ანაზღაურების პოლიტიკები ხელს უწყობს გრძელვადიან წარმატებას და ერგება მის სტრატეგიას, ღირებულებებსა და დაინტერესებული მხარეების მოლოდინებს. კომიტეტი ზედამხედველობს აღმასრულებელი დირექტორებისა და უფროსი ხელმძღვანელობის ანაზღაურებას, უზრუნველყოფს სამართლიანობას, მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობას და მკაფიო კავშირებს ანაზღაურებასა და შესრულების მაჩვენებლებს შორის. ის ასევე განიხილავს სამუშაო ძალის უფრო ფართომასშტაბიან პოლიტიკას ანაზღაურების, შეღავათებისა და პერსონალის მართვის შესახებ, რაც ხელს უწყობს ჯგუფში ეთიკის, სამართლიანობისა და ანგარიშვალდებულების თანმიმდევრული კულტურის ჩამოყალიბებას.

კომიტეტი პასუხისმგებელია:

- ანაზღაურების შესაბამისი დონის განსაზღვრაზე, რათა მოხდეს სათანადო ნიჭის მოზიდვა და შენარჩუნება, და მის დაბალანსებაზე იმ კომპენსაციის დონესთან, რომელიც მისაღებია ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისთვის.
- ჯგუფის ანაზღაურების პოლიტიკის პრინციპების შედგენასა და მიმოხილვაზე და „TBC PLC“-ის და ბანკის აღმასრულებელი დირექტორების ანაზღაურების საკითხების განსაზღვრასა და დამტკიცებაზე, ასევე ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების (დირექტორების) მართვაზე.
- დაქირავებულ პირთა ანაზღაურების სტრუქტურის ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ცვლილების გადახედვაზე „TBC PLC“-ის შიგნით.
- ანგარიშის გაცემაზე „PLC“-ის ანაზღაურების პოლიტიკის და პროცედურების შესახებ, რომლებიც „PLC“-ის ყოველწლიურ ანგარიშში იქნება ჩართული და უზრუნველყოფს იმას, რომ ამგვარი ანგარიში ყოველწლიურად წარედგინოს აქციონერებს დასამტკიცებლად.

ტექნოლოგიების, მონაცემების, ხელოვნური ინტელექტისა და კიბერუსაფრთხოების კომიტეტი

კომიტეტი შეიქმნა 2021 წლის ივნისში ტექნოლოგიებისა და მონაცემების კომიტეტის სახით. 2025 წელს მას გადაერქვა სახელი და გახდა ტექნოლოგიების, მონაცემების, ხელოვნური ინტელექტისა და კიბერუსაფრთხოების კომიტეტი. კომიტეტი საბჭოს ეხმარება ჯგუფის ტექნოლოგიური და მონაცემთა დაცვის სტრატეგიის მართვაში, ასევე საერთო სტრატეგიულ გეგმასთან და მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაში. კომიტეტი ყურადღებას ამახვილებს ტექნოლოგიებთან, ციფრულ პლატფორმებთან, მონაცემებთან და ანალიტიკასთან, ავტომატიზაციასთან, კიბერუსაფრთხოებასთან და ხელოვნურ ინტელექტთან დაკავშირებულ ძირითად სტრატეგიულ საკითხებზე. ის აკონტროლებს ხელმძღვანელობის მიერ IT სტრატეგიის შესრულებას მთელ ჯგუფში.

კომიტეტის ძირითადი პასუხისმგებლობები:

- ტექნოლოგიებისა და მონაცემების არსებული მდგომარეობის, სტრატეგიისა და განხორციელების ეტაპების; 3-წლიანი მიზნობრივი ოპერაციული მოდელისა და ბანკის საერთო სტრატეგიასთან მისი შესაბამისობის; მარეგულირებელი ცვლილებების გავლენის შეფასება და მათთვის მზადყოფნა; ტექნოლოგიებისა და მონაცემების შიდა და გარე აუდიტის რეკომენდაციები; ხარვეზების ანალიზი და მათი შემცირების გეგმის შექმნა.
- - ტექნოლოგიებისა და მონაცემთა სისტემების შესაძლებლობებისა და რისკების მიმოხილვა, მათ შორის კონკურენტული უპირატესობების გამოყენების შესაძლებლობების შეფასება, ასევე რისკებისა

და მდგრადობის ანალიზი ცვალებადი ბიზნეს-მოდელის, რევოლუციური ტექნოლოგიების (მათ შორის ხელოვნური ინტელექტისა და გენერაციული ხელოვნური ინტელექტის), მარეგულირებელი ცვლილებებისა და კიბერ საფრთხეების კონტექსტში. ასევე რისკებისა და აუდიტის კომიტეტებთან თანამშრომლობა გადაფარულ საკითხებზე.

- ჯგუფის კიბერუსაფრთხოებასთან დაკავშირებული სისტემების პერიოდული მიმოხილვა; ხარვეზების ანალიზი და მიტიგაცია, ასევე საქმიანობის უწყვეტობის გეგმების თანმიმდევრულობის უზრუნველყოფა;

გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი

გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი 2022 წელს შეიქმნა. ის საბჭოს ეხმარება ჯგუფის გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სტრატეგიის, პოლიტიკებისა და პროგრამების ზედამხედველობაში. კომიტეტი უზრუნველყოფს მდგრადობასთან დაკავშირებული საკითხების სტრატეგიულ მართვასა და გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის ინიციატივების ჯგუფის ძირითად ბიზნეს ამოცანებთან შესაბამისობას, ასევე ქმნის გრძელვადიან ღირებულებას, ახდენს რისკების მიტიგაციას და მართავს დაინტერესებული მხარის მოლოდინებს. კომიტეტი უზრუნველყოფს კომპანიის მუდმივ ორიენტირებას გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობით საკითხებზე, რომლებიც მნიშვნელოვანია ყველა ჩვენი დაინტერესებული პირისთვის.

კომიტეტის ფუნქციას წარმოადგენს PLC საბჭოს მხარდაჭერა და კონსულტაცია გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (i) სტრატეგიის, (ii) პოლიტიკისა და (iii) პროგრამების განხორციელების ზედამხედველობაში;

თითოეული კომიტეტის ფუნქციები დეტალურად იხილეთ მათ დებულებებში შემდეგ ბმულზე: <https://www.tbcbankgroup.com/about-us/governance/committees/>

კომპანიის მართვის „სარკისებური სტრუქტურის“ პოლიტიკის შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს ერთნაირი საკომიტეტო სტრუქტურა აქვს, მათ შორის კომიტეტების შემადგენლობის მხრივაც.

„PLC საბჭოს“ კომიტეტების შემადგენლობა ასე გამოიყურება:

	აუდიტი	რისკი	CGN	HR & RemCo	ESG & Ethics	Tech & Data	SID	EA
არნე ბერგერენი			Ch.	M.				
ჯანეტ ჰეკმანი			M.	Ch.	M.			
ერან კლაინი		M.			Ch.	M.		
ცირა კემულარია	M.		M.				SID	
ვენერა სუქნიძე				M.	M.			EA
პერ ანდერს ფასტი	Ch.	M.	M.					
ტიმოთ კ. კირიაკოპულოსი	M.	Ch.				M.		
რაჯივ სოჸნი		M.		M.		Ch.		
მონიკა კალია	M.				M.	M.		

M - წევრი, Ch - თავმჯდომარე, SID - დამოუკიდებელი არააღმასრულებელი წევრი, EA - თანამშრომელთა ელჩი

კომპანიის დირექტორთა საბჭოს წევრთა დამოუკიდებლობა

„PLC საბჭოს“ და სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობა შესაბამისი კომიტეტების ჩათვლით იდენტურია, არააღმასრულებელი წევრობის თვალსაზრისით.

კორპორაციული მმართველობის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტს „PLC საბჭოსგან“ მიღებული აქვს „PLC საბჭოს“ არააღმასრულებელი წევრების დამოუკიდებლობის შეფასების უფლებამოსილება, დიდი ბრიტანეთის კორპორაციული მართვის კოდექსის შესაბამისად. მას შეფასებული და დადასტურებული აქვს, რომ „PLC საბჭოს“ ყველა არააღმასრულებელი წევრი, რომლის კანდიდატურა წლიური საერთო კრების კენჭისყრაზე არჩევისთვის ან განმეორებითი არჩევისათვის დგება, დამოუკიდებლად არის მიჩნეული. ეს დასკვნა მიღებულ იქნა ყველა იმ გარემოების გათვალისწინების შემდეგ, რასაც შესაძლოა შეეღაზა, ან შესაძლოა რომ შეღაზოს მათი დამოუკიდებლობა. დიდი ბრიტანეთის კორპორაციული მართვის კოდექსის შესაბამისად, „PLC საბჭოს“ თითოეული წევრი ვალდებულია დაუყოვნებლივ აცნობოს „PLC საბჭოს“ ისეთი

ნებისმიერი მოვლენის შესახებ, რამაც შეიძლება გავლენა იქონიოს მის დამოუკიდებლობაზე. ამავდროულად, სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა არააღმასრულებელი წევრი, ასევე მიჩნეულია დამოუკიდებლობად საქართველოს კორპორაციული მართვის კოდექსით დადგენილი კრიტერიუმების შესაბამისად.

მრავალფეროვნება და ინკლუზიურობა

საბჭო განსაზღვრავს მრავალფეროვნების უზრუნველყოფის მნიშვნელობას და გამოავლენს ჩვენი ბიზნესის მნიშვნელოვან სარგებელს, რომელიც მომდინარეობს მრავალფეროვანი გამოცდილების მქონე საბჭოს და ხელმძღვანელი გუნდის მხრიდან, რაც მოიცავს დიდ გამოცდილებას, კულტურულ ცოდნას და სხვადასხვა პერსპექტივას განხილვებში და აუზნობებს გადაწყვეტილების მიღების ხარისხს. 2020 წლის სექტემბერში საბჭომ მიიღო მრავალფეროვნების პოლიტიკა, რომელიც ბოლოს 2023 წლის დეკემბერში გადაიხედა. პოლიტიკა უზრუნველყოფს იმას, რომ საბჭოში თანამდებობაზე დანიშნით განხორციელდეს კონტრიბუცია ჯგუფის მრავალფეროვნების და ინკლუზიურობასთან დაკავშირებული მიზნების მიღწევაში.

ეთნიკური და გენდერული მრავალფეროვნება

საბჭო განაგრძობს „Parker Review“-ს მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფას, რაც გულისხმობს საბჭოში სულ მცირე ერთი BAME (შავკანიანი, აზიელი და ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენელი) წევრის ყოლას და ჯგუფი გეგმავს მომავალშიც დააკმაყოფილოს ეს რეკომენდაციები. საბჭო ითვალისწინებს „Parker Review“-ის განახლებულ ამბიციებს, განსაზღვროს აღმასრულებლებსა და მათ უშუალო დაქვემდებარებულ პირებთან დაკავშირებული მიზნები. მიუხედავად იმისა, რომ საბჭოს ჯერ არ შეუთანხმებია მიზნები, კორპორაციული მმართველობის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტსა და საბჭოს შორის განხილვები ჩატარდა იმის თაობაზე, როგორი შეიძლება იყოს ეს მიზნები კომპანიისთვის, იმ რეგიონის გათვალისწინებით, რომელშიც ის ფუნქციონირებს. საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის“ ჯგუფის⁵ სამუშაო ძალის უმრავლესობა საქართველოსა და უზბეკეთზე მოდის, ამიტომ ის შეეცდება დაგეგმოს იმ ქვეყნებისთვის მნიშვნელოვანი მიზნები, რომლებშიც განთავსებულია სამუშაო ძალა, ასევე შესაბამისი იქნება დიდ ბრიტანეთში რეგისტრირებული კომპანიისთვის.

„PLC საბჭო“ ასევე მოწოდებულია უზრუნველყოს გენდერულ მრავალფეროვნებასთან დაკავშირებით „FTSE Women Leaders Review“-ის მიერ გაცემული მიზნების დაკმაყოფილება. წინამდებარე წლიური ანგარიშის გამოცემის თარიღის მდგომარეობით, ათი წევრიდან ოთხი (40%) ქალია, ხოლო საბჭოს წამყვანი თანამდებობებიდან ერთ-ერთიც ქალს უჭირავს. აღმასრულებელი კომიტეტის ქალთა წარმომადგენლობა 25%-ს შეადგენს. უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორის თანამდებობა ცირა კემულარიას, ქალს უკავია; საბჭოს სულ მცირე ორი წევრი ეთნიკური უმცირესობის წარმომადგენელია.

დირექტორთა საბჭოს და კომიტეტის სხდომებზე დასწრება

ქვემოთ მოცემულია „PLC საბჭოს“ და კომიტეტის სხდომებზე დასწრების გრაფიკი. 2025 წლის განმავლობაში „PLC საბჭომ“ განაგრძო პერსონალური და სატელეფონო კონფერენციის სახით მოწყობილი შეხვედრების ეფექტურად განხორციელება. ყველა კომიტეტს თავმჯდომარე უძღვება და მისი წევრები „PLC საბჭოს“ არააღმასრულებელი წევრები არიან. საბჭოს თითოეული კომიტეტის თავმჯდომარე „PLC საბჭოს“ შეხვედრაზე წარმოადგენს ანგარიშს კომიტეტის საქმიანობის შესახებ, მათ შორის საკითხებზე, რომლებიც კომიტეტის რეკომენდაციით საჭიროებს „PLC საბჭოს“ მიერ დამტკიცებას. კომიტეტის დღის წესრიგის და კომიტეტის შეხვედრის მიმდინარეობის პროცესი „PLC საბჭოს“ ანალოგიურია.

„PLC საბჭოს“ და კომიტეტის სხდომებზე დასწრება 2025 წელს ასე გამოიყურებოდა:

საბჭოს წევრი	საბჭო	კორპორაციული მმართველობის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტი	ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტი	აუდიტის კომიტეტი	რისკების კომიტეტი	გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტი	ტექნოლოგიების, მონაცემების, ხელგნური ინტელექტისა და კიბერუსაფრთხოების კომიტეტი
არნე ბერგერენი	14/14	7/7	5/5	-	-	-	-
ცირა კემულარია ⁵⁶	14/14	7/7	4/4	6/7	-	-	-

⁵ ცირა კემულარიამ დატოვა თანამდებობა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტში 2024 წლის 15 თებერვალს და ამავე თარიღში დაინიშნა თანამდებობაზე კორპორაციული მართვისა და ნომინაციების კომიტეტში.

⁶ თანამდებობა დატოვა ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტში 2025 წლის 10 ოქტომბერს

პერ ანდერს ფასტი ⁷⁸	14/14	5/5	1/1	7/7	11/11	-	-
ერან კლაინი	14/14	-	-	-	11/11	4/4	4/4
ტიმოს კირიაკოპულოსი	14/14	-	-	7/7	11/11	-	4/4
რაჯივ სოუნნი ⁹¹⁰¹¹	14/14	2/2	- 4/4	-	3/3	4/4	4/4
ნინო სუქნიძე ¹²¹³¹⁴¹⁵	13/14 ¹⁶	6/6	1/1	5/5	-	3/3	-
ჯანეტ ჰეკმანი ¹⁷¹⁸	13/14 ¹⁹	1/1	5/5	-	8/8	4/4	-
ვახტანგ ზუცხრიკიძე	14/14	-	-	-	-	-	-
მონიკა კალია ²⁰²¹	2/2			2/2			1/1

სამეთვალყურეო საბჭოს და შესაბამისი კომიტეტების კრებებზე დასწრება 2025 წელს ასე გამოიყურებოდა:

საბჭოს წევრი	საბჭო	კორპორაციული მმართველობის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტი	ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტი	აუდიტის კომიტეტი	რისკების კომიტეტი	გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტი	ტექნოლოგიების, მონაცემების, ხელოვნური ინტელექტისა და კიბერუსაფრთხოების კომიტეტი
არნე ბერგერნი	14/14	6/6	5/5	-	-	-	-
ცირა კემულარია ³	14/14	6/6	4/4	6/7	-		-
პერ ანდერს ფასტი	14/14	4/4	1/1	7/7	11/11	-	-
ერან კლაინი	14/14	-			11/11	4/4	4/4
ტიმოს კირიაკოპულოსი	14/14	-		7/7	11/11	-	4/4
რაჯივ სოუნნი	14/14	2/2	- 4/4		3/3	4/4	4/4
ნინო სუქნიძე	13/14	5/5	1/1	5/5		3/3	-
ჯანეტ ჰეკმანი	13/14	1/1	5/5	-	8/8	4/4	-
მონიკა კალია	2/2			2/2			1/1

პასუხისმგებლობების გადანაწილება

არააღმასრულებელ და აღმასრულებელ პასუხისმგებლობები მკაფიოდ არის გამიჯნული, რაც ანგარიშვალდებულებას და ზედამხედველობას უწყობს ხელს. თავმჯდომარის და გენერალური დირექტორის ფუნქციები გამიჯნულია; მათი პასუხისმგებლობები გარკვევით არის განსაზღვრული წერილობით და რეგულარულად გადაიხედება საბჭოს მიერ.

⁷ შეუერთდა კორპორაციული მართვისა და ნომინაციების კომიტეტს 2025 წლის 11 თებერვალს

⁸ თანამდებობა დატოვა ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტში 2025 წლის 11 თებერვალს

⁹ თანამდებობა დატოვა ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტში 2025 წლის 11 თებერვალს

¹⁰ შეუერთდა ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტს 2025 წლის 11 თებერვალს

¹¹ შეუერთდა რისკების კომიტეტს 2025 წლის 10 ოქტომბერს

¹² თანამდებობა დატოვა კორპორაციული მართვისა და ნომინაციების კომიტეტში 2025 წლის 10 ოქტომბერს

¹³ შეუერთდა ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტს 2025 წლის 10 ოქტომბერს

¹⁴ თანამდებობა დატოვა აუდიტის კომიტეტში 2025 წლის 10 ოქტომბერს

¹⁵ შეუერთდა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის კომიტეტს 2025 წლის 11 თებერვალს

¹⁶ დირექტორი ვერ დაესწრო სესიას, თუმცა მიიღო თანმხლები მასალა და ჰქონდა შესაძლებლობა დაესვა შეკითხვები და განეხირო ციფრული დაკვირვებები ჯგუფის თავმჯდომარესთან და ჯგუფის მდივანთან ერთად

¹⁷ შეუერთდა კორპორაციული მართვისა და ნომინაციების კომიტეტს 2025 წლის 10 ოქტომბერს

¹⁸ თანამდებობა დატოვა რისკების კომიტეტში 2025 წლის 10 ოქტომბერს

¹⁹ დირექტორი ვერ დაესწრო სესიას, თუმცა მიიღო თანმხლები მასალა და ჰქონდა შესაძლებლობა დაესვა შეკითხვები და განეხირო ციფრული დაკვირვებები ჯგუფის თავმჯდომარესთან და ჯგუფის მდივანთან ერთად

²⁰ შეუერთდა აუდიტის კომიტეტს 2025 წლის ნოემბერში

²¹ შეუერთდა ტექნოლოგიების, მონაცემების, ხელოვნური ინტელექტისა და კიბერუსაფრთხოების კომიტეტს 2025 წლის ნოემბერში

თავმჯდომარე	„PLC საბჭოს“ უფროსი დამოუკიდებელი წევრი (SID)
თავმჯდომარის ძირითადი პასუხისმგებლობაა საბჭოს ხელმძღვანელობა და ეფექტურად წარმართვა.	უზრუნველყოფს საბჭოს და თავმჯდომარის უხარვეზო მუშაობას და სხვა დირექტორებთან შუამავლის როლს ასრულებს, ასევე, საჭიროების შემთხვევაში, ხელმისაწვდომია პარტნიორებისთვის.
გენერალური დირექტორი	„PLC საბჭოს“ არააღმასრულებელი წევრები
გენერალური დირექტორის ძირითადი ვალდებულებაა ჯგუფის საქმიანობის მართვა. ის პასუხს აგებს ჯგუფზე გავლენის მქონე აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის ყველა საკითხზე.	კონსტრუქციული გამოწვევების განსაზღვრა აღმასრულებელი პირებისთვის, ასევე, საჭიროების შემთხვევაში, არის თავმჯდომარის მხარდამჭერი ორგანო. ამასთან, უფროს დამოუკიდებელ დირექტორთან ერთად, უზრუნველყოფს ჯგუფის სამეწარმეო ხელმძღვანელობას და მთლიან საბჭოსთან ერთად პასუხს აგებს ჯგუფის გრძელვადიანი წარმატების უზრუნველყოფასა და პარტნიორებისთვის მდგრადი ღირებულების შექმნაზე.

თავმჯდომარის, გენერალური დირექტორის და უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორის პასუხისმგებლობების გადანაწილების შესახებ სრული ინფორმაცია მოცემულია ვებგვერდზე: <https://www.tbcbankgroup.com/>.

საკუთარი ვალდებულებების შესრულების პროცესში დამოუკიდებელი კონსულტაციის საჭიროების შემთხვევაში, საბჭოს და მის ნებისმიერ წევრს შეუძლიათ მიმართონ პირდაპირ კომპანიას. არსებობს დადგენილი პროცედურა დირექტორებისთვის შესაბამის ვითარებებში კომპანიისგან დამოუკიდებელი პროფესიონალური რჩევის მისაღებად. ამგვარი მოთხოვნები არ გაცემულა 2024 წელს. ყველა დირექტორზე ვრცელდება დირექტორების და თანამდებობის პირების ვალდებულებების დაზღვევა.

კომპანიის მდივანი

კომპანიის მდივანი უზრუნველყოფს საბჭოსა და მისი კომიტეტების მხარდაჭერას იმაში, რომ მართვის სტრუქტურები ეფექტურად ფუნქციონირებს მოქმედი კანონმდებლობის, ნორმატიული აქტებისა და საუკეთესო პრაქტიკის მოთხოვნების შესაბამისად. კომპანიის მდივანი პასუხისმგებელია საბჭოსთვის კორპორაციული მმართველობის საკითხებთან დაკავშირებით კონსულტაციის გაწევაზე, მათ შორის, დიდი ბრიტანეთის კორპორაციული მმართველობის კოდექსის გამოყენებაზე, საბჭოსა და კომიტეტებისთვის ინფორმაციის ეფექტური ნაკადის მხარდაჭერაზე და საბჭოსა და კომიტეტის პროცედურების დაცვის უზრუნველყოფაზე. კომპანიის მდივანი ხელს უწყობს დირექტორების წარდგენასა და მიმდინარე განვითარებას, ეხმარება თავმჯდომარეს საბჭოსა და კომიტეტების ეფექტურობის შეფასებაში და მოქმედებს, მთავარი დამაკავშირებელი საბჭოს, ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს შორის.

გიორგი გიგუაშვილი კომპანიის მდივანად 2024 წლის 1 ოქტომბრიდან დაინიშნა.

საბჭოზე მიკუთვნებული საკითხები

საბჭო პასუხს აგებს კომპანიის გრძელვადიან მდგრად წარმატებაზე, მისი სტრატეგიის და მიზნის განსაზღვრის, სასურველი კულტურის დანერგვის და რისკის მართვის სათანადო ჩარჩოს უზრუნველყოფის გზით. საბჭოს შემდეგი მნიშვნელოვანი ფუნქციები გააჩნია:

ფუნქცია	აღწერა
მიზანი, ღირებულება და კულტურა	ხელმძღვანელობის დახმარება ძირითადი ღირებულებების და კულტურის შექმნაში, რაც ჯგუფს მისცემს საუკეთესო შესაძლებლობას მიაღწიოს მიზანს ცხოვრების გასამარტივებლად.
კორპორაციული სტრატეგიის დაგეგმვა და მონიტორინგი	სტრატეგიული გეგმის და მიზნების შეთანხმება და დამტკიცება. საბჭო განსაზღვრავს და მიმოიხილავს შესრულების ინდიკატორებს, შეთანხმებული სტრატეგიის განხორციელების პროგრესის შესაფასებლად.
ორგანიზების და ხელმძღვანელობის ეფექტურობა	იმის უზრუნველყოფა, რომ ორგანიზაციის ხელმძღვანელობა, დიზაინი, შესაძლებლობები და მხარდამჭერი სისტემები შეესაბამებოდეს ჯგუფის მოთხოვნებს და არსებული და მომავალი საქმიანობების დივერსიფიცირებულ სტრატეგიებს.
საოპერაციო და ფინანსური მაჩვენებლები	ჯგუფის შესრულების მაჩვენებლების განხილვა ხდება სტრატეგიული მიზნების, ბიზნეს-გეგმების და ბიუჯეტების საფუძველზე. აუდიტის კომიტეტის მხარდაჭერით, საბჭო ამტკიცებს ჯგუფის ყოველწლიურ და შუალედურ ფინანსურ ანგარიშგებებს.
პარტნიორის და დაინტერესებული პირის ჩართულობა	თავისი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში, კომპანია აბალანსებს დაინტერესებული პირების და ჯგუფის გრძელვადიან ინტერესებს.

საბჭოს შეფასება

წელიწადში ერთხელ ტარდება შეფასების პროცესი, რომელიც ინდივიდუალურად განიხილავს საბჭოს, მისი კომიტეტების და „PLC საბჭოს“ წევრების საქმიანობის შედეგებს. ეს მიმოხილვა გამოავლენს ძლიერ და გასაუმჯობესებელ სფეროებს, ავლენს წვრთნის გეგმებს ჩვენი „PLC საბჭოს“ წევრებისთვის და განსაზღვრავს ცოდნის, გამოცდილების ან მრავალფეროვნების ნაწილებს, რომლებიც მემკვიდრეობის გეგმებში უნდა იყოს გათვალისწინებული.

2021 წელს თიბისი ბანკმა დაიქირავა შპს „Lintstock“ სამი წლით საბჭოს საქმიანობის შესაფასებლად. შპს „Lintstock“ საკონსულტაციო ფირმაა, რომელიც საბჭოს ეფექტურობის მიმოხილვის მიმართულებით სპეციალიზდება და მას სხვა სახის კავშირი არ აქვს თიბისი ბანკთან ამ კომპანიის რომელიმე დირექტორთან.

2025 წლის საბჭოს შეფასების შედეგები:

წლიური საერთო კრება

2025 წლის საერთო კრების შეტყობინება ყველა აქციონერს შეხვედრამდე სულ მცირე 21 სამუშაო დღით ადრე გაეგზავნება და ასევე გამოქვეყნდება ჩვენს ინვესტორებთან ურთიერთობის ვებგვერდზე: www.tbcbankgroup.com. დადგენილებებზე კენჭისყრას გამოაცხადებს მარეგულირებელი საინფორმაციო სამსახური და მისი შედეგი გამოქვეყნდება ჩვენს ინვესტორებთან ურთიერთობის ვებგვერდზე: www.tbcbankgroup.com.

4.2 სს „თიბისი ბანკის“ დირექტორთა საბჭო

ხელმძღვანელი პირების ბიოგრაფიები

ვახტანგ ბუზურიძე
გენერალური დირექტორი

გამოცდილება

- წამყვანი ბანკირი კავკასიასა და აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონში
- 25 წელზე მეტი გამოცდილება სტრატეგიულ და ფინანსურ ხელმძღვანელობაში
- სტრატეგიული დაგეგმვის და განვითარების, სტარტაპების და ფინანსურ-ტექნიკური მართვის, შერწყმისა და შესყიდვების და კაპიტალის და სასესხო კაპიტალის, თანხების მოზიდვის და ინვესტირებთან ურთიერთობების საფუძვლიანი ცოდნა და გამოცდილება

ვახტანგ საბანკო და ფინანსურ სექტორში მუშაობის 30-ზე მეტ წლიანი გამოცდილება აქვს. ის ჯგუფს შემოუერთდა 1992 წელს საქართველოში მისი დაფუძნების მომენტიდან - სტარტაპის ეტაპიდან, მიმდინარე ბაზრის ლიდერ ფინანსურ ინსტიტუტად ჩამოყალიბებამდე. ის „თიბისი ბანკს“ 1993 წელს უფროსი მენეჯერის სახით შეუერთდა და

1996 წელს დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე გახდა. 1998 წლიდან მას ეკავა სს „თიბისი ბანკის“ გენერალური დირექტორის თანამდებობა და კომპანიის გენერალურ დირექტორად 2016 წლის მაისში დაინიშნა.

ვახტანგი გამორჩეული ბანკირი კავკასიასა და აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონში და მიღებული აქვს რამდენიმე პრესტიჟული ჯილდო, მათ შორის, 2011 წლის საუკეთესო ბანკირის ჯილდო GUAM-ისგან (საქართველო-უკრაინა-აზერბაიჯანი-მოლდოვა). ეს არის დემოკრატიისა და ეკონომიკური განვითარების ორგანიზაციის ჯილდო და ასევე წლის გენერალური დირექტორის წოდება (2014 წ.) ცენტრალურ და აღმოსავლეთ ევროპაში და დსთ-ში EMEA-ს (ევროპა, ახლო აღმოსავლეთი და აფრიკა) ფინანსური ჟურნალისგან. 2019 წლის მარტის თვეში მან სპეციალური ჯილდო - „Responsible Capitalism in Adversity“ მიიღო პრესტიჟული ორგანიზაციისგან „FIRST“ - მრავალდისციპლინური საერთაშორისო ორგანიზაცია, რომლის მიზანია მრეწველობაში, ფინანსებსა და მთავრობებში ლიდერებს შორის დიალოგის ხელშეწყობა.

მიმდინარე გარე (ჯგუფს მიღმა) არააღმასრულებელი თანამდებობები

გიორგი მეგრელიშვილი
დირექტორი, ფინანსური
დირექტორი

- საქართველოს ბანკების ასოციაციის საბჭოს წევრი
- საქართველოს ბიზნეს-ასოციაციის საბჭოს წევრი
- Visa-ს ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის, შუა აღმოსავლეთის და აფრიკის (CEMEA) ბიზნეს-საბჭოს წევრი

გიორგი სს „თიბისი ბანკის“ გენერალური დირექტორის მოადგილის და ფინანსური დირექტორის თანამდებობაზე 2020 წლის ოქტომბერში დაინიშნა. ის ბანკს ფინანსური დირექტორის მოადგილის თანამდებობაზე შემოუერთდა 2020 წლის მარტის თვეში.

გიორგის ფინანსურ მომსახურებაში გლობალური ხელმძღვანელობის 25-წლიანი გამოცდილება აქვს. „თიბისიში“ მოსვლამდე, გიორგი იყო „Newest Markets N.V.“-ის (ამსტერდამი) დირექტორი და კაპიტალური რისკების და სტრუქტურის განყოფილების ხელმძღვანელი. მანამდე, 2008-2019 წლებში, გიორგის რამდენიმე წამყვანი პოზიცია ეკავა ლონდონის „Barclays Bank“-ში, მათ შორის ბარკლის ხაზინის

დირექტორის, ბარკლის შიდა მსხვილი დავალიანებების განყოფილების ხელმძღვანელი და ბარკლის ცენტრალური დაგეგმვის ხელმძღვანელი. ბარკლში მუშაობის დროს გიორგი ასევე იყო კაპიტალის და დავალიანების ინდივიდუალური მართვის ხელმძღვანელი შეზღუდული პასუხისმგებლობის საჯარო კომპანიაში „Barclays Bank“ და სტრატეგიული დაგეგმვის განყოფილების ხელმძღვანელი „Barclaycard UK“-ში.

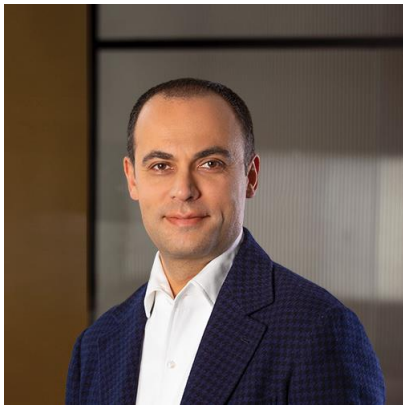
კარიერის დასაწყისში გიორგის სხვადასხვა წამყვანი მმართველობითი თანამდებობა ეკავა რამდენიმე ქართულ ორგანიზაციაში. გიორგი ბიზნეს-ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს ფლობს კემბრიჯის უნივერსიტეტის მოსამართლის ბიზნეს-სკოლიდან.

გიორგი თხელიძე
დირექტორი, კორპორაციული და
საინვესტიციო საბანკო საქმე,
დაგროვილი კაპიტალის მართვის

გიორგი სს „თიბისი ბანკში“ მიმდინარე თანამდებობაზე 2016 წლის ნოემბერში დაინიშნა, სადაც ის კორპორაციულ და საინვესტიციო საბანკო ბიზნესს ხელმძღვანელობდა. 2021 წლის იანვრიდან გიორგი ასევე პასუხს აგებს ბანკის დაგროვილი კაპიტალის მართვის სამსახურზე და სალიზინგო ბიზნესზე. გიორგი პირველად „თიბისის“ 2014 წელს შეუერთდა, როგორც სს „თიბისი ბანკის“ გენერალური დირექტორის მოადგილე და რისკების მართვის დირექტორი. გიორგის გლობალური ფინანსური მომსახურების 20-ზე მეტ წლიანი გამოცდილება აქვს. თიბისიში მოსვლამდე ის ბარკლის საინვესტიციო ბანკში მუშაობდა, სადაც მას ეკავა ევროპის, შუა აზიის და აფრიკის რეგიონის საფინანსო დაწესებულებების ჯგუფის (FIG) ვიცე პრეზიდენტის თანამდებობა. მანამდე იყო ბარკლის სასესხო დაფინანსების და რესტრუქტურისაციის ჯგუფის ასოცირებული დირექტორი. თავისი კარიერის მანძილზე ბარკლიში, ლონდონში, გიორგი მუშაობდა და წარმატებით განახორციელა არაერთი M&A ოპერაცია, სასესხო და კაპიტალის ბაზრის ტრანზაქციები ევროპის საფინანსო დაწესებულებებთან. საქართველოში მისი კარიერის

მანძილზე გიორგი იყო საქართველოში წამყვანი სადაზღვევო კომპანია „ალდაგის“ გენერალური დირექტორი და მანამდე ეკავა პროგრესული წამყვანი თანამდებობები იმავე კომპანიაში. გიორგი სტენფორდის აღმასრულებელი პროგრამის (SEP) კურსდამთავრებულია, ფლობს ბიზნეს-ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს ლონდონის ბიზნეს-სკოლისგან და სამართლის მაგისტრის ხარისხს (LLM) საერთაშორისო კომერციულ კანონმდებლობაში ნოტინგემის უნივერსიტეტიდან.

თორნიკე გოგიჩაშვილი
დირექტორი, საცალო და მიკრო,
მცირე და საშუალო საწარმოების
საბანკო მომსახურების, გადახდების
დეპარტამენტი

თორნიკე მიმდინარე პოზიციაზე - სს „თიბისი ბანკის“ გენერალური დირექტორის მოადგილე და საცალო მომსახურების განყოფილების ხელმძღვანელი - 2020 წლის იანვარში დაინიშნა. მანამდე თორნიკე ხელმძღვანელობდა საცალო, საგადახდო და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების მიმართულებებს. თორნიკე თიბისის 2018 წელს შემოუერთდა სს „თიბისი ბანკის“ საოპერაციო დირექტორის სახით.

თორნიკეს ფინანსური მომსახურების და ოპერაციების მართვის 20-ზე მეტ წლიანი გამოცდილება აქვს საქართველოში და ცენტრალურ, აღმოსავლეთ ევროპის და ევროპის რეგიონში. „თიბისიში“ მოსვლამდე ის „საქართველოს ბანკის“ ჯგუფის აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე და ოპერაციების დირექტორი იყო, მანამდე კი სხვადასხვა წამყვანი თანამდებობა ეკავა იგივე ორგანიზაციაში. 2008-2010 წლებში თორნიკე „BG Bank Ukraine“-ის (საქართველოს ბანკის შვილობილი საწარმო) ფინანსური დირექტორის იყო. უფრო ადრე თორნიკე ქართული სადაზღვევო კომპანიის „ალდაგი“ აღმასრულებელი დირექტორის, ასევე „UEDC PA“-ის საკონსულტაციო განყოფილების ფინანსური დირექტორის თანამდებობა და სხვადასხვა

მმართველობითი თანამდებობა ეკავა კომპანიაში „BCI Insurance“. თორნიკე ფლობს ბიზნეს-ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს კავკასიის ბიზნეს-სკოლიდან და აღმასრულებელ დიპლომს ოქსფორდის ბიზნეს-სკოლიდან.

თანამდებობა ეკავა კომპანიებში
ნინო მასლუშვილი
დირექტორი, რისკების მართვის
დირექტორი

ნინო სს „თიბისი ბანკის“ რისკის მართვის დირექტორად 2020 წელს დაინიშნა. მანამდე მას პროგრესული წამყვანი პოზიციები ეკავა თიბისიში მას შემდეგ, რაც ის პირველად შემოუერთდა ბანკს 2000 წელს. ნინო ბანკის აღმასრულებელი დირექტორის მოადგილე იყო 2006 წელს და სხვადასხვა დროს ხელმძღვანელობდა თიბისის საცალო და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების განყოფილებას.

ნინო ასევე თიბისის მნიშვნელოვანი შვილობილი საწარმოების სამეთვალყურეო საბჭოებში მოღვაწეობს, მათ შორის „თიბისი უზბეკეთში“, „თიბისი ლიზინგში“ და თიბისის ციფრული საბანკო მომსახურების პლატფორმაზე „სფეის ინთერნეიშენალი“. ნინოს საქართველოში ფინანსური და საბანკო მომსახურების 25-წლიანი გამოცდილება აქვს. ადრე სხვადასხვა წამყვანი და მმართველობითი ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს მართვის ევროპული სკოლისგან (თბილისი).

დირექტორთა საბჭოს გარდა, ქვემოთ მოცემული ადამიანები ბანკის აღმასრულებელი კომიტეტის გუნდში შედიან.

ბიძინა მაგაჩერიძე
ინფორმაციული განყოფილების
დირექტორი

ბიძინა სს „თიბისი ბანკში“ დღევანდელ თანამდებობაზე (საინფორმაციო სამსახურის ხელმძღვანელი) 2020 წელს დაინიშნა. 2008 წელს ბანკში მოსვლის შემდეგ, ბიძინა თანდათანობით იკავებდა წამყვან ტექნოლოგიურ თანამდებობებს „თიბისი ბანკში“, პროგრამული უზრუნველყოფის უფროსი ინჟინრიდან გუნდის ხელმძღვანელამდე, ამის შემდეგ პროგრამული უზრუნველყოფის არქიტექტურის განყოფილების ხელმძღვანელიდან საინფორმაციო ტექნოლოგიების დირექტორის მრჩეველის თანამდებობამდე.

ბიძინა ასევე თიბისის მნიშვნელოვანი შვილობილი საწარმოების სამეთვალყურეო საბჭოებში მოღვაწეობს, მათ შორის „UFC“-ის, ბარათის დამუშავების ცენტრის და „სფეის ინთერნეიშენალის“, თიბისის ციფრული საბანკო პლატფორმის ჩათვლით. ბიძინას ფინანსური მომსახურების და საბანკო სერვისების სფეროში მუშაობის თითქმის 20-წლიანი გამოცდილება აქვს. მას აქვს 10 წელზე მეტი პედაგოგიური გამოცდილება წამყვან ქართულ უნივერსიტეტებში და კვლავ

აქტიურად არის ჩართული კომპიუტერულ მეცნიერებებთან დაკავშირებულ სხვადასხვა სამეცნიერო კვლევით პროექტებში.

ბიძინას თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისგან მიღებული აქვს კომპიუტერული მეცნიერების დოქტორის ხარისხი.

გვანცა მურდვლიანი
კადრების მართვის განყოფილების
ხელმძღვანელი

გვანცა სს „თიბისი ბანკის“ ადამიანური კაპიტალის მართვის ხელმძღვანელად 2019 წლის იანვრის თვეში დაინიშნა. პირველად „თიბისი ბანკს“ 2004 წელს შემოუერთდა. ამის შემდეგ მას სხვადასხვა თანამდებობა ეკავა ორგანიზაციაში. გვანცას 10-ზე მეტ წლიანი მმართველობითი გამოცდილება აქვს. დღევანდელ თანამდებობაზე დანიშვნამდე გვანცას ეკავა ოპერაციების განყოფილების ხელმძღვანელის პოზიცია კორპორაციულ და საინვესტიციო საბანკო საქმის განყოფილებაში, სადაც ის პასუხს აგებდა CIB ოპერაციების ზედამხედველობაზე, მართავდა მომხმარებლებთან ურთიერთობის საქმიანობებს და ადამიანურ კაპიტალთან დაკავშირებულ საკითხებს. მანამდე გვანცა მართავდა ბიზნეს-ტრანსფორმაციის და რაციონალური მართვის განყოფილებას, სადაც ის უძღვებოდა პროცესის კომპლექსურ რეორგანიზაციას, დანერგა რაციონალური მეთოდოლოგია, უზრუნველყო ეფექტურობის ზრდა და განახორციელა გაყიდვების ოპტიმიზაცია ბანკის ფილიალებში.

გვანცა ფლობს აღმასრულებელ დიპლომს დიდი ბრიტანეთის ოქსფორდის უნივერსიტეტის ხსენებული ბიზნეს-სკოლისგან და

მაგისტრის ხარისხს შვედეთის ლანდის უნივერსიტეტისგან. ამასთან, ის ფლობს ბაკალავრის და მაგისტრის ხარისხს კომპიუტერულ მეცნიერებაში საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტისგან.

ნიკოლოზ დვაგერიძე
საცალო დაკრედიტების და
ოპერაციების დირექტორი

ნიკა დღევანდელ, საცალო დაკრედიტებისა და ოპერაციების დირექტორის პოზიციაზე 2024 წლის ივლისის თვეში დაინიშნა. მანამდე ის იყო „სფის ინტერნეიშენალის“ კომერციული დირექტორი და ხელმძღვანელობდა გაყიდვებისა და ოპერაციების მიმართულებას ორგანიზაციებში „TBC UZ“ და „Payme“, საერთაშორისო ბიზნესებზე ცენტრალიზებული მიდგომით. მისი საბანკო კარიერა 2008 წელს დაიწყო ბანკში კონსტანტა, სადაც მან დაკრედიტების გამოცდილება შეიძინა. ამ ფუნდამენტურმა გამოცდილებამ საფუძველი შეუქმნა დინამიკურ კარიერას საბანკო სექტორში, სადაც მან გაიღრმავა უნარები პროდუქტების განვითარების, გუნდის მართვის, მომხმარებელთა მხარდაჭერისა და დაკრედიტების მიმართულებით. ნიკამ წამყვანი როლი შეასრულა თიბისი ბანკის მიერ ბანკების კონსტანტა და რესპუბლიკა (Société Générale) შესყიდვის საქმეში და აქტიურად იყო ჩართული ქართული საბანკო სექტორისთვის ინოვაციური პროექტების გაშვებაში. 2022-2023 წლებში, „TBC UZ“-ის კომერციული დირექტორის პოზიციაზე, ის ხელმძღვანელობდნენ სრულად ციფრული ბანკის შექმნას, მნიშვნელოვანი მიზნების მიღწევას მომხმარებელთა შესყიდვებისა და ციფრული ინოვაციის

მიმართულებით. ნიკა ფლობს ბიზნეს-ადმინისტრირების მაგისტრის ხარისხს თბილისის თავისუფალი უნივერსიტეტიდან ოპერაციების მართვაში.

ბანკის დირექტორთა საბჭოს პასუხისმგებლობები

გენერალური დირექტორი, აღმასრულებელი დირექტორი

გენერალური დირექტორი ანგარიშვალდებულია პირდაპირ სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე და მისი ძირითადი პასუხისმგებლობაა ბანკის სტრატეგიული მიზნებისკენ წარმართვისა და მისი სტრატეგიის ეფექტური შესრულების უზრუნველყოფის პასუხისმგებლობა. ეს ფუნქცია მოიცავს ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების ზედამხედველობას და მნიშვნელოვანი საოპერაციო გადაწყვეტილებების მიღებას. გენერალური დირექტორის ვალდებულებაა ბანკის უმთავრესი კომერციული მიზნების გაზიარება, განვითარება და ზედამხედველობა. აღმასრულებელ გუნდთან ერთად ის ანგარიშვალდებულია „თიბისი ბანკზე“ მოქმედი ყველა აღმასრულებელი გადაწყვეტილებისა და საკითხის მართვაზე. აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის ყველა წევრი მას წარუდგენს ანგარიშს, ხოლო თავად უშუალოდ ზედამხედველობს კადრების მართვის, ექაილ ტრანსფორმაციის, ბრენდის გამოცდილებისა და მარკეტინგის, უსაფრთხოების, მაკრო ფინანსური ანალიზის,

ხელოვნური ინტელექტისა და მონაცემთა მართვის, სტრატეგიული განვითარებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს მხარდაჭერის მიმართულებებს.

დირექტორი, ფინანსური დირექტორი

ფინანსური დირექტორი (CFO) ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორისა და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე და მნიშვნელოვან სტრატეგიულ ფუნქციას ასრულებს ბანკის საერთო მართვაში. ფინანსურ დირექტორის უპირატესი პასუხისმგებლობაა ყველა ფინანსური და ბექ-ოფისის საოპერაციო საქმიანობების დაგეგმვა, განხორციელება, მართვა და კონტროლი. ეს პასუხისმგებლობები მოიცავს ინვესტორთან ურთიერთობებს, ფინანსურ ტექნოლოგიებს, ფინანსური ოპერაციების მართვასა და კონტროლს, კორპორაციულ დაფინანსებას, ასევე უფრო ფართო ფინანსურ ოპერაციებს, როგორც არის შესყიდვები, ლოგისტიკური საკითხები, ფულადი ოპერაციები და დაკავშირებული აქტივობები.

დირექტორი, კორპორაციული და საინვესტიციო საბანკო საქმე, დაგროვილი კაპიტალის მართვის სამსახური

კორპორაციული და საინვესტიციო საბანკო საქმის დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე და ის მნიშვნელოვან როლს ასრულებს ბანკის საერთო მართვის საქმეში. მისი მთავარი პასუხისმგებლობაა ბანკის კორპორაციული და საინვესტიციო საბანკო ღონისძიებების დაგეგმვა, განხორციელება, მართვა და კონტროლი. ის უზრუნველყოფს კლიენტებისთვის ფინანსური მომსახურებების ფართო სპექტრის ეფექტურ შეთავაზებას. მისი პასუხისმგებლობები მოიცავს კორპორაციული ბიზნესის მართვას, დაგროვილი კაპიტალის მართვას, საინვესტიციო ბიზნესის ხაზს, კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურებისა და დაგროვილი კაპიტალის მართვის სტრატეგიული ფინანსების დეპარტამენტს, კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურებისა და დაგროვილი კაპიტალის მართვის პროცესში ადამიანური რესურსების განვითარების, ასევე კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო მომსახურებისა და დაგროვილი კაპიტალის მართვის ღირებულების შეთავაზებისა და კომუნიკაციების მიმართულებით.

დირექტორი, საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების საბანკო მომსახურება და გადახდები

მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების და მაღალშემოსავლიანი საბანკო მომსახურების დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე და მისი უპირატესი პასუხისმგებლობაა ბანკის მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და მაღალშემოსავლიანი საბანკო სეგმენტების ბიზნესისთვის სტრატეგიის შემუშავება და განხორციელება, მათ შორის, მათი პროდუქტების შეთავაზებისა და სამიზნე ბაზრების ჩათვლით. დირექტორი პასუხს აგებს საცალო და კორპორაციული კლიენტების ფინანსირებაზე, ანაზრების განვითარებაზე, უზრუნველყოფილ დაკრედიტებაზე, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებსა და მაღალშემოსავლიან კლიენტებთან ურთიერთობაზე.

დირექტორი, რისკების მართვის დირექტორი

რისკების მართვის დირექტორი (CRO) ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის და სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე. რისკების მართვის დირექტორის უპირატესი პასუხისმგებლობაა ბანკის რისკის მართვასთან დაკავშირებული საქმიანობის ხელმძღვანელობა, მათ შორის საოპერაციო და საინვესტიციო რისკების მართვა, რესტრუქტურისა და თანხის ამოღება, რისკის შესაბამისობის უზრუნველყოფა, საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების რისკი და მოდელების მართვა, კორპორაციული საკრედიტო რისკის მართვა, სამართლებრივი საკითხები, ინფორმაციული უსაფრთხოება, რისკის ჯგუფები, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობ რისკების აღკვეთა, იდენტიფიცირება, შეფასება, მიტიგაცია, მონიტორინგი და ანგარიშგება.

დირექტორთა საბჭოს გარდა, ქვემოთ მოცემული პოზიციები ბანკის აღმასრულებელი კომიტეტის გუნდში შედიან.

დირექტორი, საცალო დაკრედიტება და ოპერაციები

საცალო დაკრედიტებისა და ოპერაციების დირექტორი ანგარიშვალდებულია აღმასრულებელ დირექტორს წინაშე და მისი ძირითადი პასუხისმგებლობაა ბანკის საცალო ბიზნესის, მისი პროდუქტების პორტფელისა და სამიზნე ბაზრისთვის სტრატეგიის შემუშავება და განხორციელება. ეს ფუნქცია ასევე მოიცავს საოპერაციო პროცესების ოპტიმიზაციას, მომხმარებელთა გამოცდილების გაძლიერებას და ციფრული ინოვაციის განვითარებას ბიზნესის მდგრადი ზრდის მხარდაჭერისა და რისკის ეფექტური მართვისთვის.

საინფორმაციო ტექნოლოგიების დირექტორი

საინფორმაციო ტექნოლოგიების დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის წინაშე და პასუხს აგებს ორგანიზაციის IT სტრატეგიის ხელმძღვანელობაზე, უზრუნველყოფს მის ბიზნეს მიზნებთან შესაბამისობას და ციფრული ტრანსფორმაციის ინიციატივების გაზიარებას. ეს ფუნქცია მოიცავს IT ინფრასტრუქტურული სერვისების, განვითარების ოპერაციების და სხვ. მართვას, ამავდროულად სისტემის ეფექტურობის უზრუნველყოფისა და ტექნოლოგიური ინოვაციის ხელშეწყობის გზით.

ადამიანური კაპიტალის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი

ადამიანური კაპიტალის დეპარტამენტის დირექტორი ანგარიშვალდებულია გენერალური დირექტორის წინაშე და პასუხს აგებს ორგანიზაციის პერსონალის მართვის სტრატეგიაზე, ტალანტების მოზიდვის, შენარჩუნებისა და განვითარებისთვის, ბიზნეს-მიზნებთან შესაბამისობის პროცესში. მნიშვნელოვანი პასუხისმგებლობები მოიცავს ტალანტის მოზიდვასა და სამუშაოს შესრულების მართვას, კომპენსაციას და ბენეფიტებს, ადამიანურ რესურსებთან დაკავშირებულ ოპერაციებს, თანამშრომელთა ჩართულობას, ხელმძღვანელობის განვითარებას და შრომით რეგულაციებთან შესაბამისობას. ეს ფუნქცია ასევე უზრუნველყოფს ძლიერი საორგანიზაციო კულტურის ხელშეწყობას და HR ინიციატივების განხორციელებას, სამუშაო ძალის პროდუქტიულობისა და ზოგადი კეთილდღეობის წახალისების გზით.

ბანკის დირექტორთა საბჭოს დონეზე ფუნქციონირებს შემდეგ კომიტეტები, რომლებიც ხელმძღვანელობას ეხმარებიან ყოველდღიური მართვის განხორციელებაში:

კომიტეტის წევრი	ინტერესთა კონფლიქტის მართვის კომიტეტი (მოცემული შემთხვევისთვის)	ინფორმაციული უსაფრთხოების საკოორდინაციო კომიტეტი	აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO)	გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის კომიტეტი	გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის კომიტეტი
გენერალური დირექტორი	X	X	X	X	
ფინანსური დირექტორი			X	X	
საინფორმაციო ტექნოლოგიების დირექტორი		X		X	
რისკების მართვის დირექტორი	X	X	X	X	X
დირექტორი, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების და მაღალშემოსავლიანი ბიზნესი			X	X	
დირექტორი, საცალო დაკრედიტება და ოპერაციები			X	X	
დირექტორი, კორპორაციული და საინვესტიციო საბანკო საქმე, დაგროვილი კაპიტალის მართვის სამსახური			X	X	
საოპერაციო რისკების ხელმძღვანელი		X			
შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი	X	X			
შესაბამისობის უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული რისკების და კონტროლის განყოფილების ხელმძღვანელი	X				
უსაფრთხოების სამსახურის ანალიტიკური დეპარტამენტის ხელმძღვანელი		X			
ინფორმაციული უსაფრთხოების განყოფილების ხელმძღვანელი		X			
საინფორმაციო ტექნოლოგიების დირექტორის მოადგილე		X			
საწარმოს რისკის მართვის ხელმძღვანელი			X		
ფინანსური და კაპიტალის რისკების მართვის განყოფილების ხელმძღვანელი			X		
კორპორაციული ფინანსების ხელმძღვანელი			X		

ფინანსური ანალიზისა და რესურსების მართვის განყოფილების ხელმძღვანელი			X		
აქტივ-პასივების მართვის განყოფილების ხელმძღვანელი			X		
IT ოპერაციების ხელმძღვანელი		X			
გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის კოორდინირების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი				X	X
კორპორაციული ზიზნის საკრედიტო რისკის განყოფილების ხელმძღვანელი					X
სახაზინო და ფინანსური მომსახურებების განყოფილების ხელმძღვანელი			X		
შესყიდვების დეპარტამენტის ხელმძღვანელი				X	
ინვესტორებთან ურთიერთობის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი				X	
ინვესტიციების რისკის მართვის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი				X	
პარტნიორი, მარკეტინგული განყოფილება				X	
სტრატეგიული კომუნიკაციების ცოდნის ცენტრის ხელმძღვანელი				X	
ადამიანური კაპიტალის დეპარტამენტის ხელმძღვანელი		X		X	
კორპორაციული ზიზნის პორტფელის მართვის განყოფილების ხელმძღვანელი (E&S რისკები)					X

5. ბანკის სტრატეგია

ჩვენი სტრატეგია მიზნად ისახავს შესრულდეს ჩვენი მისია - გავუმარტივოთ ადამიანებს ცხოვრება.

ჩვენ ამ მიზანს ვაღწევთ საქართველოში ფიზიკური და იურიდიული პირებისთვის მაღალხარისხიანი ფინანსური მომსახურების მიწოდებით. ჩვენი თითოეული ეს პრიორიტეტი გულდასმით არის შერჩეული და გაანალიზებული, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ის ხელს უწყობდეს ბანკის მაღალი მომგებიანობის, ძლიერი ზრდის პოტენციალისა და მომხმარებელთა ნდობის შენარჩუნებას.

ჩვენი 3 მთავარი სტრატეგიული პრიორიტეტი

1. ციფრული ჩართულობის გაძლიერება

- პროდუქტიულობისა და ეფექტურობის ზრდა ციფრული, ავტომატიზებული პროცესების მეშვეობით
- ციფრულად აქტიური მომხმარებლებისა და მათი ყოველდღიური ჩართულობის გაზრდა
- ფოკუსი ფიზიკური არხების განტვირთვასა და ციფრული გადაწყვეტილებების განვითარებაზე

2. ჩვენი მომხმარებლების მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესება

- ჩვენი ფიზიკური პირებისთვის და ბიზნეს მომხმარებლებისთვის საიმედო პარტნიორობის შეთავაზება
- ჩვენი მომხმარებლებისთვის პერსონალიზებული ფინანსური სერვისებისა და პროდუქტების შექმნა, რომლებიც უხარვეზოდ მიეწოდება ყველა არხით
- ინოვაციური ციფრული გადაწყვეტილებების განვითარების დაჩქარება, რითაც შეიქმნება ხელოვნურ ინტელექტზე დაფუძნებული პერსონალიზებული სამომხმარებლო გამოცდილება

3. ლიდერის პოზიციის გამყარება ბაზარზე

- ბანკის პოზიციის გამყარება კორპორაციულ, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და მაღალშემოსავლიან საცალო სეგმენტებში
- ჩვენი პოზიციის გამყარება მასობრივ საცალო სეგმენტში არაუზრუნველყოფილი დაკრედიტებისა და სადეპოზიტო პორტფელის გაფართოების გზით
- ფოკუსის გაძლიერება ყოველდღიურ საბანკო ოპერაციებსა და მომხმარებელთა ჩართულობაზე
- ტალანტების მოზიდვა, განვითარება და შენარჩუნება ძლიერი კულტურის განვითარებასთან ერთად

6. რისკის მართვა

რისკის მართვის სტრუქტურა

მთელი ორგანიზაციის მასშტაბით ბანკი იყენებს რისკის მართვის კომპლექსურ ჩარჩოს და დიდ ყურადღებას უთმობს მთელ ორგანიზაციაში რისკების მძლავრი კულტურის განვითარებას. ეს ჩარჩო უზრუნველყოფს მმართველობის იმ ეფექტური შესაძლებლობების და მეთოდოლოგიების არსებობას, რომლებიც ხელს უწყობენ რისკების გონივრულ მართვას და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას.

ბანკის მთავარ სტრატეგიულ მიზნებთან შესაბამისობაში, რისკების მართვის ჩარჩო ადგენს სტანდარტებსა და ამოცანებს და ამავე დროს, განსაზღვრავს როლებსა და პასუხისმგებლობებს. ბანკის ძირითადი რისკები, რომლებიც დეტალურად არის განხილული წინამდებარე თავში, სისტემატურად კონტროლდება და იმართება რისკების მართვის ჩარჩოს ფარგლებში, რაც ხელს უწყობს თანმიმდევრულობას მთელ ორგანიზაციაში და მის შვილობილ კომპანიებში.

რისკების მართვის დირექტორის ხელმძღვანელობით, ჯგუფის რისკების მართვის დამოუკიდებელი სამსახურის მიერ შემუშავებული ჩარჩო გადის ყოველწლიური განხილვის და დამტკიცების პროცესს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ. ეს მოიცავს რისკის მართვას ჯგუფის „დაცვის სამი ხაზის“ საოპერაციო მოდელის მიხედვით.

ბანკის რისკის აპეტიტი, რომელსაც აქვს პრინციპების, პოლიტიკების და პრაქტიკების ძლიერი ნაკრების მხარდაჭერა, განსაზღვრავს სხვადასხვა რისკის მიმართ ტოლერანტობის მისაღებ დონეებს. ეს სტრუქტურირებული მიდგომა განსაზღვრავს რისკის მიღებას დადგენილ საზღვრებში, რაც უზრუნველყოფს პროაქტიულ და დისციპლინირებულ პოზიციას რისკის მართვასთან დაკავშირებით.

ბანკი ფუნქციონირებს იმ პრინციპის საფუძველზე, რომ ყველა გუნდი ინაწილებს პასუხისმგებლობას რისკების მართვაზე, და ის განსაკუთრებულ აქცენტს აკეთებს იმ რისკებზე, რომლებიც დგება კლიენტის წინაშე. ამასთან, რისკის მართვის ფუნქცია გადამწყვეტ როლს ასრულებს რისკების მართვის საქმიანობის ზედამხედველობასა და მონიტორინგში. ეს მოიცავს ჩარჩოს შემუშავებას და მხარდაჭერის პოლიტიკების, სტანდარტების და საოპერაციო პროცედურების დაცვის უზრუნველყოფას. რისკების მართვის დირექტორი რეგულარულად წარუდგენს ანგარიშებს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს ბანკის რისკების პროფილის, საქმიანობის შედეგის და ბანკის შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტურობის შესახებ.

გარდა ამისა, ბანკში დანერგილია მკაცრი პროცესი არსებითი და განვითარებადი საფრთხეების იდენტიფიცირებისა და მართვისათვის. სამეთვალყურეო საბჭოს რეგულარულად ეცნობება იმ საფრთხეების შესახებ, რომლებიც პოტენციურად ნეგატიური ეფექტის მატარებელია ბანკის მიერ სტრატეგიული მიზნების შესრულებისთვის. ბანკის მიერ გამოყენებული კომპლექსური მიდგომა ითვალისწინებს არსებითი და განვითარებადი საფრთხეების ურთიერთდამოკიდებულებას, რაც აძლიერებს დაინტერესებული მხარეებისთვის რისკების შესახებ ინფორმაციის მიწოდების პროცესს.

რისკის მართვა

ბანკის რისკის მართვის სტრუქტურა შემუშავებულია რისკის მართვის პროცესში სრულყოფილი მიმოხილვის და სტრატეგიული გადაწყვეტილების მიღების უზრუნველსაყოფად. რისკზე ორიენტირებული კომიტეტები და რისკის ფუნქციები მნიშვნელოვან როლს თამაშობენ ბანკის შიგნით რისკის ეფექტურად მართვის პრაქტიკების ზედამხედველობაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე, რისკის მართვის ზედამხედველობის პასუხისმგებლობასთან ერთად, რიგ შემთხვევებში რისკის მართვის და კონტროლის აქტივობები რისკებზე ორიენტირებულ კომიტეტებზე არის დელეგირებული. კომიტეტების პასუხისმგებლობები მოიცავს რისკის მართვის პრაქტიკების სტრატეგიულ მიზნებზე მორგებას, რისკის აპეტიტის განსაზღვრას, რისკის მართვის პოლიტიკების განხილვას და დამტკიცებას, რისკის პასუხისმგებლობით ალების კულტურის ხელშეწყობას და რისკის იდენტიფიცირების და შეფასების პროცესების მონიტორინგს. კომიტეტებს აქვთ ვალდებულება გადახედონ განვითარებადი და ძირითადი რისკების რეგულარულ შეფასებებს, რასაც შესაძლოა გავლენა ჰქონდეს ბიზნეს-მოდელზე, შესრულების მაჩვენებლებზე, გადახდისუნარიანობასა და ლიკვიდობაზე. მათ ხელმძღვანელობას კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს რისკის ეფექტური მართვისა და ბანკის გრძელვადიანი სიცოცხლისუნარიანობისთვის.

დირექტორთა საბჭოს დონეზე კომიტეტები კრიტიკულ როლს ასრულებენ ბანკში რისკის ეფექტური მართვის ზედამხედველობაში. იქნება ეს რისკების ერთი თუ მრავალი კომიტეტი მოქმედების უფრო დეტალური

სფეროებით (მაგ. ფინანსური რისკები, რეპუტაციის რისკი ან საინფორმაციო უსაფრთხოება), მათი პასუხისმგებლობები მოიცავს რისკის ზომის ზედამხედველობას და რისკის მითითებისა და კონტროლის შესახებ საკვანძო გადაწყვეტილებების მიღებას. მიუხედავად განსხვავებული სპეციფიკური ვალდებულებებისა, საერთო მისია უცვლელი რჩება: რისკის მართვის პრაქტიკების შეთანხმება მარეგულირებელ მოთხოვნებთან და რისკის ტოლერანტობასთან.

რისკის კულტურა და დაცვის სამი მიმართულება

ბანკის რისკის მართვის ჩარჩოს და პრაქტიკებს საფუძვლად უდევს რისკის ძლიერი კულტურა, რომელიც ხაზს უსვამს დაწესებულების მიერ რისკის გონივრულად და სტრატეგიულად აღების ვალდებულებას. ბანკი მოელის, რომ მისი ხელმძღვანელები რისკის მართვის ძლიერ ქცევას, რისკების აღების სასურველ დონეზე სიკვადის უზრუნველყოფას, მათი შესაბამისი შესაძლებლობების და ჩარჩოების შემუშავებას ავლენენ და ახდენენ თანამშრომლების მოტივირებას, მიიღონ რისკზე დაფუძნებული გადაწყვეტილებები.

ბანკში რისკის კულტურის მართვის მნიშვნელოვანი პრინციპები მოიცავს შემდეგს: საბჭოს ხელმძღვანელობა (საბჭო განსაზღვრავს ტონს და ადგენს რისკზე დაფუძნებულ კულტურას ორგანიზაციაში); თანამშრომელთა ცნობიერების და ანგარიშვალდებულება (ბანკი უზრუნველყოფს იმას, რომ ყველა დონეზე მისმა თანამშრომლებმა გააცნობიერონ ორგანიზაციის მიდგომა რისკის მიმართ და ჰქონდეთ ცოდნა იმისა, რომ ფიზიკური პირები ანგარიშვალდებული არიან თავის მოქმედებებზე, ბანკის სტანდარტებზე დაფუძნებული რისკის აღების ქცევის მხრივ); კომუნიკაცია (ღია, გამჭვირვალე და ეფექტურ კომუნიკაციას ფუნდამენტურია ბანკის რისკის კულტურისთვის); და ანაზღაურების წახალისებები (ბანკი აძლიერებს თავის რისკის კულტურას იმით, რომ ანაზღაურების სტიმულები შესაბამისობაში მოჰყავს რისკის მართვის გონივრულ პრაქტიკასთან).

რისკის კულტურის მიმართ ასეთი კომპლექსური მიდგომა უზრუნველყოფს იმას, რომ ბანკი და მისი შვილობილი კომპანიები აღჭურვილნი არიან მდგრადი და პროაქტიული აზროვნებით, რომელშიც რისკების მართვა მყარად ზის ორგანიზაციის საქმიანობის წარმართველი ფაქტორების ერთობლიობაში.

რისკის სრულყოფილად მართვის მიზნით, ბანკი იყენებს დაცვის სამ ხაზიან მოდელს:

- დაცვის პირველი ხაზი: ბიზნეს მიმართულებები, რომლებიც გამოდიან დაცვის წინა ხაზზე, მონაწილეობენ რისკის აღების საქმიანობაში, აცნობიერებენ რა რისკებზე მათ გავლენას, რომლებმაც შეიძლება ხელი შეუწყონ ან შეაფერხონ ჯგუფის მიზნების მიღწევა. კარგად ჩამოყალიბებული რისკის კულტურა წარმოადგენს რისკის აღების გადაწყვეტილებების მიღების საფუძველს.
- დაცვის მეორე ხაზი: რისკის მართვის ფუნქციები უზრუნველყოფენ რისკის ეფექტურად მართვას და კონტროლს, გამოცდილების, რისკების იდენტიფიცირების, შეფასებისა და მონიტორინგის კონსოლიდირების და პირველი ხაზისთვის დახმარების გაწევის გზით. ისინი ბიზნეს მიმართულებებისგან დამოუკიდებლად მოქმედებენ და ქმნიან ჩარჩოებს და ინსტრუმენტებს რისკის ეფექტურად სამართავად.
- დაცვის მესამე ხაზი: შიდა აუდიტის ფუნქცია სამეთვალყურეო საბჭოს უზრუნველყოფს იმ გარანტიით, რომ დაცვის პირველი და მეორე ხაზების რისკის მართვის და კონტროლის მცდელობები აკმაყოფილებს სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ განსაზღვრულ მოლოდინებს.

რისკის აპეტიტი

რისკის აპეტიტი განისაზღვრება მისაღები ზღვრების ერთობლიობის სახით, რომელიც აყალიბებს რისკის კომბინირებულ დონეს, რომლის მისაღებადაც ბანკი მზად არის უკუგების მიღების და ღირებულების შექმნის მიზნით, დამტკიცებული სტრატეგიის საფუძველზე. ბანკის რისკის აპეტიტის ჩარჩო, რომელიც მართავს კორპორაციული რისკის მართვის პროცესს, ადგენს ბანკის საქმიანობის შედეგების სამართავად დასაშვებ დონის რისკის აღების მასშტაბს და პროცესს.

ბანკის მუდმივად ცვალებადი რისკების პროფილის გათვალისწინებით, ბანკის რისკის აპეტიტის ჩარჩო რეგულარულად გადაიხედება, ახლდება და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, რათა განხორციელდეს ბანკის მიერ რისკის აღების სასურველ დონესთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა.

რისკის იდენტიფიკაცია

რისკის იდენტიფიკაცია ბანკის რისკის მართვის პროცესის საფუძველს წარმოადგენს. განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რომ იდენტიფიცირებამ დააბალანსოს ორგანიზაციის ფარგლებში ბანკის დაცვის ხაზებიდან მიღებული ინფორმაცია, ასევე გარე დაინტერესებული მხარეების მიერ სრულყოფილი და საპროგნოზო

განმარტების უზრუნველყოფა. ამ რისკების სრულყოფილად და წინდახედულად გამოსავლენად, ეს პროცესი იყენებს ბანკის დაცვის ხაზებიდან, ასევე გარე დაინტერესებული პირებისგან მიღებულ ინფორმაციას.

ბანკში რისკის იდენტიფიცირების პროცესი იმართება რისკების რეესტრის ჩარჩოთი. რისკების რეესტრის რეგულარული მიმოხილვა და ცვლილება ხორციელდება მისი თანმიმდევრული შესაბამისობის და ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად.

რისკის შეფასება

ბანკი მნიშვნელოვან აქცენტს აკეთებს რისკის შეფასების მიმართ ყოვლისმომცველ მიდგომაზე, რაც შეესაბამება მის ვალდებულებას რისკის მართვის პროაქტიული პრაქტიკის მიმართ. რისკის ყველა გამოვლენილ მიმართულებას თან ახლავს რაოდენობრივი და ხარისხობრივი შეფასების ინსტრუმენტები. პროცესი დინამიკურია, მუდმივად ადაპტირდება ფინანსური ლანდშაფტის და მარეგულირებელი გარემოს ცვლილებასთან. რეგულარული მიმოხილვები და შეფასებები უზრუნველყოფს რისკების შეფასების ინსტრუმენტების და მეთოდოლოგიების ეფექტურობას.

რისკის მიტიგაცია

რისკის მიტიგაცია არის პროაქტიული მიდგომა, რომელიც მიმართულია რისკების პოტენციური ნეგატიური შედეგების მინიმიზებაზე. ყველა არსებითი რისკის პროაქტიულად გასათვალისწინებლად, ბანკი შეიმუშავებს და ნერგავს ჰარმონიზებულ რისკის მართვის პოლიტიკებს და ჩარჩოებს, რომლებიც მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ შემდეგის გათვალისწინებით:

- სტანდარტების და სახელმძღვანელო პრინციპების განსაზღვრა - რისკის მართვის პოლიტიკაში განსაზღვრულია სტანდარტები და სახელმძღვანელო პრინციპები იმის შესახებ, თუ როგორ უნდა მოხდეს რისკის მართვა ორგანიზაციაში, განისაზღვრება რისკის მართვის, და თანმიმდევრულობის და მარეგულირებელ და შიდა მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის სტრუქტურირებული მიდგომები.
- ფუნქციების და პასუხისმგებლობების განსაზღვრა - რისკის მართვის პოლიტიკებში განისაზღვრება რისკის მიტიგაციის პროცესში სხვადასხვა პირების და დეპარტამენტების ფუნქციები და პასუხისმგებლობები.
- პროცედურების ჩამოყალიბება - რისკის მართვის პოლიტიკაში განსაზღვრულია სახელმძღვანელო ჩარჩო რისკის მიტიგაციის საქმიანობების პროცედურების შესამუშავებლად.

ყველა პოლიტიკა რეგულარული გადახედვის და განახლების საგანია, დროთა განმავლობაში ახალ გამოწვევებთან შესაბამისობის და რისკის მართვის სტრატეგიების გაახლების მიზნით.

რისკის მონიტორინგი და ანგარიშგება

რისკების ანგარიშგება ბანკის რისკის მართვის ძლიერი ჩარჩოს საფუძველს წარმოადგენს. ბანკი აქვს უფლებამოსილება შექმნას რისკის ანგარიშგების ძლიერი პროცესები. ამ პროცესის მიზანია არსებითი რისკის და საერთო რისკის პროფილის შესახებ სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოებთან, ასევე უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან რეგულარული კომუნიკაციის უზრუნველყოფა.

რეგულარული მონიტორინგი რისკის აპეტიტსა და სახედამხედველო ლიმიტებთან შესაბამისობის არსებითი ინსტრუმენტია. ის პროაქტიული ღონისძიებაა ძირითადი რისკების გარემოს განვითარებაზე დაკვირვების განსახორციელებლად. ბანკი იყენებს სტრუქტურირებულ მიდგომას რისკების ანგარიშგების მიმართ, რომელიც მოიცავს მონიტორინგს რისკების ეფექტურად აღრიცხვის, შეფასებისა და კომუნიკაციისთვის. ეს უზრუნველყოფს მკაფიო და დროული ინფორმაციის მიწოდებას, რისკის მართვისა და აღმოფხვრის მიზნით ანგარიშგაღებულების ხელშეწყობას დაინტერესებულ მხარეებს შორის.

გარდა რეგულარული ანგარიშგებისა, რიგგარეშე ანგარიშგება შეიძლება გამოწვეული იყოს მოწყვლადობის მთავარი შემთხვევებით, მნიშვნელოვანი რისკების გამოვლენით ან რისკების მიზნობრივი პროფილიდან გადახვევებით. ეს მოქნილი მიდგომა უზრუნველყოფს იმას, რომ რისკების შესახებ ანგარიშგების მექანიზმი კვლავ ოპერატიულად ირეაგირებს წარმოშობილ რისკებსა და ცვალებად გარემოებებზე.

შიდა კონტროლის სისტემები

„თიბისი ბანკს“ დანერგილი აქვს ინტეგრირებული შიდა კონტროლების ჩარჩო, რომელიც შეუფერხებლად ათანხმებს ერთმანეთში რისკის მართვის, კონტროლის, შესაბამისობის და შიდა აუდიტის ფუნქციებს

მოლიანობის, ეფექტურობისა და მარეგულირებლის მოთხოვნებთან შესაბამისობის მიზნებისთვის. ეს სრულფასოვანი ჩარჩო უზრუნველყოფს პოლიტიკების და პროცედურების ზედმიწევნით დაცვას, ასევე ჩვენი პროდუქტების და სერვისების მრავალფეროვანი საჭიროებების დაკმაყოფილებას. ის ასევე არის ჩვენი პირველი, მეორე და მესამე თავდაცვის ხაზებიდან და ჩვენი მარეგულირებელი და სამართლებრივი ფუნქციებიდან წარმოქმნილი აუდიტის დასკვნებისა და რისკთან დაკავშირებული შეხედულებების ინტეგრირებული, ერთიანი საცავი, რაც ასახავს ჩვენს ვალდებულებას გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების მიმართ.

შიდა კონტროლის ჩარჩო ვრცელდება მაღალი და კრიტიკული რისკის პროცესების შეფასებაზე, ტესტირებასა და მიკვლევადობაზე, ამავდროულად ორიენტირებულია რისკების შესახებ ცნობიერების ამაღლებასა და შიდა კონტროლების განვითარებაზე. უწყვეტი მონიტორინგის და გაუმჯობესების ინიციატივები წარმოადგენს ჩარჩოს შემადგენელ ნაწილს, რაც საოპერაციო ეფექტურობას აუმჯობესებს. ეს მიდგომა ხელს უწყობს შიდა კონტროლის კულტურას, რომელიც ასახავს ჩვენს პასუხისმგებლობას შიდა კონტროლების და რისკის მართვის მიმართულებით.

სტრეს-ტესტი და გაუთვალისწინებელ ვითარებებში მოქმედებების დაგეგმვა

ბანკისთვის მნიშვნელოვანია თავისი ფინანსური მაჩვენებლების შემოწმება ისეთ პირობებში, რომლებიც არ შეესაბამება საბაზისო მოლოდინებს. ამ მიზეზით ბანკი ითვალისწინებს სხვადასხვა სტრესულ სცენარებს სისუსტეების იდენტიფიცირების, პოტენციური ზარალის დაანგარიშების და რისკის მიტიგაციის ღონისძიებების შესაბამისობის შეფასების მიზნით. დღეისათვის ბანკს დანერგილი აქვს საკუთარი ყოვლისმომცველი სტრეს-ტესტის ჩარჩო, რომელიც მდგრადობის შეფასების სცენარების ფართო სპექტრს მოიცავს. ეს არის კაპიტალის, ლიკვიდობის, საკრედიტო, კიბერ და სხვა რისკ-ფაქტორებთან დაკავშირებული სცენარები რისკის მოქმედი გარემოს შესაბამისად. სტრეს-ტესტს დიდი მნიშვნელობა აქვს ნეგატიური პირობებისთვის გაძლების უნარის შესაფასებლად, რაც მოიცავს ეკონომიკურ ვარდენებს, ბაზრის არასტაბილურობას და გაუთვალისწინებელ მოვლენებს. რეგულარულ მიმოხილვებს და კორექტირებებს არსებითი მნიშვნელობა აქვს სტრეს-ტესტის ჩარჩოს მოთხოვნებთან მუდმივი შესაბამისობის და ეფექტურობის უზრუნველსაყოფად.

ბანკი რეგულარულად ატარებს სტრეს-ტესტს. სტრეს-ტესტი ტარდება წინასწარ განსაზღვრული ჩარჩოების ფარგლებში, მათ შორის კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესის (ICAAP), შიდა ლიკვიდობის ადეკვატურობის შეფასების პროცესის (ILAAP) და გაჯანსაღების დაგეგმვის ფარგლებში, და/ან დაჩქარებული წესით - ბანკის კაპიტალზე, ლიკვიდობასა თუ ფინანსურ მდგომარეობაზე სისტემაში არსებული კონკრეტული ან უნიკალური მოვლენის გავლენის შესაფასებლად. მიუხედავად იმისა, რომ სტრეს-ტესტის საერთო მიდგომა თანმიმდევრულია, სტრესული სცენარების სიმკაცრის დონე განსხვავდება ჩარჩოების მიხედვით.

სტრეს-ტესტის ანალიზთან ერთად, გაჯანსაღების გეგმა სტრატეგიული გეგმის ფუნქციას ასრულებს სამეთვალყურეო საბჭოსა და ხელმძღვანელობისთვის, რომელიც უზრუნველყოფს კონკრეტული სტრესული პირობებისთვის მზაობას. გაჯანსაღების გეგმაში განსაზღვრულია გაჯანსაღების შესაძლებლობები განსახორციელებელი კონკრეტული ნაბიჯებით, როგორც არის გამჭვირვალე და დროული კომუნიკაცია შიდა და გარე დაინტერესებულ მხარეებთან. ჩარჩო რეგულარულად გადაიხედება და კორექტირდება თანმიმდევრული შესაბამისობის და ეფექტიანობის უზრუნველსაყოფად.

ბანკს ასევე დანერგილი აქვს ბიზნესის უწყვეტობის გეგმა. ეს გეგმა უზრუნველყოფს ორგანიზაციის მზაობას შეფერხებებზე ეფექტური რეაგირებისთვის. შეფერხების დროს შემოსავლის წყაროების შენარჩუნების და ფინანსური ზარალის მინიმიზების სტრატეგიების განსაზღვრის გზით, ეს პრაქტიკები ორგანიზაციის ფინანსური სტაბილურობის და გრძელვადიანი სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველყოფის საშუალებას იძლევა.

მნიშვნელოვანი რისკები და განუსაზღვრელობები

2025 წლის სპეციფიკური პრიორიტეტები

ბანკის საქმიანობას შეიძლება საფრთხე შეუქმნას მისი საქმიანობის ქვეყნებში შიდა პოლიტიკური დაძაბულობისა და გაურკვევლობების პოტენციურმა უარყოფითმა ეფექტებმა.

ბანკის საქმიანობა უაღრესად მოწყვლადია ქართულ ბაზარზე განვითარებული გეოპოლიტიკური მოვლენების მიმართ.

2025 წელს დაძაბული პოლიტიკური გარემო რისკის მთავარ წყაროდ რჩება საქართველოს ბაზრისთვის. საქართველოს პოლიტიკური კლიმატი დაიძაბა 2024 წლის 26 ოქტომბრის საპარლამენტო არჩევნების შემდეგ. ოპოზიციურმა პარტიებმა გაასაჩივრეს შედეგები. დაძაბულობა გაიზარდა მას შემდეგ, რაც 28 ნოემბერს მთავრობამ გამოაცხადა განზრახვა 2028 წლის ბოლომდე დროებით შეეჩერებინა მოლაპარაკებები ევროკავშირში ინტეგრაციის შესახებ.

ამ განცხადებას მოჰყვა მასიური პროტესტები მთელს ქვეყანაში, რომლებიც ზომიერი მასშტაბით 2025 წელსაც გაგრძელდა, ოპოზიციური პარტიების უმეტესობის მიერ პარლამენტისთვის ბოიკოტის გამოცხადებით, პროტესტის მონაწილეთა და ოპოზიციის რამდენიმე ლიდერის დაპატიმრებით, რამაც პოლარიზაციის მაღალი დონე წარმოშვა. საქართველოს პოლიტიკურ გარემოზე ასევე მოქმედებს გლობალურად მიმდინარე მოვლენები, მათ შორის საერთაშორისო და რეგიონულ პარტნიორობთან ურთიერთობების ცვლილება. მიუხედავად იმისა, რომ აშშ-სა და ევროპის ქვეყნებს დღემდე არ გაუტარებიათ რაიმე პირდაპირი ზომები, რომლებიც გავლენას მოახდენდა უფრო ფართო ეკონომიკაზე ან ინსტიტუციებზე, დემოკრატიული უკუსვლის ბრალდებების შემდეგ გაძლიერებულმა კონტროლმა და საერთაშორისო ჩართულობის ცვლილებებმა ხელი შეუწყო გაურკვევლობის ატმოსფეროს შექმნას, რაც პოტენციურ რისკ-ფაქტორად რჩება.

ეკონომიკური თვალსაზრისით, 2025 წელი გრძელვადიან ტენდენციებთან შესაბამისობის წელი იყო. 2024 წლის განმავლობაში მომატებულმა პოლიტიკურმა დაძაბულობამ შეამცირა ლარის მიმართ ნდობა და გაზარდა განუსაზღვრელობის დონე როგორც ადგილობრივად, ისე საერთაშორისო მასშტაბით. შესაბამისად, გაუარესებულმა მოლოდინებმა და დაძაბულმა გარემომ უარყოფითი, თუმცა შედარებით ზომიერი გავლენა მოახდინა ტურიზმსა და ხანგრძლივი მოხმარების საქონელზე მომხმარებელთა დანახარჯებზე 2024 წლის ბოლოს და 2025 წლის პირველ თვეებში, რამაც გამოიწვია ლარზე გაზრდილი ზეწოლა და ასევე გაზარდა საბანკო სისტემაში ანაზრების ეროვნული ვალუტიდან უცხოურ ვალუტაში მასშტაბური კონვერტაციის მაჩვენებელი. საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სებ) შეძლო ლარზე ამ ზეწოლის კომპენსირება აქტიური სავალუტო ინტერვენციებით, თუმცა ამან მნიშვნელოვნად შეამცირა ქვეყნის რეზერვები და ისინი საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მიერ დადგენილ დონეზე ქვემოთ დაეცა. 2025 წელს პოლარიზებული პოლიტიკური გარემოს მიუხედავად, მარტის თვეში დანახარჯების დინამიკამ აღდგენა დაიწყო. კერძოდ, ლარისთვის ხელსაყრელი გარემო შეიქმნა გაუმჯობესებული წმინდა სავალუტო შემოსვლებისა და ლარიზაციის დეპოზიტების აღდგენის წყალობით. ამან სებ-ს საშუალება მისცა საერთაშორისო რეზერვები ისტორიულად მაღალ დონემდე - 6.2 მილიარდ დოლარამდე - შეეცხო (საერთაშორისო სავალუტო ფონდის „ARA“ მაჩვენებლის ადეკვატურობის დონეს 100%-ით გადააჭარბა) წლის განმავლობაში სავალუტო ბაზრიდან 2.4 მილიარდ დოლარზე მეტის შეძენის გზით. ამასთან, ლარი 4.1%-ით გამყარდა აშშ დოლართან მიმართებით.

ბანკმა შესაბამისი ღონისძიებები გაატარა ბანკის საქმიანობის შედეგებზე და მომხმარებლებისთვის მისი მომსახურებების ხელმისაწვდომობაზე პოტენციური ნეგატიური გავლენის შესამცირებლად. ბანკი იყენებს ყოვლისმომცველ სტრეს-ტესტის ჩარჩოს და რისკის შეფასებისა და მონიტორინგის სხვადასხვა ინსტრუმენტს. მწვავე სტრესის ეფექტის შესახებ დაშვებები წლიური გაჯანსაღების გეგმის ფარგლებში ფასდება. ამასთან, ბანკმა შეიმუშავა რამდენიმე თეორიული სცენარი 2024 წლის საპარლამენტო არჩევნების შესაძლო შედეგების შესაფასებლად და შექმნა სტრეს-ტესტები ბანკის საქმიანობაზე პოტენციური გავლენების დაკალიბრების და ამავდროულად 2025 წელს პოტენციური რისკების გადაფასების მიზნით. 2025 წლის დასაწყისში შიდა დაძაბულობის სცენარი ასევე შეფასდა ICAAP-ისა და ILAAP-ის საფუძველზე, როგორც ერთ-ერთი შესაძლო სცენარი, რომელსაც შეიძლება ჰქონდეს ადგილი ბაზრის მასშტაბის სტრეს-ტესტირების ფარგლებში.

ბანკის საქმიანობის შედეგებს შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას რეგიონში განვითარებულმა ნეგატიურმა მოვლენებმა, კერძოდ, უკრაინის ომმა და გეოპოლიტიკური კრიზისის შესაძლო გავრცელებამ და/ან საქართველოდან მიგრანტების პოტენციურმა გადინებამ, ასევე შუა აზიაში სამხედრო ესკალაციამ, რასაც შეიძლება არსებითი გავლენა ჰქონდეს საოპერაციო გარემოზე საქართველოში.

ბანკის საქმიანობის შედეგები დამოკიდებულია საქართველოში მიმდინარე გეოპოლიტიკურ მოვლენებზე. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს ეკონომიკაში შემომავალი ფულადი ნაკადები საკმაოდ დივერსიფიცირებულია, ქვეყანა კვლავ მოწყვლადია მის რეგიონში გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური მოვლენების განვითარებების მიმართ. არსებული ხელშესახები რისკები, რომლებიც უკრაინაში რუსეთის შეჭრამ წარმოქმნა და შედეგად რუსეთისთვის დაკისრებული სანქციები, რაც ზრდის მიღებული განუსაზღვრელობების დონეს, კვლავ რჩება საქართველოს ეკონომიკისთვის მთავარ გარე პოტენციურ საფრთხედ. ქვეყანაზე ასევე მოქმედებს რუსეთის მიერ ოკუპირებულ ტერიტორიებზე საომარი კონფლიქტის განახლების რისკი, ხოლო რამდენიმე შედარებით მოშორებულმა კონფლიქტებმა, როგორც არის შუა აზიაში განვითარებული ვითარებები, საქართველოს ეკონომიკაზე შეიძლება იმოქმედოს აშშ დოლარის გამყარებით, ნავთობზე მაღალი ფასებით, მიგრაციის ნაკადებით და ა.შ.

ბოლო წლებში მიგრაციის ეფექტის აშკარა შემსუბუქების მიუხედავად, ის კვლავ განაგრძობს საქართველოში კონტრიბუციის განხორციელებას. შესაბამისად, ნებისმიერმა მნიშვნელოვანმა გადინებამ შეიძლება გამოიწვიოს ბიზნეს გარემოს გაუარესება. ამავდროულად, კონფლიქტის სწრაფი მოგვარების სცენარმა, განსაკუთრებით გაუქმებული სანქციების შემთხვევაში, შეიძლება გამოიწვიოს საქართველოს გავლით მიმდინარე სავაჭრო ნაკადების, სულ მცირე, ნაწილობრივი გადაღაცება, რითაც ქვეყნის ეკონომიკა ბოლო წლებში სარგებლობდა. სავარაუდოდ ეს ასევე შექმნის ისეთ დადებით ირიბ შედეგებს, როგორც არის ეკონომიკური ზრდის ძლიერი ტემპით აღდგენა რუსეთსა და უკრაინაში.

ამ რისკების მატერიალიზაციამ შესაძლოა დიდი საფრთხე შეუქმნას ეკონომიკურ საქმიანობას საქართველოში და ნეგატიური გავლენა ჰქონდეს ბანკის ბიზნეს გარემოზე და კლიენტებისა და მომხმარებლების ბაზაზე.

ბანკი აქტიურად იყენებს სტრეს-ტესტის და რისკის შეფასებისა და მონიტორინგის სხვა ინსტრუმენტებს, რათა უზრუნველყოს ტრიგერების ადრეული იდენტიფიცირება და მათი კონკრეტულ სამოქმედო გეგმებად გარდაქმნა, ბანკის საზედამხებდევლო კაპიტალზე, ლიკვიდობასა და პორტფელის ხარისხზე ნებისმიერი ნეგატიური გავლენის მინიმიზების მიზნით. ექსტრემალური სტრესის შემთხვევებში, როდესაც შესაძლოა მარეგულირებელი მოთხოვნების დარღვევა, ბანკს გააჩნია გაჯანსაღების გეგმა, რომელიც საზედამხებდევლო საბჭოსა და ხელმძღვანელობას ეხმარება კაპიტალისა და/ან ლიკვიდობის პოზიციების აღდგენის პროცესში, დადგენილ დროის მონაკვეთში.

ბანკის მოქმედების რეგიონში ფინანსური დანაშაულის რისკი არსებობს

ფინანსური დანაშაულის რისკი მოიცავს ფულის გათეთრებას, ტერორიზმის დაფინანსებას, მექრთამეობასა და კორუფციას, ასევე სანქციებთან დაკავშირებულ რისკებს. ვინაიდან ბოლო წლებში სანქციების რისკი კვლავ გაიზარდა, ბანკმა 2025 წელსაც მნიშვნელოვანი ყურადღება დაუთმო სანქციების რისკების კონტროლის ჩარჩოს მართვასა და გაუმჯობესებას.

ისტორიულად საქართველოს მჭიდრო საქმიანი და ფინანსური ურთიერთობები აქვს რუსეთთან და უკრაინასთან. 2022 წლის 24 თებერვალს რუსეთის ფედერაციის მიერ უკრაინის წინააღმდეგ წამოწყებულმა სრულმასშტაბიანმა აგრესიამ გამოიწვია მკაცრი საერთაშორისო რეაქცია, რაც მოიცავდა ეკონომიკური სანქციების დაკისრებას აშშ-ის, ევროკავშირის, დიდი ბრიტანეთისა და სხვა გლობალური პარტნიორების მხრიდან. ამ სანქციებმა გამოიწვია რუსეთისა და ბელარუსის ხელისუფლების წარმომადგენლების, ოლიგარქების, საწარმოების, საფინანსო დაწესებულებებისა და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული საწარმოების სანქცირება, სექტორული შეზღუდვებისა და კრიტიკულ ინდუსტრიებში ექსპორტ-იმპორტის აკრძალვების ჩათვლით.

2023 წლის ბოლოდან სანქციების დაწესებაზე პასუხისმგებელმა წამყვანმა ორგანოებმა განაგრძეს შეზღუდვების გამკაცრება და გაფართოება რუსეთის სამხედრო აგრესიის პასუხად. ამ ღონისძიებებმა, საქართველოში პოლიტიკური დამაბულობის ზრდასთან ერთად, გააძლიერა კონტროლი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებისა და კორესპონდენტი ბანკების მხრიდან. ამ დაწესებულებებმა უფრო ფრთხილი პოზიცია დაიკავეს და დანერგეს ოპერაციების მონიტორინგისა და მომხმარებელთა კომპლექსური შემოწმების უფრო მკაცრი მოთხოვნები.

დიდი რაოდენობით რუსეთის მოქალაქეების საქართველოში გადმოსახლებამ კიდევ უფრო მეტად გაზარდა სანქციების რისკი. რუსეთის მოქალაქეებთან ბანკის ურთიერთობის გათვალისწინებით, იზრდება სანქციების გვერდის ავლის მცდელობების რისკი.

2023 წლის დეკემბერში აშშ-ის უცხოური აქტივების კონტროლის სამსახურმა (OFAC) გამოსცა აღმასრულებელი ბრძანება, რომელსაც საქართველოს საფინანსო დაწესებულებებს დააკისრა გაძლიერებული კონტროლის გატარების ვალდებულება რუსეთის ეკონომიკაში მოქმედ რუსულ სუბიექტებთან დაკავშირებული ტრანზაქციების მიმართ, განსაკუთრებით კი სამხედრო-სამრეწველო საქმიანობასთან დაკავშირებულ ოპერაციებზე. ამის შემდეგ ევროკავშირმა, დიდმა ბრიტანეთმა და შეერთებულმა შტატებმა დამატებითი შეზღუდვები გამოსცეს, რომლებიც მიზნად ისახავდა სანქციებისგან თავის არიდების ქსელების ჩაშლას და რუსეთის საომარი ძალისხმევის მხარდაჭერის შესუსტებას.

ქვეყნის შიგნით, საქართველოს ხელისუფლების მიერ მიღებულმა ახალმა მარეგულირებელმა ზომებმა, რომლებიც მიზნად ისახავს ევროკავშირში, დიდ ბრიტანეთსა და აშშ-ში წარმოებული შეზღუდული საქონლის რუსეთსა და ბელარუსში რეექსპორტის კონტროლს, ბანკს სანქციების კონტროლის კიდევ უფრო მეტად გაძლიერებისკენ უბიძგა. ეს მოიცავს AI მონიტორინგის ინსტრუმენტების დანერგვას და სავაჭრო მეთვალყურეობის სისტემების გაძლიერებას, სანქცირებული საქონლის უკანონო ნაკადის შეზღუდულ იურისდიქციებთან მიმოცვლის თავიდან აცილების მიზნით.

2024 წლის ბოლოს და 2025 წლის დასაწყისში საქართველოში განვითარებულმა პოლიტიკურმა და გეოპოლიტიკურმა მოვლენებმა მეტად კომპლექსური რისკ-გარემოს ჩამოყალიბება განაპირობა. მმართველობასა და ინსტიტუციურ მდგრადობასთან დაკავშირებულ საკითხებზე საპასუხოდ, აშშ-მა და დიდმა ბრიტანეთმა მიზანმიმართული სანქციები დააწესეს გარკვეული ქართველი პირების წინააღმდეგ, რომლებიც საჯარო ან გავლენიან თანამდებობებს იკავებენ. 2025 წლის აპრილში დამატებითი ღონისძიებები გავრცელდა იუსტიციის სისტემაში მოქმედ ფიზიკურ პირებზე. სექტემბერში სანქციები ასევე დაუწესდათ საქართველოს მოქალაქეებს, რომლებიც სავარაუდო კავშირებს ფლობდნენ რუსეთთან და მონაწილეობდნენ პრორუსული პროპაგანდის გავრცელებასთან დაკავშირებულ საქმიანობაში. მიმდინარე მოვლენებიდან გამომდინარე, მომავალში შესაძლოა ამ მიმართულებით დამატებითი ღონისძიებები გატარდეს.

ბოლო დროს რუსულ ნავთობკომპანიებზე - „ლუკოილსა“ და „როსნეტზე“ დაწესებულმა სანქციებმა ასევე იქონიეს გავლენა საქართველოს ნავთობის სექტორზე. „ლუკოილის“ შვილობილი კომპანიის გარდა, რომელსაც მოქმედი ლიცენზიების საფუძველზე მხოლოდ შეზღუდული ოპერაციების განხორციელების უფლება აქვს, სანქციებს მთლიან სექტორზე მნიშვნელოვანი გავლენა არ ჰქონია, ვინაიდან მიწოდების ჯაჭვები მანამდეც დივერსიფიცირებული იყო.

მიუხედავად იმისა, რომ წითელი ზღვის კრიზისი შემსუბუქდა, განსაკუთრებით გაიზარდა ახალი სავაჭრო დერეფნის, მათ შორის შუა დერეფნის მნიშვნელობა. ადრე, აზიის მიმართულებით ვაჭრობაში საქართველო აწყდებოდა ირანთან დაკავშირებული გადაზიდვების რისკებს, განსაკუთრებით აშშ-ის სანქციების ქვეშ მყოფ მარშრუტებზე. თუმცა, ეს რისკები შემცირდა სავაჭრო ნაკადების ალტერნატიული მარშრუტებისკენ გადანაცვლების გამო.

აშშ-ის, ევროკავშირისა და დიდი ბრიტანეთის სასანქციო რეჟიმებთან შეუსაბამობამ შესაძლოა გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი მარეგულირებელი ჯარიმები და აღსრულების ღონისძიებები საქართველოს ეროვნული ბანკისა და საერთაშორისო ორგანოების კანონმდებლობის ცვლილების რისკის გარდა, ბანკს ასევე აქვს რეპუტაციის რისკები, მეტწილად თავის კორესპონდენტ ბანკებთან და სხვა კრიტიკული მნიშვნელობის ფინანსურ პარტნიორებთან ურთიერთობებში.

ბანკი ინარჩუნებს ნულოვანი ტოლერანტობის პოლიტიკას გაეროს, დიდი ბრიტანეთის, აშშ-ისა და ევროკავშირის სანქციების გვერდის ავლის ხელშეწყობის მიმართ. ჩვენ გვაქვს ვალდებულება შევზღუდოთ ნებისმიერი ოპერაცია სანქცირებულ მხარეებთან ან საქონელსა და მომსახურებებთან, პირდაპირ ან ირიბად.

ამ ვალდებულებასთან ერთად ბანკს შემუშავებულია აქვს ფინანსური დანაშაულის სრულფასოვანი პოლიტიკა, რომელშიც განსაზღვრულია შემდეგი მნიშვნელოვანი რისკის სფეროების მოთხოვნები: ფულის გათეთრება, ტერორიზმის დაფინანსება, მექრთამეობა, კორუფცია და სანქციები. პოლიტიკის დაცვის უზრუნველსაყოფად, დასაქმებული პირები გადიან რეგულარულ ტრენინგებს ფინანსური დანაშაულის რისკის მართვის თაობაზე და ეცნობიან ბანკის მიდგომებს და პოლიტიკასთან შეუსაბამობის პოტენციურ შედეგებს.

ჩვენი მიზანია ჩვენი მომხმარებლების, აკციონერებისა და საზოგადოების დაცვა ფინანსური დანაშაულისა და მასთან დაკავშირებული საფრთხეებისგან. ბანკი მოწოდებულია ფინანსურ დანაშაულთან დაკავშირებით

საერთაშორისო და ადგილობრივ კანონებთან შესაბამისობაზე. ჩვენი მიზანია მუდმივად ვიყოთ საუკეთესო ინდუსტრიულ პრაქტიკასთან შესაბამისობაში.

ფულის გათეთრებასთან, ტერორიზმის დაფინანსებასთან, მექრთამეობასთან, კორუფციასთან, სანქციების დარღვევასთან ან გადასახადებისგან თავის არიდებასთან დაკავშირებულ უკანონო საქმიანობასთან კავშირის თავიდან ასაცილებლად, ბანკმა დანერგა შიდა პოლიტიკები, პროცედურები და დეტალური ინსტრუქციები. ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლის (AML/CTF) მოთხოვნებთან შესაბამისობის პროგრამა მოიცავს:

- ფულის გათეთრებასთან ბრძოლის კანონებისა და ნორმატიული აქტების მოთხოვნებთან შესაბამისობის პოლიტიკებსა და პროცედურებს;
- „იგნობდე შენს კლიენტს“ (KYC) და მომხმარებლის კომპლექსური შემოწმების პროცედურებს.
- მომხმარებლის მიღების პოლიტიკა.
- ყველა შესაბამისი პირისა და სუბიექტის შემოწმება გლობალური სანქციების სიებთან მიმართებით.
- პერსონალის რეგულარული გადამზადებისა და ცნობიერების ამაღლების სესიები.
- შესაბამისობის საკითხების მიმოხილვითი შემოწმებები და დამოუკიდებლობის ტესტირება.
- საექსპო აქტივობების მონიტორინგისა და ანგარიშგების პროცედურები.

ბანკს აქვს სანქციების რისკის მართვისთვის განკუთვნილი სპეციფიკური არსებითი რესურსები, როგორც არის:

- პროგრამული უზრუნველყოფისა და მონაცემთა ბაზების შეძენა სანქციების რისკის მიტიგაციაში დასახმარებლად.
- გარე მრჩეველების ჩართულობა გაუმჯობესების თაობაზე რეკომენდაციების გასაცემად.
- გარე აუდიტის ჩატარება შიდა პოლიტიკებისა და პროცედურების შესაფასებლად.
- შესაბამისი პერსონალის საკითხთან დაკავშირებული ცოდნით აღჭურვა.
- ახალი ღონისძიებების განხორციელება შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტში, ახალი ადამიანური რესურსების დამატების ჩათვლით.

დაცვის მეორე ხაზის ფარგლებში, ბანკის შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი უზრუნველყოფს რისკის მართვას ბანკის მიერ განსაზღვრული რისკის აპეტიტის შესაბამისად და რისკის ძლიერი კულტურის განვითარების ხელშეწყობას ორგანიზაციის მასშტაბით. ბანკმა დანერგა კომპლექსური, ხელოვნურ ინტელექტზე დაფუძნებული AML უზრუნველყოფა, რაც AML სპეციალისტებს შესაძლებლობას აძლევს გააკონტროლონ კლიენტის ოპერაციები და გამოავლინონ საექსპო ქცევები.

ანომალიების დაფიქსირების, ფულის გათეთრების ორგანიზებული ღონისძიებების გამოვლენისა და შაბლონების ამოცნობის ავტომატური სისტემების შესაქმნელად, სისტემა მონაცემთა ანალიზისა და მანქანური სწავლების მეთოდებს იყენებს. ინსტრუმენტი ყველა ამ ინციდენტს საინფორმაციო პანელებში აერთიანებს და დამატებითი მოქმედებებისთვის წარუდგენს AML ოფიცრებს. ბანკი მუდმივად მუშაობს ხელოვნურ ინტელექტსა და ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული ინსტრუმენტების ეფექტურობის გაუმჯობესების მიმართულებით, შეზღუდვების უფრო ფართო სპექტრზე რეაგირების მიზნით.

ბანკი ატარებს საწარმოს რისკის ყოველწლიურ შეფასება (EWRA), დამტკიცებული მეთოდოლოგიის შესაბამისად. ის ცალკე აფასებს თანდაყოლილ რისკებსა და ფულის გათეთრების/ტერორიზმის დაფინანსების წინააღმდეგ ბრძოლისა და სანქციების რისკების კონტროლების გარემოს. ბანკში წინა წლის საერთო ნარჩენი AML/CTF რისკის დონე შეფასდა, როგორც საშუალო, ხოლო სანქციების რისკი - მატებისკენ მიდრეკილი საშუალო.

ბანკი მკაცრად იცავს ფინანსური დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლის წესებს და განაგრძობს AML და სანქციების კონტროლზე პასუხისმგებელი პირების როლისა და უფლებამოსილების გაძლიერებას.

ფინანსური რისკები

ბანკის შემოსავლის დიდი ნაწილი ფორმირდება საკრედიტო რისკის მატარებელი აქტივის ელემენტებით.

საკრედიტო რისკი წარმოადგენს ბანკისთვის ყველაზე მატერიალურ რისკს, ვინაიდან ბანკი ძირითადად დაკავებულია ტრადიციული დაკრედიტების საქმიანობით. ეს არის ზარალის მიღების რისკი, რომელიც დაკავშირებულია კლიენტის ან კონტრაქტის მიერ ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან, კერძოდ დარჩენილი თანხის გადახდასთან შეთანხმებულ ვადებში. ბანკის მომხმარებლები არიან როგორც იურიდიული, ისე - ფიზიკური პირები. საქართველოს ფინანსური სექტორის მაღალი დოლარიზაციის დონიდან გამომდინარე, საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან კომპონენტს წარმოადგენს სავალუტო რისკი, რომელიც დაკავშირებულია არაპეჯირებულ მსესხებლებზე უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული სესხების გაცემასთან ბანკის პორტფელში. საკრედიტო რისკი ასევე მოიცავს კონცენტრაციის რისკს, რომელიც უკავშირდება სასესხო პორტფელის ხარისხის შესაძლო გაუარესებას და შეიძლება წარმოიშვას ერთ მსესხებელზე ან ერთმანეთთან დაკავშირებულ მსესხებელთა ჯგუფებზე დიდი მოცულობის პორტფელის შექმნის ან პორტფელის კონცენტრაციის შედეგად კონკრეტულ ეკონომიკურ დარგებში. საკრედიტო რისკით გამოწვეული ზარალი შესაძლოა კიდევ უფრო გაიზარდოს არახელსაყრელი მაკროეკონომიკური პირობების გამო.

ბანკი იყენებს საკრედიტო რისკების შეფასების ყოვლისმომცველ ჩარჩოს, რომელშიც მკაფიოდ არის ერთმანეთისგან გამიჯნული საკრედიტო ანალიზისა და კრედიტის დამტკიცების პროცესში მონაწილე მხარეთა მოვალეობები. საკრედიტო შეფასების და მონიტორინგის პროცესი განსხვავდება სეგმენტების და პროდუქტების ტიპების მიხედვით, ამ აქტივების კლასების განსხვავებული მახასიათებლების გათვალისწინებით. ბანკის სასესხო პორტფელი სტრუქტურულად დივერსიფიცირებულია მომხმარებელთა ტიპების, პროდუქტის ტიპებისა და ინდუსტრიული სეგმენტების მიხედვით, რასაც მინიმუმამდე დაჰყავს საკრედიტო რისკი ბანკის დონეზე. 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საცალო სეგმენტი წარმოადგენდა მთლიანი პორტფელის 36,2%-ს, რომელიც დაყოფილია იპოთეკურ და არაიპოთეკურ სესხებად, შესაბამისად 54,9% და 45,1%.

სესხის უზრუნველყოფა წარმოადგენს ბანკისთვის საკრედიტო რისკის ყველაზე მნიშვნელოვან მიტიგაციის საშუალებას, ამიტომ უზრუნველყოფაში არსებული ქონების ეფექტური მართვა საკრედიტო რისკის მართვის ერთ-ერთი ძირითადი კომპონენტია. ბანკს აქვს დიდი წილი უზრუნველყოფილი პორტფელი ყველა თავის სეგმენტში, რომელშიც გირაოს უდიდესი წილი უძრავ ქონებაზე მოდის. 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის პორტფელის 75,8% უზრუნველყოფილი იყო ნაღდი ფულით, უძრავი ქონებით, ან ოქროთი.

სავალუტო საკრედიტო რისკის ბუფერი (CICR)

საქართველოში საბანკო ბიზნესის მნიშვნელოვანი საკრედიტო პორტფელი უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული. ლარის პოტენციური არსებითი გაუფასურება ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი რისკია, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს საკრედიტო პორტფელის ხარისხზე. 2025 წლის 31 დეკემბრის ბანკის მთლიანი სესხების და კლიენტებზე გაცემული ავანსების (სესხის შესაძლო დანაკარგების რეზერვების დაკლებაზე) 45,5% დენომინირებული იყო უცხოურ ვალუტაში. მომხმარებელთა დიდი ნაწილის შემოსავალი წარმოადგენილია უცხოურ ვალუტაში, საზღვარგარეთიდან ფულადი გზავნილების, ტურიზმის ან ექსპორტის გამო. მიუხედავად ამისა, მომხმარებლები შეიძლება არ იყვნენ დაცულნი ლარის გაცვლითი კურსის მნიშვნელოვანი მერყეობისგან სესხის ვალუტის მიმართ. ლარი რჩება თავისუფალ მიმოქცევაში და ექვემდებარება მთელ რიგ შიდა და გარე ფაქტორებს, რომლებმაც რიგ შემთხვევაში შესაძლოა გამოიწვიოს მისი გაუფასურება. 2025 წელს აშშ დოლარის/ლარის გაცვლითი კურსი წინა წელთან შედარებით 0,8%-ით გაუფასურდა.

კონცენტრაციის რისკი

მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი იღებს ცალკეული მსესხებლების და სექტორული კონცენტრაციების რისკებს, ბანკის პორტფელი კარგად დივერსიფიცირებულია სექტორების და ცალკეული მსესხებლების მქონე კრედიტორებს შორის, რაც იწვევს ზომიერ მოწყვლადობას კონცენტრაციის რისკების მიმართ. თუმცა, მთავარ რისკის მატარებლებზე ჯამური დავალიანების ზრდის შემთხვევაში მოსალოდნელია, რომ შესაბამისად გაიზარდება რისკებიც. 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ბანკის მაქსიმალური დავალიანება ერთ უმსხვილეს დარგზე (უძრავი ქონება) სასესხო პორტფელის 13%-ს შეადგენდა. ამავდროულად, 20 უმსხვილეს მსესხებელზე დავალიანება საკრედიტო პორტფელის 8,7% იყო.

კონტრაქტის რისკი

ამასთან, საკრედიტო რისკი ასევე მოიცავს კონტრაქტის საკრედიტო რისკს, რადგან ბანკი სხვადასხვა ფინანსური ტრანზაქციებში ჩართული როგორც საბანკო, ასევე არასაბანკო საფინანსო დაწესებულებებში. ისეთი საბანკო მომსახურების გაწევისას, როგორც არის ბანკთაშორის ბაზარზე სესხის გაცემა, ბანკთაშორის სავალუტო ბაზარზე ტრანზაქციის განხორციელება, ბანკთაშორის ტრანზაქციის შესრულება ვაჭრობის ფინანსირების მიზნით ან ფასიან ქაღალდებში ინვესტირება, კონტრაქტი ბანკის მიერ მისი ვალდებულებების შეუსრულებლობის შემთხვევაში, ბანკი დგება შესაძლო დანაკარგის რისკის წინაშე.

კონტრაქტის რისკის მართვის მიზნით, ბანკი განსაზღვრავს ლიმიტებს როგორც ინდივიდუალური კონტრაქტისთვის, ასევე პორტფელის დონეზე, რაც ზღუდავს ზარალის რისკს როგორც საბაზინო, ისე - ვაჭრობის დაფინანსების თვალსაზრისით. 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ბანკის ბანკთაშორის პორტფელი კონცენტრირებული იყო სარეიტინგო კომპანიების „Fitch“, „Moody’s“ და „Standard and Poor’s“-ის მიერ მინიჭებული მაღალი - „A“ საკრედიტო რეიტინგის მქონე ბანკებში.

კრედიტის დამტკიცება

ბანკი ორიენტირებულია კრედიტის გაცემის სტაბილური პროცესის უზრუნველყოფაზე მკაფიოდ განსაზღვრული დაკრედიტების კრიტერიუმებითა და საკრედიტო რისკის, მათ შორის CICR და კონცენტრაციის რისკის ეფექტური შეფასების პროცესით.

კრედიტის შეფასებები განსხვავებულია სეგმენტების და პროდუქტების მიხედვით. ის ასახავს აქტივების სხვადასხვა კლასების მახასიათებლებს. გადაწყვეტილებები ავტომატურად ან ინდივიდუალურად ფასდება, სეგმენტების შესაბამისი გაილაინების შესაბამისად. ავტომატურ გადაწყვეტილებებში გამოიყენება შიდა საკრედიტო რისკის ქულების ბარათები, რომლებიც მიზნად ისახავს ავტომატიზაციის გაზრდას გადაწყვეტილების სიჩქარისა და კონკურენტული უპირატესობის გაუმჯობესების მიზნით. სესხებისთვის, რომლებსაც სჭირდებათ ინდივიდუალური მიმოხილვითი შემოწმება ან არ შეესაბამებოდა ავტომატურ შემოწმებას, საკრედიტო კომიტეტები გადაწყვეტილებას იღებენ კლიენტის დავალიანებისა და რისკის პროფილის საფუძველზე, სამართლებრივ მოთხოვნებთან სრულად შესაბამისობის ფარგლებში. სხვადასხვა დონეზე სტრუქტურირებული ეს კომიტეტები მიმოიხილავენ და ამტკიცებენ საკრედიტო პროდუქტის ზომით და რისკით განსხვავებულ სესხებს.

CICR-ზე რეაგირების მიზნით, სავალუტო კურსის გარკვეული გაუფასურების მიმართ მდგრადობა გათვალისწინებულია დაკრედიტების ჩარჩოშიც, რაც ასევე გულისხმობს ვალუტის გაუფასურების რისკის ბუფერების გათვალისწინებას არა ჰეჯირებული მომხმარებლებისათვის.

სებ-მა გამოსცა ბრძანება, რომლითაც დგინდება, რომ 750,000 ლარამდე ოდენობით ყველა სესხი და საბანკო კრედიტი ექსკლუზიურად ეროვნულ ვალუტაში გაიცემა. ეს ბრძანება 2025 წლის 1 აგვისტოს შევიდა ძალაში. ამ ღონისძიების (რომელიც ჩაანაცვლებს 2025 წლის 1 იანვრამდე არსებულ 500,000 ათას ლარიან ზღვარს) მიზანია დოლარიზაციის რისკების შემცირება და ქართული ფინანსური სისტემის მდგრადობის ამაღლება. 2024 წლის დასაწყისიდან, ეს არის უცხოურ ვალუტაში გაცემული არაჰეჯირებული სესხის თანხების ლიმიტის მესამე გაზრდა. ადრე ლიმიტი 300,000 ლარიდან 400,000 ლარამდე გაიზარდა 2024 წლის 1 მაისს.

2025 წლის განმავლობაში რეზერვის მოთხოვნა უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ვალდებულებებზე უცვლელად - 25%-ზე შენარჩუნდა. ადრე, 2024 წლის ნოემბერში, საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა რეზერვის მოთხოვნა 5 საბაზისო პუნქტით გაზარდა და 25%-ით განსაზღვრა, საბანკო სისტემის ლარიზაციის დამატებითი მხარდაჭერის სახით.

კრედიტის მონიტორინგი

ბანკი განსაკუთრებულ ყურადღებას აქცევს რისკის პროაქტიულ მართვას, რის ძირითად ელემენტსაც საკრედიტო რისკის მონიტორინგი წარმოადგენს. ჩვენ ვიყენებთ საიმედო სისტემას მაკრო და მიკრო დონეზე წარმოქმნილ ცვლილებებზე სწრაფად რეაგირების, ასევე ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მისაღებად ჩვენს საკრედიტო პორტფელში სისუსტეების დროულად გამოვლენის მიზნით. ჩვენი რისკის მიმართ მდგრადობის ზედამხედველობის პროცესი მოიცავს კონცენტრაციის რისკის, CICR და სხვა საკრედიტო რისკ-ფაქტორების რეგულარულ მონიტორინგს. ჩვენ ვიყენებთ პორტფელის ზედამხედველობის სისტემას, საკრედიტო რისკის მიმართულებით სისუსტეების დასაფიქსირებლად, რისკის ტენდენციების ანალიზისა და წარმოშობილ რისკებზე რეაგირების ზომების რეკომენდაციის გასაცემად. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა CICR-ს იმის გამო, რომ პორტფელის სესხების უმეტესი ნაწილი უცხოურ ვალუტაშია დენომინირებული.

ხორციელდება სავალუტო კურსის გაუფასურების მონიტორინგი, რათა საჭიროების შემთხვევაში მოხერხდეს სამოქმედო გეგმის სწრაფი განხორციელება. ვალუტის ბოლოდროინდელი მერყეობის შედეგად მიღებული გამოცდილებისა და ცოდნის გათვალისწინებით, ჯგუფს შესწევს უნარი დროულად განახორციელოს წარმოქმნილი სავალუტო კურსის გაუფასურების რისკის მიტიგაცია.

სეგმენტის საჭიროებებზე მონიტორინგის პროცესის მორგებით ჩვენი ვფოკუსირდებით ინდივიდუალურ საკრედიტო რისკებზე, პორტფელის შესრულების მაჩვენებლებსა და რისკ-პროფილზე მოქმედ გარე ტენდენციებზე. ჩვენი ჯანსაღი მიდგომა მოიცავს წინასწარ გაფრთხილების სისტემებს, ფინანსური სირთულეების ან თაღლითობის გამოსავლენად კლიენტების პოზიციებში. ეს სისტემები თვალს ადევნებენ ისეთ ნიშნებს, როგორიც არის ვადაგადაცილების დღეები, რეფინანსირება, LTV ან საგადასახადო გირავნობა. ვალდებულებები ხანგრძლივი ვადაგადაცილებით ინდივიდუალური მონიტორინგის საგანია, კრედიტის მომსახურების მხრივ კლიენტების შესაძლებლობების შესაფასებლად.

თაღლითობის პრევენციის დროს, ჩვენ ვაკონტროლებთ პირველი გადაუხდელობის შემთხვევებს, საკრედიტო ექსპერტებთან, ბანკის ფილიალებში, ან ჩვენი კლიენტების დამსაქმებელ კომპანიებში. ჩვენი ინსტიტუციებს კრედიტის მონიტორინგის და ანგარიშგების პროცესები აქვთ თავისი სამეთვალყურეო და დირექტორთა საბჭოების ან რისკების კომიტეტებისთვის, რაც უზრუნველყოფს გამჭვირვალობას და ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღებას.

ანდერრაიტინგისა და მონიტორინგის ძალისხმევებთან ერთად, ჩვენს კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებში გავითვალისწინებთ რელევანტურ ბუფერებს იმის უზრუნველსაყოფად, რომ ჩვენი ბანკები იყვნენ სათანადო დონეზე კაპიტალიზებული გაცვლითი კურსით გამოწვეულ საკრედიტო რისკის, კონცენტრაციის რისკის და ზოგადად, საკრედიტო რისკის დასაფარად. სხვადასხვა ეკონომიკური ვითარებებისა და კლიენტის ცვალებადი საჭიროებებისთვის მოსამზადებლად, ჩვენი საკრედიტო პორტფელის მდგრადობის შეფასების მიზნით ვიყენებთ სტრეს-ტესტს და მგრძნობელობის ანალიზს.

საკრედიტო რისკის აპეტიტი

ბანკის საკრედიტო რისკის აპეტიტი განისაზღვრება ბანკის და მისი ფინანსური შვილობილი კომპანიების საკრედიტო რისკის მართვის რისკის აპეტიტის ჩარჩოს საფუძველზე. ეს ჩარჩოები ხარისხობრივ მართვას და რაოდენობრივ ლიმიტებს ადგენს, საკრედიტო რისკის მისაღები დონეების განსაზღვრად. მნიშვნელოვანი რაოდენობრივი მაჩვენებლები მოიცავს უმოქმედო სესხები პროპორციულ მაჩვენებელს და რისკის ხარჯი. რისკის აპეტიტის ჩარჩო ასევე განსაზღვრავს მკაცრ ლიმიტებს და უზრუნველყოფს გაცვლითი კურსით გამოწვეული საკრედიტო რისკისა და კონცენტრაციის რისკის მჭიდრო მონიტორინგს, მათ შორის სექტორული და ინდივიდუალური კონცენტრაციის ჭრილში

საკრედიტო რეიტინგებს არსებითი მნიშვნელობა აქვთ საკრედიტო რისკის ტოლერანტობის განსაზღვრად. ისინი მსესხებლის კრედიტუნარიანობის დეტალურ შეფასებას ატარებენ, რასაც კრიტიკული მნიშვნელობა აქვს ფინანსური ვალდებულებების შესრულების უნარის გასაზრებლად. ეს რეიტინგები ფუნდამენტურია რისკების მისაღები დონისთვის გაიდლაინების დასადგენად და ისინი ჩვენს რისკის მართვის ჩარჩოშია ინტეგრირებული. ისინი აუმჯობესებენ ჩვენს საკრედიტო რისკის განსაზღვრისა და მართვის უნარს, რაც მსესხებლის კრედიტუნარიანობის დეტალურად გააზრების საშუალებას გვაძლევს. ეს უკანასკნელი კი იწვევს ინფორმირებული გადაწყვეტილების მიღებას და შესაბამისი რისკის ზღვრის დადგენას.

საკრედიტო რისკის სრულფასოვანი რისკის აპეტიტის ჩარჩოების და საკრედიტო რეიტინგების სტრატეგიულად გამოყენების გზით ვუძღვებით. ეს ინტეგრირებული მიდგომა ბანკს საშუალებას აძლევს განახორციელოს ეფექტური ნავიგაცია ცვალებად საკრედიტო რისკის გარემოში, მდგრადი და მოქნილი ფორმით.

ბანკს აქვს პასუხისმგებლობა მუდმივად დაეჭვმდებაროს მარეგულირებლის მინიმალურ მოთხოვნებს კაპიტალთან დაკავშირებით, რამაც შესაძლოა საფრთხის ქვეშ დააყენოს ზრდა და სტრატეგიული მიზნების მიღწევა. დამატებით, გაცვლითი კურსების უარყოფითმა ცვლილებამ შესაძლოა გავლენა მოახდინოს კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებზე.

კაპიტალის რისკი მნიშვნელოვანი ყურადღების სფეროა ბანკისთვის. კაპიტალის რისკი არის იმის რისკი, რომ ბანკს შეიძლება არ ჰქონდეს საკმარისი კაპიტალის დონე თავისი ჩვეულებრივი ბიზნეს საქმიანობის შესანარჩუნებლად და თავისი საზედამხედველო კაპიტალის მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად ნორმალურ ან სტრესულ საოპერაციო პირობებში. ხელმძღვანელობის მიზანია, კაპიტალის მართვის თვალსაზრისით, შეინარჩუნოს კაპიტალის შესაბამისი დონე ბიზნეს სტრატეგიის მხარდასაჭერად, მარეგულირებელ და სტრეს-

ტესტთან დაკავშირებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე ბანკის ფუნქციონირებად ორგანიზაციად მუშაობის გაგრძელების უნარის დასაცავად. ბანკის მიერ მარეგულირებელი მოთხოვნების დაკმაყოფილების უნარზე შესაძლოა იმოქმედოს როგორც შიდა, ისე - გარე ფაქტორებმა.

რამდენიმე არსებითი პრობლემა მოიცავს აქტივის ხარისხის გაუარესებას, რაც იწვევს ზარალს, შემოსავლის კლებას, ხარჯების ზრდას და კაპიტალის მოზიდვასთან დაკავშირებულ პოტენციურ სირთულეებს. ადგილობრივი ვალუტის ცვალებადობა იყო და რჩება ერთ-ერთ მნიშვნელოვან რისკად, რომელიც გავლენას ახდენს სს „თიბისი ბანკის“ კაპიტალის ადეკვატურობაზე. ლარის 10%-ით გაუფასურება განაპირობებს 0.8 საბაზისო პუნქტით, 0.7 საბაზისო პუნქტითა და 0.6 საბაზისო პუნქტით ვარდნას სს „თიბისი ბანკის“ ჭარბი ძირითადი პირველადი, პირველადი და მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტებში, შესაბამისად.

ბანკი ატარებს სტრეს-ტესტს და მგრძნობელობის ანალიზს, რათა მოახდინოს დამატებითი კაპიტალის მოხმარების რაოდენობის განსაზღვრა სხვადასხვა სცენარების შემთხვევაში. ასეთი ანალიზი მიუთითებს, რომ ბანკს აქვს საკმარისი კაპიტალი მინიმალური მარეგულირებელი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად. ბანკის აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის და რისკების კომიტეტის ჩართულობით აქტიურად ხორციელდება კაპიტალის პროგნოზების, ასევე სტრეს-ტესტის და სხვადასხვა შესაძლო სცენარების შედეგების მონიტორინგი, რათა უზრუნველყოფილ იქნას გონივრული მართვა და, საჭიროების შემთხვევაში, დროული ღონისძიებების გატარება. ეს ანალიზი გამოიყენება მარეგულირებელ მოთხოვნებამდე შესაბამისი რისკის აპეტიტის ბუფერების ადგილობრივად განსაზღვრად. ბანკი რეგულარულად ატარებს სხვადასხვა მიზანზე ორიენტირებულ სტრეს-ტესტებს. ისინი რეგულარულად ტარდება, დაგეგმილი ან დაჩქარებული წესით, კონკრეტული სტრესის შემცველი გარემოს სიმძლავრის შესაფასებლად. სხვა მიზნებთან ერთად, სტრეს-ტესტები ტარდება კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესის (ICAAP), მარეგულირებლის მიერ ჩატარებული სტრეს-ტესტების და გაჯანსაღების გეგმის განხორციელების მიზნით. მარეგულირებლის მიერ ჩატარებული სტრეს-ტესტის მნიშვნელოვანი მიზანია წმინდა სტრეს-ტესტის ბუფერის განსაზღვრა კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნის ჩარჩოს ფარგლებში. 2018 წლიდან მარეგულირებლის მიერ ჩატარებული სტრეს-ტესტები მოთხოვნილი პერიოდულობით ტარდება და წარედგინება. კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესის მიზანია ბანკის წინაშე მდგარი ყველა არსებითი რისკის გამოვლენა და ამ რისკებზე რეაგირებისთვის საჭირო კაპიტალის შესახებ ადგილობრივი შეხედულების შექმნა. კაპიტალის ადეკვატურობის შიდა შეფასების პროცესის მიზანია ბანკის საქმიანობის უწყვეტობის ხელშეწყობა კაპიტალის პერსპექტივით, რაც უზრუნველყოფილი იქნება იმით, რომ მას ექნება სათანადო რაოდენობის კაპიტალი რისკებთან გასამკლავებლად, ზარალის ასათვისებლად და მდგრადი სტრატეგიის დასაცავად, სტრესული პერიოდის განმავლობაშიც კი. გაჯანსაღების გეგმის ფარგლებში სტრეს-ტესტი გულისხმობს მეტად მკაცრ სტრესულ სცენარებს, რომლებიც კონკრეტულად მიმართულია მარეგულირებლის მოთხოვნების დარღვევაზე და ბანკის უნარის შეფასებაზე აღადგინოს კაპიტალის პოზიცია გონივრულ ვადებში სიცოცხლისუნარიანი აღდგენის შესაძლებლობების დახმარებით. რისკის აპეტიტის და კაპიტალის დაგეგმვის პროცესში, ბანკი ცალკე ბუფერის სახით განსაზღვრავს კაპიტალს, ადგილობრივი ვალუტის ცვალებადობის კონკრეტული რაოდენობის შესანარჩუნებლად.

მარეგულირებელი გარემო

ბანკის მიზანია, კაპიტალის მართვის თვალსაზრისით, შეინარჩუნოს კაპიტალის შესაბამისი დონე ბიზნეს სტრატეგიის მხარდასაჭერად, მარეგულირებლის და სტრეს-ტესტთან დაკავშირებული მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე ბანკის ფუნქციონირებად საწარმოდ მუშაობის გაგრძელების უნარის დასაცავად.

2025 წლის განმავლობაში ბანკი აკმაყოფილებდა კაპიტალთან დაკავშირებულ ყველა შიდა და გარე მოთხოვნას.

2017 წელს სებ-მა განახორციელა ცვლილებები რეგულაციაში კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით. ეს ცვლილებები მოიცავდა კომერციული ბანკებისთვის კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებით შესწორებებს რეგულაციაში და ახალი მოთხოვნების შემოღებას (i) კომერციული ბანკებისთვის პილარ 2-ის ფარგლებში დამატებითი კაპიტალის ბუფერის მოთხოვნების განსაზღვრის, (ii) კონტრაციკლური ბუფერის განაკვეთის განსაზღვრის და (iii) სისტემური მნიშვნელობის ბანკების იდენტიფიცირების და სისტემური ბუფერის მოთხოვნის განსაზღვრის შესახებ. აღნიშნული ცვლილებების მიზანია ბანკის საზედამხედველო კაპიტალის ხარისხის გაუმჯობესება და უკეთესი შესაბამისობის მიღწევა Basel III-ის ჩარჩოსთან.

2020-2022 წლებში სებ-მა შეიმუშავა ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებზე გადასვლის მოთხოვნები. 2023 წლის იანვარში სებ-მა მიიღო კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნებთან დაკავშირებული რეგულაციების შესწორებები. ამ ახალი ცვლილებების თანახმად კომერციულმა ბანკებმა უნდა დააკმაყოფილონ სამეთვალყურეო რეგულაციები ფასს-ებზე დაფუძნებული ციფრებისა და მიდგომებისათვის. ფასს სტანდარტებზე გადასვლის პროცესში სებ-მა დანერგა საკრედიტო რისკის კორექტირების (CRA) ბუფერი. CRA ბუფერი დაინერგა პილარ 2-ის მოთხოვნების სახით და სრულად განისაზღვრა ძირითად პირველად კაპიტალად.

2023 წლის მარტში სებ-ის ფინანსური სტაბილურობის კომიტეტმა გადაწყვიტა კონტრციკლური ბუფერის ნეიტრალური (საბაზისო) განაკვეთი 1%-ით განესაზღვრა. ბანკებს აქვთ ვალდებულება დააგროვონ კონტრციკლური კაპიტალის ბუფერი წინასწარ განსაზღვრული გრაფიკის შესაბამისად: 0,25% 2024 წლის მარტისთვის, 0,50% 2025 წლის მარტისთვის, 0,75% 2026 წლის მარტისთვის და სრულად ეტაპობრივი 1% 2027 წლის მარტისთვის. კონტრციკლური ბუფერი შესაძლოა გაიზარდოს ძლიერი საკრედიტო აქტივობის დროს და შეჩერდეს სტრესულ პერიოდებში.

2023 წლის მაისში სებ-მა გამოსცა ახალი მოთხოვნები დაშვებული ვალდებულებებისა და კაპიტალის ინსტრუმენტების მინიმალური მოთხოვნის (MREL) დაწესების შესახებ, ბანკის რეზოლუციისა და გაჯანსაღების ჩარჩოს ფარგლებში.

ახალი მოთხოვნების თანახმად, კომერციული ბანკები ვალდებული არიან იქონიონ საკუთარი კაპიტალის, სუბორდინირებული სესხის და პირობითი არა სადეპოზიტო ვალის კონკრეტული რაოდენობა, რომელიც შეიძლება დაექვემდებაროს გირაოს ბანკის გაკოტრების შემთხვევაში. თუმცა, ამან არ უნდა იქონიოს არსებული უფროსი კრედიტორების რისკებზე, რადგან ბანკის სარეზოლუციო კანონმდებლობა საქართველოში უკვე განსაზღვრავს სანდო მექანიზმს უფროსი ვალდებულებების გირაოსთვის. დაშვებული ვალდებულებებისა და კაპიტალის ინსტრუმენტების მინიმალური მოთხოვნის დაწესების მოთხოვნის განხორციელება თანდათანობით მოხდება, დაწყებული მთლიანი ვალდებულებების და საკუთარი კაპიტალის (TLOF) 10%-ით 2024 წლის 1 იანვარს, 2025 წლის ბოლოსთვის 15%-მდე და 2027 წლის ბოლოსთვის 20%-მდე გაზრდამდე. ინსტრუმენტები, რომლებიც წარმოადგენენ დაშვებული ვალდებულებებისა და კაპიტალის ინსტრუმენტების მინიმალური მოთხოვნის საგანს მოიცავს საზედამხედველო კაპიტალს და უფროს, არაუზრუნველყოფილ არა სადეპოზიტო ვალდებულებებს სულ მცირე ერთწლიანი დაფარვის ვადით, რაზეც ვრცელდება სებ-ის მიერ დამტკიცების ვალდებულება.

	დაშვებული ვალდებულებებისა და კაპიტალის ინსტრუმენტების მინიმალური მოთხოვნის რესურსი
საკუთარი კაპიტალი და დაშვებული ვალდებულებები	8,678,919,525
საკუთარი კაპიტალი ¹	7,072,884,640
ძირითადი პირველადი კაპიტალი (CET 1)	5,222,768,377
დამატებითი ძირითადი კაპიტალი (AT 1)	1,010,662,500
მეორადი კაპიტალი (Tier 2)	839,453,764
დაშვებული ვალდებულებები	1,606,034,885
სუბორდინირებული სესხები (რომლებიც არ კლასიფიცირდება საკუთარ კაპიტალად) ²	26,303,906
დაშვებული ვალდებულებები ³	1,579,730,979
სულ ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი	38,715,693,719
დაშვებული ვალდებულებებისა და კაპიტალის ინსტრუმენტების მინიმალური მოთხოვნის კოეფიციენტი	22.42%
დაშვებული ვალდებულებებისა და კაპიტალის ინსტრუმენტების მინიმალური მოთხოვნა	15.00%

1 კაპიტალური ინსტრუმენტები

2 მოიცავს სუბორდინირებული ვალდებულების ამორტიზებულ ნაწილს, ასევე სუბორდინირებულ ვალდებულებებს, რომლებიც საკუთარ კაპიტალად არ არის კლასიფიცირებული.

3 მოიცავს დაშვებულ ვალდებულებებს ერთ წელზე მეტი ნარჩენი ვადით, რომლებიც არ არის კლასიფიცირებული საკუთარ კაპიტალად. ამასთან, ამ ვალდებულებების ხელშეკრულებებს შესაძლოა მართავდეს საქართველოს კანონი ან სრულად ან ნაწილობრივ ექვემდებარებოდეს უცხო ქვეყნის იურისდიქციაში მოქმედ კანონმდებლობას. ვალდებულებების ხელშეკრულებები, რომლებიც სრულად ან ნაწილობრივ იმართება უცხოური კანონმდებლობით, უნდა მოიცავდეს დებულებას ბანკის ვალდებულების ჩამოწერის ან რეკაპიტალიზაციის კონვერტაციის რეზოლუციის ინსტრუმენტის გამოყენების თაობაზე (გირაოს მუხლი).

2023 წლის ნოემბრის თვეში სებ-მა მიიღო განჭვრეტადი დივიდენდის კონცეფცია, რომელიც უნდა დაიქვითოს გაუნაწილებელი მოგებიდან. ამ რეგულაციის თანახმად, განჭვრეტადი დივიდენდი არის დამტკიცებული ან

შესაბამისი პირის მიერ დასამტკიცებლად წარდგენილი დივიდენდის თანხა, რომელიც განისაზღვრება კომერციული ბანკის (სამეთვალყურეო საბჭოს) წესდებით.

სებ-ის დედოლარიზაციაზე ორიენტირებული პოლიტიკის კიდევ ერთი მიმართულების სახით, 2024 წლის ნოემბერში სებ-ის ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის კომიტეტმა 5 საბაზისო პუნქტით გაზარდა უცხოურ ვალუტაში ვალდებულებების რეზერვის მოთხოვნა 20%-დან 25%-მდე.

2024 წლის დეკემბერში სებ-მა ასევე შეცვალა სისტემური რისკის ბუფერის დაანგარიშების მეთოდოლოგია. ახალი მეთოდოლოგიის თანახმად, სს „თიბისი ბანკისთვის“ მიმდინარე სისტემური რისკის ბუფერმა 2.5% შეადგინა, რომელიც შესაძლოა 0,5%-ით გაიზარდოს, თუ ბანკის არასაბანკო დეპოზიტების წილი კომერციული და მიკროსაფინანსო ბანკების მთლიან არასაბანკო დეპოზიტებში 40%-ს გადააჭარბებს, წინა სამი თანმიმდევრული თვის საშუალო მაჩვენებლის გათვალისწინებით. ამასთან, ყოველი მომდევნო 2-პროცენტის (ორის ნამრავლი) ზრდისთვის, ბუფერი დამატებით 0,5%-ით გაიზრდება. ბანკი ვალდებულია დააკმაყოფილოს გაზრდილი მოთხოვნები 12-თვიან პერიოდში თუ არასაბანკო დეპოზიტებში ბანკის წილი გასული 12 თანმიმდევრული თვის განმავლობაში 2%-ის ჯერადი ოდენობით შემცირდება, ან 40%-ზე დაბალი რაოდენობით განისაზღვრება ბუფერი 0,5%-ით შემცირდება ყოველი ამგვარი კლებისთვის. სისტემური ბუფერის ზედა ზღვარი 5%-ით განისაზღვრა.

2025 წლის იანვარში სებ-მა დაწერა Basel III-ის სტანდარტებზე პერსონალიზებული კონტრაპენტის საკრედიტო რისკის შეფასების ახალი მეთოდოლოგია. ახალი სტანდარტიზებული ჩარჩო მოიცავს რისკისადმი მგრძნობიარე პარამეტრების უფრო ფართო ნაკრებს, მათ შორის უზრუნველყოფის სხვადასხვა ფორმას (მაგ., ცვლილება და საწყისი მარჟა), წარმოებული პოზიციების სამართლიან ღირებულებებს, ჰეჯირების სტრუქტურებს და სხვა შესაბამისი რისკის მახასიათებლებს. ეს განვითარება უზრუნველყოფს საბანკო სექტორში კონტრაპენტის რისკის-პროფილის მეტად სრულფასოვან და რისკზე პერსონალიზებულ შეფასებას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტები და მინიმალური მოთხოვნები:

ათას ლარში	31-დეკ-25	31-დეკ-24	31-დეკ-23
ძირითადი პირველადი კაპიტალი	5,222,768	4,843,167	4,235,033
ძირითადი კაპიტალი	6,233,431	5,895,717	4,772,913
დამატებითი კაპიტალი	839,454	966,246	601,388
მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალი	7,072,885	6,861,963	5,374,301
რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები			
საკრედიტო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	26,971,743	24,948,193	21,018,445
საბაზრო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	252,216	96,836	69,880
საოპერაციო რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	4,181,738	3,797,799	3,248,365
რისკის მიხედვით შეწონილი რისკის პოზიციები	31,405,697	28,842,828	24,336,690
მინიმალური ძირითადი პირველადი კაპიტალის მოთხოვნა	14.8%	14.4%	14.3%
ძირითადი პირველადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	16.6%	16.8%	17.4%
მინიმალური პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტის მოთხოვნა	17.0%	16.7%	16.6%
ძირითადი კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	19.8%	20.4%	19.6%
მინიმალური მთლიანი საზედამხედველო კაპიტალის კოეფიციენტის მოთხოვნა	20.0%	19.7%	19.8%
სულ კაპიტალის ადეკვატურობის კოეფიციენტი	22.5%	23.8%	22.1%

ბანკის ოპერაციებს არსებითად ახასიათებს დაფინანსების და საზღვარის ლიკვიდობის რისკები

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი შეიძლება არ ფლობდეს საკმარის ხელმისაწვდომ ფინანსურ რესურსებს თავისი მოვალეობების და ვალდებულებების დროულად შესასრულებლად ან აღნიშნული რესურსები შეიძლება ხელმისაწვდომი იყოს მხოლოდ მაღალ ფასად.

ლიკვიდობის რისკი ორ ჯგუფად იყოფა: დაფინანსების ლიკვიდობის და საბაზრო ლიკვიდობის რისკები.

- დაფინანსების ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ ბანკი ვერ შეძლებს მოსალოდნელი და მოულოდნელი მიმდინარე და სამომავლო ფულადი ნაკადების ეფექტიანად დაკმაყოფილებას ოპერაციებზე ან ფინანსურ მდგომარეობაზე გავლენის გარეშე, როგორც ჩვეულებრივ, ისე - კრიზისულ პირობებში.

ბ) ბაზრის ლიკვიდობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ სუსტი საბაზრო ლიკვიდობის მდგომარეობის ან ბაზარზე შექმნილი პრობლემების გამო ბანკი ვერ უზრუნველყოფს გარკვეული პოზიციების დაბალანსებას საბაზრო ფასებით.

მიუხედავად იმისა, რომ ბანკი საკმარის ფინანსურ რესურსებს ფლობს მისი ვალდებულებების შესასრულებლად მათი დაფარვის ვადის დადგომისას, ლიკვიდობის რისკი დამახასიათებელია საბანკო ოპერაციებისთვის და შეიძლება გაიზარდოს მრავალი ფაქტორის ზემოქმედებით. ესენი მოიცავს დაფინანსების კონკრეტულ წყაროზე ზედმეტად დამოკიდებულებას ან მასზე წვდომის შეუძლებლობას, ასევე საკრედიტო რეიტინგების ცვლილებებს ან საერთო საბაზრო მოვლენებს. განვითარებად ბაზრებზე კომპანიებისათვის კრედიტის ხელმისაწვდომობაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ინვესტორის ნდობის დონე, ამიტომ ფაქტორებს, რომლებიც მასზე ზემოქმედებენ (მაგ., საკრედიტო რეიტინგის შემცირება, ცენტრალური ბანკის ან სახელმწიფოს ჩარევები, ან ვალის რესტრუქტურირება შესაბამის დარგში), შეუძლიათ შეცვალონ ფასი ან ბანკის მომავალი დავალიანების გადახდის განხორციელებისთვის საჭირო დაფინანსებაზე წვდომის უნარი.

როგორც დაფინანსების, ისე საბაზრო ლიკვიდობის რისკი შეიძლება წარმოიქმნას მრავალი ფაქტორის შედეგად, რომლებსაც ბანკი ვერ აკონტროლებს. არსებობს საკმარისი ლიკვიდობა იმისათვის, რომ ბანკმა გაუძლოს მომხმარებლების მიერ მნიშვნელოვანი დეპოზიტების გატანას, თუმცა დეპოზიტების არსებითი თანხების მოულოდნელმა და სწრაფად გატანამ შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ბანკის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და/ან პერსპექტივებზე.

ბანკის ლიკვიდობის რისკის მართვა ხდება სამეთვალყურეო საბჭოს საბანკო ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკით. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი (ALCO) არის აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის წამყვანი ორგანო, რომელიც უზრუნველყოფს ბანკის ლიკვიდობის რისკის მართვის პოლიტიკის ძირითადი მიზნების ყოველდღიურად შესრულებას. ლიკვიდობის რისკის მართვის დამტკიცებული ჩარჩო უზრუნველყოფს ბანკის მიერ საგადახდო ვალდებულებების დაკმაყოფილებას როგორც ნორმალურ, ისე - სტრესულ ვითარებებში.

ლიკვიდაციის რისკის შესამცირებლად ბანკი ფლობს მყარ ლიკვიდობის პოზიციას, მინიმალურ მარეგულირებლის მოთხოვნებზე მაღლა კომფორტული ბუფერების შენარჩუნებით. ყველა საზედამხედველო კოეფიციენტი რეგულარულად კონტროლდება, ლიკვიდობასთან დაკავშირებული პოტენციური ნეგატიური შემთხვევის დაფიქსირების შესახებ ადრეული შეტყობინების სისტემით. ის მოიცავს ბანკის რისკის აპეტიტის ჩარჩოს, რომელშიც განსაზღვრულია ბუფერები საზედამხედველო ლიმიტების ფარგლებში, და უზრუნველყოფს ლიკვიდობის პოტენციური სუსტი მხარეების ადრეულ დაფიქსირებას. სს „თიბისი ბანკის“ აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი ახორციელებს ლიკვიდობის რისკის პოზიციის და შიდა ლიმიტების დაცვის მჭიდრო მონიტორინგს.

სს „თიბისი ბანკის“ ლიკვიდობის რისკს მართავს აქტივ-პასივების მართვის განყოფილება და სახაზინო დეპარტამენტი. მის მონიტორინგს ახორციელებს დირექტორთა საბჭო და აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი წინასწარ განსაზღვრული ფუნქციების ფარგლებში. ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის (FCRM) განყოფილება პასუხს აგებს პროცედურების და პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავებასა და რისკის აპეტიტის განსაზღვრაზე დაფინანსებისა და საბაზრო ლიკვიდობის რისკის მართვის მიმართულებით. ამასთან, ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის განყოფილება ატარებს ლიკვიდობის რისკის შეფასებას და შედეგებს რეგულარულად აწვდის დირექტორთა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტს.

ბანკი ინარჩუნებს დაფინანსების დივერსიფიცირებულ სტრუქტურას შესაბამისი ლიკვიდობის რისკების სამართავად. ბანკის ლიკვიდობის ძირითად წყაროს წარმოადგენს დეპოზიტები და ანგარიშები, ადგილობრივი და საერთაშორისო ბანკებიდან და საფინანსო ინსტიტუტებიდან ნასესხები თანხები, სუბორდინირებული სესხები ინვესტორი საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან, ადგილობრივი ბანკთაშორისი მოკლევადიანი დეპოზიტები და სესხები, საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების გაყიდვიდან მიღებული ამონაგები, სესხების ძირითადი თანხის გადახდები, საპროცენტო შემოსავალი და საკომისიო შემოსავალი. ბანკი ძირითადად იზიდავს შედარებით სტაბილურ დეპოზიტებს საქართველოდან, როგორც დაფინანსების უმთავრეს წყაროს. ბანკი ასევე მონიტორინგს უწევს მსხვილი დეპოზიტების კონცენტრაციას და განსაზღვრავს ლიმიტებს არაქართველი რეზიდენტების დეპოზიტების წილზე მთლიან სადეპოზიტო პორტფელში.

თავისი ვალდებულების სტრუქტურის შენარჩუნებისა და შემდგომი გაძლიერებისთვის, ბანკი ადგენს მიზნობრივ ნიშნულებს საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულების ინვესტორებისგან მიღებული სახსრებისა და დეპოზიტებისთვის რისკის აპეტიტის შესაბამისი კოეფიციენტების გამოყენებით. გრძელვადიანი ლიკვიდობის და საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების დაფინანსების კოეფიციენტი (განსაზღვრულია, როგორც წმინდა სესხების საერთო ღირებულება, გაყოფილი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებისგან მიღებული სახსრების და დეპოზიტების საერთო ღირებულების ჯამზე) 2025, 2024 წლისა და 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად შეადგენდა 97.0%, 97.6% და 94.7%.

ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ მომხმარებელთა მოთხოვნამდე ანგარიშების არსებითი წილის მიუხედავად, ამ დეპოზიტების დივერსიფიკაცია რაოდენობის და დეპოზიტორების ტიპის მიხედვით, ბანკის განვლილი გამოცდილების გათვალისწინებით, იმაზე მეტყველებს, რომ კლიენტების ეს ანგარიშები ბანკის დაფინანსების გრძელვადიან და სტაბილურ წყაროს წარმოადგენს. გარდა ამისა, ბანკის ლიკვიდობის რისკის მართვა მოიცავს მისი მიმდინარე დეპოზიტების ვადიანობის შეფასებას. შეფასება ეფუძნება კლიენტთა ანგარიშზე ნაშთების ცვალებადობასთან დაკავშირებული განვლილი ინფორმაციის სტატისტიკურ მეთოდებს.

სტრეს-ტესტი ლიკვიდობის რისკის მართვის მთავარი ინსტრუმენტია. სტრეს-ტესტი ტარდება ILAAP და გაჯანსაღების გეგმის ჩარჩოების ფარგლებში, ასევე ერთჯერად საფუძველზე, როდესაც მოქმედი რისკის გარემოში მნიშვნელოვანი ცვლილება ხორციელდება. პირველი აფასებს ლიკვიდობის პოზიციის და შესაბამისი ბუფერების ადეკვატურობას და იმას, შეუძლია თუ არა მას სავარაუდო მძიმე დარტყმებისთვის გაძლება, ხოლო მეორე უზრუნველყოფს შესაძლო ქმედებების ნაკრებს, რომლებიც შესაძლოა განხორციელდეს მარეგულირებელი მოთხოვნების დარღვევის ნაკლებად სავარაუდო შემთხვევებში ლიკვიდობის პოზიციაში სწრაფი აღდგენის მხარდასაჭერად. გაჯანსაღების გეგმა მოიცავს ლიკვიდობის სარეზერვო დაფინანსების გეგმას, რომელიც, რისკის ინდიკატორებთან და მისი მიტიგაციის ღონისძიებებთან ერთად განსაზღვრავს გეგმის განხორციელებაში ჩართული პირების ფუნქციებს და პასუხისმგებლობებს. ბანკი ყოველწლიურად ადგენს ILAAP და გაჯანსაღების გეგმას.

საბაზრო რისკი წარმოიშობა კაპიტალის განაწილების და აქტივის ვალდებულების მართვის ოპერაციების ოპტიმიზაციიდან

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების მომავალი ფულადი ნაკადები ან სამართლიანი ღირებულება შეიცვლება ისეთი საბაზრო ცვლილებების შედეგად, როგორიც არის საპროცენტო განაკვეთები, უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსი და აქციების ფასები.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ვალუტის გაცვლითი კურსის პოტენციური ცვლილებით, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულებაზე. ეს რისკი იქმნება უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული აქტივებისა და ვალდებულებების შეუსაბამობით მიღებული ვალუტის ღია პოზიციებიდან. ბანკი ახდენს ვალუტის კურსის ცვლილების და ამ რისკზე მოქმედი ფაქტორების დინამიკის იდენტიფიცირებას, შეფასებას, მონიტორინგს და კომუნიკაციას.

სავალუტო რისკის მიტიგაციის მიზნით, ბანკი განსაზღვრავს რისკის აპეტიტს და საოპერაციო ლიმიტებს ვალუტების მიხედვით, ასევე აგრეგირებული რისკის პოზიციებს, რომლებიც უფრო კონსერვატიულია, ვიდრე სეზ-ის მიერ დაწესებული ლიმიტები. ლიმიტების დაცვას ყურადღებით აკონტროლებს სს „თიბისი ბანკის“ აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი. აღნიშნულ ზღვრებთან შესაბამისობის შესახებ პერიოდული ანგარიში წარედგინება დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს და რისკების კომიტეტს.

ამასთან, საბაზრო დეპარტამენტი და ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის განყოფილება ცალ-ცალკე ყოველდღიურად ახორციელებენ სს „თიბისი ბანკის“ დადგენილ ლიმიტებთან შესაბამისობის მონიტორინგს. სავალუტო ბაზარზე არსებული არასტაბილურობისგან დაცვის მიზნით, ბანკი იყენებს სავალუტო რისკის მიტიგაციაზე ორიენტირებულ რისკის მართვის პროცესს. ეს მოიცავს სპოტ, მომავალზე ორიენტირებულ და სხვა გარიგებების სტრატეგიულ გამოყენებას.

სავალუტო რისკის შესაფასებლად ბანკი რეგულარულად ახორციელებს რისკის მგრძნობელობის ანალიზს (VAR). ეს ანალიზი ანგარიშობს ბანკის შემოსავალზე ქართული ლარის კურსის მიმართ სავალუტო კურსების შესაძლო ყველაზე ცუდ ცვლილებას, ყველა სხვა ცვლადი მაჩვენებლის მუდმივობის პირობებში. 2025 წლისა და 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მგრძნობელობის ანალიზებს არ გამოუვლენია ბანკის საკუთარ კაპიტალზე მნიშვნელოვანი პოტენციური ეფექტი: 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მაქსიმალური ზარალი 99%-იანი ნდობის ინტერვალით 9,3 მილიონი ლარი იყო, 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არსებული მაქსიმალური 5,5 მილიონ ლარიანი ზარალისგან განსხვავებით.

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიქმნება საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების პოტენციური ცვლილებებისგან, რამაც შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს ბანკის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე. ეს რისკი შეიძლება წარმოიქმნას აქტივებისა და ვალდებულებების ვადიანობას შორის განსხვავებით, ასევე მათი გადაფასების შედეგად.

ბანკში განთავსებული დეპოზიტების უმეტესი ნაწილი და სესხების ნაწილი გაცემულია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთით, ხოლო ბანკის მიერ მოზიდული ნასესხები სახსრების ნახევარზე მეტი მიმზღულია

ცვალებად საპროცენტო განაკვეთზე. თან, ბანკი აქტიურად იყენებს ცვალებადი და კომბინირებული საპროცენტო განაკვეთის სტრუქტურებს თავის საკრედიტო პორტფელში. რადგან აქტივებსა და ვალდებულებებს განსხვავებული გადაფასების მახასიათებლები აქვთ, მათი შესაბამისი საპროცენტო მარჟები შესაძლოა გაიზარდოს ან შემცირდეს ბაზრის საპროცენტო განაკვეთი ცვლილების შედეგად, რასაც პოტენციურად ნეგატიური გავლენა აქვს წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე.

ბანკის საბაზრო რისკის მართვა ხდება სამეთვალყურეო საბჭოს ბანკის სავალუტო რისკის მართვის და ბანკის საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის პოლიტიკებით. გარდა ამისა, 2025 წელს სს „თიბისი ბანკმა“ შეიმუშავა ფასიანი ქაღალდების სავაჭრო წიგნის პოლიტიკა, ფიქსირებული შემოსავლის პორტფელთან დაკავშირებული ყველა საბაზრო რისკის წყაროს სრულყოფილი და ყოვლისმომცველი დაფარვის უზრუნველსაყოფად.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიტიგაციის მიზნით, ერთი წლის მომგებიანობის და კომპანიის საკუთარი კაპიტალის ღირებულების დასაანგარიშებლად, სს „თიბისი ბანკი“ სხვადასხვა სტრეს-სცენარს განიხილავს, მათ შორის მომგებიანობის მრუდის სხვადასხვა ცვლილებას და ფულადი ნაკადების ქცევით კორექტირებებს (როგორც არის დეპოზიტის ვადაზე ადრე გატანა ან სესხის წინასწარი დაფარვა). ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ დამტკიცებული რისკის აპეტიტს ჩარჩოს ფარგლებში განისაზღვრება შესაბამისი ლიმიტები როგორც წმინდა საპროცენტო შემოსავალზე (NII), ასევე საკუთარი კაპიტალის ეკონომიკური ღირებულების (EVE) მგრძნობელობაზე.

სს „თიბისი ბანკში“ საპროცენტო განაკვეთის რისკი იმართება აქტივ-პასივების მართვის განყოფილების და სახაზინო დეპარტამენტის მიერ. მის მონიტორინგს ახორციელებს აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი. აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის კომიტეტი გადაწყვეტილებას იღებს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვისა და მათი განხორციელების მიკვლევადობისთვის საჭირო მოქმედებების შესახებ. ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის განყოფილება პასუხს აგებს პროცედურების და პოლიტიკის დოკუმენტების შემუშავებასა და რისკის აპეტიტის განსაზღვრაზე საპროცენტო განაკვეთის რისკის მიმართულებით. საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის და შესაბამისი ანგარიშგების მნიშვნელოვანი ასპექტები პერიოდულად წარედგინება დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს და რისკების კომიტეტს.

საპროცენტო განაკვეთის რისკის შემცირების მიზნით, ბანკი საპროცენტო განაკვეთის (გადაფასების) ინტერვალს რეგულარულად აკონტროლებს ვალუტების მიხედვით და, საჭიროების შემთხვევაში, გადაწყვეტს გააფორმოს თუ არა საპროცენტო განაკვეთის წარმოებული ინსტრუმენტების ხელშეკრულებები.

ამასთანავე, ბანკის მიერ მომხმარებლებზე გაცემული მრავალი სესხი შეიცავს ჩანაწერს, რომელიც ბანკს აძლევს საპროცენტო განაკვეთის გადახედვის უფლებას, საპროცენტო განაკვეთების უარყოფითი ცვლილებების შემთხვევაში, რაც ქმნის საპროცენტო რისკის შემცირების შესაძლებლობას. ხელმძღვანელობის ხედვით, ბანკის საპროცენტო განაკვეთის მარჟები ასევე უზრუნველყოფენ გონივრულ რეზერვს, საპროცენტო განაკვეთის შესაძლო უარყოფითი ცვლილების გავლენის შესამცირებლად.

ბანკის წმინდა საპროცენტო შემოსავლის ან წმინდა საპროცენტო მარჟის (NIM) ნებისმიერმა შემცირებამ შესაძლოა გამოიწვიოს მომგებიანობის შემცირება, რაც მოქმედებს ორგანული კაპიტალის დაგროვებაზე.

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი შეადგენს ბანკის საერთო შემოსავლების უმეტეს ნაწილს. პოტენციურმა ახალმა რეგულაციებმა, საქართველოში არსებულ კონკურენციის მაღალ დონესთან ერთად, შესაძლოა ნეგატიურად იმოქმედოს ბანკის წმინდა საპროცენტო მარჟაზე. ამავდროულად დაფინანსების ხარჯი გარკვეულწილად ეგზოგენურია ბანკისთვის და მომდინარეობს როგორც ადგილობრივი, ისე საერთაშორისო ბაზრებიდან.

2025 წელს წმინდა საპროცენტო მარჟა 0,15 საბაზისო პუნქტით გაიზარდა 4,26%-დან 4,41%-მდე. მთავარი მამოძრავებელი ძალა იყო შემოსავლიანი აქტივების სტრუქტურის გაუმჯობესება და, შესაბამისად, შემოსავლების ზრდა.

ბანკი ყურადღებას ამახვილებს საკომისიო შემოსავლის ზრდაზე, რომელიც მომდინარეობს საქართველოს ბაზარზე მომხმარებლების გამოცდილებაზე დაფუძნებული ინიციატივებიდან და ინოვაციური პროდუქტებიდან. ეს ბანკს იცავს მარჟის პოტენციური შემცირებისგან, მომავალში საკრედიტო და სადეპოზიტო პროდუქტებზე. ეს ბანკს იცავს მარჟის პოტენციური შემცირებისგან, მომავალში საკრედიტო და სადეპოზიტო პროდუქტებზე. აქტივსა და ვალდებულებასთან დაკავშირებული ვალდებულებების დაკმაყოფილების და საპროცენტო განაკვეთის რისკის მართვის მიზნით, ბანკი იყენებს მაღალი ხარისხის საინვესტიციო ფასიანი ქაღალდების პორტფელს, გრძელვადიან დაფინანსებას და წარმოებულ ხელშეკრულებებს.

ბანკის საქმიანობის შედეგებს შესაძლოა საფრთხე შეუქმნას ეკონომიკურ გარემოში განვითარებულმა უარყოფითმა მოვლენებმა

საქართველოს ეკონომიკური ზრდის ტემპის პოტენციურ შენელებას სავარაუდოდ უარყოფითი გავლენა ექნება მსესხებლების მიერ სესხის დაფარვის უნარზე, რაც ზღუდავს მომავალ ინვესტირებასა და საქმიანობის გაფართოებასთან დაკავშირებულ გეგმებს. უარყოფითმა მაკროეკონომიკურმა მოვლენებმა შეიძლება საფრთხის ქვეშ დააყენოს ბანკის მუშაობის მაჩვენებლები, რაც განპირობებული იქნება სხვადასხვა პარამეტრებით, როგორცაა ვალუტის გაუფასურება, საპროცენტო განაკვეთების მკვეთრი ზრდა, უმუშევრობის დონის ზრდა, შინამეურნეობების განკარგვადი შემოსავლის შემცირება, ქონების ღირებულებების შემცირება, სესხების უზრუნველყოფის დონის, ან კომპანიების გადახდისუნარიანობის გაუარესება გაყიდვების შემცირების გამო. მეზობელ და ძირითად სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში პოტენციურმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს საქართველოს ეკონომიკურ მდგომარეობაზე მიმდინარე ანგარიშის გაუარესებით (მაგ.: ექსპორტის, ტურისტების ნაკადის, ფულადი გზავნილების და პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების კლება). 2025 წელს, საქართველოში და გლობალურად კვლავ დამაბული პოლიტიკური გარემოს მიუხედავად, ბანკის ოპერაციებზე მოქმედ ზემოხსენებული ეკონომიკური რისკების მნიშვნელოვან მატერიალიზაციას ადგილი არ ჰქონია საქართველოში.

საქართველოს ეკონომიკა 2021-2022 წლებში ორნიშნა მაჩვენებლით, 2023 წელს - 7.8%-ით, ხოლო 2024 წელს 9.7%-ით გაიზარდა, შიდა პოლიტიკური ტურბულენტური ვითარებების მიუხედავად. ეს ძლიერი ზრდის იმპულსი 2025 წელსაც გაგრძელდა, გრძელვადიანი ტენდენციის მხოლოდ თანდათანობითი შერბილებით, რადგან რეალური მშპ საშუალოდ 7.5%-ით გაიზარდა. მშპ-ის ზრდაში ყველაზე დიდი წვლილი შეიტანა რეალური კრედიტებისა და ხელფასების ზრდამ, საგარეო სავაჭრო ბალანსის გაუმჯობესებამ, ასევე ტურიზმიდან და ფულადი გზავნილებიდან შემოსულმა ძლიერმა ვალუტის ნაკადებმა, მაშინ როდესაც პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები და მიგრანტთა სამომხმარებლო ხარჯები ძირითადად უცვლელი დარჩა. შესაბამისად, მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი ისტორიულად დაბალ დონეზე იყო, სეზონურად კორექტირებულმა მიმდინარე ანგარიშმა (რეინვესტიციების გამოკლებით) 2025 წლის მეორე და მესამე კვარტალებში თანმიმდევრულად დააფიქსირა მნიშვნელოვანი ზედმეტობა. სავარაუდოა, რომ მიმდინარე ანგარიშში, პირველად ქვეყნის ისტორიაში, წლის ბოლოს დადებითი ბალანსით დასრულდება. სავაჭრო ბალანსის შესამჩნევი გაუმჯობესება იმპორტის შენელებულმა ზრდამ განაპირობა, ხოლო ექსპორტის ზრდა ძირითადად რეექსპორტმა განაპირობა. გაძლიერებულმა წმინდა სავალუტო შემოსვლამ, ანაზრების ეტაპობრივმა კონვერტაციამ უცხოური ვალუტიდან ლარში და გლობალურად დასუსტებულმა აშშ დოლარმა საქართველოს ეროვნულ ბანკს 2025 წელს საშუალება მისცა ყურადღება გაემახვილებინა საერთაშორისო რეზერვების შევსებაზე.

სებ-მა სავალუტო ბაზრიდან 2.4 მილიარდ დოლარზე მეტი შეიძინა, რის შედეგადაც საერთაშორისო რეზერვების მოცულობა რეკორდულ 6.2 მილიარდ დოლარამდე გაიზარდა, ხოლო ლარი აშშ დოლართან მიმართებით დაახლოებით 4.1%-ით გამყარდა.

ამავდროულად, ქვეყანაში სამომხმარებლო ფასების ინფლაცია ზომიერად დაჩქარდა, თუმცა პროგნოზებს შეესაბამებოდა და დეკემბერში 4.0% შეადგინა, რაც ოდნავ აღემატება ეროვნული ბანკის 3%-იან მიზნობრივ მაჩვენებელს. ძლიერი ეკონომიკური ზრდისა და ინფლაციის დაჩქარების პირობებში, ეროვნულმა ბანკმა მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი უცვლელად - 8.0%-ზე შეინარჩუნა.

არაფინანსური რისკები

ბანკს აქვს კანონმდებლობის ცვლილების და აღსრულების რისკი

ბანკი ოპერირებს რთულ და ცვალებად მარეგულირებელ გარემოში, რაც მას მარეგულირებელი, საზედამხედველო და აღსრულებითი ქმედებების რისკების წინაშე აყენებს. საქართველოს ეროვნული ბანკი (სებ) ადგენს გონივრულ და ქვევასთან დაკავშირებულ მოთხოვნებს, მათ შორის კაპიტალის ადეკვატურობის სტანდარტებს, ლიკვიდობისა და ინვესტიციების კოეფიციენტებს, სესხების გაცემის ლიმიტებს, ანგარიშგების ვალდებულებებსა და მმართველობასთან დაკავშირებულ მოლოდინებს. ასევე მოთხოვნილია საგადასახადო და სხვა მოქმედ კანონმდებლობებსა და ნორმატიულ აქტებთან შესაბამისობა.

ბანკი ტრადიციული საბანკო მომსახურების მიღმა რეგულირებადი ფინანსური მომსახურების ფართო სპექტრს სთავაზობს, მათ შორის ლიზინგს, დაზღვევას, ასევე საბროკერო და საინვესტიციო მომსახურებებს. თითოეული საქმიანობა ექვემდებარება სექტორისთვის სპეციფიკურ მარეგულირებელ ჩარჩოებს, რაც ზრდის საერთო შესაბამისობისა და ზედამხედველობის სირთულეს.

ბანკი ასევე ექვემდებარება ფინანსურ ვალდებულებებს საფინანსო და სესხის ხელშეკრულებების ფარგლებში, რომელთა დარღვევასაც შესაძლოა სახელშეკრულებო შედეგები ჰქონდეს. დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია ბანკის აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

ბანკმა დანერგა ყოვლისმომცველი შესაბამისობის, რისკის მართვისა და მმართველობის ჩარჩო, რომელიც შექმნილია ყველა იურისდიქციაში მოქმედი მარეგულირებელი მოთხოვნების დაცვისა და მარეგულირებელი მოთხოვნების დარღვევების, სანქციებისა ან აღსრულების ღონისძიებების რისკის შესამცირებლად.

ამ ჩარჩოს საფუძველად უდევს დაცვის სამი ხაზის ძლიერი მოდელი, რომელიც მკაფიოდ განსაზღვრავს პასუხისმგებლობებს რისკის მფლობელობის, ზედამხედველობისა და დამოუკიდებელი უზრუნველყოფის მიმართულებით. ბანკში ფართოდ გამოიყენება შესაბამისობისა და მარეგულირებელი რისკის მართვის პრაქტიკები, რომლებიც ბანკის რისკის აპეტიტის ჩარჩოზეა პერსონალიზებული.

მარეგულირებელი მოთხოვნების დაცვა ხდება ბანკის საოპერაციო გარემოზე პერსონალიზებული პოლიტიკების, პროცედურებისა და კონტროლის ჩარჩოების გამოყენებით. საქართველოს ეროვნული ბანკისა და სხვა შესაბამისი ორგანოების მიერ გამოქვეყნებული მარეგულირებელი ცვლილებები აქტიურად კონტროლდება მათი დროული განხორციელების, ეფექტური შიდა კომუნიკაციისა და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისი ესკალაციის უზრუნველსაყოფად.

მმართველობა და ზედამხედველობა

სამეთვალყურეო საბჭო და მისი კომიტეტები უზრუნველყოფენ ბანკში მარეგულირებელი ნორმების შესაბამისობისა და შიდა კონტროლის ეფექტურობის სტრატეგიულ ზედამხედველობას. აუდიტის კომიტეტი რეგულარულად ამოწმებს შესაბამისობის რისკებს, მარეგულირებელ ცვლილებებს, ზედამხედველ ორგანოებთან დაკავშირებულ უკუკავშირს და შემამსუბუქებელი ზომების ადეკვატურობას.

შესაბამისობის დირექტორი კვარტალში ერთხელ წარუდგენს ანგარიშს აუდიტის კომიტეტს და ინარჩუნებს მმართველობითი ანგარიშგების ხაზს რისკების მართვის დირექტორის მიმართ, რაც უზრუნველყოფს დამოუკიდებლობას, გამჭვირვალობასა და ეფექტურ ესკალაციას. მმართველობის მექანიზმები თანმიმდევრულად გამოიყენება ბანკის ოპერაციებში საქართველოში, ხოლო ადგილობრივი მართვისა და კონტროლის ფუნქციები ინტეგრირებულია ბანკის საერთო ზედამხედველობისა და ანგარიშგების ჩარჩოში.

შესაბამისობისა და მმართველობის ჩარჩოს ეფექტურობა ფასდება შიდა აუდიტებით, დამოუკიდებელი მიმოხილვითი შემოწმებებით და მიმდინარე ზედამხედველობით საბჭოს დონეზე. რისკის მნიშვნელოვანი ინდიკატორების მონიტორინგი ხორციელდება რისკის აპეტიტის ჩარჩოს საფუძველზე და ნებისმიერი დარღვევა დაუყოვნებლივ განიხილება და რეაგირებას ექვემდებარება.

შესაბამისობის ჩარჩო და ღონისძიებები

ბანკის შესაბამისობის პროგრამა შექმნილია მისი ოპერაციული იურისდიქციების ფარგლებში მარეგულირებელი, ქვევითი და ფინანსური დანაშაულის რისკების მართვის უზრუნველსაყოფად. პროგრამა მოიცავს შიდა პოლიტიკებისა და პროცედურების შემუშავებასა და შენარჩუნებას, პერსონალის რეგულარულ ტრენინგებს, რისკებზე დაფუძნებულ შესაბამისობის მონიტორინგს და საზედამხედველო ორგანოებთან მუდმივ თანამშრომლობას.

დაცვის მეორე ხაზის სახით, შესაბამისობის ფუნქცია მართავს მარეგულირებელ და შესაბამისობის რისკებს შემდეგი გზებით:

- ბანკის მოქმედი იურისდიქციების მარეგულირებელი ცვლილებების უწყვეტი მონიტორინგი და შესაბამისი პროცესის მფლობელების მიერ მათი დროული განხორციელების კოორდინაცია;
- მონაწილეობა ახალი პროდუქტის, მომსახურებისა და ბიზნესის დამტკიცების პროცესში მოქმედ მარეგულირებელ მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით;
- მომხმარებელთა საჩივრების, საოპერაციო რისკის შემთხვევების, შიდა აუდიტის დასკვნებისა და სასამართლო დავებთან დაკავშირებული საკითხების ანალიზი, კონტროლთან დაკავშირებული სისუსტეების გამოვლენისა და გამოსწორებისთვის;
- ყოველწლიური შესაბამისობის რისკის შეფასებები და მიზნობრივი თემატური მიმოხილვები, მათ შორის საჭიროების შემთხვევაში იურისდიქციის სპეციფიკური შეფასებები;

- მარეგულირებლებთან და ინდუსტრიულ ორგანოებთან მუდმივი თანამშრომლობა, რათა დროულად იყოს უზრუნველყოფილი ინფორმაცია ახალი რისკებისა და საზედამხედველო მოლოდინების შესახებ;
- რისკზე დაფუძნებული შესაბამისობის მონიტორინგი და თემატური მიმოხილვითი შემოწმებები მაღალი რისკის მქონე სფეროებში;
- გამჭვირვალობის, ანგარიშვალდებულებისა და ეთიკური ქცევის წახალისების მიზნით კორპორაციული ინფორმირების (ე.წ. „Whistleblowing“) სისტემის გამართვა.

შესაბამისობის უზრუნველყოფის ღონისძიებების შედეგების მონიტორინგი ხორციელდება ბანკის რისკის აპეტიტის ჩარჩოზე პერსონალიზებული რისკის მნიშვნელოვანი ინდიკატორების გამოყენებით. არსებითი საკითხები ან დარღვევები დაუყოვნებლივ გადაეცემა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობას და შესაბამის სამეთვალყურეო საბჭოს კომიტეტებს მიმოხილვითი შემოწმებისა და გამოსწორებისთვის.

დაცვის პირველი ხაზი პასუხს აგებს რისკებთან შესაბამისობის საკითხების ყოველდღიურ იდენტიფიცირებაზე, მართვასა და მიტიგაციაზე შესაბამის სფეროებში, მათ შორის კონტროლების ეფექტურად განხორციელებასა და მოქმედ საკანონმდებლო მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფაზე.

მონაცემთა დაცვა და კონფიდენციალობა

ბანკს აქვს პერსონალური მონაცემებისა და კონფიდენციალობის დაცვის ვალდებულება, მონაცემთა და საბანკო საიდუმლოს დაცვის კანონმდებლობების შესაბამისად. მონაცემთა დაცვის დირექტორი ზედამხედველობს მონაცემთა დაცვის მართვის საკითხებს, შიდა პოლიტიკების, კონტროლებისა და მონიტორინგის პროცესების საფუძველზე. მონაცემთა დაცვის ჩარჩოები თანმიმდევრულად ხორციელდება ბანკში, საქართველოში მოქმედი სამართლებრივი და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად.

ინსაიდერულ ვაჭრობასა და ბაზრის ქცევასთან დაკავშირებული რისკების მართვა

ბანკი ვალდებულია ყველა ოპერაციაში დაიცვას მთლიანობის, გამჭვირვალობისა და საბაზრო ქცევის მაღალი სტანდარტები. მოქმედი კანონმდებლობისა და ნორმატიული აქტების მოთხოვნების შესაბამისად, ბანკმა შექმნა სრულფასოვანი ჩარჩო ინსაიდერული ვაჭრობის აღკვეთისა და ბაზარზე ქცევის რისკების სამართავად.

აქციებით ვაჭრობის ოფიციალური პოლიტიკა, რომელიც ყოველწლიურად გადაიხედება და მტკიცდება სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, მართავს საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ ფასიანი ქაღალდებით ვაჭრობას თანამშრომლების, უმაღლესი მენეჯმენტის და სხვა ინსაიდერების მიერ. ეს პოლიტიკა მოიცავს დახურულ პერიოდებს, გამჟღავნების ვალდებულებებსა და წინასწარი დამოწმების მოთხოვნებს და ის შესაბამისობაშია მოქმედ სამართლებრივ და მარეგულირებელ სტანდარტებთან.

შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი ცენტრალურ როლს ასრულებს აქციებით ვაჭრობის პოლიტიკის დაცვის უზრუნველყოფის მხრივ. ის პასუხს აგებს წინასწარი წერილობითი თანხმობის პროცედურების ადმინისტრირებაზე ყველა შესაბამისი გარიგებისთვის, რაც უზრუნველყოფს იმას, რომ არცერთი ოპერაცია არ განხორციელდეს წინასწარი თანხმობის გარეშე. ეს ფუნქცია აწარმოებს და რეგულარულად აახლებს ინსაიდერების სიას მოქმედი მარეგულირებელი მოთხოვნების შესაბამისად, უზრუნველყოფს იმ ფიზიკური პირებისა და ხელმძღვანელობის წარმომადგენლების ზუსტ აღრიცხვას, რომლებსაც აქვთ წვდომა არასაჯარო ინფორმაციაზე. შესაბამისობის დეპარტამენტი ასევე აკონტროლებს მარეგულირებელი მოთხოვნებისა და შიდა სტანდარტების დაცვას, რაც მხარდაჭერილია პერსონალის რეგულარული ტრენინგებითა და ცნობიერების ამაღლების პროგრამებით.

ბანკს აქვს იურიდიული რისკი

იურიდიული რისკი გულისხმობს ფინანსური თუ რეპუტაციის დაკარგვის შესაძლებლობას, რომელიც გამოწვეულია ჯარიმებით, ზიანებით, პირგასამტეხლობით და ფინანსური ზიანის სხვა ფორმებით, რაც მოქმედებს ან შესაძლოა ჰქონდეს ზემოქმედება ბანკსა და/ან მის თანამშრომლებზე, ბიზნეს-მიმართულებებზე, ოპერაციებზე, პროდუქტებსა და/ან სერვისებზე, ბანკის მიერ იურიდიული ვალდებულებების შეუსრულებლობის შედეგებზე, მათ შორის მარეგულირებელ, სახელშეკრულებო ან არასახელშეკრულებო მოთხოვნების ჩათვლით.

იურიდიული ფუნქცია, როგორც დაცვის მეორე ხაზი ბანკში იერარქიულად ინტეგრირებულ დამოუკიდებელ ფუნქციას წარმოადგენს. ბანკის საქმიანობებს და მიმართულებებს აქვთ პასუხისმგებლობა გამოავლინონ და რეაგირება მოახდინონ იურიდიულ რისკზე, თავის მოღვაწეობის სფეროში, იურიდიულ ფუნქციამდე.

იურიდიული ფუნქციის ვალდებულებაა (ა) მართოს (მათ შორის აღკვეთოს) იურიდიული რისკები; (ბ) განახორციელოს ბანკის საქმიანობის შესაბამისი კანონმდებლობების და ნორმატიული აქტების ინტერპრეტირება და იურიდიული კონსულტაცია და ხელმძღვანელობა გაუწიოს ბანკს. იურიდიული რისკის მართვა მოიცავს შესაბამისი იურიდიული რისკის პოლიტიკების განსაზღვრებას, ბანკის რისკის აპეტიტის შემუშავებას იურიდიული რისკისთვის და იურიდიული რისკის მართვისა და აღკვეთისთვის კონტროლის მექანიზმების დანერგვის ზედამხედველობა. იურიდიული ფუნქციის საკონსულტაციო პასუხისმგებლობაა იურიდიული კონსულტაცია გაუწიოს აღმასრულებელ თანამშრომლებს და დირექტორთა საბჭოს, უმაღლესი სტანდარტების მოთხოვნების შესაბამისი ფორმით.

იურიდიული ფუნქციის უფროსი ხელმძღვანელობა იურიდიული რისკის პროფილის და ბანკში იურიდიული რისკის მართვის გარემოს ეფექტურობის ზედამხედველობას, მათზე რეაგირებასა და მონიტორინგს ახორციელებს. იურიდიული რისკის პროფილს და კონტროლის გარემოს გადახედვა ხდება ბიზნეს რისკის კომიტეტის და მართვის კომიტეტების ფარგლებში. ბანკის რისკების კომიტეტი არის ყველაზე მაღალი რგოლის აღმასრულებელი უწყება, რომელიც პასუხს აგებს ბანკში იურიდიული რისკის მართვის მონიტორინგსა და ეფექტურობაზე.

ბანკის საოპერაციო კომპლექსურობა წარმოშობს საოპერაციო რისკს, რომელიც, თავის მხრივ, ნეგატიურად მოქმედებს მომგებიანობასა და რეპუტაციაზე.

ბანკის წინაშე მდგარი რისკებიდან ერთ-ერთი მთავარია საოპერაციო რისკი, რომელიც არის შიდა და გარე თაღლითობის შემთხვევების, გაუმართავი პროცესების ან პროდუქტების, ბიზნესის შეფერხების, სისტემის გაუმართაობის, ადამიანური შეცდომების ან აქტივების ზიანის შედეგად ზარალის მიღების რისკი. საოპერაციო რისკი ასევე გულისხმობს იურიდიული, შესაბამისობის ან კიბერუსაფრთხოების რისკებით გამოწვეულ ზარალს. ბანკს ახასიათებს სხვადასხვა სახის საოპერაციო რისკები, მათ შორის: თაღლითობა და სხვა შიდა თუ გარე კრიმინალური ქმედებები; პროცესების, კონტროლის ან პროცედურების დარღვევა; სისტემების შეფერხებები ან გარე მხარეებისგან კიბერ შეტევები ბანკის კლიენტებისათვის მომსახურების ან დამხმარე ინფრასტრუქტურის ხელმოუწვდომლობის უზრუნველყოფის მიზნით, რაც, თავის მხრივ, საფრთხის ქვეშ აყენებს ბანკის, მისი კლიენტების, კონტრაქტების ან მომხმარებლების დაცულ ინფორმაციას და ფინანსურ ოპერაციებს. გარდა ამისა, ბანკს ახასიათებს ისეთი რისკები, რომლებიც იწვევენ კრიტიკული ფუნქციების მქონე სისტემების ან ბიზნესის შეფერხებას ისეთი მოვლენების შედეგად, რომლებიც მის კონტროლს საერთოდ ან ნაწილობრივ არ ექვემდებარება. ამგვარი მოვლენებია: ბუნებრივი კატასტროფები, სატრანსპორტო ან კომუნალური მომსახურების შეფერხება და სხვა, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს დანაკარგი ან მომხმარებელთა მომსახურების შენელება ან წყვეტა და/ან ეკონომიკური ზარალი ბანკისთვის. ზემოთ განხილული საოპერაციო რისკები ვრცელდება ისეთ შემთხვევებზეც, როდესაც ბანკი მომსახურებას მესამე პირებისგან იღებს. სწრაფად ცვალებადი გარემოს, ასევე საბანკო მომსახურების და პოტენციურ თაღლითობათა სირთულის გათვალისწინებით, იზრდება პროცესების, კონტროლის, პროცედურებისა და სისტემების მუდმივად გაუმჯობესების მნიშვნელობა, რათა თავიდან იქნეს აცილებული რისკი ან შემცირდეს ბანკის მიერ ზარალის მიღების რისკი. ოპერაციების მზარდი სირთულისა და დივერსიფიკაციის გათვალისწინებით, საბანკო სექტორის დიგიტალიზაციასთან ერთად იზრდება თაღლითობის რისკები. გარე თაღლითობა ბანკის საწინააღმდეგოდ შეიძლება მომდინარეობდეს მესამე მხარის ქმედებებიდან. ყველაზე ხშირად აღნიშნული შემთხვევები დაკავშირებულია საბანკო ბარათებთან, სესხებთან და კლიენტის ფიშინგთან. შიდა თაღლითობის შემთხვევები მომდინარეობს ბანკის თანამშრომლების მიერ განხორციელებული ქმედებებიდან და მსგავსი შემთხვევები შედარებით ნაკლებად, მაგრამ მაინც ხდება. საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ბანკში დაფიქსირდა თაღლითობის მხოლოდ რამდენიმე შემთხვევა, რომელთაგან არცერთს ჰქონია არსებითი გავლენა ბანკის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაზე.

ციფრული დანაშაულის სწრაფი ზრდის საფრთხე გაძლიერდა, ხოლო თაღლითები იყენებენ ახალ ტექნიკებს და მიდგომებს, ფულის უკანონოდ მითვისებისთვის სხვადასხვა შესაძლებლობების მოსაძიებლად. აქედან გამომდინარე, თუ არ მოხდა ამ საკითხის სათანადოდ გაკონტროლება და მართვა, პოტენციურ გავლენას შესაძლოა არსებითი ხასიათი ჰქონდეს.

საოპერაციო რისკის გადახედვისა და მიტიგაციის მიზნით, ბანკში შექმნილია საოპერაციო რისკის მართვის ჩარჩო, რომელშიც განსაზღვრულია ეფექტური საოპერაციო რისკის მართვის ზოგადი პრინციპები,

განმარტებულია პროცესში მონაწილე მხარეების ფუნქციები და პასუხისმგებლობები. ჩარჩო მოიცავს პოლიტიკებს და პროცედურებს, რომლებიც საოპერაციო რისკების ეფექტურად მართვის საშუალებას იძლევიან. დირექტორთა საბჭო უზრუნველყოფს მძლავრი შიდა კონტროლის კულტურის ჩამოყალიბებას ბანკში, სადაც კონტროლის ღონისძიებები ოპერაციების შემადგენელი ნაწილია. საბჭო განსაზღვრავს საოპერაციო რისკის აპეტიტს, ხოლო შესაბამისობას რისკის აპეტიტის დადგენილ ზღვრებთან რეგულარულად აკონტროლებს სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტი.

ბანკი დაცვის სამი ხაზის პრინციპს იყენებს, რომელშიც საოპერაციო რისკის მართვის დეპარტამენტი დაცვის მეორე ხაზს წარმოადგენს, რომელიც პასუხს აგებს ჩარჩოს და შესაბამისი პოლიტიკებისა და მეთოდოლოგიების დანერგვაზე, ბანკისთვის საოპერაციო რისკის მართვის შესაძლებლობის უზრუნველსაყოფად.

ბანკი აქტიურად ახორციელებს საოპერაციო რისკთან დაკავშირებული რისკის მონიტორინგს, დაფიქსირებას და აღმოფხვრას და აქვს მუდმივი მონიტორინგის პროცესები, უჩვეულო ქმედებების და ამ პროცესთან დაკავშირებული სისუსტეების დროულად აღმოსაჩენად. რისკებისა და კონტროლის თვითშეფასების მექანიზმის (RCSA) მიზანია მნიშვნელოვან პროცესებში ნარჩენი რისკების გამოვლენა, შესაბამისი პრევენციული ღონისძიებების გათვალისწინებით. საოპერაციო რისკების მონიტორინგსა და მიტიგაციაზე 39 ჩვენი მუდმივი ძალისხმევით, შიდა პროცესების სირთულის დონის მიუხედავად, ბანკი უზრუნველყოფს საოპერაციო რისკთან დაკავშირებული აქტივობების დროულად აღმოჩენას და კონტროლს. საოპერაციო რისკის კონტროლისა და მიტიგაციის მიზნით დანერგილია სხვადასხვა პოლიტიკები, პროცესები და პროცედურები, მათ შორის:

- რისკის შეფასების პოლიტიკა, რომელიც რისკის დეტალური შეფასების საშუალებას იძლევა ახალი პროდუქტების, მომსახურებების ან პროცედურების დანერგვამდე;
- აუტოსორსინგული მომსახურებების (მესამე მხარის) რისკის შეფასების პოლიტიკა, რომელიც ხელს უწყობს ისეთი რისკების შეფასებას, რომლებიც შესაძლოა წარმოიშვას: მომწოდებლის არასათანადო შერჩევის შედეგად, მომწოდებლის და/ან მის მიერ მოწოდებული მომსახურების არასაკმარისი კონტროლისა და ზედამხედველობის, ასევე მომწოდებლის სხვა გავლენების გამო;
- რისკებისა და კონტროლის თვითშეფასების მექანიზმის (RCSA) პოლიტიკა, რომელიც ბანკს საშუალებას აძლევს განუწყვეტლივ შეაფასოს არსებული და პოტენციური რისკები, დანერგოს რისკის მიტიგაციის სტრატეგია და სისტემატურად მოახდინოს რისკის მიტიგაციის გეგმის პროგრესის მონიტორინგი. ამ გეგმების შესრულება ასევე შესაბამისი მენეჯერების შესრულების ძირითადი მაჩვენებლების შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს;
- საოპერაციო რისკის შემთხვევის იდენტიფიცირების პოლიტიკა, რომელიც ბანკს საოპერაციო რისკის მოვლენებზე სწრაფი ანგარიშების, ამგვარი მოვლენების სისტემური დეტალური ანალიზის ჩატარების და პრევენციული ღონისძიებების გატარების შესაძლებლობას აძლევს. საოპერაციო ზარალის ერთიანი მონაცემთა ბაზა აძლიერებს შემდგომ რაოდენობრივ და ხარისხობრივ ანალიზებს. საოპერაციო რისკის შემთხვევის გამოვლენის პოლიტიკა ასევე მოიცავს IT ინციდენტების და გამოვლენილ პრობლემებზე ორიენტირებული შესაბამისი აქტივობების გადახედვას;
- ბანკის საოპერაციო რისკის შესახებ ცნობიერების ამაღლების პროგრამა, რომელიც ბანკის თანამშრომლების რეგულარულ გადამზადებას და ბანკის შიდა რისკის კულტურის ზრდის საშუალებას იძლევა;
- ბანკი ასევე იყენებს რისკის გადატანის სტრატეგიებს, მათ შორის კრიტიკული საოპერაციო ზარალის რისკის გადაცემისთვის სხვადასხვა სადაზღვევო პოლიტიკების მიღებას.

საოპერაციო რისკის მართვის ჩარჩო და მისი დამატებითი პოლიტიკა განახლდა 2025 წელს საოპერაციო რისკის მართვის პროგრამის ეფექტური განხორციელების უზრუნველყოფის მიზნით.

ბანკის ციფრული საოპერაციო გამოცდილება მზარდი და განვითარებადი კიბერ-შეტევების საფრთხის წინაშე დგას

ბანკის მზარდი დამოკიდებულება ციფრულ სისტემებზე ზრდის მის მიმართ პოტენციური კიბერ-შეტევების რისკს. პოტენციური კიბერ-შეტევების მეტად დახვეწილი და მზარდი ხასიათიდან გამომდინარე, მოსალოდნელია, რომ მათ შეიძლება უსაფრთხოების მნიშვნელოვანი რისკი გამოიწვიონ. მსგავსი რისკები სწრაფად იცვლება და მოითხოვს განუწყვეტელ ყურადღებას და ინვესტიციას. მიმდინარე გარემოს დინამიკურობისა და კომპლექსურობიდან გამომდინარე, ბანკი მუდმივად ახორციელებს უსაფრთხოების საფრთხის ლანდშაფტის მონიტორინგს.

განვლილი სამი წლის განმავლობაში ბანკზე რაიმე არსებითი კიბერ-შეტევა არ განხორციელებულა და 2025 წელს ადგილი არ ჰქონია მესამე მხარის კიბერუსაფრთხოების მნიშვნელოვან ინციდენტებს.

ბანკს აქვს სრულყოფილი ინფორმაციული და კიბერუსაფრთხოების მართვის სისტემები კიბერ-შეტევების რისკის მიტიგაციისთვის, ქვემოთ აღწერილი ფორმით.

საფრთხის ლანდშაფტი

კიბერ-შეტევების გამოწვევებთან ადეკვატურად ბრძოლის მიზნით, ჩვენ მუდმივად ვაანალიზებთ ბანკის კიბერ-საფრთხეების გარემოს და ვაფასებთ ყველა შესაბამისი საფრთხის სცენარს და სუბიექტს, ვითვალისწინებთ მათ განზრახვებს და შესაძლებლობებს, ასევე ტაქტიკებს, ტექნიკებს და პროცედურებს, რომლებსაც ისინი იყენებენ ან შესაძლოა გამოიყენონ მათი კამპანიების დროს. ჩვენი მიზანია მზად ვიყოთ თანამედროვე მუდმივი საფრთხეების მიმართ. საფრთხის იმ მრავალ სხვადასხვა ვექტორს შორის, რომლებსაც ჩვენ განვიხილავთ და ვაკვირდებით, ქვემოთ მოცემულია პირველი ექვსეული:

- შეტევები ინტერნეტზე დაფუძნებულ აპლიკაციებსა და ინფრასტრუქტურაზე;
- შეტევები პროგრამული უზრუნველყოფის მიწოდების ქსელზე;
- ფიშინგ-შეტევები ჩვენი მომხმარებლების წინააღმდეგ;
- ფიშინგ-შეტევები ჩვენი თანამშრომლების წინააღმდეგ;
- ინსაიდერული საფრთხეები;
- გამომძაღველი პროგრამის და გამოძალავაზე დაფუძნებული კიბერ-საფრთხეები.

ჩვენი ხედვა და სტრატეგიული მიზნები

ინფორმაცია და კიბერ-უსაფრთხოება ბანკის მმართველობის პრაქტიკის და სტრატეგიული განვითარების შემადგენელი ნაწილია. ბანკის კიბერ-უსაფრთხოების ხედვა და სტრატეგია სრულად ერგება მის ბიზნეს ხედვას და სტრატეგიას და მიმართულია ყველა იმ გამოწვევისკენ, რომელთა იდენტიფიცირება მოხდა საფრთხის გარემოს ანალიზის პროცესში.

ჩვენი მიზანია გავაძლიეროთ ჩვენი უსაფრთხოება საფუძვლიანი მიდგომით, ვაწარმოოთ უსაფრთხო და ინოვაციური ბიზნესი და შევინარჩუნოთ მუდმივი გაუმჯობესების ციკლი. ჩვენი სტრატეგიული მიზნებია:

- გავაძლიეროთ დაცვა დეტალური მიდგომით, გუნდის გაძლიერების და უახლესი ტექნოლოგიების დანერგვის გზით, რათა შევინარჩუნოთ მედეგობა ნეგატიური, მდგრადი საფრთხეების მიმართ, რომლებიც შესაძლოა მომდინარეობდეს სახელმწიფოს მიერ დაფინანსებული სუბიექტებისგან ან ორგანიზებული კიბერ-დამნაშავეებისგან;
- ინდუსტრიის წამყვანი ინფორმაციის და კიბერ-უსაფრთხოების სტანდარტებთან შესაბამისობა, ასევე ჩვენი ინფორმაციის და საკმინდობის უწყვეტობის მართვის სისტემების მუდმივი გაუმჯობესების ციკლის განხორციელება და მარეგულირებელი მოთხოვნებისთვის ერთი ნაბიჯით გასწრება;
- უსაფრთხოების პროცესების ოპტიმიზაცია და ავტომატიზაცია, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული მომსახურებების უხარვეზოდ გაწევა ბანკის ბიზნესებისთვის (შესაძლებლობის ფარგლებში);
- უსაფრთხოების უპირატესობის კულტურის ხელშეწყობა, ორგანიზაციაში კიბერუსაფრთხოების შესახებ ცნობიერების ამაღლების გზით, რისკის შემცირებაში თანამშრომლების და დაინტერესებული მხარეების აქტიური ჩართულობის უზრუნველყოფა.

ჩვენი უსაფრთხოების დეტალური შეფასება და კიბერ მდგრადობის პროგრამა

ჩვენი ხედვის გათვალისწინების და სტრატეგიული მიზნების მიღწევის მიზნით, ჩვენ განვახორციელებთ ინფორმაციის და კიბერ-უსაფრთხოების შემდეგი ეფექტური პროგრამები, ფუნქციები და სისტემები:

- მრავალსაფეხურიანი პრევენციული კონტროლის მექანიზმები, რომლებიც ყველა შესაბამის ლოგიკურ და ფიზიკურ სეგმენტს და ორგანიზაციისა და ინფრასტრუქტურის ყველა ფენას მოიცავს, წარმატებული თავდაპირველი წვდომის ალბათობის მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით.
 - მონაცემთა უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმები
 - კონტროლის მექანიზმების გამოვლენა და მათზე წვდომა
 - საბოლოო წერტილის უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმები
 - ინფრასტრუქტურის უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმები
 - ღრუბლოვანი უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმები

- აპლიკაციის უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმები
- შიდა და საპერიმეტრო ქსელის უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმები
- ფიზიკური უსაფრთხოების კონტროლის მექანიზმები
- პროფესიონალი გუნდი ეფექტურად ახორციელებს ზემოთ ხსენებულ პრევენციულ კონტროლის მექანიზმებს, უზრუნველყოფს მის ეფექტურობას და განვითარებას. გუნდის წევრების რაოდენობა და გამოცდილების დონე მნიშვნელოვანია. ჩვენი გუნდის წევრები ფლობენ ინდუსტრიის წამყვან სერტიფიკატებს და ყოველდღიურად მუშაობენ მათი პროფესიონალური უნარების გაძლიერებისა და გაფართოებისთვის.
- პრევენციული კონტროლის მექანიზმების დონეები, ცნობიერების ამაღლების სრულყოფილ პროგრამასთან ერთად უზრუნველყოფს საუკეთესო კომბინაციას იმისათვის, რომ შემცირდეს წარმატებული თავდასხმების ალბათობა. ჩვენი ცნობიერების ამაღლების დახვეწილი პროგრამა თანამშრომლებს და მომხმარებლებს ეხმარება კიბერ-ჰიგიენის გაუმჯობესებაში, მათ ყოველდღიურ ოპერაციებში ნებისმიერი შესაძლო კიბერ-შეტევების გამოვლენაში და საერთო რისკის კულტურის გაუმჯობესებაში. ცნობიერების ამაღლების პროგრამა შესაბამისი მასალებით უზრუნველყოფს წამყვან თანამდებობის პირებს, დირექტორთა საბჭოდან IT ინჟინრებამდე და დეველოპერებამდე. ეს მოიცავს ყოველწლიურ ტრენინგებს და ატესტაციებს ყველა თანამშრომლისთვის, ახალმოსული თანამშრომლების ტრენინგებს და ატესტაციებს, სოციალური ინჟინერინგის სიმულაციებს, უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ მითითებებს და შეტყობინებებს ყველა თანამშრომლისთვის, უსაფრთხოების შესახებ ცნობიერების ამაღლების კამპანიებს მომხმარებლებისთვის და სხვ. ამასთან, სამეთვალყურეო საბჭომ მონაწილეობა მიიღო გარე საკონსულტაციო ფირმის მიერ ჩატარებულ ცნობიერების ამაღლების სესიაში, რომელიც ყურადღებას ამახვილებდა კიბერმმართველობის პრაქტიკის კოდექსზე პერსონალიზებულ უსაფრთხოების მართვასთან დაკავშირებულ მის პასუხისმგებლობებზე.
- რადგან ჩვენ გვჯერა, რომ შეუძლებელია 100%-იანი პრევენციის უზრუნველყოფა, ბანკში დანერგილია საფრთხის გამოვლენის საშუალებები და უსაფრთხოების უზრუნველყოფი ოპერაციების ცენტრი, რომლის მიზანია ყველა შესაძლო ანომალიის გაკონტროლება რეალურ დროში, რომლებიც გამოვლინდა ორგანიზაციის ქსელში, რათა დაფიქსირდეს პოტენციური ინციდენტები და დროულად და ეფექტურად მოხდეს მათზე რეაგირება შესაძლო თავდასხმის ნეგატიური გავლენის მინიმიზაციის მიზნით. რათა მუდმივად გვქონდეს განახლებული ინფორმაცია და თვალი მივადევნოთ ჩვენი მოწინააღმდეგეების ტექნიკებს და ტაქტიკებს, ჩვენ შევიმუშავებთ კიბერ საფრთხეების კვლევის პროცედურებს, ინდუსტრიის საუკეთესო პრაქტიკების და MITRE-ს თავდასხმების ჩარჩოს გათვალისწინებით.
- ინფორმაციული უსაფრთხოების მმართველობა და რისკის მართვის ეფექტური პროცესები, რომლებიც ამავედროულად ფარავენ მესამე მხარის და მიწოდების ჯაჭვის რისკებს, უზრუნველყოფს ბანკის მიერ სახელმძღვანელო მითითებების მოგროვებას, რისკთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების მიღებას მისი რისკის აპეტიტის შესაბამისად, მარეგულირებელი მოთხოვნების დაკმაყოფილებას და უწყვეტი გაუმჯობესების ციკლის უზრუნველყოფას. ინფორმაციული უსაფრთხოების კომიტეტს, რომელსაც გენერალური დირექტორი თავმჯდომარეობს, აქვს საბოლოო პასუხისმგებლობა უზრუნველყოს შესაბამისი დონის უსაფრთხოება და ხელმძღვანელობის პროცესების მუდმივი გაუმჯობესების ციკლის განხორციელება. ბანკი აკმაყოფილებს NIST-ის კიბერ უსაფრთხოების მართვის ჩარჩოს და მისი ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემას გავლილი აქვს ISO/IEC 27001:2022 სერტიფიცირება.
- ამასთან, ბანკი აძლიერებს თავის კიბერ მედეგობას საქმიანობის უწყვეტობის მართვის ეფექტური სისტემის და კიბერ-დაზღვევის პოლიტიკის გზით, გაუთვალისწინებელი შემთხვევების მართვის და სერიოზული შეფერხებებიდან მინიმალური შესაძლო გავლენისგან აღდგენის მიზნით.

როგორ ვაფასებთ და უზრუნველყოფთ უსაფრთხოების მისაღებ დონეს

ინფორმაციული და კიბერ უსაფრთხოების მისაღები დონის შეფასებისა და უზრუნველყოფისთვის, ჩვენ ვეყრდნობით გარე/შიდა აუდიტის ანგარიშებს, გარე საფრთხეების კვლევის ანგარიშებს და უწყვეტი შედგენადობის ტესტების შედეგებს, რომლებსაც ჩვენი მაღალ-პროფესიონალი შიდა გუნდი და რეპუტაციის მქონე გარე მესამე მხარე პარტნიორები ატარებენ.

ჩვენ ყოველწლიურად ვატარებთ:

- SWIFT მომხმარებლების დაცვის ჩარჩოს გარე აუდიტს;
- სეზ-ის კიბერ უსაფრთხოების ჩარჩოს გარე აუდიტს, რომელიც ეფუძნება NIST-ის კიბერ უსაფრთხოების მართვის ჩარჩოს;

- დამოუკიდებელი შიდა IT აუდიტის გუნდი აფასებს ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის კრიტიკული კომპონენტების ეფექტურობას;
- გარე საკონტროლო აუდიტის ISO 27001-ის მიხედვით;
- ინტერნეტზე დაფუძნებული აპლიკაციებისა და კრიტიკული ინფრასტრუქტურის ინფორმაციის დაცვის ობიექტების კვლევის ჩატარება მაღალი რეპუტაციის მქონე პარტნიორების დახმარებით;
- ჩვენი შიდა გუნდი პასუხისმგებელია შიდა და გარე აპლიკაციებისა და ინფრასტრუქტურის უწყვეტი შეღწევადობის ტესტირების ჩატარებაზე;
- ჩვენ რეგულარულად ვატარებთ გარე და შიდა საფრთხეების კვლევას და ვაფასებთ უსაფრთხოებასთან დაკავშირებულ შესაძლებლობებს, მსოფლიოს მოწინავე საფრთხის აქტორებთან დაკავშირებით.

ამ გარე აუდიტებმა არ გამოავლინა რაიმე არსებითი შედეგები. თუ ასეთი შედეგები მაინც გამოვლინდება, ისინი განიხილება უწყვეტი გაუმჯობესების პროცესის ფარგლებში.

ბანკი რისკის იდენტიფიცირებას მონაცემებზე მზარდი დამოკიდებულებით ახდენს

მონაცემთა მართვისა და ხელმძღვანელობის ფარგლებში ბანკი აღიარებს, რომ მონაცემთა მაღალი ხარისხის შენარჩუნება მუდმივი ყურადღების მნიშვნელოვან მიმართულებად რჩება. სანდო და თანმიმდევრული მონაცემები საფუძვლად უდევს ეფექტურ გადაწყვეტილებებს, მარეგულირებელ ნორმებთან შესაბამისობას და ოპერაციულ ეფექტურობას. მონაცემთა მოცულობისა და წყაროები ზრდასთან ერთად, ბანკის ინფორმაციული აქტივების მთლიანობისა და გამოყენებადობის შენარჩუნებისთვის აუცილებელია მონაცემთა ხარისხის ძლიერი კონტროლისა და ყველა მონაცემთა დომენში მკაფიო სტანდარტების უზრუნველყოფა.

ამ რისკის სამართავად ბანკი განაგრძობს მონაცემთა მართვის ჩარჩოს განვითარებას და აძლიერებს ხარისხის უზრუნველყოფის პრაქტიკებს. მიმდინარე ინვესტიციები მონაცემთა მართვის მოწინავე ინსტრუმენტებში, ავტომატური ვალიდაციის პროცესებსა და ანალიტიკურ მონაცემებში პოტენციური გადახრების დროულად დაფიქსირებისა და აღმოფხვრის შესაძლებლობას იძლევა. პარალელურად, ბანკი ავითარებს მონაცემებზე დაფუძნებულ კულტურას, რომელიც მკაფიოდ განსაზღვრავს პასუხისმგებლობებსა და ანგარიშვალდებულებას და უზრუნველყოფს მონაცემების, როგორც სანდო და ღირებული საორგანიზაციო აქტივების დაცვასა და შენარჩუნებას.

ბანკს აქვს მოდელის რისკი

ბანკი სულ უფრო მეტად მიმართავს სტატისტიკურ, მანქანურ სწავლებას და ხელოვნური ინტელექტის მოდელებს. ყოველივე ეს უზრუნველყოფილია მრავალფეროვან მონაცემთა წყაროებზე წვდომით და დიდი მონაცემების დამუშავების ტექნოლოგიების მიღებით. მოდელების გამოყენების გაფართოებასთან ერთად, განსაკუთრებით GenAI-ის სწრაფი დანერგვის პირობებში, მოდელის რისკების მართვის ძლიერი ჩარჩოს საჭიროება კიდევ უფრო კრიტიკული ხდება. ასეთი ჩარჩო აუცილებელია მოდელის შემუშავების, განხორციელების ან გამოყენების ხარვეზებით გამოწვეული უარყოფითი შედეგების თავიდან ასაცილებლად.

ბანკი მოდელის რისკს განსაზღვრავს, როგორც პოტენციური ფინანსური ზარალის, სუსტი ბიზნეს-გადაწყვეტილებების და რეპუტაციის ზიანის რისკს, რომელიც შესაძლოა წარმოიშვას ამგვარ მოდელთან დაკავშირებული გადაცდომებით.

ბანკი მოდელის რისკს მართავს მოდელის რისკის მართვის (MRM) ფუნქციით, რომელიც მუშაობს დაცვის მეორე ხაზის სახით და პასუხს აგებს ბანკში მოდელის რისკის გამოვლენის, შეფასებისა და მონიტორინგის განხორციელებაზე. მოდელის რისკის მართვა ორი ძირითადი მიმართულებით ხდება - მართვა და შემოწმება.

- მმართველობის მიმართულება ადგენს და ინარჩუნებს მოდელის რისკს ბანკის მოდელის რისკის მართვის ჩარჩოს, პოლიტიკების, სტანდარტებისა და რისკის აპეტიტის ლიმიტების ჩათვლით. მმართველობის მიმართულება განსაზღვრავს მნიშვნელოვანი დაინტერესებული მხარეების როლებს მოდელების რეესტრის მართვისა და მოდელის რისკის აპეტიტის ლიმიტების დაცვის ზედამხედველობის გზით.
- ვალიდაციის მიმართულება იძლევა მოდელების დამოუკიდებელ შეფასებას კონცეპტუალური და ტექნიკური მიმოხილვითი შემოწმების, მოდელის დიზაინის შეფასების, მეთოდოლოგიისა და შესრულების მაჩვენებლების გამოყენებით, რაც უზრუნველყოფს როგორც ტრადიციული, ისე მოწინავე AI მოდელების თანმიმდევრულ ზედამხედველობას.

მოდელის რისკის მართვის ფუნქცია იყენებს თიერულ მიდგომას რისკებზე დაფუძნებული ვალიდაციის მხარდაჭერის მიზნით. თიერული მიდგომა განსაზღვრავს საწყისი და მიმდინარე ვალიდაციების სიხშირეს და სიღრმეს და იძლევა ინფორმაციას მიტიგაციის ღონისძიებების შესახებ, რომლებიც შესაძლოა მოიცავდეს გაფართოებულ ტესტირებას, მონიტორინგის გაზრდილ დონეს, მოდელის გადაკალიბრებას და ხელახლა შემუშავებას. ეს ღონისძიებები უზრუნველყოფს მოდელის რისკის შენარჩუნებას ბანკის რისკის აპეტიტის ფარგლებში, სადაც მაღალი დონის მოდელებთან მიმართებით უფრო მაღალი დონის კონტროლი გამოიყენება.

ბანკს აქვს რეპუტაციის სხვადასხვა რისკი

არსებობს რეპუტაციის რისკები, რომლებსაც იღებს ბანკი. ამგვარი რისკებია ქვეყნისა და შესაბამისობის რისკები, რომლებიც უკავშირდება რეგიონში ცვალებად გეოპოლიტიკურ გარემოს, საერთაშორისო სანქციების რეჟიმებს და სადავო არჩევნებისა და მთავრობის უცხოური პოლიტიკის არჩევით გამოწვეულ ადგილობრივ ტურბულენტობებს. ბანკები ანტი-საბანკო ნარატივების მარტივი სამიზნეები არიან მთავარ და სოციალურ მედია პლატფორმებზე. ასევე არსებობს ფიზიკური და სხვა კიბერ დანაშაულების რისკები, რომლებიც თან სდევს ბანკის მიერ შეთავაზებული პროდუქტების და მომსახურებების გაზრდილ დიგიტალიზაციას. ვინაიდან ბანკი მომხმარებლებს საუკეთესო ციფრულ მომსახურებასა და პროდუქტს სთავაზობს, კიბერ რისკებს შესაძლოა უარყოფითი გავლენა ჰქონდეს ბანკის რეპუტაციაზე. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ რისკების უმეტესობა კონკრეტულად ჩვენს ბანკს არ ეხება. ის მთლიან საბანკო სექტორს უკავშირდება.

რეპუტაციის რისკების პრევენციის ან მიტიგაციის მიზნით, ბანკი მუდმივად მუშაობს ბრენდის ცნობიერების მაღალი დონის შენარჩუნებაზე თავის დაინტერესებულ მხარეებში და მუდმივად ურთიერთობს მათთან, კერძოდ მომხმარებლებთან, თანამშრომლებთან, მედია საშუალებებთან, მარეგულირებლებთან, ბიზნეს-ასოციაციებთან, საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებთან და დიპლომატიურ საზოგადოებასთან.

ბანკმა უფროსი ხელმძღვანელობის დონეზე შექმნა სპეციალური ოპერატიული ჯგუფი, რომელიც მოიცავს გენერალურ დირექტორს, რისკების მართვის დირექტორს და მარკეტინგისა და ბრენდის განყოფილების ხელმძღვანელს, ასევე სტრატეგიული კომუნიკაციების ხელმძღვანელს და უფროს იურისტს. ჯგუფის მიზანია რეპუტაციის რისკებზე რეაგირება და მართვა. ამასთან, საერთაშორისო კონსულტანტებთან მჭიდრო თანამშრომლობით, სპეციალურმა ოპერატიულმა ჯგუფმა შეიმუშავა საერთო სტრატეგია, მათ შორის საკომუნიკაციო გეგმები, პირობითი ვალდებულებები და ნებისმიერი რისკის მიტიგაციის, პრევენციისა და მათზე რეაგირების ინსტრუმენტები.

ბანკი იცავს ყველა შესაბამის გარე და შიდა პოლიტიკას და საპროტოკოლო მექანიზმს, რეპუტაციის პირდაპირი თუ ირიბი რისკების გავლენის პრევენციისა და მინიმუმამდე დაყვანის მიზნით. შესაბამისი შიდა და გარე მარკეტინგის გუნდები აკონტროლებენ ბრენდის ღირებულებას საზოგადოებრივი აზრის შესწავლის/კვლევის და დაინტერესებული მხარეებისგან უკუკავშირის მიღების გზით. საკომუნიკაციო გუნდები აქტიურად და ყოველდღიურად აკონტროლებენ მთავარ და სოციალურ მედია საშუალებებს, გამოავლენენ პოტენციური რეპუტაციის ან ბრენდის დაზიანების ადრეულ გამაფრთხილებელ ნიშნებს, მათ გართულებამდე პოტენციური რისკების მიტიგაციის და, საჭიროების შემთხვევაში, აღმოფხვრისთვის სპეციალური ოპერატიული ჯგუფის ან სამეთვალყურეო საბჭოსთვის შეტყობინების მიზნით.

კომუნიკაციებისა და კიბერ-უსაფრთხოების გუნდები ატარებენ ცნობიერების ამაღლების ფართომასშტაბიან კამპანიებს კიბერ-უსაფრთხოებისა და ფინანსური ცოდნის შესახებ. ეს გუნდები შესაბამის ინფორმაციას აწვდიან მედია საშუალებებს, სექტორზე მოქმედი პოტენციური რისკების შესახებ ინფორმირებულობის გაზრდის მიზნით. თიბისის ასევე აქვს შიდა ფინანსური განათლების პლატფორმა „ედუფინი“, რომლის მიზანია ცნობიერების ამაღლება ფინანსური წიგნიერების, კიბერ-საფრთხეებისა და ფიზიკური შესახებ.

ბანკს აქვს რისკი, რომ სტრატეგიული ინიციატივები არ გარდაიქმნება გრძელვადიან მდგრად ღირებულებად თავისი დაინტერესებული მხარეებისთვის

ბანკს შესაძლოა ჰქონდეს ბიზნეს სტრატეგიის განვითარებაში და ბიზნეს-სტრატეგიის განხორციელების წარუმატებლობის რისკი, რაც უზრუნველყოფს მდგრადი ღირებულების შექმნის მხარდაჭერას ამავდროულად მომხმარებელთა ცვალებად საჭიროებებზე მორგების, კომპეტენციის ზრდის და ცვალებადი მარეგულირებელი მოთხოვნების ფონზე. ამასთან, ეკონომიკური და სოციალური დარღვევებით გამოწვეულმა განუსაზღვრელობებმა, შესაძლოა ხელი შეუშალოს ბანკის მიერ თავისი სტრატეგიის დროულად განხორციელებას, რითაც პოტენციურად საფრთხეს შეუქმნის გრძელვადიანი ღირებულების შექმნის უნარს.

ადგილობრივი და საერთაშორისო პერსპექტივიდან გამომდინარე, რისკების მიტიგაციისთვის ბანკი მრავალმხრივ მიდგომას იყენებს. სტრატეგიული პორტფელის შექმნაზე უპირატესად მოქმედებს ბანკის სტრატეგია გაფართოვების და გაამრავალფეროვნების ჩვენი ბიზნესის შემოსავლის წყაროები. სტრატეგიის განხორციელებისას დეტალური ზედამხედველობა ხორციელდება, რაც მოიცავს სამეთვალყურეო საბჭოს, აღმასრულებელ და საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობას. ეს სესიები მნიშვნელოვან საკონტროლო წერტილებს წარმოადგენს ჩვენს სტრატეგიულ გრძელვადიან მიზნებთან და მართვის პრინციპებთან შესაბამისობისთვის. გარდა ამისა, სტრატეგიული პროექტების შესრულების მაჩვენებლების მონიტორინგი ვრცელდება კვარტალურ ანალიზებზე და საზომი მექანიზმების მიკვლევადობაზე, რომელიც სტრატეგიის განხორციელებას აფასებს. მნიშვნელოვანი გადახრების შემთხვევაში სასწრაფოდ განხორციელდება პრევენციული და მიტიგაციის ღონისძიებები.

ბანკს აქვს რისკები, რომლებიც დაკავშირებულია მის უნართან მოიზიდოს და დაიჭიროოს მაღალკვალიფიციური თანამშრომლები

დიგიტალიზაციაზე ბანკის სულ უფრო მზარდი ყურადღების საფუძველზე, მას ინფორმაციული ტექნოლოგიების სულ უფრო მეტი პროფესიონალი სჭირდება სხვადასხვა დეპარტამენტში. ეს ცვლილება ზრდის მნიშვნელოვანი პერსონალის პოტენციური დაკარგვის რისკს. უაღრესად კონკურენტული ტექნოლოგიური ვაკანსიების ბაზარზე ეს გამოწვევა ვრცელდება არა მხოლოდ ამ ღირებული თანამშრომლების შენარჩუნებაზე, ასევე ახალი, კვალიფიციური პირების მოზიდვაზე, განვითარებასა და შენარჩუნებაზე. უაღრესად მნიშვნელოვანია ეს თანამშრომლები ბანკის მიზნებს აკმაყოფილებდნენ. ვითარება საჭიროებს სტრატეგიულ დაგეგმვას კადრების მართვის მიმართულებით, რათა ეს რისკი ეფექტურად იმართებოდეს ბანკის ციფრული ევოლუციის მხარდაჭერასთან ერთად.

ბანკის მიზანია განხორციელოს სწრაფად ცვალებადი ბიზნეს გარემოსთან ადაპტირება, ლიდერობის შესაძლებლობების ზრდა, თანამშრომლების ჩართულობის მაღალი დონის მიღწევა და მათი საჭირო უნარებით აღჭურვა. ჩვენი პროაქტიული მიდგომა თავის თავში მოიცავს საქართველოსა და მის ფარგლებს გარეთ შრომის ბაზარზე არსებული დინამიკის მკაცრ მონიტორინგს. ამ ამბიციის ხორცშესასხმელად, ჩვენ გვაქვს ვალდებულება განვავითაროთ მსოფლიო-კლასის ნიჭიერი კადრების მოზიდვისა და განვითარების ეკოსისტემა. ჩვენ ვქმნით ნიჭიერი თანამშრომლების ძლიერ საერთაშორისო ქსელს პოტენციურ კანდიდატებთან, მათ შორის სხვადასხვა პროფილის მქონე პასიური სამსახურის მაძიებლებთან რეგულარული კომუნიკაციით. ჩვენ ვმუშაობთ საერთაშორისო მასშტაბით მომზივებელი დამსაქმებლის სახელის დამკვიდრებაზე. ბანკი ყველა დასაქმებულს თანაბრად და სამართლიანად ექცევა და ეხმარება და კურიერებს მათ წარმატების მიღწევის საქმეში.

ჩვენ ვაძლიერებთ ჩვენი გუნდის წევრებს მიმდინარე სწავლების ხელშეწყობისთვის შექმნილი ძლიერი ინსტრუმენტებით და ჩარჩოებით, რომლებსაც მუდმივი უკუკავშირის მექანიზმის მხარდაჭერა აქვს. ჩვენი ვალდებულება ვრცელდება საერთაშორისო ზრდის და ჩვენი პერსონალის გაფართოების ხელშეწყობაზე. ჩვენ გვაქვს მონაცვლეობის დაგეგმვის ჩარჩო, რომელიც უმაღლესი რანგის პოზიციებისთვის არის შემუშავებული, უზარვეზო გადასვლის უზრუნველყოფის და ჩვენი თანამშრომლებისთვის დაწინაურების შესაძლებლობების შეთავაზების მიზნით. გარდა ამისა, ჩვენ დავწერებთ ნიჭის მართვის ჩარჩო, რომელიც სისტემატურად ახდენს ჩვენს ორგანიზაციაში იმედისმომცემი ნიჭის გამოვლენას და განვითარებას. ჩვენ ვახორციელებთ ადამიანური კაპიტალის რისკების მონიტორინგს და ვაფასებთ ეფექტურობას შემდეგი მაჩვენებლების საფუძველზე: თანამშრომელთა ბრუნვა და შენარჩუნება, დაქირავების ხარისხი, მობილობის მაჩვენებელი, თანამშრომელთა ლოიალობის ინდექსი (eNPS), Employee Pulse კვლევები (IDP) და მომხმარებელთა ლოიალობის ინდექსი (NPS). ანაზღაურების მხრივ, ბაზარზე ხელფასის მრავალი კვლევა ჩავატარებთ, ჩვენი თანამშრომლებისთვის კონკურენტული პირობების შესათავაზებლად.

სს „თიბისი ბანკი“ მიმოიხილავს და აახლებს თავის საორგანიზაციო პოლიტიკებს, რათა უზრუნველყოს მათი ინკლუზიურობა და თანასწორუფლებიანობა. ეს მოიცავს მოქნილ სამუშაო გრაფიკს, პირობებს სხვადასხვა მოთხოვნების დაკმაყოფილებისთვის და შეღავათების კომპლექსურ პაკეტებს.

ჩვენი შიდა IT აკადემია გადაიქცა ტექნოლოგიური განათლების ჰაბად, რომელიც სთავაზობს კურსებს ფრონტ-ენდ და ბექ-ენდ განვითარებისთვის, DevOps, და სხვა თემებზე. ეს კურსები ხელმისაწვდომია როგორც ჩვენი თანამშრომლებისთვის, ასევე პოტენციური კანდიდატებისთვისაც. გამოცდილი პერსონალის და ინდუსტრიის სპეციალისტების ხელმძღვანელობის ქვეშ, აკადემიამ 2,000 ფიზიკური პირი გადაამზადა ორგანიზაციის გარედან და 2,000 პირი, უშუალოდ ორგანიზაციიდან.

„თიბისის“ IT აკადემიამ დღემდე ერთ-ერთი ყველაზე მასშტაბური მიღების ციკლი ჩაატარა და ხუთი პროგრამა დაიწყო შემდეგ საკითხებში: ფრონტ-ენდ განვითარება, ბექ-ენდ განვითარება (.NET), Android განვითარება, iOS განვითარება და DevOps. კონკურსმა 5000-ზე მეტი აპლიკანტი მოიზიდა, რაც მაღალი ხარისხის ტექნოლოგიურ განათლებაზე მზარდ მოთხოვნას ასახავდა. მრავალეტაპიანი შერჩევის პროცესის შემდეგ, რომელიც მოიცავდა ტექნიკურ და ლოგიკურ შეფასებებს, მოტივაციურ ინტერვიუებსა და პრაქტიკულ დავალებებს, აკადემიამ დაახლოებით 150 საუკეთესო კანდიდატი მიიღო. თითოეულ პროგრამაზე 30 სტუდენტი ჩაირიცხა, რომლებმაც სწავლა ოფიციალურად სექტემბერში დაიწყეს.

ბანკს აქვს ქვევის რისკი

ქვევის რისკი განიმარტება, როგორც სამართლიანი შედეგების ვერ მიღების ალბათობა მომხმარებლებისა და დაინტერესებული მხარეებისათვის. ბანკი აღიარებს, რომ ქვევის რისკის ეფექტურ მართვას არსებითი მნიშვნელობა აქვს მომხმარებელთა ნდობის შესანარჩუნებლად, მისი რეპუტაციის დასაცავად და გრძელვადიანი ღირებულების შესაქმნელად.

ბანკის ეთიკის კოდექსი ყველა თანამშრომლისთვის სახელმძღვანელო ჩარჩოს ფუნქციას ასრულებს და ადგენს კეთილსინდისიერების, პროფესიონალიზმისა და ანგარიშვალდებულების მაღალ სტანდარტებს. ყველა თანამშრომელი ვალდებულია იმოქმედოს პატიოსნად და კეთილსინდისიერად, უზრუნველყოს მომხმარებლის ინტერესების დაცვა და ნდობის შენარჩუნება ბანკის ოპერაციების მიმართ. სამეთვალყურეო საბჭო და უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა ამ პრინციპებს აძლიერებს „ზედა რგოლის მაგალითის“ დამკვიდრებით და კულტურასა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესებში ეთიკური ქვევის დანერგვით. ბანკი ასევე აღიარებს თავის პასუხისმგებლობას ადგილობრივი და საერთაშორისო ინვესტორების მრავალფეროვანი ჯგუფის წინაშე და ცდილობს დანერგოს ისეთი მექანიზმები, რომლებიც დაიცავს მომხმარებელთა ინტერესებს და შეინარჩუნებს ბაზრის ნდობას.

ქვევის რისკის მართვისას ბანკი იყენებს კოორდინირებულ მიდგომას, რომელიც აფასებს სხვადასხვა განყოფილებისა და დეპარტამენტის პასუხისმგებლობებს კლიენტებთან და დაინტერესებულ მხარეებთან ურთიერთობაში, ქვევასთან დაკავშირებული რისკების გამოვლენის, შემსუბუქებისა და აღმოფხვრის უზრუნველსაყოფად.

ქვევის რისკის მართვის ჩარჩო, რომლებსაც ერთობლივად განკარგავენ შესაბამისობის უზრუნველყოფის, ადამიანური კაპიტალისა და საოპერაციო რისკის დეპარტამენტები, ეხმარება ბიზნეს-გუნდებს შემდეგი მნიშვნელოვანი პროცესებით:

პოლიტიკისა და პროცედურების განვითარება:

პოლიტიკებისა და პროცედურების შექმნა და რეგულარულად განახლება, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს ყველა თანამშრომლის შესაბამისობა შესაბამის მარეგულირებელ მოთხოვნებთან, ინდუსტრიაში მოქმედ საუკეთესო პრაქტიკებთან და ბანკის ქვევისა და ეთიკის კოდექსებთან.

დეპარტამენტის საქმიანობის ზედამხედველობისა და საჩივრების განხილვის მართვა

მჭიდრო სამუშაო ურთიერთობა შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტთან, ქვევასთან დაკავშირებული პოლიტიკების ადმინისტრირებისა და პერსონალის ქვევის თაობაზე საჩივრების გამოძიების მიზნით.

კლიენტთან კომუნიკაციის სტანდარტები:

იმის უზრუნველყოფა, რომ ფრონტ-ხაზის პერსონალი როგორც ზეპირად, ისე წერილობით გაცემდეს პროდუქტის შესახებ ზუსტ და სრულ ინფორმაციას, მიუხედავად კლიენტის ფინანსური ცოდნისა თუ გამოცდილებისა, რაც, თავის მხრივ ხელს უწყობს ინფორმაციის სამართლიან დამუშავებასა და გამჭვირვალობას.

ჩანაწერების წარმოება და მონიტორინგი:

კლიენტთან ურთიერთობისა და კომუნიკაციების შესახებ სრულყოფილი ჩანაწერების წარმოება, განსაკუთრებით სენსიტიური საკითხებისა და პროდუქტების შესახებ კომპლექსურ წინადადებებთან მიმართებით, გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების უზრუნველსაყოფად.

თანამშრომელთა გადამზადება:

ყველა თანამშრომლისთვის რეგულარული და მიზნობრივი ტრენინგების ჩატარება ქცევასთან დაკავშირებულ მოლოდინებსა და შესაბამისობის სტანდარტებზე, განსაკუთრებული ყურადღებით ახალი თანამშრომლების ადაპტაციასა და ბანკში ეთიკური სტანდარტების შესახებ ცნობიერების ამაღლებაზე.

კულტურა და ინიციატივები:

ისეთი გარემოს შექმნა, რომელშიც თანამშრომლებს წახალისებენ ღიაობასა და ანგარიშვალდებულებაზე, სადაც დასაქმებულები თავისუფლად საუბრობენ, შურისძიების შიშის გარეშე. ბანკი აქტიურად ცდილობს აღკვეთოს ინტერესთა კონფლიქტები და ამის მხარდაჭერას ახდენს ღირებულებაზე დაფუძნებული ინიციატივებით და დისციპლინარული პოლიტიკებით, ასევე მორალური წამახალისებელი პროგრამებითა და რისკზე დაფუძნებული ზონუს-სქემებით.

ახალი რისკები

ახალი რისკები მოიცავს უცნობ კომპონენტებს და მათ შესაძლოა გავლენა ჰქონდეთ ბანკის საქმიანობის ეფექტურობაზე გრძელვადიან პერსპექტივაში. ჩვენ ვთვლით, რომ აღნიშნულ რისკებს მნიშვნელოვანი ზრდის პოტენციალი აქვთ და, როგორც ძირითადად რისკებმა, შესაძლოა, მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ ბანკზე.

ბანკი აღიარებს კლიმატის ცვლილების შედეგად წარმოქმნილი რისკების ზემოქმედებას

კლიმატის ცვლილებებთან დაკავშირებული რისკები ხასიათდება როგორც ფიზიკური ზემოქმედებით, რომელიც წარმოიშობა უფრო ხშირი და რთული მეტეოროლოგიური ცვლილებებით, ასევე გარდამავალი ზემოქმედებით, რომელიც შესაძლოა მოიცავდეს პოლიტიკურ, იურიდიულ და ტექნოლოგიურ ცვლილებებს საყოფაცხოვრებო და ბიზნეს-სექტორების გარემოზე ზემოქმედების შესამცირებლად. ბანკისთვის აღნიშნული რისკები შესაძლოა მატერიალიზდეს აქტივის ღირებულების გაუფასურებით და ჩვენი მომხმარებლების კრედიტუნარიანობის გაუარესებით, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს ბანკის მომგებიანობის შემცირება. ბანკს ასევე, შეიძლება ჰქონდეს რეპუტაციის რისკი ისეთი მომხმარებლების დაკრედიტების ან მათთან სხვადასხვა ბიზნეს ოპერაციების შედეგად, რომლებიც მიიჩნევიან კლიმატის ცვლილებების ხელშემწყობებად.

ბანკს აქვს გარემოსდაცვითი და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა, რომელიც არეგულირებს მის გარემოსდაცვითი მართვის სისტემას („EMS“) და უზრუნველყოფს ჯგუფის ოპერაციების შესაბამისობას მოქმედ გარემოსდაცვით, ჯანმრთელობის, უსაფრთხოების და შრომის დაცვის რეგულაციებთან და პრაქტიკებთან. ჩვენ ვიღებთ ზომებს იმის მხარდასაჭერად, რომ ჩვენმა მომხმარებლებმა ასევე შეასრულონ ეკოლოგიური და სოციალური პასუხისმგებლობები. ეკოლოგიური და სოციალური რისკის მართვა გათვალისწინებულია ჯგუფის დაკრედიტების პროცესში EMS-ის გამოყენების გზით. ბანკმა შეიმუშავა რისკის მართვის პროცედურები ეკოლოგიური და სოციალური რისკების გამოვლენის, მართვისა და მონიტორინგის მიზნით. აღნიშნული პროცედურები სრულად ინტეგრირებულია ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის პროცესში. კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული რისკების იდენტიფიცირების, შეფასებისა და მართვის მიზნით, ბანკმა დაანერგა კლიმატური რისკის შეფასების მექანიზმი და ჩაატარა საერთო ანალიზი კლიმატთან დაკავშირებული ჩარჩოს სისრულის დონის განსასაზღვრად. საერთო ანალიზმა მოიცვა არსებული პოლიტიკებისა და პროცედურების შეფასება, შემდგომი განვითარების სფეროების გამოვლენა და ხარვეზების ანალიზი. აღნიშნული ანალიზის საფუძველზე განისაზღვრა ძირითადი პრიორიტეტული მიმართულებები, რომლებიც ასახულია კლიმატურ სამოქმედო სტრატეგიაში და სრულ შესაბამისობაშია ბანკის ბიზნეს სტრატეგიასთან. გარდა ამისა, ჩვენი გარემოსდაცვითი და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა სრულად შეესაბამება საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობას და საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკებს (სრული პოლიტიკა ხელმისაწვდომია ბმულზე: www.tbcbankgroup.com).

ბანკის საკრედიტო პორტფელზე კლიმატთან დაკავშირებული რისკების უკეთ გააზრების მიზნით, ბანკმა ჩაატარა სექტორული რისკების მაღალი დონის შეფასება, ვინაიდან სხვადასხვა სექტორი შესაძლოა სხვადასხვა დროის ჰორიზონტზე იყოს მოწყვლადი კლიმატთან დაკავშირებული განსხვავებული რისკების მიმართ. 2024 წელს ჩვენ დამატებით შევიმუშავეთ ჩვენი კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ სამუშაო ჯგუფის კონცეპტუალური ჩარჩო (TCFD) და შევავსეთ ბანკის არაპირდაპირი საქმიანობის შედეგები პარიზის შეთანხმების მიზნებზე დაყრდნობით, GHG გაფრქვევების შესამცირებლად.

2025 წელს მიღებული შედეგები აისახა ბანკის გრძელვადიან გარდამავლობის გეგმაში. გარდა ამისა ჩვენ ჩავატარეთ ხარვეზების ანალიზი IFRS S1 და IFRS S2 სტანდარტების საფუძველზე. ამ ანალიზის შედეგები განხორციელების გეგმის საფუძველად იქნება გამოყენებული 2026 წელს. გარდა ამისა, 2024 წლიდან ჩვენ

ვიყენებთ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ შემუშავებულ კლიმატური სტრეს-ტესტის მიდგომას. კლიმატთან დაკავშირებული ჩვენი ფინანსური განმარტებითი შენიშვნების შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ 64-92 გვერდებზე.

ბანკი მიზნად ისახავს მომდევნო წლებში გააღრმავოს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და მათი გრძელვადიანი ზეგავლენის გააზრება, რაც მას შესაძლებლობას მისცემს შემდგომ განავითაროს რისკების მიტიგაციის მიდგომები. ამასთანავე, ბანკის პორტფელს ახასიათებს უზრუნველყოფის მაღალი დონე - საკრედიტო პორტფელის დაახლოებით 74% უზრუნველყოფილია ნაღდი ფულით, უძრავი ქონებით ან ოქროთი. უზრუნველყოფის შეფასების პროცედურის ფარგლებში მონიტორინგის არსებობიდან გამომდინარე, უზრუნველყოფის ღირებულების ცვლილების საჭიროება რეგულარული მონიტორინგის პროცესის შედეგად იკვეთება.

2025 წლის ივნისში ბანკმა გამოაქვეყნა 2024 წლის სრულმასშტაბიანი მდგრადობის ანგარიში, გლობალური ანგარიშგების ინიციატივის (GRI) სტანდარტების შესაბამისად. გლობალური ანგარიშგების ინიციატივა (GRI) კერძო სექტორს ეხმარება, წარმოაჩინოს და გაიაზროს თავისი როლი და გავლენა მდგრადი განვითარების ისეთი მიმართულებების ჭრილში, როგორიც არის კლიმატის ცვლილებები, ადამიანის უფლებები და მმართველობა. ანგარიში განკუთვნილია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ არსებული ყველა დაინტერესებული მხარისა და ჯგუფისთვის და მიზნად ისახავს მათთვის 2024 წელს ჩვენი საქმიანობის სოციალური, ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი ზეგავლენის შესახებ მკაფიო, ფაქტებზე დაფუძნებული ინფორმაციის მიწოდებას. ანგარიშის მიზანია, წარმოაჩინოს ჩვენი განზრახვა, შევქმნათ ღირებულება ჩვენი თანამშრომლებისთვის, მომხმარებლებისთვის, მომწოდებლებისთვის, პარტნიორებისა და მთლიანად საზოგადოებისთვის. მდგრადი განვითარების 2024 წლის ანგარიში ხელმისაწვდომია ბმულზე: www.tbcbankgroup.com.

აღმასრულებელ დონეზე გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობითი და კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ საკითხებზე პასუხისმგებლობა ეკისრება გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის კომიტეტს, რომელიც დირექტორთა საბჭომ 2021 წლის მარტში დააფუძნა და რომლის მოვალეობაა გარემოსდაცვით, სოციალურ, მმართველობისა და კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული სამოქმედო სტრატეგიის განხორციელება და მნიშვნელოვანი პროექტებისთვის დეტალური წლიური და სხვა სამოქმედო გეგმების დამტკიცება. გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის კომიტეტი კვარტალში ერთხელ იკრიბება.

2022 წლის იანვარში ბანკმა საბჭოს და სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე დააფუძნა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და ეთიკის კომიტეტი, კომპანიის „სარკისებური საბჭოების“ სტრუქტურის შესაბამისად. ეს ასახავს თიბისის კორპორაციული მართვის მნიშვნელობას და საბჭოს წევრებს აძლევს საშუალებას მეტი დრო და ყურადღება დაუთმონ გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობით საკითხებს. კომიტეტი კლიმატთან დაკავშირებული საკითხების სტრატეგიულ ხელმძღვანელობას უზრუნველყოფს და ანგარიშგაღებულ საბჭოს წინაშე, რომელსაც საერთო ზედამხედველობის უფლებამოსილება აქვს. გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის საკითხების მართვის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია იხილეთ გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის შესახებ ჩვენი სტრატეგიის გვერდებზე 59-64.

ბანკი აღიარებს დამოკიდებულებას ხელოვნური ინტელექტიდან გამომდინარე რისკების მიმართ

ხელოვნური ინტელექტის (AI) სფეროში მიღწეული პროგრესი მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ფინანსური მომსახურების ფორმირებაზე. ხელოვნური ინტელექტის (AI) მოდელები, ტრადიციული მანქანური სწავლების (ML) მოდელების მსგავსად, უკვე დიდი ხანია გამოიყენება ბანკის ოპერაციებში, განსაკუთრებით ისეთ სფეროებში, როგორიცაა საკრედიტო რისკის შეფასება, თაღლითობის გამოვლენა და მომხმარებელთა ანალიტიკა. ბოლო პერიოდში მოწინავე AI შესაძლებლობების, მათ შორის გენერაციული ხელოვნური ინტელექტის (Gen AI), ინტეგრაციამ მნიშვნელოვნად გააფართოვა მათი გამოყენების არეალი, რაც მხარდაჭერას უწევს მომხმარებელთა გამოცდილების გაუმჯობესებას, ეფექტიანობის ოპტიმიზაციასა და სხვ.

ამასთანავე, Gen AI-ის გამოყენება დაკავშირებულია კონკრეტულ მოსაზრებებთან მოდელის რისკის, კიბერ-უსაფრთხოების, ოპერაციული მდგრადობისა და AI ინსტრუმენტების ეთიკური გამოყენების კუთხით. Gen AI მოდელების მმართველობის, მონაცემთა დაცვისა და ეთიკური გამოყენების მიმართულებით საზედამხედველო მოლოდინები გლობალურ დონეზე განაგრძობს განვითარებას და სულ უფრო მეტად აისახება მარეგულირებელ მიდგომებში. ეს განვითარებები სულ უფრო რელევანტური ხდება ბანკის ოპერაციული საქმიანობისთვის, ხოლო რეგულაციების განვითარებამ შესაძლოა დროთა განმავლობაში დამატებითი მოთხოვნები ან შეზღუდვები შემოიტანოს.

Gen AI მოდელებიდან წარმოშობილი მოდელის რისკი, როგორც შიდა, ისე მესამე მხარის მიერ შემუშავებული მოდელების შემთხვევაში, იმყოფება მოდელის რისკების მართვის (MRM) ერთეულის მკაცრი ზედამხედველობის ქვეშ. MRM ერთეული ამ რისკს მართავს სტრუქტურირებული, რისკზე დაფუძნებული მოდელების მმართველობის ჩარჩოს მეშვეობით, რომელიც მოიცავს როგორც მოდელის დანერგვამდე ჩატარებულ საწყის, ასევე პერიოდულ, მიმდინარე ვალიდაციას მოდელის სასიცოცხლო ციკლის განმავლობაში. ვალიდაციის აქტივობები მორგებულია თითოეული მოდელის სირთულეზე, მატერიალურობასა და სამიზნე გამოყენებაზე, რაც უზრუნველყოფს, რომ უფრო მაღალი რისკის მქონე გენერაციული ხელოვნური ინტელექტის (Gen AI) გამოყენებები ექვემდებარებოდეს შესაბამის გაძლიერებულ შემოწმებას. აღნიშნული მმართველობის სტრუქტურა უზრუნველყოფს, რომ ბანკის მიერ გენერაციული ხელოვნური ინტელექტის (Gen AI) გამოყენება იყოს გამართული, პასუხისმგებლობიანი და შესაბამისად განვითარებად მარეგულირებელ მოლოდინებს.

გენერაციული ხელოვნური ინტელექტის (Gen AI) ტექნოლოგიების დანერგვა ასევე ზრდის კიბერშეტევების პოტენციურ არეალს. გენერაციული ხელოვნური ინტელექტის (Gen AI) ტექნოლოგიებთან დაკავშირებული ძირითადი რისკები, სხვა საკითხებთან ერთად, შეიძლება მოიცავდეს Prompt Injection შეტევებს, მონაცემთა უნებლიე გაჟონვას ან ექსფილტრაციას, მესამე მხარის AI მოდელების არამიზნობრივ ან არასწორ გამოყენებას, ასევე ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების პოტენციალს მავნე აქტორების მიერ კიბერშეტევების ავტომატიზაციისა ან მასშტაბირების მიზნით. ბანკი აღნიშნულ რისკებს მართავს ინფორმაციისა და კიბერ-უსაფრთხოების მართვის ყოვლისმომცველი სისტემის, აგრეთვე ხელოვნური ინტელექტის უსაფრთხო და ეთიკური გამოყენების სპეციალური პოლიტიკის მეშვეობით, რომელიც არეგულირებს გენერაციული ხელოვნური ინტელექტის (Gen AI) ტექნოლოგიების განვითარებას, შესყიდვასა და გამოყენებას. ეს ჩარჩო ადგენს კონტროლებს გენერაციულ ხელოვნურ ინტელექტთან (Gen AI) დაკავშირებული უსაფრთხოების, კონფიდენციალურობისა და არამიზნობრივი გამოყენების რისკების სამართავად. ბანკი იყენებს მრავალმხრივ, სიღრმისეულ დაცვის მიდგომას მონაცემების, იდენტობის, საბოლოო მოწყობილობების (endpoints), აპლიკაციების, დრუბლოვანი ინფრასტრუქტურის, ქსელისა და ფიზიკური უსაფრთხოების მასშტაბით. ეს კონტროლები ხორციელდება და მუდმივად უმჯობესდება სპეციალიზებული კიბერ-უსაფრთხოების გუნდების მიერ, ხოლო მათი ეფექტიანობის განმტკიცება ხდება ორგანიზაციის მასშტაბით უსაფრთხოების ცნობიერების ამაღლების პროგრამების მეშვეობით.

ამასთან, „თიბისი“ მართავს Gen AI საოპერაციო რისკებს AI სისტემების ცენტრალიზებული მმართველობისა და კონტროლირებადი დანერგვის მეშვეობით. ძირითადი AI გადაწყვეტილებები ვითარდება და ფუნქციონირებს ბანკის კორპორატიული მონაცემებისა და Databricks-ზე დაშენებულ AI პლატფორმაზე, რომელიც სტანდარტიზებულ განვითარების გარემოს, წვდომის კონტროლსა და მონიტორინგის შესაძლებლობებს უზრუნველყოფს. გენერაციული ხელოვნური ინტელექტის (Gen AI) გამოყენების შემთხვევები წარმოებაში დანერგვამდე გადის განსაზღვრულ დამტკიცებისა და მიმოხილვის პროცესებს, მათ შორის ტექნიკურ ვალიდაციას, ბიზნესის ზედამხედველობასა და ოპერაციული რისკების შეფასებას. კრიტიკული გადაწყვეტილებების შემთხვევაში უზრუნველყოფილია ადამიანის ჩართულობა და ზედამხედველობა, Gen AI-ის მიერ გენერირებული შედეგების სწორად ინტერპრეტაციის მიზნით. ოპერაციული მდგრადობის მხარდაჭერა ხორციელდება Gen AI სისტემების აქტივობის მონიტორინგის, ლოგირების და აუდიტირებადობის გზით, ხოლო მესამე მხარის მიერ მიწოდებული Gen AI ტექნოლოგიები იმართება მომწოდებელთა რისკების მართვის დადგენილი პროცედურების შესაბამისად.

საკრედიტო რისკის მიტიგაცია

საკრედიტო რისკის მიტიგაციის მიზნით, ბანკი აქტიურად იყენებს სხვადასხვა ტიპის უზრუნველყოფას. ბანკში უზრუნველყოფად შესაძლოა გამოყენებულ იქნას უძრავ-მოძრავი ქონება, არამატერიალური აქტივები, ფინანსური აქტივები, თავდებობა და მესამე მხარის გარანტია. ბანკს შემუშავებული აქვს საჭირო პროცესები, რათა უზრუნველყოფის ღირებულება სათანადოდ იყოს განსაზღვრული და ის ეფექტური ინსტრუმენტი იყოს საკრედიტო რისკის მიტიგაციისთვის.

მნიშვნელოვანი პოლიტიკები და პროცედურები უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასებისთვის

სესხის უზრუნველყოფა წარმოადგენს ბანკისთვის საკრედიტო რისკის ყველაზე მნიშვნელოვან მიტიგაციის საშუალებას, ამიტომ უზრუნველყოფაში არსებული ქონების ეფექტური მართვა საკრედიტო რისკის მართვის ერთ-ერთი ძირითადი კომპონენტია. ბანკის მიერ გაცემული სესხების უზრუნველყოფა შეიძლება მოიცავდეს, მაგრამ არ შემოიფარგლებოდეს შემდეგით: უძრავი ქონება, ფულადი დეპოზიტები, სატრანსპორტო საშუალებები, მოწყობილობა-დანადგარები, მარაგები, ძვირფასი ლითონები, ფასიანი ქაღალდები და მესამე პირის გარანტიები. სესხისთვის მიღებული უზრუნველყოფა დამოკიდებულია საკრედიტო პროდუქტის ტიპზე და მსესხებლის საკრედიტო რისკის პროფილზე. ბანკის პორტფელის ყველა სეგმენტი უმეტესწილად

უზრუნველყოფილია, ხოლო უზრუნველყოფის საშუალებებში მნიშვნელოვან წილს წარმოადგენს უძრავი ქონება. უზრუნველყოფის მართვასთან დაკავშირებით ბანკის მიდგომებსა და სტრატეგიას მართავს უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების ცენტრალიზებული განყოფილება. აღნიშნული განყოფილება უზრუნველყოფს, რომ უზრუნველყოფის ობიექტი წარმოადგენდეს საკრედიტო რისკის მიტიგაციის ადეკვატურ საშუალებას. უზრუნველყოფის მართვის ჩარჩო მოიცავს გადაწყვეტილების მიღების პროცესს, დამოუკიდებელი შეფასების პროცესის არსებობას, შეკვეცის სისტემას დაფარვის პროცესის ფარგლებში, უზრუნველყოფის მონიტორინგს (მათ შორის გადაფასებას და სტატისტიკურ ანალიზს) და უზრუნველყოფის პორტფელის ანალიზს.

„უზრუნველყოფის მართვისა და შეფასების განყოფილება“ („CMAD“) ადგენს შემდეგი დოკუმენტების პროექტებს: უზრუნველყოფის მართვის პოლიტიკა (დამტკიცებულია „TBC PLC“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ), უზრუნველყოფის მართვის პროცედურების სახელმძღვანელო (დამტკიცებულია „თიბისი ბანკის“ დირექტორთა საბჭოს მიერ) და სხვა მარეგულირებელ და შიდა წესებს (დამტკიცებულია ბანკის რისკების მართვის დირექტორის მიერ); ყიდულობს საშემფასებლო მომსახურებას, რომელიც უნდა შეესაბამებოდეს შეფასების საერთაშორისო სტანდარტების (IVS), სეზ-ის რეგულაციების და შიდა წესების მოთხოვნებს; ავტორიზებული შემფასებელი წარადგენს ანგარიშს და მართავს უზრუნველყოფის მონიტორინგის პროცესს (უზრუნველყოფა მაღალი საბაზრო ღირებულებით ყოველწლიურად გადაიხედება, ხოლო დაბალი საბაზრო ღირებულების მქონე უზრუნველყოფებისთვის გამოიყენება სტატისტიკური მონიტორინგი). CMAD შეფასებისთვის იყენებს შერეული ხარისხის შემოწმების სქემას: შეფასების ანგარიშები გადაიხედება ორგანიზაციის შიგნით, მისი პერსონალის მიერ და განცალკევებით - გარე კომპანიის მიერ. უზრუნველყოფის მართვის ფარგლებში თითქმის ყველა საქმიანობა ავტომატიზებულია შიდა ვებ-აპლიკაციების გამოყენებით.

უზრუნველყოფის მთავარი ტიპი

ბანკის უზრუნველყოფის მართვის პოლიტიკის თანახმად, უზრუნველყოფები 4 ჯგუფად იყოფა:

- უძრავი ქონება;
- მოძრავი ქონება;
- არამატერიალური აქტივი;
- თავდებობა, გარანტია.

მოთხოვნილი უზრუნველყოფები განისაზღვრება საკრედიტო პროდუქტის ტიპის და მსესხებლის რისკ-პროფილის მიხედვით. ბანკის საკრედიტო პორტფელი კარგად არის დაცული უზრუნველყოფის ისეთი ძირითადი ტიპით, როგორიც არის უძრავი ქონება.

კაპიტალის ადეკვატურობის დაანგარიშების მიზნით, საკრედიტო რისკის მიტიგაციისთვის ბანკი იყენებს დაფინანსებულ და დაუფინანსებელ საკრედიტო დაცვას. საკრედიტო რისკის მიტიგაციისთვის ბანკი შემდეგი ტიპის უზრუნველყოფებს იყენებს:

- დაფინანსებული საკრედიტო დაცვა - ფულადი დეპოზიტები ან ფულთან ასიმილირებული ინსტრუმენტები;
- დაუფინანსებელი საკრედიტო დაცვა - მესამე მხარის გარანტიები ცენტრალური მთავრობიდან, ცენტრალური ბანკებიდან, მრავალმხრივი განვითარების ბანკებიდან და კომერციული ბანკებიდან.

იმისათვის, რომ მოხდეს უზრუნველყოფის სათანადოდ გამოყენება კაპიტალის ადეკვატურობის შეფასების მიზნით, ეროვნული ბანკის მოთხოვნები უნდა დაკმაყოფილდეს კომერციული ბანკების კაპიტალის ადეკვატურობის მოთხოვნების დებულებების შესაბამისად.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია საკრედიტო რისკის მიტიგაცია 2025 წლის დეკემბრის მდგომარეობით დაქვემდებარების კლასისა და უზრუნველყოფის ტიპის მიხედვით:

	საკრედიტო რისკის მიტიგაცია	ათას ლარში						
		დაფინანსებული საკრედიტო დაცვა	დაუფინანსებელი საკრედიტო დაცვა			მთლიანი საკრედიტო რისკის მიტიგაცია - ბალანსური	მთლიანი საკრედიტო რისკის მიტიგაცია - გარეგანსური	მთლიანი საკრედიტო რისკის მიტიგაცია
		ფულადი დეპოზიტები ან ფულთან ასიმილირებული ინსტრუმენტები	ცენტრალური მთავრობები და ბანკები	მრავალმხრივი განვითარების ბანკები	კომერციული ბანკები			
1	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა ცენტრალურ მთავრობებთან და ბანკებთან	-	-	-	-	-	-	-
2	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა რეგიონულ და ადგილობრივ მთავრობებთან	-	-	-	-	-	-	-
3	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა საჯარო სექტორის კომპანიებთან	-	-	-	-	-	-	-
4	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა მრავალმხრივი განვითარების ბანკებთან	-	-	-	-	-	-	-
5	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა საერთაშორისო ორგანიზაციის/დაწესებულებების მიმართ	-	-	-	-	-	-	-
6	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა კომერციულ ბანკებთან	116	-	-	64	116	64	181
7	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა კორპორაციებთან	166,344	33,185	22,333	2,021	135,279	88,604	223,883
8	მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა საცალო მომხმარებელთან	53,693	11,617	11,221	-	67,624	8,907	76,531
9	საცხოვრებელი ქონების იპოთეკით უზრუნველყოფილი მოთხოვნა ან პირობითი მოთხოვნა	950	42	321	-	1,134	178	1,313
10	ვადაგადაცილებულები	159	1,954	1,614	-	3,727	-	3,727
11	მარეგულირებლის მაღალი რისკის კატეგორიები	-	-	-	-	-	-	-
12	მოკლევადიანი მოთხოვნები კომერციულ ბანკებთან და კორპორაციებთან	-	-	-	-	-	-	-
13	მოთხოვნები კოლექტიურ საინვესტიციო ორგანიზაციებთან	-	-	-	-	-	-	-
14	სხვა	253,101	23,473	9,069	-	277,136	8,506	285,643
	სულ	474,363	70,271	44,558	2,085	485,017	106,260	591,277

ინფორმაცია საკრედიტო რისკის კონცენტრაციის შესახებ მიტიგაციის ინსტრუმენტების მიხედვით

ბანკის საკრედიტო პორტფელი კარგად არის უზრუნველყოფილი. პორტფელის 72,4% უძრავი ქონებით, ხოლო 3,4% - ფულადი დეპოზიტებით და ოქროთა (2,22% და 1,18% შესაბამისად) უზრუნველყოფილი. უზრუნველყოფის სხვა ტიპები: მოძრავი ქონება და მესამე მხარის გარანტიები.

გარანტიების და უზრუნველყოფის სახით მიღებული ხელშეკრულებების მთავარი ტიპები

საკრედიტო რისკის მიტიგაციისთვის უზრუნველყოფის სახით გამოყენებული გარანტიების და კონტრ-გარანტიების მნიშვნელოვანი ნაწილი მოიცავს საბანკო გარანტიებს/კონტრ-გარანტიებს. ბანკის შეფასების პროცესი იმართება ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის დეპარტამენტის მიერ, საქმიანობის მოთხოვნების შესაბამისად. კონკრეტულად, სხვადასხვა საბანკო პროდუქტების დაფინანსების მოთხოვნა წარმოიშობა სახაზინო, სავაჭრო დაფინანსებისა და ბიზნეს-ერთეულებიდან.

შიდა საბანკო ლიმიტის შეფასების პროცედურა

ვაჭრობის ფინანსირების დეპარტამენტი იღებს განაცხადს თავდებობის/აკრედიტაციის/ფაქტორინგის მოთხოვნით კონტრ-გარანტიის გამცემი ბანკიდან და ფინანსური რისკის მართვის დეპარტამენტს აწვდის შესაბამის ინფორმაციას. ამასთან, საბანკო დეპარტამენტი აგზავნის მოთხოვნას ბანკის საბანკო მიზნებისთვის ლიმიტების დადგენის შესახებ. შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტი ამოწმებს კონტრაქტ ბანკს, აპლიკანტს, ბენეფიციარს და ფინანსურ ოპერაციას ვაჭრობის ფინანსირების მოთხოვნის შემთხვევაში და კონტრაქტ ბანკს - ხაზინის მოთხოვნის შემთხვევაში. შესაბამისობის უზრუნველყოფის დეპარტამენტის დადებითი რეკომენდაციის მიღების შემდეგ, საფინანსო დაწესებულებებთან ურთიერთობის განყოფილება მოთხოვნას აგზავნის ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის განყოფილებაში. კონტრაქტი ბანკის შეფასებას ატარებს ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის დეპარტამენტი „კონტრაქტის რისკის ლიმიტების შეფასების მეთოდოლოგიის“ საფუძველზე.

კონტრაქტი ბანკების ლიმიტები განისაზღვრება საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტოების („Moody’s“, „Fitch Ratings“, „S&P“) მიერ მინიჭებული რეიტინგებისა და ადგილობრივად შემუშავებული მოდელით²² განსაზღვრული რეიტინგების მიხედვით, რომელთა საფუძველზეც გარიგების სისრულის დონე განისაზღვრება შესაბამისი ლიმიტებით.

თუ კონტრ-გარანტორი ბანკების საშუალო საერთაშორისო რეიტინგი აღემატება ან უდრის „BBB“-ს, ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის დეპარტამენტი რეიტინგის ლიმიტების განსაზღვრად აფასებს ბანკის მთავარ ფინანსურ და არაფინანსურ მაჩვენებლებს.

თუ ბანკს საერთაშორისო სარეიტინგო სააგენტო აფასებს, ან მისი საშუალო საკრედიტო რეიტინგი „BBB“-ზე ნაკლებია, ბანკის შეფასებას ხორციელდება ადგილობრივად შემუშავებული მოდელით, შემდეგი ფაქტორების გათვალისწინებით:

ბანკის ფინანსური მაჩვენებლები:

- კაპიტალის ადეკვატურობა;
- საკრედიტო პორტფელის ხარისხი;
- ლიკვიდობა და დაფინანსება;
- მომგებიანობა.

გამაფრთხილებელი ნიშნები:

- მმართველობა;
- რისკის მართვის სტრუქტურა;
- საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგი;
- საოპერაციო გარემო;
- მარეგულირებელი გარემო და სხვა სიგნალები.

კონტრ-გარანტორი ბანკის ფინანსური და არაფინანსური მაჩვენებლების ანალიზის შემდეგ, ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის სამსახური შესაბამის გადაწყვეტილების მიმღებ კომიტეტს რეკომენდაციებს წარუდგენს. გადაწყვეტილების მიღების დონეებთან შესაბამისობის და რისკის დამტკიცების პროცესის უხარვეზო მიმდინარეობის უზრუნველსაყოფად, ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის სამსახური სახელმძღვანელო მითითებების სახით იყენებს „აქტივების და ვალდებულებების მართვის კომიტეტის პოლიტიკას“ და „კონტრაქტის რისკის დამტკიცების კომიტეტის გადაწყვეტილების მიღების პროცესის ინსტრუქციას“.

ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის სამსახურს შეუძლია განიხილოს საერთო ლიმიტის დაწესების საკითხი კონტრაქტი ბანკისთვის, თუ სავაჭრო ფინანსური დეპარტამენტი საჭიროდ მიიჩნევს ამას, შესაძლო ხშირი მომავალი გარიგებების გამო.

²² თუ კონტრაქტი რეზიდენტი ბანკია, საბოლოო რეიტინგი განისაზღვრება შიდა შემუშავებული მოდელის საფუძველზე. არარეზიდენტი ბანკების შემთხვევაში, სადაც საშუალო საერთაშორისო რეიტინგი „BBB“-ზე ნაკლებია, საბოლოო რეიტინგი ეფუძნება საშუალო საერთაშორისო და შიდა რეიტინგების მინიმალური ოდენობით.

კონტრაქტის ლიმიტების მონიტორინგს ყოველდღიურად ახორციელებს ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის სამსახური (FCRM). ლიმიტის დარღვევას აფასებს სახაზინო და ანგარიშსწორების დეპარტამენტები მიტიგაციისთვის საჭირო გადაუდებელი ღონისძიებების გატარების მიზნით.

„თიბისი ბანკს“ აქვს კონტრაქტის რისკის მართვის პოლიტიკა, რომელიც განსაზღვრავს კონტრაქტის რისკის მართვის პროცესის პრინციპებს და არეგულირებს შესაბამისი დეპარტამენტების და თანამშრომლების საქმიანობებს.

ფინანსური და კაპიტალის რისკის მართვის სამსახური ყოველწლიურად გადახედავს შიდა-საბანკო ლიმიტების შეფასების მეთოდოლოგიას.

საერთაშორისო რეიტინგები

რისკის მიხედვით შეწონილი სტანდარტიზაციის მიდგომის ფარგლებში, გარე საკრედიტო შეფასების ინსტიტუტებისგან (‘ECAI’) მიღებული რეიტინგები გარდაიქმნება საკრედიტო ხარისხის ეტაპებად (‘CQS’) სეზონის დადგენილების მიხედვით. CQS მაჩვენებელი შემდეგ გარდაიქმნება რისკის მიხედვით შეწონილ პროცენტულ მაჩვენებლად.

საკრედიტო რეიტინგთან დაკავშირებით, ბანკს შეუძლია გამოიყენოს გარე საკრედიტო შეფასების ინსტიტუტების რეიტინგები: „Fitch“, „Moody’s“ და „S&P“. საკრედიტო რეიტინგები გამოიყენება შემდეგი რისკის კლასებისთვის:

- უპირობო და პირობითი მოთხოვნები მრავალმხრივი განვითარების ბანკებისთვის;
- უპირობო და პირობითი მოთხოვნები კომერციული ბანკებისთვის;
- უპირობო და პირობითი მოთხოვნები ცენტრალური ხელისუფლებისთვის და ცენტრალური ბანკებისთვის.

ქვემოთ ცხრილში მოცემულია საკრედიტო რეიტინგის თანაფარდობა საკრედიტო რეიტინგის ხარისხთან:

დასაშვები საკრედიტო რეიტინგი	საკრედიტო რეიტინგის ხარისხი	Fitch	Moody's	S&P
საკრედიტო რეიტინგის ხარისხის თანაფარდობა გრძელვადიან საკრედიტო რეიტინგთან	1	„AAA“-დან „AA“-მდე	„Aaa“-დან „Aa3“-მდე	„AAA“-დან „AA“-მდე
	2	„A+“-დან „A“-მდე	„A1“-დან „A3“-მდე	„A+“-დან „A“-მდე
	3	„BBB+“-დან „BBB“-მდე	„Baa1“-დან „Baa3“-მდე	„BBB+“-დან „BBB“-მდე
	4	„BB+“-დან „BB“-მდე	„Ba1“-დან „Ba3“-მდე	„BB+“-დან „BB“-მდე
	5	„B+“-დან „B“-მდე	„B1“-დან „B3“-მდე	„B+“-დან „B“-მდე
	6	„CCC+“ ან ნაკლები	„Caa1“ და მეტი	„CCC+“ ან ნაკლები

რისკების ანგარიშგება

ეფექტური რისკების ანალიზი და მართვა ამარტივებს რისკების მართვისა და ანგარიშგების განყოფილების სანდო და დროული ანგარიშგების პროცესს.

რისკის ფუნქცია რეგულარულად ახდენს სასესიო პორტფელის ანალიზს. ის ახდენს ყველა საპორტფელო ინდიკატორის ანალიზს, როგორც არის მოცულობა, ზრდის ტემპი, სტრუქტურა, ვადაგადაცილებები, ვინტაჟური ანალიზი, კონცენტრაციის დონე, სისრულის დონე, უიმედო სესხები, ჩამოწერის კოეფიციენტები, ანარიცხის ხარჯი და სხვ.

თითოეული კოეფიციენტი ფასდება მთლიანი პორტფელისთვის, ასევე თითოეული სეგმენტისთვის / პროდუქტისთვის ისტორიულ და დაგეგმილ ინდიკატორებთან მიმართებით. საოპერაციო და ფინანსური რისკები ყოველთვიურად მოწმდება, რისკ-პროფილის, რისკის აპეტიტის ლიმიტებთან შესაბამისობასთან ერთად.

რისკის მართვის შედეგები და ანალიზი რეგულარულად წარედგინება დირექტორთა საბჭოს და განიხილება სამეთვალყურეო საბჭოს რისკების კომიტეტთან.

ეს ანგარიშები შემდეგ მთავარ საკითხებს მოიცავს:

- რისკის აპეტიტი;
- საკრედიტო რისკის შედეგები;
- საკრედიტო რისკის შედეგები;
- ლიკვიდობის რისკის შედეგები;
- ფინანსური რისკის შედეგები;
- საბაზრო რისკის შედეგები;
- საოპერაციო რისკის შედეგები;
- კიბერ-უსაფრთხოების საკითხები;
- კანონშესაბამისობის საკითხები; და
- სხვა ფინანსური და არაფინანსური რისკები.

ზემოთ ხსენებულ საკითხებთან ერთად, კომიტეტი იღებს განახლებებს და იხილავს სხვა შესაბამის საკითხებს, როგორც არის:

- მარეგულირებელი ცვლილებები;
- რისკების სტრატეგიული მიზნების განახლება;

მნიშვნელოვანი მეთოდოლოგიური ან სტრატეგიული ცვლილებები და სხვ.

7. გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი (ESG) სტრატეგია

ჩვენი როლი ასახავს ჩვენს პასუხისმგებლობას, ინოვაციებითა და ტექნოლოგიებით წვლილი შევიტანოთ უკეთეს მომავალში, გავზარდოთ წვდომა ფინანსურ და არაფინანსურ მომსახურებაზე, დადებითი გავლენა მოვახდინოთ საზოგადოებაზე, შევამციროთ ჩვენი ეკოლოგიური კვალი და ხელი შევუწყოთ გადასვლას უფრო მწვანე და კლიმატის ცვლილების მიმართ მეტად მდგრად ეკონომიკაზე..

ჩვენი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის (ESG) სტრატეგია ხაზს უსვამს ჩვენს ვალდებულებას, გვექნოდეს გრძელვადიანი და მდგრადი ზეგავლენა. ჩვენი მიზანია, ვიყოთ გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის (ESG) პრინციპების წამყვანი მხარდამჭერი ქვეყანასა და რეგიონში. ESG საკითხების ჩვენს საქმიანობაში ინტეგრირების გზით, ორიენტირებული ვართ განვხორციელოთ პოზიტიური ცვლილება, მხარი დაუჭიროთ მდგრად განვითარებას და ვიქცეთ მაგალითად სხვებისთვის. ჩვენი სტრატეგიის საკვანძო კომპონენტია დაბალ-ნახშირბადიან ეკონომიკაზე გადასვლა. აქტიურად ვმუშაობთ ჩვენი ნახშირბადის ნაკვალევის შემცირებაზე და განახლებადი ენერგიის წყაროების გამოყენების ხელშეწყობაზე. ეს მოიცავს ისეთი მომხმარებლების დაკრედიტებას, რომლებიც ინვესტირებას ახორციელებენ მწვანე ტექნოლოგიებში, მხარს უჭერენ დაბალ-ნახშირბადიან პროექტებს და ახალისებენ მდგრად პრაქტიკებს ყველა დარგში. ESG სტრატეგია ასახავს ჩვენს პასუხისმგებლობას ხელი შევუწყოთ ეკონომიკურ ზრდას, სოციალურ კეთილდღეობას და გარემოს დაცვას, რათა ჩვენმა საქმიანობამ სარგებელი მოუტანოს როგორც დღევანდელ, ისე მომავალ თაობებს.

ESG პრინციპების შესახებ ცნობიერების ამაღლება საკვანძო ადგილს იკავებს ჩვენს სტრატეგიაში. ჩვენს დაინტერესებულ მხარეებს ვთავაზობთ საგანმანათლებლო ინიციატივებს, გამჭვირვალობას ანგარიშგებაში და ერთობლივ ძალისხმევას, რათა ხელი შევუწყოთ ცოდნის ზრდას მდგრადობის საკითხებზე. ჩვენ ყოველწლიურად ვატარებთ ESG კვლევებს ჩვენს თანამშრომლებს, ინვესტორებსა და მომხმარებლებს შორის. ჩვენი გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის მიმართულებით განსახორციელებელი ინიციატივების დაინტერესებულ მხარეთა მოლოდინებთან მოსარგებად და ჩვენი მდგრადობის სტრატეგიული მიზნების მხარდასაჭერად. გამოვავლინეთ რამდენიმე საკვანძო გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი საკითხი, რომლებიც თანამშრომლების, ინვესტორებისა და მომხმარებლების ინტერესის საგანს წარმოადგენს და მათთვის განსაკუთრებით და მნიშვნელოვანია. ამ უკუკავშირის მიხედვით დავხვეწეთ ჩვენი გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი ინიციატივები, რათა მათ უპასუხონ დაინტერესებულ მხარეთა მოლოდინებს და მხარი დაუჭირონ ჩვენს სტრატეგიულ მიზნებს.

ჩვენ პრიორიტეტს ვანიჭებთ მრავალფეროვნებას და ინკლუზიურობას ორგანიზაციის შიგნით და იმ საზოგადოებებში, რომლებსაც ჩვენ ვემსახურებით. გვჯერა, რომ მრავალფეროვანი პერსპექტივები ავითარებენ ინოვაციებს და აუმჯობესებენ კომპლექსურ გამოწვევებთან გამკლავების უნარს. ჩვენ ვქმნით ინკლუზიურ გარემოს, რომელშიც ყველა თავს ღირებულად და დაფასებულად მიიჩნევს. 2025 წელს „თიბისიმ“ მიიღო აზიის განვითარების ბანკის (ADB) „ვაჭრობისა და მიწოდების ჯაჭვის მე-11 დაჯილდოების“ ჯილდო ნომინაციაში „ჩემპიონი შშმ პირთა ჩართულობის მხარდაჭერაში“. ეს ჯილდო ასახავს ბანკის ვალდებულებას ხელი შეუწყოს მრავალფეროვნებისა და შშმ პირთა ჩართულობას 2024 წელს აზიის განვითარების ბანკის მიერ მხარდაჭერით განხორციელებული ერთწლიანი პროექტით, რაც მოიცავდა მუშაობას მრავალფეროვნებასთან დაკავშირებულ ფართომასშტაბიან კონცეფციაზე, რომელიც საქმიანობის სამ ძირითად მიმართულებას ფარავს: ფიზიკური და ციფრული წვდომა პროდუქტებსა და მომსახურებებზე, ინკლუზიური დასაქმება და მარკეტინგულ ღონისძიებებზე წვდომა.²³

ESG სტრატეგიას წელიწადში ერთხელ განიხილავს და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო, ხოლო სტრატეგიის განხორციელებას ზედამხედველობენ სამეთვალყურეო საბჭოსა და აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის დონეზე არსებული ESG საკითხებზე მომუშავე კომიტეტები.

²³ აზიის განვითარების ბანკის ვაჭრობისა და მიწოდების ჯაჭვის ფინანსური პროგრამის (TSCFP) საფინანსო დაწესებულებებისთვის შეზღუდული შესაძლებლობების ინკლუზიური პროექტის ფარგლებში, აზიის განვითარების ბანკი აფინანსებს სასწრაფო საკონსულტაციო მხარდაჭერას აზიისა და წყნარი ოკეანის აუზის ქვეყნებში მოქმედი ბანკებისთვის. აზიის განვითარების ბანკმა ხელშეკრულება გააფორმა GDI-სთან ამ პროგრამაში ჩართული ბანკებისთვის საკონსულტაციო მომსახურებების გაწევაზე და „თიბისი ბანკი“ უფასოდ იღებს კონსულტაციის შეთავაზებებს, აზიის განვითარების ბანკის დაფინანსების ფარგლებში. „თიბისი ბანკთან“ შეთანხმების საფუძველზე, GDI ჰაბისგან მიღებული საკონსულტაციო მხარდაჭერა მოიცავს ტექნიკურ, საგანმანათლებლო და საკონსულტაციო მომსახურებებს.

ამ ვალდებულების შესრულების ხელშეწყობის მიზნით, ESG სტრატეგიით განისაზღვრება არაერთი საკვანძო სფერო და მიზანი დროის სხვადასხვა ჰორიზონტში:

ESG-ისა და კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების გაძლიერებული მმართველობა	მდგრადი პორტფელის ზრდა	მწვანე და მდგრადი ფინანსირების წყაროები	მომხმარებელთა ცნობიერების ამაღლება, ინვესტორთა ნდობა და თანამშრომელთა მრავალფეროვნება	გავლენის შეფასება და ანგარიშგება
--	------------------------	---	---	----------------------------------

2025 წლის მნიშვნელოვანი მიღწევები:

- „თიბისი ბანკის“ მდგრადი საკრედიტო პორტფელის მთლიანმა მოცულობამ 2,29 მილიარდი ლარი შეადგინა, რაც 32%-იანი ზრდაა 2024 წლის ბოლოს დაფიქსირებულ 1.73 მილიარდ ლართან შედარებით;
- ჩვენ კიდევ უფრო მეტად გავაუმჯობესეთ „თიბისი ბანკის“ შიდა შესაძლებლობები მწვანე აქტივების შეფასებისა და მწვანე დაფინანსების გაზრდის მიმართულებით, ენერგოეფექტურობისა და მწვანე ტექნოლოგიების სპეციალისტის ახალი თანამდებობის შექმნით, ასევე სხვადასხვა სექტორისა და ტექნოლოგიებისთვის სპეციფიკური სტანდარტიზებული მეთოდოლოგიების შემუშავებით. შედეგად, შიდა რესურსებით შეფასებული მწვანე პროექტების მოცულობამ 645 მილიონი ლარი შეადგინა;
- გავზომეთ ბანკის საქმიანობის შედეგები სათბური აირების გაფრქვევების შემცირების შესახებ პარიზის შეთანხმების მიზნებთან მიმართებაში;
- დავიწყეთ მეცნიერებაზე დაფუძნებული სამიზნე ინიციატივის სტანდარტების დანერგვა ჩვენი საქმიანობის შედეგების შეფასების მეთოდოლოგიაში;
- „თიბისი ბანკში“ განახლებადი ენერგიის წილი მთლიან ელექტროენერგიის მოხმარებაში 45%-მდე გაიზარდა და დაფარა რეგიონებში მოხმარების 80%-ს, ხოლო თბილისში - 27%-ს;
- ინოვაციური საგანმანათლებლო პლატფორმით „თიბისი“-ს ESG აკადემია, „თიბისი ბანკმა“ 41 სასწავლო სესია ჩაატარა, რომელშიც 728 თანამშრომელმა და 204 კლიენტი მიიღო მონაწილეობა. აკადემიის ერთ-ერთი გამორჩეული კურსია „მწვანე ცნობიერება და მწვანე დაფინანსება“;
- ქალების წილმა ICT რისკების და ფინანსების მიმართულებით 45%-ს მიაღწია;
- ინფორმაციული და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების მიმართულებით ჩვენს საგანმანათლებლო პროგრამებში მონაწილეთა რაოდენობამ 677 შეადგინა, საიდანაც 37% ქალები, ხოლო 39% რეგიონებში მაცხოვრებელი მონაწილეები არიან.

ESG სტრატეგია მიუყვება გზამკვლევს, რომელშიც ასახულია შემდგომ წლებში ჩვენი მდგრადი განვითარების ეტაპები. 2025 წელს, შევიმუშავეთ ESG სტრატეგია მომდევნო სამი წლისთვის და აქტიურად განვაგრძობდით მიზნების მისაღწევად ჩვენი ინიციატივების განხორციელებას, რომლებიც შემდეგ ოთხ ძირითად მიმართულებად იყოფა: გარემოზე პირდაპირი ზეგავლენა, გარემოზე ირიბი ზეგავლენა, სოციალური ზეგავლენა და მმართველობა.

მიმართულება 1 და 2: გარემოზე პირდაპირი და ირიბი ზეგავლენა

„თიბისი ბანკი“ ორიენტირებულია თავისი ბიზნეს საქმიანობის გარემოსდაცვითი ასპექტებისა და ზემოქმედების მართვაზე მრავალფეროვანი ინიციატივების განხორციელებით, მკაფიო მიზნების განსაზღვრითა და ძლიერი პროცესების შექმნით. ყველა ეს ძალისხმევა გათვალისწინებულია ბანკის ESG სტრატეგიაში, რომელიც სამწლიან ციკლს მოიცავს და ყოველწლიურად გადაიხედება პროგრესისა და განვითარებადი პრიორიტეტების ასახვის მიზნით.

ESG სტრატეგიის პირდაპირი და არაპირდაპირი გარემოსდაცვითი მიმართულებები მოიცავს გარემოზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირების ღონისძიებებს, კლიმატის ცვლილების წინააღმდეგ ბრძოლის ხელშეწყობის მეთოდოლოგიების შემუშავებას და შესაბამისი მიდგომების ინტეგრირებას მართვის პროცესებში, რეგულაციებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფას, დაინტერესებული მხარეების ცნობიერების ამაღლებას და ჩვენი მომხმარებლებისთვის მდგრადი დაფინანსების ხელშეწყობას.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განხილულია ESG სტრატეგიის პირდაპირი და არაპირდაპირი გარემოსდაცვითი მიმართულებების ფარგლებში განხორციელებული დეტალური ინიციატივები. ცხრილი უჩვენებს ESG სტრატეგიაში განხილულ ინიციატივებს/მიზნებს. სტრატეგია ყოველწლიურად ახლდება მომდევნო სამწლიანი ციკლისთვის, მასში განსაზღვრულია 2025 წლის ინიციატივის არსებული მდგომარეობა და 2026 წლისთვის დაგეგმილი მოქმედებები პროგრესის გასაძლიერებლად.

2025 წლის ESG სტრატეგიის მიზანი / ინიციატივა	2025 წელს არსებული მდგომარეობა	2026 წლის პერსპექტივა/მიზანი
მდგრადი პორტფელი ²⁴ მოცულობა - 2 მილიარდი ლარი	სამიზნე მოცულობაზე (2 მილიარდი ლარი) 286 მილიონი ლარით გადაჭარბება	3,2 მილიარდი ლარი
ESG აკადემიის სასწავლო კურსები	ESG აკადემიამ 41 სასწავლო სესია ჩაატარა 728 თანამშრომლისა და 204 კლიენტისთვის თბილისსა და რეგიონებში	ორი ახალი კურსი „თიბისი ბანკის“ თანამშრომლებისა და მომხმარებლებისთვის კურსები მომწოდებლებისთვის
სპეციფიკური მიზნობრიობის მქონე პროდუქტების შემუშავება	სპეციფიკური მიზნობრიობის მქონე პროდუქტების შეთავაზების შესაძლებლობების შიდა შეფასება, მათ შორის მქონე პროდუქტების განვითარებისთვის ორი საკონსულტაციო პროექტის მომზადება.	სპეციფიკური მიზნობრიობის მქონე პროდუქტები სხვადასხვა ეკონომიკური საქმიანობისა და სამომხმარებლო სეგმენტისთვის
მქონე აქტივების შეფასების პროცესის დანერგვა	645 მილიონი ლარი შეფასებული	600 მილიონი ლარი
გარდამავლობის გეგმის შემუშავება და განხორციელება	ჩატარდა პარიზის პირდაპირი და არაპირდაპირი გამოფრქვევების შეთანხმების დაანგარიშება „თიბისი ბანკის“ დონეზე. დაისახა მიზნები დაფინანსებული გამოფრქვევების შემცირებისთვის. დაისახა მიზნები Scope 1 და Scope 2 გამოფრქვევების შემცირებისთვის.	გარდამავლობის გეგმის დეტალური განხორციელება „თიბისი ბანკის“ დონეზე. მიზნები წარედგინება მენეჯერებზე დაფუძნებული მიზნების ინიციატივას (SBTi).
სებ-ის ახალი პილარ 3 ESG ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების ²⁵ დანერგვა „თიბისი ბანკის“ საკმარისობაში	სებ-მა არსებითად განაახლა ESG ინფორმაციის გამჟღავნების მაბლონი	„თიბისი ბანკის“ ინფორმაციის გამჟღავნების პრაქტიკები და ანგარიშების სისტემა მოერგება სებ-ის განახლებულ ESG ანგარიშების მოთხოვნებს
დამატებითი Scope 3 კატეგორიების დაანგარიშება	ახალი მეთოდოლოგია Scope 3-ის კატეგორიებისთვის - კატეგორია 5: წარმოქმნილი ნარჩენები და კატეგორია 7: თანამშრომელთა მგზავრობა	დამატებითი Scope 3 კატეგორიების ინტეგრირება
სექტორული კლიმატური რისკების შეფასების შიდა შესაძლებლობების გაძლიერება მეთოდური სახელმძღვანელოებისა და ტრენინგების მეშვეობით	დაიწყო ორი TA პროექტი, რომელიც სთავაზობს საკონსულტაციო მხარდაჭერას დარგობრივი მეთოდური სახელმძღვანელოების შესაშუშავებლად	შემუშავდება დარგობრივი მეთოდური სახელმძღვანელოები და ჩატარდება შესაბამისი ტრენინგ-კურსები

მიმართულება 3: სოციალური ზეგავლენა

მრავალფეროვნების, გენდერული თანასწორობისა და ჩართულობის საკითხებზე ჩვენი ფოკუსის გაფართოების მიზნით, შევიმუშავეთ „მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ჩართულობის პოლიტიკა“ (ხელმისაწვდომია ვებგვერდზე www.tbcbankgroup.com), რომლითაც განსაზღვრულია მიზნები და დადგენილია მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ჩართულობის ხელშეწყობის მეთოდოლოგია, კომპანიის ოპერაციებისა და მართვის პროცესებში მისი მიდგომის ინტეგრირება და აქცენტი კეთდება სხვადასხვა სფეროზე, მათ შორის, გენდერულ, მულტიკულტურულ, სხვადასხვა თაობისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ადამიანებზე. ჩვენი მიზანია, გვქონდეს გენდერული თვალსაზრისით დაბალანსებული სამუშაო ძალა და კულტურა, რომელიც მხარს უჭერს და აძლიერებს ქალებს. ბანკის დონეზე განვსაზღვრეთ ქალების მიზნობრივი რაოდენობა სხვადასხვა პოზიციებზე. 2026 წლისთვის საშუალო რგოლის მენეჯერებსა და ექაილ ლიდერებში ქალების წილის მიზნობრივი მოცულობა 41%-ით განისაზღვრა. 2026 წელს, ამ მიზნის მიღწევის აღნიშვნისა და მრავალფეროვნების შემდგომი განვითარების დაჩქარების მიზნით, ჩვენ ვგეგმავთ მრავალფეროვნების კომპონენტების ჩართვას შუა რგოლის ხელმძღვანელი პირების შეფასების პროცესში და ადამიანებზე ორიენტირებული მმართველობის სასწავლო სესიის ჩატარებას შუა რგოლის

²⁴ განახლებადი ენერგია და ენერგოეფექტური კრედიტები, ქალების და ახალგაზრდების დაფინანსება, სებ-ის მქონე და სოციალური ტაქსონომია, მქონე ფასიანი ქაღალდები და სოციალური გარანტიები. დამატებითი მონაცემები წარმოდგენილია 101-ე გვერდზე.

²⁵ <https://nbg.gov.ge/en/financial-stability/esg-reporting-and-disclosure>

ხელმძღვანელობისთვის. მომდევნო წელს ჩვენ გვაქვს ვალდებულება გავზარდოთ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე თანამშრომლების ჩართულობა სხვადასხვა მიზნობრივი ინიციატივებით, მათ შორის შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე თანამშრომლების კვოტის დაწესება და ინკლუზიურობის სახელმძღვანელო დოკუმენტების შემუშავება.

2025 წლის ESG სტრატეგიის მიზანი/ინიციატივა	2025 წელს არსებული მდგომარეობა	2026 წლის პერსპექტივა/მიზანი
„თიბისი ბანკში“ მრავალფეროვნების გაძლიერება სხვადასხვა ინიციატივებით	მომზადდა მრავალფეროვნების სამოქმედო გეგმა და დანერგილია ყოველთვიური შეხვედრები, რომელთა მიზანია მრავალფეროვნების ტენდენციებისა და დასახული მიზნების შესრულების პროგრესის მონიტორინგი	მრავალფეროვნების კომპონენტების ინტეგრირება შუა რგოლის ხელმძღვანელობის შეფასების პროცესში აღამიანზე ორიენტირებული ხელმძღვანელობის ტრენინგის შემუშავება და ჩატარება საშუალო რგოლის მენეჯერებისთვის მრავალფეროვნების წასახალისებლად
შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების ინკლუზიის ხელშეწყობა სხვადასხვა ინიციატივებით	შეიქმნა სამოქმედო გეგმა შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ჩართულობის წასახალისებლად	შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირებზე მორგებული „თიბისის“ ფლაგმანური ფილიალის კონცეფციის განვითარება შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა დასაქმების სამიზნე მაჩვენებლის განსაზღვრა ინკლუზიური სახელმძღვანელოს შემუშავება ციფრული პროდუქტების, მომსახურებებისა და მარკეტინგული ღონისძიებებისთვის სახელმძღვანელო სტანდარტი დასაქმების სფეროში ინკლუზიურობის საკითხებზე
მრავალფეროვნების მიზნები	40%	41%

მიმართულება 4: მმართველობა

ჯგუფის ESG სტრატეგიას წელიწადში ერთხელ განიხილავს და ამტკიცებს სამეთვალყურეო საბჭო, ხოლო სტრატეგიის განხორციელებას ზედამხედველობს სამეთვალყურეო საბჭოსთან და აღმასრულებელ ხელმძღვანელობასთან არსებული ESG საკითხებზე მომუშავე ორი კომიტეტი. წლის განმავლობაში, კომიტეტები ხელს უწყობდნენ და კოორდინაციას უწევდნენ ბანკის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტრატეგიების, პოლიტიკებისა და პროგრამების განხორციელებას, რამაც უზრუნველყო ბანკის გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტრატეგიის ეფექტურად განხორციელება და საქმიანობის ყველა სფეროში მიზნების მიღწევა.

2026 წლისთვის მიზნად დავისახეთ თიბისის მართვის პრაქტიკებისა და სისტემების საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების „S1 - მდგრადობის ანგარიშგების ზოგადი მოთხოვნები“ (IFRS S1) და „S2 -კლიმატთან დაკავშირებული გამჟღავნების მოთხოვნები“ (IFRS S2) სტანდარტების მოთხოვნებთან სრულად შესაბამისობა, ასევე ანგარიშგების ავტომატიზაციის განვითარება. ჩავატარეთ შესაბამისობის ანალიზი არსებული ძლიერი მხარეების შესაფასებლად, ხარვეზების გამოსავლენად და გაუმჯობესების რეკომენდაციების განსასაზღვრად, რომელიც თიბისი ბანკს დაეხმარება კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნებაში IFRS S2-ის მოთხოვნების შესაბამისად. ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამების ფარგლებში ჩატარდა რამდენიმე ტრენინგ-კურსი ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან (EIB) თიბისი ბანკის IFRS S2-ის, მწვანე დაფინანსებისა და დაკავშირებული რისკების, ასევე მწვანე დაკრედიტების შესახებ თანამშრომლების გამოცდილებისა და უნარების გაუმჯობესების მიზნით. 2025 წელს ამოქმედდა ორი გრძელვადიანი ტექნიკური დახმარება თიბისი ბანკის პარტნიორი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებისგან „DEG“ (Deutsche Entwicklungsgesellschaft) და აზიის განვითარების ბანკი. მომავალი ორი პროგრამა ასევე მოიცავს IFRS S1 და IFRS S2-ის საკითხებს.

2025 წლის ESG სტრატეგიის მიზანი/ინიციატივა	2025 წელს არსებული მდგომარეობა	2026 წლის პერსპექტივა/მიზანი
IFRS S1 და IFRS S2 სტანდარტების განხორციელება	ჩატარდა IFRS S2-ის პროცესებისა და პრაქტიკების ხარვეზების ანალიზი და მომზადდა IFRS S2-ის განხორციელების გეგმა	IFRS S1 და IFRS S2 სტანდარტების განხორციელება
ნახშირბადის გამონახოლქვის აღრიცხვის სფეროში პარტნიორობის (PCAF) წევრობა ²⁶	ინიცირებულ იქნა ნახშირბადის გამონახოლქვის აღრიცხვის სფეროში პარტნიორობის (PCAF) წევრობა	PCAF წევრობა
რეგულარული ანგარიშგების ავტომატიზაცია	განხორციელდა მდგრადი პორტფელის ავტომატიზაცია	AI ინსტრუმენტების დანერგვა სესხების სკრინინგსა და შეფასებაში

²⁶ ნახშირბადის გამონახოლქვის აღრიცხვის სფეროში პარტნიორობა; <https://carbonaccountingfinancials.com/>

2026 წელს ჩვენ გავაგრძელებთ ჩვენი სტრატეგიული გეგმის შესრულებას და ყურადღებას გავამახვილებთ შემდეგ საკითხებზე:

მდგრადი პორტფელი

2026 წელს ჩვენ განვაგრძობთ ჩვენი მდგრადი პორტფელის ზრდაზე მუშაობას. გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის (ESG) სტრატეგიით განსაზღვრულია ამბიციური მიზანი - მდგრადმა პორტფელმა მიაღწიოს 3.2 მილიარდ ლარს. ESG სტრატეგია მოიცავს განახლებადი ენერგიის სესხებს, ენერგო-ეფექტურ სესხებს სოციალური კომპონენტებით, მათ შორის, ქალებისა და ახალგაზრდების დაფინანსებას, ასევე სტარტაპების და რეგიონებში არსებული საწარმოების მხარდაჭერას.

ESG აკადემია

ESG სტრატეგიის ერთ-ერთ საკვანძო პრიორიტეტს წარმოადგენს ცნობიერების ამაღლება და ცოდნის გაღრმავება. თიბისის ESG აკადემია მიზნად ისახავს სხვადასხვა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის საკითხების, მათ შორის, მწვანე და სოციალური დაფინანსების, მარეგულირებელი მოთხოვნების, მრავალფეროვნებისა და აფირმაციული მიდგომების, ასევე მდგრადი ბიზნეს მოდელების და პრაქტიკების შესახებ ცოდნის გაღრმავებას ბანკის მომხმარებლებსა და თიბისის თანამშრომლებს შორის. პირველი სასწავლო პროგრამა „მწვანე ცნობიერება და მწვანე დაფინანსება“ პარტნიორი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების - „მწვანე ზრდის ფონდი“ (GGF) და „ევროპული ფონდი სამხრეთ-აღმოსავლეთ ევროპისთვის“ (EFSE) მხარდაჭერით გაეშვა. 2025 წელს პირველი სასწავლო კურსის 41 სასწავლო სესიას თიბისის 728-ზე მეტი თანამშრომელი და 204 კლიენტი დაესწრო. გარდა ამისა, ჩვენ დავამატეთ ონლაინ ვებინარები სხვადასხვა რეგიონიდან მონაწილეებისთვის წვდომის უზრუნველყოფის მიზნით.

მომავალი წლისთვის ვგეგმავთ ESG აკადემიის სამი ახალი კურსის შემუშავებას თანამშრომლების, მომხმარებლებისა და მომწოდებლებისთვის.

IFRS S1 და IFRS S2 სტანდარტების განხორციელება

2023 წლის ივნისის თვეში, მდგრადობის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭომ (ISSB) გამოსცა IFRS S1 („მდგრადი განვითარების შესახებ ფინანსური ინფორმაციის გამჟღავნების ზოგადი მოთხოვნები“) და IFRS S2 („კლიმატთან დაკავშირებული გამჟღავნების მოთხოვნები“). 2025 წელს ჩვენ ჩავატარეთ თიბისი ბანკის პროცესებისა და პრაქტიკების IFRS S2 სტანდარტთან შესაბამისობის ანალიზი და მოვამზადეთ IFRS S2-ის განხორციელების გეგმა. 2026 წელს ამ მოთხოვნების შესრულებაზე ვიქნებით ორიენტირებული. ვინაიდან ჩვენ უკვე ვაქვეყნებთ ანგარიშგებას კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის (TCFD) მოთხოვნების შესაბამისად, დავეფუძნებთ არსებული ანგარიშგების ჩარჩოს.

ქალთა დაფინანსება

მომდევნო წელს ვგეგმავთ კონკრეტულ საჭიროებებზე მორგებული უნარების განვითარების პროგრამის შემუშავებას, ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) ტექნიკური მხარდაჭერით, რათა გავაძლიეროთ ქალი მეწარმეების ბიზნესი, ფინანსური და ლიდერული შესაძლებლობები და ხელი შევუწყოთ მათ ზრდასა და ფინანსებზე წვდომას. ამ ინიციატივას დაემატება ისეთი პერსონალიზებული ფინანსური პროდუქტები და სპეციალური შეღავათები, როგორიცაა ნაწილობრივი საკრედიტო გარანტიები, ასევე არაფინანსური მხარდაჭერა, მათ შორის მენტორობა, საკონსულტაციო მომსახურება და პრაქტიკული საგანმანათლებლო პროგრამები. ყველა ეს ღონისძიება დაგეგმვრება ქალი მეწარმეებისთვის უკეთესი შესაძლებლობების შექმნასა და მათი გრძელვადიანი მდგრადობის უზრუნველყოფაში.

სპეციფიკური მიზნობრიობის მწვანე პროდუქტებისა და სექტორული კლიმატური რისკის შესახებ მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოების შემუშავება

მწვანე პორტფელის ზრდის მხარდაჭერის მიზნით, ჩვენ ვგეგმავთ სპეციფიკური მიზნობრიობის მწვანე პროდუქტების შემუშავებას შესაბამისი მწვანე კრიტერიუმებითა და რისკის შეფასების პროცესით მზის ელექტრო სადგურებისთვის (SPP), ენერგო-ეფექტური (EE) იპოთეკური სესხებისთვის და კლიმატ-გონივრული ტექნოლოგიებით. ჩვენ ასევე ვგეგმავთ რვა დარგობრივი მეთოდოლოგიური სახელმძღვანელოს შემუშავებას

რისკის მართვის ჩარჩოში ინტეგრირებისთვის, ამ სექტორებთან დაკავშირებული კლიმატური რისკების შერბილების უზრუნველყოფის მიზნით.

შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ჩართულობის გაძლიერება სხვადასხვა ინიციატივებით

2026 წელს ვგეგმავთ უფრო მეტი ძალისხმევა დავუთმოთ თიბისი ბანკში შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა ჩართულობის გაძლიერებას, წინა წლებში მიღებული გამოცდილების საფუძველზე. 2024 წელს, აზიის განვითარების ბანკის მიერ მხარდაჭერილი ვაჭრობისა და მიწოდების ჯაჭვის ფინანსური პროგრამის ფარგლებში განხორციელებული შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ჩართულობის პროექტით, შევიმუშავეთ სამ საკვანძო სფეროზე მიმართული ფართომასშტაბიანი მრავალფეროვნების კონცეფცია. ეს სფეროებია: ფიზიკური და ციფრული ხელმისაწვდომობა პროდუქტებსა და მომსახურებებზე, ინკლუზიური სამუშაო გარემო და მარკეტინგული აქტივობების ხელმისაწვდომობა. ეს სამუშაო ჩვენი მრავალფეროვნების სამოქმედო გეგმისთვის მყარი საფუძვლის შექმნის და ძირითადი სახელმძღვანელო დოკუმენტების შემუშავების საშუალებას გვაძლევს, რაც მოიცავს ინკლუზიურობის სახელმძღვანელოს ციფრული პროდუქტების, მომსახურებებისა და მარკეტინგული აქტივობებისთვის და ინკლუზიური გარემოს უზრუნველყოფის სახელმძღვანელო სტანდარტს.

8. კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაციის გამჟღავნება 2025 წ.

2021 წელს ჩვენ პირველად გავამჟღავნეთ აღნიშნული ინფორმაცია, რათა დაგვედასტურებინა ჩვენი მზადყოფნა, მივიღოთ აქტიური ზომები კლიმატის ცვლილების ეფექტების შესამსუშუქებლად, კლიმატური რისკების შესაფასებლად და შესამცირებლად და განვსაზღვროთ კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები. ჩვენ კიდევ უფრო გავაუმჯობესეთ კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ სამუშაო ჯგუფის კონცეპტუალური ჩარჩო, განსაკუთრებით სტრატეგიული დაგეგმვისა და რისკის მართვის თვალსაზრისით. ჩვენ მიერ ამ მიმართულებით ჩატარებული სამუშაოები აღწერილია წინამდებარე ანგარიშში. ვინაიდან ახალი ინფორმაციისა და მეტი სტანდარტიზაციის კვალდაკვალ იცვლება მდგრადობის ლანდშაფტიც, თიბისი შეეცდება სულ უფრო დახვეწილი და ამომწურავი ინფორმაციის გამჟღავნებას დაინტერესებული მხარეების საფუძვლიანად ინფორმირების მიზნით.

2025 წელს კიდევ უფრო გავაძლიერეთ ჩვენი კლიმატთან დაკავშირებული მიდგომა. განვახლებთ კლიმატთან დაკავშირებული გარდამავალი და ფიზიკური რისკების შეფასებებს სექტორების დონეზე და გამოვიყენებთ საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) ESG რისკის რადარით განსაზღვრული მოსაზრებები²⁷. ჩვენ გავზომოთ ჩვენი პირდაპირი და ირიბი შესრულების მაჩვენებლები სათბური აირების გაფრქვევის შემცირებასთან დაკავშირებული პარიზის შეთანხმების მიზნებთან მიმართებით და გამოვავლინებთ გაფრქვევების შემცირების გზები, 1.5°C სცენარის შესაბამისად. შეფასების შედეგებმა საშუალება მოგვცა, დაგვესახა პარიზის შეთანხმებასთან შესაბამისი სათბური აირების გაფრქვევების შემცირების მიზნები Scope 1 და Scope 2 კატეგორიებისთვის, რათა 2030 წლისთვის პირდაპირი ემისიებით ნულოვან მაჩვენებელს მივაღწიოთ. ასევე ჩვენი გარდამავლობის გეგმის (Transition Plan) ფარგლებში განვსაზღვრეთ მიზნები, რათა შემდგომში, რაც შეიძლება მალე მივაღწიოთ ნეტო-ნულოვან ნიშნულს.

ჩვენ გავაფართოვეთ Scope 3 ემისიების შესახებ ანგარიშგების მასშტაბი და შევიმუშავეთ მეთოდოლოგიები მე-5 კატეგორიის (ოპერაციებში წარმოქმნილი ნარჩენები) და მე-7 კატეგორიის (თანამშრომელთა მგზავრობა) გაანგარიშებისთვის. შედეგად, ჩვენი Scope 3 ემისიები მთლიანობაში ოთხ კატეგორიას მოიცავს, აქედან ორი უკვე ინტეგრირებული კატეგორიაა, დაფინანსებული გამოფრქვევებსა და სამივლინებო ფრენების გამოფრქვევებთან ერთად. გვესმის, რომ დაბალი ემისიის, მდგრად ეკონომიკაზე გადასვლა საჭიროებს შიდა ორგანიზაციული ცოდნის გაღრმავებას, აგრეთვე მომხმარებლებში, ბიზნესებსა და საზოგადოებაში ცნობიერების ამაღლებას. ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ცოდნის განვითარებაზე, შიდა და გარე ექსპერტების ჩართულობით. 2025 წელს ჩატარდა რამდენიმე ტრენინგი ევროპის საინვესტიციო ბანკის ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში. ტრენინგის მიზანი იყო „თიბისის“ პერსონალის ცოდნის ამაღლება IFRS S2 სტანდარტის მოთხოვნებისა და ხარვეზების, ევროპის საინვესტიციო ბანკის მწვანე სერტიფიცირების, მწვანე დაფინანსებისა და რისკის მართვის შესახებ.

ვინაიდან ახალი ინფორმაციისა და მეტი სტანდარტიზაციის კვალდაკვალ იცვლება მდგრადობის ლანდშაფტიც, თიბისი შეეცდება სულ უფრო დახვეწილი და ამომწურავი ინფორმაციის გამჟღავნებას დაინტერესებული მხარეების საფუძვლიანად ინფორმირების მიზნით. ჩვენი მოლოდინით, საჭირო მონაცემების ხელმისაწვდომობა და სანდოობა დროთა განმავლობაში გაუმჯობესდება და, იმისად მიხედვით, რამდენად ხელმისაწვდომი იქნება, მიზნად ვისახავთ შესაბამისი გაუმჯობესებული მონაცემების გათვალისწინებას ჩვენს ანგარიშგებაში.

უნდა აღინიშნოს, რომ არასრულ და ახალ მონაცემებთან და ქართული გარემოსთვის საჭირო მეთოდოლოგიებთან დაკავშირებული გამოწვევების მიუხედავად, ჩვენ მიერ გამოყენებული მონაცემები ყველაზე ოპტიმალურად ასახავს მიღწეულ პროგრესს. 2025 წელს მნიშვნელოვან პროგრესს მივაღწიეთ ჩვენი დაფინანსებული ამოფრქვევების დაანგარიშების მეთოდოლოგიის დაზუსტებაში. გერმანიის განვითარების კორპორაციის (DEG) ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში გარე კონსულტანტის ჩართულობით, ჩვენ განვახლებთ დაფინანსებული გაფრქვევების დაანგარიშების ინსტრუმენტი და განვახორციელებთ დარგის შესაბამისი გაფრქვევების მეტად ზუსტი ინფორმაციისა და საქართველოს სათბურის აირების გაფრქვევისა და შთანთქმის ინვენტარიზაციის დოკუმენტში (2022) განსაზღვრული ენერგეტიკული ბალანსის შემადგენლობის ინტეგრირება²⁸.

²⁷ <https://nbg.gov.ge/>

²⁸ საქართველოს სათბურის აირების გაფრქვევისა და შთანთქმის ინვენტარიზაციის ეროვნული დოკუმენტი (1990-2022); <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2025-02/undp-georgia-ghr-emissions-removals-inventory-1990-2022-eng.pdf>

8.1 მმართველობა

8.1.1 საბჭოს მხრიდან კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების ზედამხედველობა

2021 წლიდან გამჟღავნებთ აღნიშნულ ინფორმაციას, რაც ადასტურებს ჩვენს მზადყოფნას, მივიღოთ აქტიური ზომები კლიმატის ცვლილების ეფექტების შესამსუბუქებლად, კლიმატური რისკების შესაფასებლად და შესამცირებლად და განვსაზღვროთ კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები. ჩვენ კიდევ უფრო გავაუმჯობესებთ კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ სამუშაო ჯგუფის კონცეპტუალური ჩარჩო, განსაკუთრებით სტრატეგიული დაგეგმვისა და რისკის მართვის თვალსაზრისით. ჩვენ მიერ ამ მიმართულებით ჩატარებული სამუშაოები აღწერილია წინამდებარე ანგარიშში. ვინაიდან ახალი ინფორმაციისა და მეტი სტანდარტიზაციის კვალდაკვალ იცვლება მდგრადობის ლანდშაფტიც, თიბისი შეეცდება სულ უფრო დახვეწილი და ამომწურავი ინფორმაციის გამჟღავნებას დაინტერესებული მხარეების საფუძვლიანად ინფორმირების მიზნით.

კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ სამუშაო ჯგუფის რეკომენდაციები ოთხ შინაარსობრივ მიმართულებას ეფუძნება: (i) მმართველობა; (ii) სტრატეგია; (iii) რისკის მართვა და (iv) მაჩვენებლები და მიზნები; ასევე თერთმეტ რეკომენდაციას, ინფორმაციის ეფექტურად გაცემის მხარდასაჭერად.

2025 წელს კიდევ უფრო გავაძლიერებთ ჩვენი კლიმატთან დაკავშირებული მიდგომა. გადავხედეთ კლიმატთან დაკავშირებული გარდამავალი და ფიზიკური რისკების შეფასებებს სექტორების დონეზე და გამოვიყენებთ საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) ESG რისკის რადარით განსაზღვრული მოსაზრებები. ჩვენ გავზომებთ ჩვენი პირდაპირი და ირიბი შესრულების მაჩვენებლები სათბური აირების გაფრქვევის შემცირებასთან დაკავშირებული პარიზის შეთანხმების მიზნებთან მიმართებით და გამოვავლინებთ გაფრქვევების შემცირების გზები, 1.5°C სცენარის შესაბამისად. შეფასების შედეგებმა საშუალება მოგვცა დაგვესაზოგადოებო პარიზის შეთანხმებაზე მორგებული სათბური აირების გაფრქვევების პირდაპირი გავლენის ნეტო-ნულოვან ნიშნულამდე შემცირების მიზნები 2030 წლამდე Scope 1 და Scope 2-სთვის, ასევე მიზნების განსაზღვრა ჩვენი გარდამავლობის გეგმის ფარგლებში, რათა შემდგომში, რაც შეიძლება მალე მოხდეს ნეტო-ნულოვან ნიშნულის მიღწევა.

ჩვენ გავაფართოვეთ Scope 3 ემისიების შესახებ ანგარიშგების მასშტაბი და შევიმუშავეთ მეთოდოლოგიები მე-5 კატეგორიის (ოპერაციებში წარმოქმნილი ნარჩენები) და მე-7 კატეგორიის (თანამშრომელთა მგზავრობის სქემა) გაანგარიშებისთვის. შედეგად, ჩვენი Scope 3 ემისიები მთლიანობაში ოთხ კატეგორიას მოიცავს, აქედან ორი უკვე ინტეგრირებული კატეგორიაა, დაფინანსებული გამოფრქვევებსა და სამივლინებო ფრენების გამოფრქვევებთან ერთად. გვესმის, რომ დაბალი ემისიის, მდგრად ეკონომიკაზე გადასვლა საჭიროებს შიდა ორგანიზაციული ცოდნის გაღრმავებას, აგრეთვე მომხმარებლებში, ბიზნესებსა და საზოგადოებაში ცნობიერების ამაღლებას. ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებთ ცოდნის განვითარებაზე, შიდა და გარე ექსპერტების ჩართულობით. 2025 წელს ჩატარდა რამდენიმე ტრენინგი ევროპის საინვესტიციო ბანკის ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში. ტრენინგის მიზანი იყო „თიბისის“ პერსონალის ცოდნის ამაღლება IFRS S2 სტანდარტის მოთხოვნებისა და ხარვეზების, ევროპის საინვესტიციო ბანკის მწვანე სერტიფიცირების, მწვანე დაფინანსებისა და რისკის მართვის შესახებ.

ვინაიდან ახალი ინფორმაციისა და მეტი სტანდარტიზაციის კვალდაკვალ იცვლება მდგრადობის ლანდშაფტიც, თიბისი შეეცდება სულ უფრო დახვეწილი და ამომწურავი ინფორმაციის გამჟღავნებას დაინტერესებული მხარეების საფუძვლიანად ინფორმირების მიზნით. ჩვენი მოლოდინით, საჭირო მონაცემების ხელმისაწვდომობა და სანდოობა დროთა განმავლობაში გაუმჯობესდება და, იმისად მიხედვით, რამდენად ხელმისაწვდომი იქნება, მიზნად ვისახავთ შესაბამისი გაუმჯობესებული მონაცემების გათვალისწინებას ჩვენს ანგარიშგებაში.

უნდა აღინიშნოს, რომ არასრულ და ახალ მონაცემებთან და ქართული გარემოსთვის საჭირო მეთოდოლოგიებთან დაკავშირებული გამოწვევების მიუხედავად, ჩვენ მიერ გამოყენებული მონაცემები ყველაზე ოპტიმალურად ასახავს მიღწეულ პროგრესს. 2025 წელს მნიშვნელოვან პროგრესს მივაღწიეთ ჩვენი დაფინანსებული ამოფრქვევების დაანგარიშების მეთოდოლოგიის დაზუსტებაში. გერმანიის განვითარების კორპორაციის (DEG) ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში გარე კონსულტანტის ჩართულობით, ჩვენ განვახლებთ დაფინანსებული გაფრქვევების დაანგარიშების ინსტრუმენტი და განვახორციელებთ დარგის შესაბამისი გაფრქვევების მეტად ზუსტი ინფორმაციისა და საქართველოს სათბურის აირების გაფრქვევისა და შთანთქმის ინვენტარიზაციის დოკუმენტში (2022) განსაზღვრული ენერგეტიკული ბალანსის შემადგენლობის ინტეგრირება.

8.2 მმართველობა

8.2.1 სამეთვალყურეო საბჭოს ზედამხედველობა კლიმატთან დაკავშირებულ რისკებსა და შესაძლებლობებზე

სამეთვალყურეო საბჭო ამტკიცებს და ზედამხედველობს ჯგუფის გარემოსდაცვითი, სოციალურ და მმართველობის სტრატეგიას, რათა განიხილოს ჯგუფის მიზნები და ინიციატივები, რომლებიც ეხება კლიმატის ცვლილებას, გარემოზე პირდაპირ და არაპირდაპირ ზეგავლენას და მდგრად განვითარებას ჯგუფის მასშტაბით. გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტრატეგია, ასევე, მოიცავს მომხმარებლებს, თანამშრომლებს, მომწოდებლებს, ფართო საზოგადოებას, ფინანსურ ჩართულობას, თანამშრომლებთან ურთიერთობასა და ტალანტების მართვას, მრავალფეროვნებასა და ჩართულობას სამუშაო ადგილზე. სამეთვალყურეო საბჭო ინარჩუნებს ძირითად პასუხისმგებლობას სტრატეგიის განხორციელების ზედამხედველობაზე, როგორც მისი ვალდებულების ნაწილს, უშუალო ზედამხედველობა გაუწიოს ჯგუფის კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებს.

2022 წლის იანვარში ჯგუფმა დააარსა გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე. ეს ასახავს მდგრადობის მნიშვნელობას თიბისის კორპორაციულ მართვაში და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებს საშუალებას აძლევს მეტი დრო დაუთმონ და ყურადღება გაამახვილონ გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის თემებზე.

კომიტეტის როლი გულისხმობს სამეთვალყურეო საბჭოს მხარდაჭერას და მისთვის კონსულტაციების გაწევას კომპანიის და მისი შვილობილი საწარმოების გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი სტრატეგიის, პოლიტიკისა და პროგრამების განხორციელების ზედამხედველობის საკითხებში და იმის უზრუნველყოფას, რომ გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სტრატეგია გავრცელდეს ჯგუფის ყველა შესაბამის საქმიანობაზე.

გარდა ამისა, გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი სამეთვალყურეო საბჭოს ეხმარება ღირებულებების, ქცევისა და კულტურის საერთო ხედვის დანერგვაში და სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის“ აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის („სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის“ აღმასრულებელი ხელმძღვანელობა“) საქმიანობის ზედამხედველობაში, რაც გულისხმობს ჯგუფში (i) ეთიკის კულტურის, (ii) სათანადო ქცევის და (iii) თანამშრომელთა ეთიკური ჩართულობის წახალისებას.

თავისი ფუნქციის შესრულებისას კომიტეტი: ა) პერიოდულად აფასებს პოტენციურ გავლენას, რომელიც შეიძლება ჰქონდეს ბანკზე კრიტიკულ გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობით საკითხებს, მათ შორის კლიმატურ ფაქტორებსა და საოპერაციო ბაზრებზე არსებულ კლიმატურ პირობებს - როგორც რისკების, ისე შესაძლებლობების გათვალისწინებით; ბ) რეგულარულად მიმოიხილავს ბანკის ბიზნეს ერთეულების მიერ იდენტიფიცირებულ ESG-საკითხებზე ორიენტირებულ ბიზნეს შესაძლებლობებს, აფასებს შესაბამის ინიციატივებს და აფასებს მათ წვლილს სტრატეგიულ მიზნებსა და ფინანსურ მაჩვენებლებში; გ) აკონტროლებს კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებს და კლიენტების პროდუქტებსა და მომსახურებებთან დაკავშირებულ მდგრად პრაქტიკებს, კონკრეტულ ინდუსტრიულ დარგებს და ბანკის შიდა ოპერაციებს; დ) აკონტროლებს ბანკის მიერ ინფორმაციის გამჟღავნებას ESG საკითხებზე, მათ შორის მიმოიხილავს და გასცემს რეკომენდაციებს ისეთი საკვანძო ანგარიშების თაობაზე, როგორიც არის მდგრადობის ანგარიში. ის უზრუნველყოფს დოკუმენტის სიზუსტეს, გამჭვირვალობასა და გლობალურ სტანდარტებთან შესაბამისობას; ე) ფლობს უახლეს ინფორმაციას ESG ტენდენციების, ინვესტორის მოლოდინებისა და მარეგულირებელი მოთხოვნების შესახებ, ასევე უზრუნველყოფს ბანკის ამ ტენდენციებზე რეაგირების დაინტერესებულ მხარეთა მოთხოვნებთან შესაბამისობას.

კომიტეტი კლიმატთან დაკავშირებული საკითხების სტრატეგიულ ხელმძღვანელობას უზრუნველყოფს და ის ანგარიშვალდებულია სამეთვალყურეო საბჭოს წინაშე, რომელსაც საერთო ზედამხედველობის უფლებამოსილება აქვს. გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი 2025 წლის განმავლობაში ოთხჯერ შეიკრიბა და განიხილა შემდეგი საკითხები: ა) 2025-2027 წლების ESG სტრატეგიის რეგულარული მიმოიხილვა და სტატუსის განახლება, მათ შორის კლიმატთან დაკავშირებული სამოქმედო სტრატეგიისა და განხორციელების პროგრესის ჩათვლით; ბ) „თიბისი ბანკის“ კორპორატიული და მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების ბიზნესის მიმართულებებით გამოვლენილი ESG საკითხებზე დაფუძნებული ბიზნეს შესაძლებლობები; გ) რისკის ფუნქციების როლი ESG საკითხების და კლიმატთან დაკავშირებული რისკების მართვაში; და დ) ESG საკითხების შესახებ ინფორმაციის მიმოიხილვა და სამეთვალყურეო საბჭოსთვის რეკომენდაციების გაცემა დასამტკიცებლად, მათ შორის ანგარიშგება წლიური

ანგარიშში, TCFD პრინციპების შესაბამისად. გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტის მიერ 2025 წელს განხილული ძირითადი თემებია: გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სტრატეგიის მიზნების განხორციელების პროგრესი, როგორც არის მდგრადი სასესხო პორტფელის მოცულობა, პირდაპირი GHG გაფრქვევები, კლიმატისა და მდგრადობის პრაქტიკების სიღრმისეული შეფასება, მათ შორის Scope 1, 2 და 3 ემისიები და ნულოვანი ემისიების (net-zero) სამოქმედო გეგმა; განვითარებადი ESG ტენდენციები, ინვესტორთა მოლოდინები და მარეგულირებელი მოთხოვნები; მწვანე დაფინანსების შესაძლებლობები, მდგრადი საინვესტიციო პროდუქტები და სხვა ESG-თან დაკავშირებული ინიციატივები, რომლებიც განიხილება კორპორაციული და MSME ბიზნეს მიმართულებების მიერ; რისკების ფუნქციების როლი გარემოსდაცვითი, კლიმატთან დაკავშირებული და სოციალური საკრედიტო რისკების მართვაში, აგრეთვე შიდა მწვანე სესხების შეფასების შესაძლებლობების გაძლიერება; გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის, ადამიანის უფლებათა პოლიტიკისა და მრავალფეროვნების, თანასწორობისა და ჩართულობის პოლიტიკის ყოველწლიური განხილვა, აკრძალული საქმიანობების სიის და გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის რისკის აპეტიტის განმარტება; კლიმატის სამოქმედო სტრატეგიის განხილვა, მათ შორის კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის რეკომენდაციების განხორციელების შესახებ პროგრესის ანგარიშები; კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის ანგარიშგების განხილვა 2024 წლის წლიური ანგარიშისა და 2024 წლის მდგრადობის ანგარიშისთვის და გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის და კლიმატთან დაკავშირებული ტრენინგების დღის წესრიგი თიბისის თანამშრომლებისთვის.

გარდა ამისა გარემოს დაცვის, სოციალური და მმართველობის (ESG) და ეთიკის კომიტეტი მიმოიხილავს და სამეთვალყურეო საბჭოს აუდიტის კომიტეტს ურჩევს ESG საკითხებთან დაკავშირებულ ნებისმიერ განმარტებით ინფორმაციას, რომელიც უნდა შევიდეს წლიურ ფინანსურ ანგარიშში, მათ შორის კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის ანგარიშში, მდგრადობის ანგარიშებში, სისრულის, გამჭვირვალობისა და გლობალურ სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

სამეთვალყურეო საბჭო სარგებლობს რისკების კომიტეტის მხარდაჭერით. ინფორმაცია ანგარიშგების მაჩვენებლების შესრულების პროგრესის შესახებ, როგორიცაა მდგრადი პორტფელის მოცულობა, წარედგინება რისკების კომიტეტს, რომელიც ასევე იღებს განახლებულ ინფორმაციებს წელიწადში ოთხჯერ რისკების მართვის დირექტორების ანგარიშებით. რისკის აპეტიტის ჩარჩოს ფარგლებში, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის რისკის აპეტიტის მაჩვენებლები ყოველწლიურად გადაიხედება და გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის რისკის აპეტიტის შედეგები ასევე კვარტალში ერთხელ ანგარიშის სახით წარედგინება რისკების კომიტეტს. გარდა ამისა, აუდიტის კომიტეტის პასუხისმგებლობები მოიცავს წლიური, მათ შორის კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის (TCFD) ანგარიშგების მიმოხილვას, ასევე, პოლიტიკების, პროცედურებისა და რეგულაციების მოთხოვნებთან შესაბამისობის ზედამხედველობას.

ადამიანური რესურსების და ანაზღაურების კომიტეტმა განიხილა გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის სოციალურ ასპექტებთან დაკავშირებული სტრატეგიები, პოლიტიკები და შესრულების მაჩვენებლები, ESG მიზნებში ხელმძღვანელობის მიერ შეტანილი წვლილის შესაფასებლად. დეტალური ინფორმაცია იხილეთ საჯარო საექციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ ანგარიშში 214-ე გვერდზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს შედგენილი აქვს მრავალფეროვანი და ყოვლისმომცველი სასწავლო პროგრამა, რომლის განახლება ყოველწლიურად ხორციელდება. ჯგუფის სამდივნოს გუნდი ყოველი წლის დასაწყისში ქმნის საერთო სასწავლო კატალოგს, რომელიც მოიცავს რისკის, აუდიტის, ანაზღაურებისა და მმართველობის ყველა შესაბამის სფეროს. კატალოგი მოიცავს საჯაროდ ხელმისაწვდომი და კლიენტზე მორგებული ვებინარების, ანალიტიკური მასალებისგან და სხვადასხვა სფეროს წარმომადგენლებთან დისკუსიების შესაძლებლობას იძლევა. ტრენინგებს ატარებენ დიდი ოთხეულის სააღრიცხვო ფირმების წარმომადგენლები, გარე იურისტ-კონსულტანტები, სერტიფიცირებული ინსტიტუტები (როგორიცაა დირექტორთა ინსტიტუტი და მართვის ინსტიტუტი) და, საჭიროების შემთხვევაში, კონკრეტული სფეროს გამოცდილი ექსპერტები. სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ტრენინგების კატალოგს იყენებენ, რათა შექმნან თავიანთი სატრენინგო კალენდრები და გაცვალონ ცოდნა სამეთვალყურეო საბჭოს შეხვედრების დროს ან სამეთვალყურეო საბჭოს სპეციალური პლატფორმის მეშვეობით. 2025 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს წევრმა და გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობისა და ეთიკის კომიტეტის თავმჯდომარემ, ერან კლაინმა, აიმაღლა კომპეტენცია მდგრადობისა და კლიმატის ცვლილების მიმართულებით ორი პროფესიონალური განვითარების პროგრამის მეშვეობით: სტენფორდის დოერის მდგრადი განვითარების სკოლის კურსი „მდგრადობის მხარდაჭერა“ და ოლივერ უაიმენის „გარდამავლობის გეგმის მასტერკლასების სერიები“.

8.2.2 აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის როლი

აღმასრულებელ დონეზე, კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ რისკებსა და შესაძლებლობებზე პასუხისმგებლობა ენიჭება გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის კომიტეტს, რომელიც შეიქმნა მმართველი საბჭოს მიერ 2021 წლის მარტში. გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის კომიტეტი პასუხს აგებს გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტრატეგიის განხორციელებაზე და ყოველწლიური სამოქმედო გეგმებისა და ინდივიდუალური, დეტალური სამოქმედო გეგმების დამტკიცებაზე საკვანძო პროექტებისთვის. კომიტეტი ყოველ კვარტალში იკრიბება, ამ სამოქმედო გეგმების პროგრესისა და არსებული მდგომარეობა მონიტორინგისთვის. 2025 წელს ოთხ შეხვედრაზე განიხილეს კლიმატთან დაკავშირებული შემდეგი საკითხები: კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის ანგარიშგება, კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის იმპლემენტაციის სამოქმედო გეგმა, გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის რისკის აპეტიტი, გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობითი სტრატეგიის მიზნების განხორციელების პროგრესი, როგორცაა მდგრადი პორტფელის მოცულობა; გარემოსდაცვითი და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა; პირდაპირი სათბური აირების გაფრქვევები და დაფინანსებული გაფრქვევები; პარიზის შეთანხმების კალკულაცია ჯგუფის დონეზე; საქართველოს ეროვნული ბანკის განახლებული ESG ანგარიშგებისა და ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნები; ახალი პროცედურა არასტანდარტული მწვანე აქტივების შესაფასებლად; გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობისა და კლიმატთან დაკავშირებული ტრენინგების დღის წესრიგი თიბისის თანამშრომლებისთვის, გარე საერთაშორისო და ადგილობრივი ექსპერტების ჩართულობა კლიმატთან დაკავშირებული მიდგომებისა და მეთოდოლოგიების შემუშავებაში. სხვა საკითხებთან ერთად, გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის კომიტეტის პასუხისმგებლობა მოიცავს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების განხილვასა და მონიტორინგს, ასევე, კლიმატთან დაკავშირებული იდენტიფიცირებული (არსებითი) რისკების მართვის ეფექტიანი შერბილებისა და კონტროლის სისტემის შექმნას.

გარდა ამისა, გარემოსდაცვითი კომიტეტი იკრიბება წელიწადში სამჯერ და ზედამხედველობს გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის დანერგვასა და ფუნქციონირებას, რაც მოიცავს რესურსების მონმარებისა და თიბისი ბანკის ყოველდღიური ოპერაციების გარემოზე სხვა სახის ზეგავლენის საკითხებს.

კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებზე პასუხისმგებელი ფუნქციები

გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტრატეგიის განხორციელებას მხარს უჭერენ გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის საკითხებზე პასუხისმგებელი სხვადასხვა ორგანიზაციული ერთეულები: გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის დეპარტამენტი, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის გუნდი, რომელიც არის კომპეტენციების ცენტრი და კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ სამუშაო ჯგუფის კონცეპტუალური ჩარჩო გაფართოების მხარდასაჭერად შექმნილი სამუშაო ჯგუფი.

გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის დეპარტამენტი მხარს უჭერს ბანკის აღმასრულებელ ხელმძღვანელობას გარემოსდაცვითი და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკის, გარემოს მართვის სისტემისა და ჯგუფის დონეზე ESG სტრატეგიის განხორციელებაში. მიუხედავად იმისა, რომ საერთო მიმართულებას, მმართველობას და სტრატეგიულ ზედამხედველობას უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა უზრუნველყოფს, ESG დეპარტამენტი ხელს უწყობს და კოორდინაციას უწევს ამ სტრატეგიული პრიორიტეტების განხორციელებას ორგანიზაციის მასშტაბით. ESG დეპარტამენტი აქტიურ როლს ასრულებს ბანკის მდგრადი პორტფელის შემუშავებასა და გაფართოებაში პორტფელის მუშაობის ყოველთვიური ანალიზის ჩატარებით და კორპორაციულ, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და საცალო სეგმენტებთან მჭიდრო თანამშრომლობით, დასახული მიზნების შესრულების უზრუნველსაყოფად. ის ასევე კოორდინაციას უწევს კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ პროცესებს ჩართულ ფუნქციებს შორის, განსაზღვრავს გაუმჯობესების სფეროებს და გასცემს საექსპერტო მითითებებს ინფორმირებული გადაწყვეტილებების მიღების მხარდასაჭერად. ყოველ წელს ESG დეპარტამენტი ატარებს დარგის შესაბამისი კლიმატური რისკის შეფასებას, კლიმატთან დაკავშირებული რისკების იდენტიფიცირების, შეფასებისა და მათი მართვის უზრუნველსაყოფად, ბანკის მმართველობის ჩარჩოს მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად. 2022 წლის შემდეგ ESG დეპარტამენტის პასუხისმგებლობაში, ასევე, შედის კლიმატთან დაკავშირებული ფინანსური ანგარიშგების სამუშაო ჯგუფის ანგარიშის მომზადება, ბანკის მიერ კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნების შესახებ სამუშაო ჯგუფის კონცეპტუალური ჩარჩოს გამოყენებისა და კლიმატთან დაკავშირებული

ინფორმაციის გამჟღავნებისა და მოქმედებების გაუმჯობესება. ESG დეპარტამენტი აქტიურად ახდენს გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობის საკითხებთან დაკავშირებული სხვადასხვა მარეგულირებელი მოთხოვნებისა და საერთაშორისო სტანდარტების „თიბისის“ შიდა პროცესებში ინტეგრირებას და უზრუნველყოფს, რომ მისი არაფინანსური ანგარიშგება სრულ შესაბამისობაში იყოს ამ სტანდარტებთან. ამასთან, ESG დეპარტამენტი ითვლის ბანკის სათბური აირების გაფრქვევებს, მონიტორინგს უწევს პარიზის შეთანხმების შესაბამის შემცირების გზების გამოყენებას და მხარს უჭერს ჯგუფის გარდამავლობის გეგმის შესრულებას, ამავე დროს, წარუდგენს ამ თემებთან დაკავშირებულ პროგრესს აღმასრულებელ ხელმძღვანელობას უფრო ფართო კლიმატური მმართველობის სტრუქტურის ფარგლებში

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის (ESRM) გუნდი მცირე და საშუალო საწარმოებისა და კორპორაციული ბიზნეს კრედიტის რისკის დეპარტამენტის ფარგლებში პასუხს აგებს დაკრედიტების მიმართულებით გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის პროცედურების განხორციელებაზე გარემოსდაცვითი, სოციალური და კლიმატთან დაკავშირებული რისკების იდენტიფიცირებაზე, შეფასებაზე, მართვასა და მონიტორინგზე. აღნიშნული პროცედურები სრულად ინტეგრირებულია ბანკის საკრედიტო რისკის მართვის ჩარჩოში და ვრცელდება ყველა კომერციულ ოპერაციაზე. ამასთან, სტანდარტული მწვანე კრიტერიუმების გამოყენებით სესხების შეფასებას ახორციელებს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის გუნდი. გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის გუნდს სამი წევრი ჰყავს - გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მენეჯერები, რომლებიც ახორციელებენ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის პროცედურებს და აფასებენ სესხებს სტანდარტული მწვანე კრიტერიუმების მიხედვით. 2026 წლის იანვრიდან გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის გუნდი ინტეგრირებული იქნება ESG დეპარტამენტში.

ESG კომპეტენციის ცენტრი არის მრავალფუნქციური სამუშაო ჯგუფი, რომელიც შეიქმნა ბანკის TCFD ჩარჩოს გაძლიერების მიზნით. ის შედგება ESG დეპარტამენტის წევრებისგან, კორპორატიული, მიკრო, მცირე და საშუალო ბიზნესისა და საცალო ვაჭრობის სეგმენტების პორტფელური საკრედიტო რისკების მენეჯერებისგან. ჯგუფი პასუხისმგებელია თიბისის კლიმატური რისკების შეფასების მეთოდოლოგიის მუდმივად გაუმჯობესებასა და ბანკის მთლიან პორტფელში ყოველწლიური კლიმატური სტრეს-ტესტის ჩატარებაზე.

8.3. სტრატეგია

ბანკის მიზანია, პასუხისმგებლობით იმოქმედოს და მართოს მის საქმიანობასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი, კლიმატური და სოციალური გავლენები. ამ მიზნით ბანკს აქვს გარკვევით განსაზღვრული პროცესები ჩვენი ბიზნეს აქტივობებთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და კლიმატური რისკების გამოსავლენად და შესაფასებლად. ეს მიდგომა ბანკს საშუალებას აძლევს შეამციროს ჩვენი ეკოლოგიური ზემოქმედება ჩვენს ოპერაციებში რესურსების ეფექტურად გამოყენებისა და ეკოლოგიური ღონისძიებების წახალისების გზით. ამასთან, ჩვენს საფინანსო საქმიანობებში მდგრადობასა და კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შეფასება და მართვა ჩვენი ESG სტრატეგიის ცენტრალური მიმართულებაა. ჩვენ რეგულარულად ვზომავთ ჩვენი სასესხო პორტფელის სათბური აირების გაფრქვევებს ნახშირბადის შემცველი სექტორების გამოვლენისა და პორტფელის დეკარბონიზაციის გზების განსაზღვრის მიზნით. ჩვენი რისკის მართვის ჩარჩოს დამატებით განვითარების მიზნით, ჩვენ ვვგეგმავთ კლიმატთან დაკავშირებული სექტორული სახელმძღვანელო მითითებების დანერგვას რვა პრიორიტეტული სექტორისთვის, იმის უზრუნველყოფა, რომ კლიმატური რისკები სისტემატიურად ინტეგრირდება დაკრედიტების შესახებ გადაწყვეტილებებში და ხდება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების ადეკვატურად შეფასება და მითიგაცია.

ბანკი აღიარებს, რომ კლიმატთან დაკავშირებულ შესაძლებლობებს შეუძლიათ ინოვაციების, ეფექტურობისა და გრძელვადიანი ღირებულების შექმნის წახალისება. ამ შესაძლებლობების პროაქტიულად იდენტიფიცირებისა და დაბალანსების გზით, ჩვენი მიზანია ბიზნესის მდგრადობის გაძლიერება და დაბალ-ნახშირბადიანი ეკონომიკაზე გადასვლის მხარდაჭერა. ჩვენი მიდგომა მოიცავს ინვესტირებას მდგრად ტექნოლოგიებში, ენერგოეფექტურობის გაუმჯობესებას და პერსონალიზებული მწვანე ფინანსური პროდუქტების შემუშავებას, რომლებიც ასახავს სექტორის შესაბამის რისკებსა და მახასიათებლებს. პარტნიორი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებისგან მდგრად დაფინანსებაზე წვდომა საშუალებას გვაძლევს კლიენტებს შევთავაზოთ მეტად ხელსაყრელი სესხის პირობები, ქეშბეკები, გარანტიები და ტექნიკური გამოცდილება მწვანე ინვესტიციების ხელშესაწყობად; ამავდროულად მწვანე დაფინანსების პრიორიტეტულ სფეროდ განსაზღვრა აძლიერებს ჩვენი პორტფელის მდგრადობას და სანდოობას.

„თიბისი ბანკმა“ განიხილა ყველა ის საოპერაციო საქმიანობა, შესყიდვები და აუთსორსინგული მომსახურება, რომლის გაკონტროლებაც შეუძლია (ახლანდელი და დაგეგმილი) და გამოავლინა ბიზნესისთვის რელევანტური ყველა მატერიალური გარემოსდაცვითი ასპექტი. ჩვენი ბიზნეს საქმიანობის უშუალო გარემოზე ზემოქმედება წარმოიქმნება ენერგიის, წყლის, საწვავისა და სხვა რესურსების გამოყენების, ნარჩენებისა და ემისიების შედეგად. ბანკმა ჩამოაყალიბა ყოვლისმომცველი შიდა გარემოსდაცვითი სისტემა, რომელიც მართავს GHG გაფრქვევებს და მოწოდებულია შეამციროს ისინი რესურსების მოხმარების ზედმიწევნითი მონიტორინგის გზით. თითოეული კატეგორიისთვის ზემოქმედების მნიშვნელობის შესაფასებლად, ჩვენ შევიშუშავეთ შეფასების ყოვლისმომცველი მეთოდოლოგია. ამის საფუძველზე, განისაზღვრება წლიური მიზნები და შემუშავდება კონკრეტული ინიციატივები და პროგრამები მათ მისაღწევად.

2020 წლიდან, „თიბისი“ ფლობს ISO 14001:2015 სერტიფიკატს თავისი გარემოსდაცვითი მართვის სისტემისთვის. 2023 წლისთვის სერტიფიკატი განახლდა 2023 წლის დეკემბერში და ასევე, წარმატებით დასრულდა შემდგომი რესერტიფიცირება 2024 და 2025 წლებში. გარემოს დაცვის მართვის სისტემის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ ამ ნაწილის რისკის მართვის თავში გვერდებზე 88-93.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის სტრატეგიის 2025 და 2026 წლების გარემოსდაცვითი და კლიმატთან დაკავშირებული ინიციატივები:

2025 წლის ESG სტრატეგიის მიზანი/ინიციატივა	2025 წელს არსებული მდგომარეობა	2026 წლის მიზანი
მდგრადი პორტფელის განვითარება		
მდგრადი პორტფელის მოცულობა - 2 მილიარდი ლარი	პორტფელის მოცულობამ 2.29 მილიარდი ლარი შეადგინა და სამიზნე რაოდენობას 2 მილიარდი ლარს გადააჭარბა	3.2 მილიარდი ლარი
მწვანე აქტივების შეფასების პროცესის დანერგვა	განისაზღვრა მწვანე აქტივების შეფასების პროცესი; შემუშავდა რამდენიმე მწვანე შეფასების კრიტერიუმი და მეთოდოლოგია	პერსონალიზებული მწვანე პროდუქტების შემუშავება სხვადასხვა ეკონომიკური საქმიანობებისა და მომხმარებელთა სეგმენტებისთვის
სპეციფიკურ საჭიროებებზე მორგებული მწვანე პროდუქტების შემუშავება	ჩატარდა სპეციფიკურ საჭიროებებზე მორგებული მწვანე პროდუქტების შესაძლებლობების შიდა შეფასება; ინიცირებულია სპეციფიკურ საჭიროებებზე მორგებული ორი საკონსულტაციო პროექტი მწვანე პროდუქტების განვითარების მხარდასაჭერად	სპეციფიკურ საჭიროებებზე მორგებული მწვანე პროდუქტების განვითარება სხვადასხვა ეკონომიკური საქმიანობისა და სამომხმარებლო სეგმენტებისთვის
ESG აკადემია		
მწვანე ცნობიერება და მწვანე დაფინანსება თანამშრომლებისა და მომხმარებლებისთვის	ESG აკადემიამ 41 სასწავლო სესია ჩაატარა 728 თანამშრომლისა და 204 კლიენტისთვის თბილისსა და რეგიონებში	ახალი კურსის შემუშავება ენერგოეფექტური და მწვანე ტექნოლოგიის შესახებ „თიბისის“ პერსონალისთვის
კურსები მომწოდებლებისთვის	შეფასებულია მომწოდებლის მონიტორინგის შედეგები რელევანტური საკითხების იდენტიფიცირებისთვის	სასწავლო კურსის შემუშავება მომწოდებლებისთვის გარემოსდაცვით, სოციალურ და კლიმატთან დაკავშირებულ საკითხებზე.
შესაბამისობა საერთაშორისო სტანდარტებსა და რეგულაციებთან		
IFRS S1/S2 სტანდარტთან შესაბამისობა	ჩატარდა „თიბისი ბანკის“ პრაქტიკების და IFRS S2-ის მოთხოვნების ხარვეზების ანალიზი და მომზადდა განხორციელების გეგმა	დაინერგა IFRS S1 და S2 სტანდარტები
სებ-ის ახალი პილარ 3 ESG ინფორმაციის გამჟღავნების მოთხოვნების ²⁹ დანერგვა	სებ-მა არსებითად განახლა ESG ინფორმაციის გამჟღავნების შაბლონი	სებ-ის ESG ინფორმაციის გამჟღავნების განახლებული მოთხოვნების დანერგვა
გარდამავლობის გეგმის შემუშავება და ინიცირება	დაანგარიშდა პირდაპირი და ირიბი გაფრქვევებისთვის პარიზის შეთანხმებაზე მორგებული სათური აირების შემცირების მიზნები და შედგა გარდამავლობის გეგმა	გარდამავლობის გეგმის შემუშავება
მეთოდოლოგიები და მონაცემები		
დარგობრივი სახელმძღვანელო მითითებების შემუშავება	ინიცირებულია ორი ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამა აზიის განვითარების ბანკსა და გერმანიის განვითარების კოოპერაციისთან, რომელთა ფარგლებშიც გარე კონსულტანტები უზრუნველყოფენ მხარდაჭერას სექტორული კლიმატური რისკების მეთოდური სახელმძღვანელოების შემუშავების მიზნით.	8 დარგობრივი სახელმძღვანელოს შემუშავება რელევანტური კლიმატური რისკებისთვის და „თიბისის“ თანამშრომლებისთვის, კლიმატური რისკის თაობაზე ტრენინგების ჩატარება
პორტფელის გადანაწილების ანალიზი გეოგრაფიული ადგილმდებარეობის მიხედვით		გეოგრაფიული ადგილმდებარეობების მიხედვით პორტფელის გადანაწილების ანალიზისთვის სისტემის შემუშავება და კლიმატთან დაკავშირებული ფიზიკური რისკების იდენტიფიცირება
გარემოსდაცვითი, სოციალური და კლიმატური რისკის შეფასების პროცესის ავტომატიზაცია		გარემოსდაცვითი, სოციალური და კლიმატური რისკის შეფასების პროცესის გამარტივებული და ნაწილობრივი ავტომატიზაცია და შეფასების გაუმჯობესება ხელოვნური ინტელექტისა და გაუმჯობესებული ანგარიშების ინსტრუმენტების გამოყენებით

„თიბისი ჯგუფის“ მიზანია, იყოს ESG პრინციპების წამყვანი მხარდამჭერი საქართველოში და უფრო ფართო რეგიონში. ჩვენ ვისწრაფვით გარემოზე ჩვენი პირდაპირი ზეგავლენა ნეტო-ნულოვან ნიშნულამდე დავიყვანოთ. ჩვენი შეფასების მეთოდოლოგიების შემუშავების და მონაცემების გაუმჯობესების გზით, ჩვენ შევძელით ჩვენი ნეტო-ნულოვანი გზის უფრო ზუსტად განსაზღვრა გარემოზე პირდაპირი ზეგავლენისთვის

²⁹ <https://nbg.gov.ge/>

(GHG გაფრქვევების Scope 1 და Scope 2). ჩვენ ვისწრაფვით გარემოზე ჩვენი პირდაპირი ზეგავლენა ნეტო-ნულოვან ნიშნულამდე 2030 წლისთვის დავიყვანოთ.

2025 წელს ჩვენ შევავასეთ „თიბისი ბანკის“ და „თიბისი ჯგუფის“ პირდაპირი და ირიბი შესრულების მაჩვენებლები პარიზის შეთანხმების მიზნებთან მიმართებით, სათბური აირების გაფრქვევების შემცირებისთვის და გამოვავლინეთ გაფრქვევების შემცირების გზები, პარიზის შეთანხმების 1.5°C სცენარის მიზნების შესაბამისად. GHG გაფრქვევების ტრაექტორია განისაზღვრა მეცნიერებაზე დაფუძნებული ინიციატივების მიზნების საფუძველზე³⁰. მონაცემების არსებული მდგომარეობის და სიზუსტის დონის გათვალისწინებით, ვთვლით, რომ შევესაბამებით 2050 წლისთვის ნეტო-ნულოვანი ნიშნულის მიღწევას. გარდა ამისა, ჩვენი მიზანია ნეტო-ნულოვან ნიშნულს ჩვენს გარემოსდაცვით შესრულების მაჩვენებლებში უფრო ადრე მივაღწიოთ და ამისათვის დავწერავთ გრძელვადიან გარდამავლობის გეგმას, GHG გაფრქვევების შესამცირებლად.

2025 წელს „თიბისიმ“ ევროპის საინვესტიციო ბანკისგან (EIB) მიიღო ტექნიკური მხარდაჭერა. ტექნიკური მხარდაჭერის ფარგლებში, გარე კონსულტანტმა ჩაატარა ხარვეზების ანალიზი არსებული ძლიერი მხარეების შესაფასებლად, ხარვეზის შემცველი მიმართულებების გამოსავლენად და მიმართულების მიმცემი საკითხების განსასაზღვრად, რომელიც „თიბისი ბანკს“ დაეხმარება კლიმატთან დაკავშირებული ინფორმაციის გამჟღავნებაში IFRS S2-ის მოთხოვნების შესაბამისად. ანალიზის შედეგები საფუძველს ქმნის IFRS S2-ის სრულად განსახორციელებლად. ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) ტექნიკური მხარდაჭერა ასევე მოიცავდა ცოდნის განვითარების კომპონენტს, რომლის ფარგლებშიც ჩატარდა ტრენინგები „თიბისის“ პერსონალის გამოცდილების, უნარებისა და ცოდნის გასაუმჯობესებლად ისეთ საკითხებზე, როგორიც არის: IFRS S2 სტანდარტი და ხარვეზების ანალიზის შედეგები; მწვანე დაფინანსების შესაძლებლობები დაკავშირებული რისკების მართვის მიდგომები; ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) მწვანე სერტიფიცირების ინსტრუმენტი მწვანე დაკრედიტების შეფასების პროცესის მხარდასაჭერად.

8.3.1 კლიმატთან დაკავშირებული რისკები და შესაძლებლობები

კლიმატთან დაკავშირებული რისკები

ქვემოთ მოცემული ცხრილი შეიცავს ბანკის მიერ საქართველოს გარემოსთვის გამოვლენილი პოტენციური გარდამავლობის და ფიზიკური რისკების შეჯამებას. შეფასებაში გათვალისწინებული დროითი ჰორიზონტები არის მოკლე (0-3 წელი), საშუალო (4-8 წელი) და გრძელი (რვა წლის ზემოთ). შესაძლო ზეგავლენის დონეები კლასიფიცირდება, როგორც დაბალი, საშუალო ან მაღალი. დაბალი, საშუალო და მაღალი რისკის კატეგორიები გამოყენებული იყო სექტორების და რისკის კატეგორიების შედარებითი რისკის შესაფასებლად. ისინი არ მიუთითებს შესაბამისი რისკის არსებობაზე. იგივე ეხება გარდამავლობის ან ფიზიკური რისკის ქვეკატეგორიების რისკების შეფასებებს სხვა ქვეკატეგორიებთან შედარებით. ვინაიდან ეს გადაწყვეტილებები შედარებითია და არა აბსოლუტური, მათი შედარება არ შეიძლება სხვა ქვეყნებთან ან რეგიონებთან.

³⁰ The Science Based Targets initiative (SBTi) არის კლიმატის დაცვაზე მიმართული კორპორაციული მოქმედებების ორგანიზაცია, რომელიც კომპანიებს და საფინანსო დაწესებულებებს მსოფლიო მასშტაბით საშუალებას აძლევს გახდნენ კლიმატთან დაკავშირებულ კრიზისთან ბრძოლის ნაწილი (www.sciencebasedtargets.org)

რისკის წყაროები	გარდამავლობის რისკები				ფიზიკური რისკები	
	პოლიტიკა და სამართლებრივი საკითხები	ტექნოლოგია	ბაზარი	რეპუტაცია	მწვავე	ქრონიკული
რისკის ტიპები	გამლიერებული მარეგულირებელი გარემო და სავალდებულო მოთხოვნები: შესაძლოა განისაზღვროს მინიმალური სტანდარტები ან მოლოდინები პროდუქტის მწვანე სერტიფიკატების ან ბიზნეს ოპერაციების შესახებ, და/ან გაფრქვევებთან დაკავშირებული გაძლიერებული ვალდებულებები	- არსებული პროდუქტების და სერვისების ჩანაცვლება უფლო დაბალი გაფრქვევების ფუნქციებით, მათ შორის საწარმოო ტექნოლოგიის ჩანაცვლება უფრო სუფთა ალტერნატივებით -ინვესტიცია ტექნოლოგიებში, გაფრქვევების შემცირება ან ოპერაციების და საყოფაცხოვრებო სივრცეების ენერგოეფექტურობის გაუმჯობესება	მომხმარებელთა ქცევის ცვლილება, მათ შორის მიზანმიმართული ნაბიჯები ნახშირბადის დაბალი ნაკვალევის პროდუქტების მიმართულებით - ნედლეულზე გაზრდილი ღირებულება, გაზრდილი არასტაბილურობა და დანახარჯები, ნახშირბადის შემცველი ნედლეული მოპოვების მიღება	- მწვანე პროდუქტებთან დაკავშირებით მომხმარებელთა პრეფერენციების ცვლილება - სექტორის სტიგმატიზაცია, რაც იწვევს შემცირებულ ამონაგებს სამუშაო ძალის მართვაზე და დაგეგმვაზე (მაგ. თანამშრომელთა მოზიდვა და შენარჩუნება) ნეგატიური გავლენებიდან - დაინტერესებულ პირთა გაზრდილი შეშფოთების დონე და დაინტერესებულ პირთა ნეგატიური უკუკავშირი	- ექსტრემალური ამინდის გაზრდილი სიმკაცრე, მაგალითად წყალდიდობები	- ნალექების შაბლონების ცვლილება და ამინდი ექსტრემალური ცვალებადობა, რაზეც მოქმედებს კვების წარმოება და საცხოვრებელი გარემო - ტემპერატურის საშუალო მაჩვენებლის ზრდა, რაც მოქმედებს სამუშაო პირობებზე, საცხოვრებელ პირობებზე და ადგილობრივ ინფრასტრუქტურაზე - ზღვის დონის მატება, რაც მოქმედებს ადგილობრივ ეკოსისტემებზე, ზრდის დაღმასვლას და წყალდიდობის რისკებს
დრო	საშუალო	გრძელი	საშუალო	გრძელი	საშუალო	გრძელი
მომხმარებელსა და „თიზისიზე“ მოქმედი პოტენციური გავლენის დონე	დაბალი	დაბალი	დაბალი	დაბალი	საშუალო	საშუალო

ქვემოთ მოცემულია გარდამავლობის და ფიზიკური რისკების საერთო და სექტორების მიხედვით შეფასებები. ყველა სექტორი, ბანკის საკრედიტო პორტფელში 1% ან უფრო მაღალი წილით, ცალკე ფასდება. გარდა ამისა ნახშირბადთან დაკავშირებული სექტორები, როგორც არის ლითონები და სამთო-მოპოვებელი მრეწველობა, ნავთობისა და გაზის სექტორი, ცალკე ფასდება, მიუხედავად იმისა, ფლობენ თუ არა ბანკის საკრედიტო პორტფელში 1%-ს. დროითი ჰორიზონტი მიუთითებს, როდის დაიწყება შესაბამისი რისკის მატერიალიზება, ხოლო პოტენციური ზემოქმედების დონე იძლევა რისკის დონეს. ივარაუდება, რომ რისკების დონე იგივე რჩება შემდეგ პერიოდებში.

GEL in mln

Transition risks

Physical risks

● Low risk ● Medium risk ● High risk

2024 წლიდან კიდევ უფრო გავაძლიერეთ ჩვენი კლიმატთან დაკავშირებული მიდგომები. გადავხედეთ კლიმატთან დაკავშირებული გარდამავალი და ფიზიკური რისკების შეფასებებს სექტორების დონეზე და გამოვიყენეთ საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) ESC რისკის რადარიტ³¹ განსაზღვრული მოსაზრებები, განსაკუთრებით მოკლევადიანი პერსპექტივისთვის. გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის

³¹ <https://nbg.gov.ge/>

რისკების რადარის შეფასების ეს სისტემა გამოყენებულია საქართველოს ყველა სექტორში, რაც კლასიფიცირებულია, როგორც ძირითადი სექტორი, NACE-ის სექტორების კოდების (Eurostat 2008) შესაბამისად. ამჟამად, უმაღლესი ქულაა 9, რაც იმაზე მიუთითებს, რომ საქართველოში კრიტიკული დარგები არ არის გამოვლენილი. თუმცა, ზოგიერთი სექტორი (კერძოდ, ქულები 7, 8 და 9) პოტენციურად მაღალი რისკის შემცველია და სხვები (ქულები 5 და 6) წარმოადგენს კლიმატთან დაკავშირებულ რისკების გავლენის ქვეშ მყოფ პორტფელს³². კლიმატთან დაკავშირებული რისკების რადარი საფუძველს უყრის კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შეფასებას სექტორულ და ინდივიდუალური მომხმარებლის დონეზე. კლიმატთან დაკავშირებული აქტივობების რისკებისა და შესაძლებლობების განსაზღვრისას ჩვენ ვითვალისწინებთ კლიმატური რისკების რადარის ქულებს. ჩვენ შევიმუშავეთ ESG პროფილების შიდა მეთოდოლოგია გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის რისკის რადარის საფუძველზე. დამატებითი დეტალები მოცემულია რისკის მართვის საერთო პროცესის 88-93 გვერდებზე. გარდა ამისა, კლიმატის ზეგავლენის ქვეშ მყოფ სექტორებთან დაკავშირებული შესაძლებლობები მოცემულია ქვემოთ, კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობების ნაწილში, 81-ე გვერდზე.

გარდამავლობის შესახებ პოლიტიკისა და სამართლებრივი ღონისძიებების გავლენის საერთო შეფასება

„თიბისი ბანკმა“ შეაფასა მის მიერ დაფინანსებულ სხვადასხვა ეკონომიკურ სექტორზე პოლიტიკის ღონისძიებების პოტენციური გავლენა, რომლებიც საქართველოს 2030 წლის კლიმატის ცვლილების სტრატეგიას³³ და კლიმატის სტრატეგიის სამოქმედო გეგმაშია³⁴ განსაზღვრული. გარდამავლობის რისკების პოტენციური გავლენა რომ შევაჯამოთ, გარდამავლობის რისკები საქართველოში და „თიბისი ბანკის“ საქმიანობებზე დაბალია. შეფასების მიხედვით, საქართველოს ეკონომიკის დიდი ნაწილი უკავია ვაჭრობას და მომსახურებას და საქართველოს კლიმატის ცვლილების 2030 წლის სტრატეგიაში წარმოდგენილი პოლიტიკით გათვალისწინებული ღონისძიებები, საერთო ჯამში, მცირე გავლენას მოახდენს ეკონომიკის სექტორებზე, განსაკუთრებით მოკლე და საშუალოვადიან პერსპექტივაში. საქართველოს, როგორც გარდამავალი და მზარდი ეკონომიკის მქონე ქვეყნის სტატუსის გათვალისწინებით, მისი 2030 წლის კლიმატის ცვლილების სტრატეგია ორიენტირებულია იმაზე, რომ არ მოხდეს მშპ-ის ზრდისთვის ხელის შეშლა მარეგულირებელი ღონისძიებებით და, სადაც საჭიროა, მხარი დაუჭიროს გარდამავლობის პროცესის უხარვეზოდ განხორციელებას. აღსანიშნავია, რომ ეკონომიკური სექტორები, რომლებზეც განსაკუთრებით მოქმედებს გარდამავლობის რისკები მსოფლიო მასშტაბით, როგორც არის ნედლი ნავთობის, ბუნებრივი აირის და ლითონის მადნების მოპოვება, კოქსის და გადამუშავებული ნავთობპროდუქტების წარმოება³⁵, მინიმალურად არის საქართველოში წარმოდგენილი, რის გამოც გარდამავალი ღონისძიებების საერთო გავლენა, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, ეკონომიკურ ზრდაზე დაბალია.

ტექნოლოგიური რისკი

ტექნოლოგიური რისკი გარდამავლობის რისკის ქვე-კატეგორიაა. ტექნოლოგიური რისკი, რომელიც უკავშირდება კლიმატის ცვლილებას, არასაჭირო ინვესტიციებს ტექნოლოგიურ განვითარებაში ან ინვესტიციის ნაკლებობას ტექნოლოგიურ გაუმჯობესებებში, საქართველოში დაბალია, რადგან ქართული კომპანიები თითქმის არ ახდენენ ინვესტირებას ახალი მწვანე ტექნოლოგიების განვითარებაში; ისინი სარგებლობენ სხვა (ტექნოლოგიურად უფრო მოწინავე) ქვეყნებში შექმნილი ტექნოლოგიებით და ნერგავენ იმ ტექნოლოგიებს, რომლებიც უკვე გამოცდილი და დამკვიდრებულია. შესაბამისად, წარუმატებელი ინვესტირების შემთხვევები ნაკლებად მოსალოდნელია.

საბაზრო რისკი და რეპუტაციული რისკი

საბაზრო რისკი დაბალია, რადგან საქართველოში მომხმარებელთა ქცევა გვიჩვენებს, რომ დაბალი ნახშირბადის ნაკვალევის მქონე პროდუქტების მოხმარებაზე გადასვლის ტენდენცია ძალიან დაბალია. რაც

³² 7 ქულა - სოფლის მეურნეობა, მეტყვევობა და მეთევზეობა, არა მრავალწლიანი მარცვლეული კულტურები, მეტყვევობა და ხის მასალის წარმოება, წარმოება და საკვები პროდუქტები, ქიმიური პროდუქტების წარმოება, ელექტროენერგია, ბუნებრივი აირი, აორთქლება და კონდინირება, წყლის მიწოდება, კანალიზაცია, ნარჩენების მართვა და აღდგენა. 6 ქულა - მრავალწლიანი მარცვლეული კულტურები, ცხოველთა მოშენება, მეთევზეობა და აკვაკულტურა, წარმოება, თამბაქოს პროდუქტების წარმოება, კოქსის და გადამუშავებული ნავთობპროდუქტების წარმოება, ავტომობილების, მისამართიანი და ნახევრადმისამართიანი ავტოსატრანსპორტო საშუალებების წარმოება, მშენებლობა, ტრანსპორტირება და დასაწყობება (www.nbg.gov.ge).

³³ <https://mepa.gov.ge/>

³⁴ <https://mepa.gov.ge/>

³⁵ 2021 Biennial Exploratory Scenario: მნიშვნელოვანი ელემენტები: ფინანსური რისკები კლიმატის ცვლილებიდან | ინგლისის ბანკი.

შეეხება რეპუტაციულ რისკს, არსებითი გავლენა არ არის მოსალოდნელი, ვინაიდან თიბისი ბანკს შემუშავებული აქვს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის პროცედურები გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენის, შეფასების, მართვისა და მონიტორინგის მიზნით, რომლებიც სრულ შესაბამისობაშია საქართველოს მთავრობის კანონმდებლობასთან და ითვალისწინებს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას. გარემოსდაცვითი მართვის სისტემის შესახებ დეტალური ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ გვერდებზე 88-93.

მწვავე და ქრონიკული ფიზიკური რისკების გავლენის საერთო შეფასება

საქართველოს გეოგრაფიული მდებარეობა და ბუნებრივი პირობები – პატარა ქვეყანა მთიანი ლანდშაფტით, შავი ზღვის სანაპირო ზოლით და ნახევარ უდაბნოს ზონებით სამხრეთ-აღმოსავლეთში – ეს ყველაფერი იწვევს ქვეყნის მოწყვლადობას კლიმატის ცვლილებების ფიზიკური რისკების მიმართ. სექტორები, რომლებიც მიიჩნევა ყველაზე მოწყვლადად კლიმატის ცვლილების მიმართ, საქართველოში მოიცავს სოფლის მეურნეობას, სატყეო მეურნეობას, ტურიზმსა და ჯანდაცვას³⁶.

მწვავე და ქრონიკული ფიზიკური რისკის გავლენა ეკონომიკურ სექტორებზე, რომლებიც ფინანსდება თიბისი ბანკის მიერ, დროთა განმავლობაში შესაძლოა, არსებითი გახდეს. ჯგუფისთვის რისკები შესაძლოა მატერიალიზდეს აქტივის ღირებულების გაუფასურებით და იმ მომხმარებლების კრედიტუნარიანობის გაუარესებით, რომლებიც საქართველოში ოპერირებენ. გარკვეული გეოგრაფიული ტერიტორიები და ეკონომიკური სექტორები, როგორიცაა ზამთრის კურორტები და სასოფლო-სამეურნეო მიწა, უკვე ნაწილობრივ დაზარადა და შეიძლება, კიდევ უფრო გაუარესდეს საშუალო-ვადიან პერსპექტივაში. საქართველოზე და ბანკის საქმიანობაზე მწვავე და ქრონიკული რისკების პოტენციური გავლენის საერთო შეფასება საშუალოა გრძელვადიან პერსპექტივაში. დღეისათვის, არ გამოვლენილა თიბისი ბანკის საქმიანობებზე არსებითი გავლენა. როგორც ცნობილია, კლიმატის ცვლილების რისკები მეტწილად ასოცირდება გრძელვადიან ზემოქმედებასთან, თუმცა ეს გრძელვადიანი გავლენა გაურკვეველია, განსაკუთრებით, ბანკის სასესხო პორტფელის შედარებით მოკლევადიანი სტრუქტურის გათვალისწინებით.

კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები

კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები პირდაპირ არის დაკავშირებული კლიმატურ რისკებთან და ეკონომიკურ სექტორებთან, რომლებსაც აქვს მნიშვნელოვანი ნეგატიური ზეგავლენა გარემოზე და/ან მასზე შესაძლოა, პოტენციურად იმოქმედოს კლიმატურმა რისკებმა. მიტიგაციის ღონისძიებების (სათბური აირების გაფრქვევების შემცირება) დაფინანსება ისეთ სექტორებს მოიცავს, როგორიც არის ტრანსპორტირება, მშენებლობა, ენერგიის გამომუშავება და გადაცემა, სოფლის მეურნეობა და წარმოება. კლიმატის ცვლილებასთან ადაპტაციის ღონისძიებები მოიცავს სოფლის მეურნეობის, ინფრასტრუქტურის, ტურიზმისა და წყლის რესურსების სექტორებს.

ბანკის მიერ გამოყენებული მიდგომა შეესაბამება საქართველოს კლიმატთან დაკავშირებულ სამოქმედო გეგმას ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული კონტრიბუციების მიზნების განსახორციელებლად:

- დაგეგმილი სათბური აირების გაფრქვევების 15%-ით შემცირება სატრანსპორტო სექტორში 2030 წლისთვის;
- დაბალი ნახშირბად-ინტენსივობის მაჩვენებლის მხარდაჭერა სამშენებლო სექტორში, კლიმატთან დაკავშირებულ მიზნებზე ორიენტირებული ენერგოეფექტური ტექნოლოგიების და სერვისების წახალისების გზით;
- დაგეგმილი სათბური აირების გაფრქვევების 15%-ით შემცირება ენერგიის გამომუშავების და გადაცემის სექტორში 2030 წლისთვის;
- დაბალი ნახშირბად-ინტენსივობის მაჩვენებლის მხარდაჭერა სოფლის მეურნეობის სექტორში, სოფლის მეურნეობის სექტორში კლიმატ-გონივრული ტექნოლოგიების და სერვისების წახალისების გზით;
- ინდუსტრიულ სექტორში დაბალი ნახშირბად-ინტენსივობის მაჩვენებლის მხარდაჭერა ეკოლოგიურად სუფთა ინოვაციური ტექნოლოგიების და სერვისების წახალისების გზით, შესაბამისი ღონისძიებების გარეშე დაგეგმილ გაფრქვევებთან შედარებით გაფრქვევების 5%-ით შეზღუდვის მიზნით.

³⁶ <https://unfccc.int/>

- დაბალი ნახშირბად-ინტენსივობის მაჩვენებლის მხარდაჭერა ნარჩენების მართვის სექტორში, ეკოლოგიურად სუფთა ინოვაციური ტექნოლოგიების და სერვისების წახალისების გზით.

ჩვენ ვაცნობიერებთ მდგრადი დაფინანსების მნიშვნელობას და აქტიურად ვართ ჩართული მდგრადი დაფინანსებისადმი სტანდარტიზებული მიდგომის შემუშავებაში, მათ შორის, ენერგოეფექტურობის, განახლებადი ენერგიისა და რესურსების ეფექტურობის დაფინანსებაში ჩვენი საცალო და ბიზნეს კლიენტებისთვის. ჩვენი მდგრადი პორტფელის უდიდესი ნაწილი შედგება ენერგოეფექტურობის, განახლებადი ენერგიისა და რესურსების ეფექტურობის დაფინანსებისგან და უტოლდება 1.3 მილიარდ ლარს 2.3 მილიარდი ლარიდან. მდგრადი პორტფელის დარჩენილი ნაწილი მოიცავს ქალების და ახალგაზრდების დაფინანსებას, ხელმისაწვდომი საცხოვრებლის და სტარტაპ სესხებს. მდგრადი პორტფელის ზრდის მიზნები ყოველწლიურად განისაზღვრება გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობით სტრატეგიაში. მიზნები განისაზღვრება მწვანე დაფინანსებაზე მომხმარებელთა საჭიროებების და ბანკის შესაბამის ბიზნეს-დეპარტამენტებთან განხილვების გათვალისწინების შემდეგ. 2026 წლისთვის დირექტორთა საბჭომ 3.2 მილიარდი ლარის მიზნობრივი მოცულობა დაამტკიცა.

განახლებადი ენერგიის წარმოების არსებული პოტენციალის გათვალისწინებით, ბანკი წამყვანი პარტნიორია საქართველოში ადგილობრივი განახლებადი ენერგიის პროექტების, მათ შორის ჰიდროელექტროსადგურების დაფინანსებაში.

ჩვენ აქტიურად ვთანამშრომლობთ საერთაშორისო პარტნიორებთან მდგრადი დაკრედიტებისთვის ფინანსების მოსაზიდად:

- თიბისი აქტიურად ახდენს მწვანე სახსრების მობილიზებას პარტნიორი საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებისგან მდგრადი ეკონომიური ზრდის ხელშეწყობის მიზნით, რაც მეტწილად ენერგოეფექტური, რესურსდამზოგველი და განახლებადი ენერგიის პროექტების მხარდაჭერის გზით ხორციელდება. ეს ინსტრუმენტები ადგილობრივ საწარმოებს და საოჯახო მეურნეობებს დაეხმარება, გახდნენ კონკურენტუნარიანი მაღალეფექტურ ტექნოლოგიებში ინვესტირების და ენერგოეფექტური პრაქტიკის დანერგვის გზით. ამასთან, დაფინანსებას თან ახლავს ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამები, რომლებიც ნოუ-ჰაუს და ტექნიკურ ექსპერტიზას სთავაზობს მსესხებლებს და უზრუნველყოფს მათი მწვანე ინვესტიციების წარმატებით დანერგვას. რამდენიმე მწვანე ინიციატივას, ასევე, თან ახლავს გრანტის შესაძლებლობებიც. 2025 წლის ბოლოსთვის „თიბისის“ ჰქონდა რამდენიმე მწვანე საკრედიტო ხაზი მთლიანობაში 1,38 მილიარდი ლარის ოდენობით, საიდანაც დაახლოებით 250 მილიანი ლარის მოზიდვა მოხდა 2025 წლის განმავლობაში ისეთი მრავალწლიანი საერთაშორისო პარტნიორებისგან, როგორიც არის ნიდერლანდების მეწარმეობის განვითარების ბანკი (FMO), საფრანგეთის განვითარების სააგენტო (Proparco), ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი (EBRD) და გერმანიის განვითარების კორპორაცია (DEG);
- ამასთან, „მწვანე კლიმატური ფონდისგან“ (GCF) 2021 წელს აკრედიტაციის მიღების შემდეგ, 2022 წელს ბანკმა გააფორმა „აკრედიტაციის გენერალური ხელშეკრულება“ (AMA), რომელიც ცენტრალური ინსტრუმენტია და განსაზღვრავს „მწვანე კლიმატურ ფონდთან“ ერთად მუშაობის ძირითად პირობებს. ეს დოკუმენტი „თიბისი ბანკს“ ანიჭებს უფლებამოსილებას, ჰქონდეს წვდომა „მწვანე კლიმატური ფონდის“ ფინანსურ რესურსებზე და განახორციელოს მათი მობილიზება და, ასევე, განსაზღვრავს „თიბისის“ ანგარიშვალდებულებას „GCF“-ის მიერ დამტკიცებული პროექტების სათანადოდ განხორციელების უზრუნველსაყოფად;
- ბანკი აცნობიერებს გენდერული თანასწორობის და ქალთა გაძლიერების საკითხების მნიშვნელობას და დანერგილი აქვს რამდენიმე ინსტრუმენტი, რომელიც ხელს უწყობს ქალთა მეწარმეობას ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდის მხარდაჭერით, არაფინანსური მომსახურებებით და, ასევე, ცოდნის გაზიარების შესაძლებლობებით. ამასთან, ბანკს გამოყოფილი აქვს სახსრები ახალგაზრდა მსესხებლების და მეწარმეების მხარდასაჭერად, საგანმანათლებლო სესხების, იპოთეკური სესხების, ასევე ბიზნესის დასაწყებად სესხების გასაცემად;
- ბანკი სტარტაპებზე, ქალ და რეგიონულ მეწარმეებზე ორიენტირებულ რამდენიმე საგარანტიო საშუალებას ფლობს. რისკების გაზიარების ეს ინსტრუმენტები ნაწილობრივ ჩაანაცვლებს უზრუნველყოფის საგანს და ბანკს საშუალებას აძლევს, გაზარდოს წვდომა დაფინანსებაზე სამიზნე ჯგუფებისთვის, მათთვის ზრდის და განვითარების უკეთესი შესაძლებლობების შეთავაზების გზით.

8.3.2 კლიმატთან დაკავშირებული რისკების და შესაძლებლობების გავლენა ბიზნესზე, სტრატეგიასა და ფინანსურ დაგეგმვაზე

2024-2025 წელს ჩვენ ყურადღებას ვამახვილებდით დეტალური გარდამავლობის გეგმების შემუშავებაზე, რომელიც დაფუძნებულია GHG გაფრქვევების შემცირების მიზნით ჯგუფის საქმიანობის შედეგების შეფასებაზე პარიზის შეთანხმების მიზნებთან მიმართებაში. ამ პროცესის მხარდაჭერის მიზნით, ჩვენ ვთანამშრომლობთ საერთაშორისო საკონსულტაციო კომპანიასთან, ადგილობრივ და საერთაშორისო ექსპერტებთან და შევიმუშავეთ დეტალური სამოქმედო გეგმა, რომელიც შემდეგ აქტივობებს მოიცავს: სპეციფიკურ საჭიროებებზე მორგებული მწვანე პროდუქტების და შეფასების მეთოდების შემუშავება, სექტორული სახელმძღვანელოები კლიმატური რისკის შეფასებასთან დაკავშირებით, შერჩეული მომხმარებლების ნახშირბადის ნაკვალევის შეფასება და ინსტიტუციური კომპეტენციის გაძლიერება.

გარდამავლობის გეგმის მხარდასაჭერად, ჩვენ უკვე გავატარეთ რამდენიმე ღონისძიება:

- 2025 წელს ჩვენ დავამონტაჟეთ დამატებითი მზის ელექტროსადგური მონაცემთა ცენტრში, რითაც ჩვენს ლოკაციებზე არსებული მზის პანელების მთლიანი რაოდენობა ორამდე გაიზარდა, ერთობლივი სიმძლავრით 272 კვ. მთლიანმა ინვესტიციამ დაახლოებით 386,394 ლარი შეადგინა. ამასთან, ჩვენ გავაფორმეთ ხელშეკრულება განახლებადი ენერგიის ახალ მომწოდებლებთან, რითაც ჩვენი ენერგიის მთლიან მოხმარებაში განახლებადი ენერგიის წილი 45%-მდე გაიზარდა, ხოლო რეგიონულ ოპერაციებში წილმა 80%-ს შეადგინა;
- ჩვენ თანდათანობით ვზრდით ელექტრო და ჰიბრიდული მანქანების რაოდენობას ჩვენს ავტოპარკში. დღეს ჩვენი ფლოტი 90 ელექტრო და ჰიბრიდულ ავტომობილს მოიცავს და კომპანიის ყველა ავტომობილის 58%-ს შეადგენს;
- 2022 წლიდან ჩვენ ვახორციელებთ ინვესტირებას ენერგოეფექტურ გათბობა-გაგრილების სისტემებში ახლად განახლებულ ყველა ფილიალში; მთლიანი ინვესტიცია, სამშენებლო სამუშაოების ჩათვლით 2,3 მილიონ ლარს შეადგენს;
- 2025 წლის განმავლობაში ჩვენ განვაახლეთ IT ინფრასტრუქტურა ენერგოეფექტური სერვერებით. შედეგად სერვერების გამოთვლითი რესურსი 20-30%-ით გაიზარდა, რასაც არ გამოუწვევია ელექტროენერგიის დამატებითი მოხმარება, შესაბამისად, ამ ცვლილებებმა პოტენციური ენერგიის ხარჯის 20-30%-ის დაზოგვა გამოიწვია; გარდა ამისა, მზის ელექტროსადგური მთლიანი სიმძლავრით 142 კვ მონაცემთა ცენტრის ენერგიის საერთო მოთხოვნის დაახლოებით 30%-ს შეადგენს;
- გარდა ამისა, ჩვენ ვაპირებთ 38 ელექტრო-დამტენი სადგურის დამონტაჟებას სათავო ოფისსა და სხვა ობიექტებზე; ეს დაგეგმილი ინვესტიცია 206,688 ლარს უტოლდება.

ჩვენი პორტფელის გამწვანებისა და დაფინანსებული ემისიის შემცირების (Scope 3) მხარდასაჭერად, ჩვენ ვაძლიერებთ ძალისხმევას მწვანე დაფინანსების კუთხით:

- ჩვენ ყოველწლიურად ვზრდით მწვანე დაფინანსების მოცულობას;
- 2025 წელს ჩვენ 14,3%-ით გადავაჭარბეთ ჩვენს სტრატეგიულ მიზანს - 2 მილიარდი ლარის მდგრადი პორტფელის მოცულობას და მივადწიეთ 2,29 მილიარდ ლარს;
- სხვადასხვა საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებებიდან მოზიდული მწვანე დაფინანსება ყოველწლიურად იზრდება. 2025 წლის მდგომარეობით, ის 1,38 მილიარდ ლარს უტოლდება.

ძირითადი შესაძლებლობები მოდის ენერგოეფექტურობასა და განახლებადი ენერგიის დაფინანსებაზე. თუმცა, ჩვენს მომხმარებლებს ვთავაზობთ სხვა მწვანე და კლიმატთან დაკავშირებული დაფინანსების ფართო სპექტრს.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია კლიმატთან დაკავშირებული შესაძლებლობები სექტორების მიხედვით:

სექტორი	ბანკის პორტფელში	საკრედიტო კონტრიბუცია ³⁷	ქულა ³⁸	პროდუქტების კატალოგი
სოფლის მეურნეობა	3.9%	4	6	ენერგოეფექტურობის სესხები კლიმატ-გონივრული ტექნოლოგიები ახალი სარწყავი სისტემები
ავტომობილები	1.3%	1	2	ჰიბრიდული და ელექტრომობილები ევრო 5, ევრო 6 და ევრო 7 ავტომობილები ენერგოეფექტურობის სესხები ინდუსტრიული ავტომობილები
მშენებლობა	6.3%	3.5	6	ენერგოეფექტურობის სესხები სამშენებლო პროექტებისთვის, ენერგოეფექტური სამშენებლო მასალების წარმოება. ენერგოეფექტურობის სესხები მანქანა- დანადგარებისთვის / ტექნიკისთვის ელექტრომობილების დამტენი სადგურები
ენერგეტიკა და კომუნალური მომსახურებები	3.4%	4	7	განახლებადი ენერგიის დაფინანსება ელექტრომობილების დამტენი სადგურები
კვების მრეწველობა	5.3%	2	4	ენერგოეფექტურობის სესხები (საწყობები, სათავსოები, ტექნიკა, მანქანები)
ფიზიკური პირები	36.6%	N.A	N/A	ენერგოეფექტურობის იზოთეკა ჰიბრიდული და ელექტრომობილების სესხები
წარმოება	0.7%	2	4	ენერგოეფექტურობის სესხები (მანქანა- დანადგარები, მოწყობილობები, შენობა- ნაგებობები) ნახშირბადის ფილტრაცია
ლითონები და სამთო- მომპოვებელი ინდუსტრია	0.7%	2.5	4	ენერგოეფექტურობის სესხები (მანქანა- დანადგარები, მოწყობილობები, შენობა- ნაგებობები)
ნავთობი და გაზი	1.3%	4	7	ელექტრომობილების დამტენი სადგურების მშენებლობის ენერგოეფექტური სესხები
უძრავი ქონება	12.5%	1.5	3	ენერგოეფექტურობის სესხები განახლებადი ენერგიის დაფინანსება (მზის პანელები)
ტრანსპორტირება	1.6%	4	6	ჰიბრიდული და ელექტრომობილები ევრო 5, ევრო 6 და ევრო 7 ავტომობილები, ავტობუსები, სატვირთო მანქანები

2025 წელს ჩვენ განვაგრძობთ კლიმატთან დაკავშირებული და უფრო ფართო გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის საკითხების დანერგვას ჩვენს ფინანსური დაგეგმვის პროცესებში. ჩვენ შემოვიღეთ მწვანე (დაკრედიტების) კოორდინატორის თანამდებობა ფილიალებში და ჩავატარეთ სასწავლო სესიები ფილიალებში მწვანე დაკრედიტების მიმართ ცნობიერების ამაღლების მიზნით. 2025 წლის ფინანსური დაგეგმვის პროცესში დამატებითი ხარისხობრივი შეფასებები გავითვალისწინეთ, რომლებიც უკავშირდება კლიმატის და გარემოსდაცვით, სოციალურ და მმართველობის საკითხებს. 2025 წელს ბანკმა სასესხო პორტფელის ზრდის დაგეგმვა რისკებსა და შესაძლებლობებს მოარგო სხვადასხვა ბიზნეს-სეგმენტში და ენერგომომარაგების სექტორებში: საცალო მომხმარებლები, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები და კორპორაციული სეგმენტი.

2025 წლის ბოლოსთვის „თიბისი ბანკის“ მდგრადი პორტფელი (რომელიც 2,29 მილიარდ ლარს უტოლდება) მოიცავს სხვადასხვა მიზნობრიობებს, როგორც არის: სესხები ენერგოეფექტურობისა და ელექტრო ავტომობილებისთვის განახლებადი ენერგიის დაფინანსება მზის პანელების, ქარისა და ჰიდროელექტროსადგურებისთვის.

³⁷ კლიმატური რისკების რადარი განსაზღვრავს სათბური აირების გაფრქვევებში კონტრიბუციის ქულას, 1990-2017 წლების საქართველოს სათბური აირების მარაგების ეროვნული ანგარიშის შესაბამისად.

³⁸ კლიმატური რისკების რადარი განსაზღვრავს რისკის 4 კატეგორიას: 0-3 უმნიშვნელო, 4-5 მგრძნობიარე, 6-7 მაღალი რისკი, 8-10 კრიტიკული. კრიტიკული რისკ-პროფილის მქონე სექტორები არ არსებობს.

სექტორი	% ზანკის ინდივიდუალურ საკრედიტო პორტფელში	წილი მდგრად პორტფელში	2025 წელს დაფინანსების საყურადღებო სფეროები
საჯალო სეგმენტი	37%	1.7%	ენერგოეფექტურობა ელექტრომობილუბი და ჰიბრიდული მანქანები იპოთეკური სესხები მზის პანელები
მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) სეგმენტი	22%	4.5%	ენერგოეფექტურობა განახლებადი ენერგია კლიმატ-გონივრული ტექნოლოგიები ჰიბრიდული და ელექტრომობილუბი ინდუსტრიული ავტომობილუბი
კორპორაციული სეგმენტი	41%	93.8%	ენერგოეფექტურობა განახლებადი ენერგია კლიმატ-გონივრული ტექნოლოგიები ახალი სარწყავი სისტემები ინდუსტრიული ავტომობილუბი

2026 წელს ყურადღებას გაგამახვილებთ სპეციალურ გარდამავლობის გეგმებსა და ფინანსური დაგეგმვის პროცესში პარიზის შეთანხმებასთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის ინტეგრირებაზე, ასევე შესაბამისი მეთოდოლოგიებისა და ინსტრუმენტების შემუშავებაზე.

8.3.3 კლიმატთან დაკავშირებული სცენარები

„თიბისი“ მნიშვნელოვან ნაბიჯებს დგამს სცენარული ანალიზის შესაძლებლობების გასაუმჯობესებლად, რათა უკეთ გაერკვეს კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების სავარაუდო შედეგებში ჩვენი ბიზნესისა და მომხმარებლებისთვის და რეაგირება მოახდინოს მათზე. კლიმატთან დაკავშირებული სცენარული ანალიზის შემუშავება კომპლექსურია, ვინაიდან კლიმატის შესახებ მონაცემებისა და ქვე-სექტორების შესახებ ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა და ფინანსური რისკის ანალიზისთვის მართებულობა, ასევე კლიმატთან დაკავშირებული რისკის მოდელირების შესაძლებლობა საქართველოში ძალიან შეზღუდულია და ჯერ კიდევ ვითარდება. ამ შეზღუდვების მიუხედავად, სცენარული ანალიზი საშუალებას გვაძლევს, გამოვცადოთ სხვადასხვა შესაძლო კლიმატის ცვლილების განვითარების გზები და გავიაზროთ მათთან დაკავშირებული რისკების ხასიათი და სიმძლავრე. სცენარული ანალიზის მიზანი არის არა მომავლის პროგნოზირება, არამედ შესაძლო რისკებში გარკვევა და მათი მართვისთვის მომზადება.

2024 წელს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა (სეზ) შეიმუშავა კლიმატის სტრეს-ტესტის ჩარჩო³⁹, რომელიც რამდენიმე ანალიტიკურ მოდულს და სპეციალიზებულ ინსტრუმენტს მოიცავს, მწვავე ფიზიკური რისკებისა და გარდამავლობის რისკების შესაფასებლად. ჩარჩო მოიცავს როგორც ფიზიკურ, ისე გარდამავლობის რისკებს და კლიმატის ცვლილებით წარმოქმნილი გამოწვევების პოლისტიკურ ხედვას. მასში ასევე გამოყენებულია NGFS სცენარები საცნობარო სცენარების სახით, სტრეს-ტესტების გლობალურად აღიარებულ სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველსაყოფად. ეს ჩარჩო სრულფასოვანია, მოიცავს საჯალო (საყოფაცხოვრებო სექტორი) და არასაჯალო პორტფელს (კორპორაციული სექტორი), უზრუნველყოფს იმას, რომ ქართულ ფინანსურ სექტორში არსებული ყველა მნიშვნელოვანი რისკი სათანადოდ იქნას შეფასებული კლიმატთან დაკავშირებული პოტენციური სისუსტეების გამოსავლენად.

კლიმატის სტრეს-ტესტის ჩარჩო

კლიმატის სტრეს-ტესტის ჩარჩო მოიცავს:

- მწვავე ფიზიკურ კლიმატის რისკის მოდულს⁴⁰, რომელიც მიმართულია ექსტრემალური მეტეოროლოგიური მოვლენების საქართველოს ეკონომიკურ და ფინანსურ სისტემაზე მყისიერი

³⁹ <https://nbg.gov.ge/>

⁴⁰ NGFS არ ატარებს მწვავე კლიმატური რისკის შეფასებებს და არ ახორციელებს საქართველოსთვის შესაბამის სცენარებს; შესაბამისად, საჭირო გახდა ალტერნატიული წყაროები. გერმანიის საერთაშორისო თანამშრომლობის საზოგადოების (GIZ) კვლევა „საქართველოში კლიმატისადმი მდგრადი ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა“ არსებით ინფორმაციას იძლევა განვლილი და საპროგნოზო კლიმატური საფრთხეების და საქართველოსთვის მათი ეკონომიკური ეფექტების შესახებ. კერძოდ, ის აფასებს ექსტრემალური მეტეოროლოგიური მოვლენების განვლილ შემთხვევებს და შედეგად მიღებულ მონეტარულ ზიანს. ეს დასკვნები შემდეგ გამოიყენება მაღალი ტემპერატურის, ექსტრემალური ნალექების და გრიგალის შემთხვევაში მოსალოდნელი დიფერენციალური ეფექტების სინთეზირებას, საქართველოს

გავლენის შეფასებაზე. ამ მოდულში გამოყენებულია განვლილი პერიოდის მონაცემები, სცენარის მშენებლობა და მოწინავე მოდელირების ტექნიკები, ისეთ კონკრეტულ საფრთხეებთან დაკავშირებული ეკონომიკური ზიანისგან დასაცავად, როგორც არის მაღალი ტემპერატურა, ექსტრემალური ნალექები და გრიგალი. ეს პროგნოზები შემდეგ გამოიყენება უფრო ფართო ეკონომიკური გავლენების შესაფასებლად, მათ შორის პოტენციური ცვლილებები მშპ-სა და სექტორულ წარმოებაში.

- გარდამავლობის რისკისა და ქრონიკული ფიზიკური რისკის მოდული⁴¹, რომელიც მიმართულია უფრო გრძელვადიან რისკებზე. ამგვარი რისკები უკავშირდება კლიმატის თანდათანობით ცვლილებას და დაბალნახშირბადიან ეკონომიკაზე გადასვლას ისეთი სცენარების ანალიზის საფუძველზე, როგორც არის შეფერხებული გადასვლის გზები, ეს მოდული ამოწმებს როგორ იმოქმედებს მკვეთრი პოლიტიკური ცვლილებები, ტექნოლოგიური ძვრები და ბაზრის დინამიკა ფინანსურ სექტორზე;
- კორპორაციული სექტორისთვის სტრეს-ტესტის მოდული შექმნილია კორპორაციული სესხების კლიმატთან დაკავშირებული რისკების შესაფასებლად, უმოქმედო სესხებზე, თითოეულ სექტორში საკრედიტო ზარალის ანარიცხებზე და ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობაზე პოტენციურ ზეგავლენაზე ფოკუსით. ის აერთიანებს მკაცრი ფიზიკური და გარდამავლობის რისკების შედეგებს პროექტის სექტორის შესაბამის უმოქმედო სესხების კოეფიციენტთან, სხვადასხვა კლიმატური სცენარის ფარგლებში. ეს მიდგომა გვაძლევს შესაძლებლობას დეტალურად განვსაზღვროთ, როგორ შესაძლოა განხორციელდეს კლიმატთან დაკავშირებული რისკების ზემოქმედება კორპორაციული სექტორის სხვადასხვა ინდუსტრიებზე, კერძოდ კი ისეთ დარგებზე, რომლებიც მეტად ნახშირბადმემცველები არიან ან ნაკლებად შეუძლიათ კლიმატთან დაკავშირებულ პოლიტიკებთან ასოცირებული დანახარჯების გაწევა. ეს მოდული იყენებს სებ-ის სტრეს-ტესტის დადგენილ მოდელს, ბანკის კაპიტალზე ფინანსური ზემოქმედების სიმულირების და ზოგადად სექტორის სტაბილურობის შესაფასებლად;
- სტრეს-ტესტის მოდული საყოფაცხოვრებო სექტორისთვის აფასებს კლიმატთან დაკავშირებული რისკების გავლენას საყოფაცხოვრებო სესხებზე, უმოქმედო სესხების კოეფიციენტებზე, საკრედიტო ზარალის ანარიცხებსა და ბანკის კაპიტალის ადეკვატურობაზე მათ ეფექტებზე ფოკუსით. ის იყენებს ისეთი საკვანძო მაჩვენებლების პროგნოზირებას, როგორც არის უძრავი ქონების ფასები და სესხისა და ფასის თანაფარდობის კოეფიციენტი, სხვადასხვა კლიმატური სცენარების ქვეშ. საყოფაცხოვრებო სექტორის სისუსტეების შეფასებისას, მწვავე ფიზიკურ თუ გარდამავლობის რისკებთან მიმართებით, ეს მოდული იძლევა ინფორმაციას ფინანსურ სტაბილურობაზე უფრო ფართომასშტაბიანი გავლენების შესახებ, რაც საყოფაცხოვრებო საკრედიტო პორტფელზე პოტენციური სტრეს-ფაქტორების სრულფასოვნად შეფასების საშუალებას იძლევა.

ამ მოდელირების მიდგომის საკვანძო ასპექტია ინფორმაციის ტრადიციული შეყვანა-გამოხმობის (IO) მოდელებიდან გადახვევა. როგორც წესი, IO მოდელებში, მთლიანი გამოიმუშავება ენდოგენურად განისაზღვრება ეგზოგენური საბოლოო მოთხოვნის საფუძველზე. თუმცა, ექსტრემალური მეტეოროლოგიური შემთხვევების პირობებში, ეს დაშვება არ მუშაობს. ამგვარი შემთხვევები მნიშვნელოვან შეზღუდვებს უქმნის მოწყვლად ინდუსტრიებს და ზღუდავს მათ მომავალი მოთხოვნის დაკმაყოფილების უნარს. შედეგად, ამ ინდუსტრიებისთვის საბოლოო მოთხოვნა აღარ ჩაითვლება ეგზოგენურად, რადგან მან უნდა გაითვალისწინოს კლიმატური შოკით გამოწვეული მიწოდებასთან დაკავშირებული შეზღუდვები.

ამგვარ სირთულეზე რეაგირებისთვის გამოყენებულ იქნა შერეული ენდოგენური/ეგზოგენური მოდელი (MEEM). ეს მიდგომა იყენებს ერთდროული მიწოდებისა და მოთხოვნის შეზღუდვებს, რომლებიც წარმოიშობა

ეკონომიკის სხვადასხვა სექტორისთვის. (GIZ. 2022. „საქართველოში კლიმატისადმი მდგრადი ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობა“: www.giz.de)

⁴¹ საქართველოსთვის ამ პროგნოზების გენერირება განხორციელდა სამი ინტეგრირებული შეფასების მოდელის (IAM) გამოყენებით: REMIND-MAGPIE, MESSAGEix-GLOBIOM და GCAM. თითოეული ეს მოდელი აწარმოებს კლიმატთან დაკავშირებული სოციალურ-ეკონომიკური მნიშვნელოვანი ცვლილების განსხვავებულ პროექტირებას. მათი კატეგორიზაცია დაყოფა რამდენიმე სცენარში ხდება. REMIND-MAGPIE მოდელი საქართველოსთვის რელევანტური კლიმატის ცვლილების გრძელვადიანი სცენარის ანალიზის სასურველ ინსტრუმენტად რამდენიმე მიზეზის გამო შეირჩა: ა) REMIND-MAGPIE მოდელი აჯგუფებს საქართველოს რეგიონთან, რომელიც ყველაზე მეტად ერგება მის ძირითად სავაჭრო პარტნიორებს და ასევე მსგავსი სტრუქტურების მქონე ეკონომიკებთან; ბ) REMIND-MAGPIE მოდელი უფრო ახლოს არის თავისი CO₂ გაფრქვევების პროგნოზებით, კერძოდ ენერგეტიკულ სექტორში; გ) REMIND-MAGPIE-მ მეტად რეალისტური პროგნოზები ჰქონდა წარმოდგენილი, განსაკუთრებით ნეტო-ნულოვანი 2050 სცენარის ფარგლებში და იწინასწარმეტყველა უფრო ნაკლები და მეტად სარწმუნო ფასები ნახშირბადზე და სახელმწიფოს შემოსავლები ნახშირბადის გადასახადიდან, MESSAGEix-GLOBIOM-თან შედარებით; დ) REMIND-MAGPIE მოდელმა გამოავლინა მეტად ლოგიკური და თანმიმდევრული დამოკიდებულება მშპ-ის ზრდასა და ენერგომომხმარებას შორის, კონკრეტულად სამრეწველო სექტორში.

აქტიური ფიზიკური რისკის გამო ინდუსტრიების წინაშე მდგომი შეფერხებები. შერეული ენდოგენური/ეგზოგენური მოდელი, მილერისა და ბერის (1985) მიხედვით, საშუალებას გაძლევს მეტად ზუსტად მოვახდინოთ ეკონომიკური დინამიკების წარმოდგენა სცენარებში, რომელშიც ინდუსტრიები ეგზოგენურად ვერ შეასრულებენ მიღებულ მოთხოვნებს ფიზიკური შეზღუდვების გამო⁴².

ექსტრემალური მეტეოროლოგიური პირობები ერთჯერად შოკად მიიჩნევა, მათი წარმოშობის შემდგომი წლისთვის ეფექტების პროგნოზირებით, ე.ი. ერთწლიანი პროგნოზი. თუმცა, შემდგომ წლებზე ამ საფრთხეების ზეგავლენას წინასწარი გადანაწილების გზით ხდება. წინასწარი გადანაწილება უზრუნველყოფს მშპ-ზე და სექტორულ მთლიან დამატებულ ღირებულებაზე თითოეული საფრთხის კუმულაციური ეფექტები აღირიცხება, რაც იძლევა გრძელვადიანი ეკონომიკური ზემოქმედებების უფრო სრულყოფილ სურათს.

მშპ-ის პროგნოზებთან ერთად, სეზ-ის სტრეს-ტესტის მოდელისთვის საჭიროა დამატებითი მაკროეკონომიკური ცვლადები. ARDL მოდელები⁴³ შესაფერისია მაკროეკონომიკურ ინდიკატორებს (მაგ. მშპ-ის, ინფლაციას და საპროცენტო განაკვეთებს) შორის დამოკიდებულების შესასწავლად დროთა განმავლობაში. ისინი გვეხმარება იმის შემოწმებაში, რამდენად მოქმედებს ერთი ცვლადის ცვლილება სხვადასხვა დროით ჰორიზონტებში და ცვლადების მომავალი ღირებულებების პროგნოზებზე, მათი განვლილი პერიოდების შაბლონების და ურთიერთობების საფუძველზე.

სცენარის შერჩევა

NGFS-მა მე-4 ფაზის ფარგლებში შვიდი სცენარი შექმნა, რომელთაგან ყველა მსგავს სოციალურ-ეკონომიკურ დაშვებებზე დაფუძნებული და ითვალისწინებს ბოლო დროს ენერგეტიკულ ბაზარზე არსებულ, მაგალითად უკრაინის ომით წარმოშობილ ვითარებას. ეს სცენარები ოთხ კატეგორიად არის დაყოფილი: „ორგანიზებული“ სცენარები (სამი სცენარი), „არაორგანიზებული“ სცენარები, „სათბური სამყაროს“ სცენარი (ორი სცენარი), „ძალიან ცოტა, ძალიან გვიან“ სცენარი. „არაორგანიზებული“ კატეგორიიდან შეირჩა სცენარი „დაგვიანებული გადასვლა საშუალო ქრონიკული ფიზიკური რისკებით“. ამ სცენარის არჩევის მიზეზი იყო ის, რომ ის წარმოადგენს ერთ-ერთ უმაღლესი გარდამავლობის რისკის სცენარს და ასახავს იმ არსებით გამოწვევებს, რომლებსაც შესაძლოა ადგილი ჰქონდეთ კლიმატთან ბრძოლის გლობალური ღონისძიებების დაგვიანების და შემდგომ მოულოდნელად განხორციელების შემთხვევაში. შეფერხებული გადასვლა გულისხმობს, რომ გლობალურ გაფრქვევები არ შემცირდება 2030 წლამდე, რასაც დასჭირდება ძლიერი პოლიტიკების შექმნა, დათბობის 2°C-მდე შესაზღუდად. ეს სცენარი უფრო მაღალი დონის გარდამავლობის რისკებს შეიცავს, ქვეყნების მასშტაბით პოლიტიკის შეფერხებული და არათანმიმდევრული დანერგვის გამო. შედეგებთან მიმართებით გამოყენებული დამატებითი ექსპერტის შეფასება, რათა ისინი მეტად რელევანტური და შესაბამისი გახდნენ საქართველოს კონტექსტში.

დასკვნები

მწვავე ფიზიკური კლიმატური რისკის სცენარი: სეგმენტების მიხედვით ჩაშლილი შედეგები გვიჩვენებს რომ უმოქმედო სესხებზე პოტენციური გავლენა საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და კორპორაციულ სეგმენტებში არაარსებითია. რამდენიმე სექტორმა ნეგატიური ტენდენცია უჩვენა, როგორიც არის სოფლის მეურნეობა, მშენებლობა, მრეწველობა და არაგანახლებადი ენერგია. თუმცა, იმის გათვალისწინებით, რომ ეს საწყისი ეტაპის ეფექტებია, შედეგები ნაკლებად შესაძლებელია.

გარდამავლობის რისკი და ქრონიკული ფიზიკური რისკის სცენარი: სეგმენტების მიხედვით ჩაშლილი შედეგები გვიჩვენებს რომ უმოქმედო სესხებზე პოტენციური გავლენა საცალო, მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და კორპორაციულ სეგმენტებში არაარსებითია.

⁴² <https://nbg.gov.ge/>

⁴³ ავტორგერესიული გადანაწილებული ჩამორჩენის (ARDL) მოდელი ეკონომიკური დროითი სერიების მონაცემების ანალიზის მნიშვნელოვანი ინსტრუმენტია, განსაკუთრებით გარკვეული პერიოდის განმავლობაში ცვლადების ურთიერთმოქმედებისას. ARDL მოდელების მნიშვნელოვანი ფუნქციები მოიცავს მათ მოქნილობას ცვლადებს შორის დინამიკური დამოკიდებულების დაფიქსირებაში, მოკლე და გრძელვადიანი ეფექტების აღრიცხვის უნარებსა და კომპლექსური ეკონომიკური ურთიერთობების ანალიზის სარგებლობაში. კლიმატური სტრეს-ტესტის შემთხვევაში, ARDL მოდელები გამოიყენება ისეთი სხვადასხვა მაკროეკონომიკურ ცვლადებს შორის გრძელვადიანი ურთიერთობის შესაფასებლად, როგორიც არის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსები, უმრავი ქონების ფასები და მშპ-ის რეალური ზრდა. ამ შეფასებების შედეგები გრძელვადიანი კოეფიციენტებია (LRM) თითოეული მაკროეკონომიკური ცვლადისთვის, რომლებიც შემდეგ გამოიყენება თითოეული ცვლადისთვის პროგნოზების შესაქმნელად. (www.nbg.gov.ge)

მაშინაც კი, თუ კლიმატური სტრესის ტესტები არ არის პროგნოზირების ინსტრუმენტები, ისინი მიუთითებენ კლიმატური შოკების მიმართ მედეგობის დონეზე, განსაკუთრებით მოკლე და საშუალოვადიან პერიოდში. გრძელვადიან ეფექტზე სათანადოდ დაკვირვება შეუძლებელია, რადგან ადგილობრივი მარეგულირებელი ზღვარი სესხის მაქსიმალურ ვადაზე არის 15 წელი, მცირე გამონაკლისებით; შესაბამისად, თიბისის საკრედიტო პორტფელის საშუალო დაფარვის ვადა კლიმატური სტრეს-ტესტის 30-წლიან დროით ჰორიზონტზე ნაკლებია. გარდა ამისა, კლიმატის სტრესის ტესტები აჩვენებს, რომ ყველაზე მოწყვლადი სექტორები არის (არაგანახლებადი) ენერგეტიკული სცენარი, ნავთობისა და გაზის და მშენებლობის სცენარი, თუ გარდამავლობის რისკები მატერიალიზდება. თუმცა, როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, გარდამავლობის რისკი საკმაოდ დაბალია საქართველოში.

8.4 რისკის მართვა

კლიმატთან დაკავშირებული რისკების განსაზღვრისა და შეფასების პროცესები

ბანკს აქვს ყოვლისმომცველი გარემოსდაცვითი და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა, რომელიც მართავს ჩვენს გარემოს დაცვის მართვის სისტემას (EMS) და კლიმატთან დაკავშირებულ ჩარჩოს. გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა უზრუნველყოფს, რომ ჩვენი:

- დავადგინოთ მეთოდოლოგიები კლიმატზე ორიენტირებული მოქმედებების გაუმჯობესებისათვის და მოახდინოს შესაბამისი მიდგომების ინტეგრირება ბანკის ოპერაციებსა და მართვის პროცესებში;
- დავიცვათ მოქმედი გარემოსდაცვითი, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების და შრომითი რეგულაციები;
- ვიყენებთ გარემოს, ჯანმრთელობისა და უსაფრთხოების დაცვის, ასევე შრომის დაცვის გონივრულ პოლიტიკებს;
- გადავდგათ გონივრული ნაბიჯები, რათა ჩვენმა მომხმარებლებმა ასევე შეასრულონ თავიანთი გარემოსდაცვითი და სოციალური პასუხისმგებლობები.

ჩვენი გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკა სრულად შეესაბამება საქართველოს გარემოსდაცვით კანონმდებლობას და იცავს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას. სრული პოლიტიკა ხელმისაწვდომია ბმულზე: <https://cms.tbcbankgroup.com/media/bcjl0qzg/environmental-and-climate-change-policy-tbc.pdf>.

ჩვენი გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა ეფუძნება ოთხ მიმართულებას:

- შიდა გარემოსდაცვითი საქმიანობა;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვა დაკრედიტებაში;
- მდგრადი დაფინანსება; და
- გარე კომუნიკაციები.

შიდა გარემოსდაცვითი საქმიანობა

სათბური აირების (GHG) გაფრქვევების კალკულაცია

შიდა გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა ჯგუფის მიერ რესურსების მოხმარების მართვაზეა ორიენტირებული. „თიბისი ბანკმა“ გადახედა ყველა საოპერაციო საქმიანობას, შესყიდვებსა და დაკონტრაქტებულ გარე კომპანიების მომსახურებებს, რომელთა კონტროლიც შეუძლია (მიმდინარე და დაგეგმილი) და გამოავლინა მათ საქმიანობებთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი ასპექტები, რომლებიც იყოფა არაპირდაპირ და პირდაპირ გარემოსდაცვით ასპექტებად, ხდება მათი სრულფასოვანი შეფასება და იმართება სტანდარტების შესაბამისად.

ბანკმა სათბური აირების (GHG) გაფრქვევების მართვისა და ანგარიშგებისთვის დანერგა ყოვლისმომცველი შიდა გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა, რომელიც მიმართულია ენერგიის, წყლის და ქაღალდის მოხმარების მონიტორინგით სათბური აირების (GHG) გაფრქვევების შემცირებისკენ. შემუშავდა გარემოსდაცვითი მონაცემების დოკუმენტირების სახელმძღვანელოები და შვილობილ კომპანიებში პასუხისმგებელ პერსონალს

დაევალა საჭირო მონაცემების შეგროვება და მიწოდება. დეტალური ინფორმაცია ჯგუფის სათბური აირების გაფრქვევების და მიზნების შესახებ მოცემულია მაჩვენებლებისა და მიზნების თავში, გვერდებზე 84-87.

საკრედიტო ოპერაციები

კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებულ რისკებს აქვს როგორც ფიზიკური ზეგავლენა, რომელიც წარმოიქმნება ამინდის უფრო ხშირი და მძიმე ცვლილებების შედეგად, ასევე გარდამავლობის ზეგავლენა, რომელიც შეიძლება მოიცავდეს ფართო პოლიტიკურ, სამართლებრივ და ტექნოლოგიურ ცვლილებებს, რომელთა მიზანია, შეამციროს ეკოლოგიური ზემოქმედება მოსახლეობაზე და ბიზნესზე. ბანკისთვის ორივე რისკი შეიძლება გამოიხატოს აქტივების ღირებულებების გაუფასურებით და კლიენტების კრედიტუნარიანობის გაუარესებით, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს ბანკის მომგებიანობის შემცირება. ბანკზე, ასევე, შეიძლება გავრცელდეს რეპუტაციული რისკები კლიმატის ცვლილების ხელშეწყობად მიჩნეულ კლიენტებისათვის სესხის გაცემის ან მათთან სხვა ბიზნეს ოპერაციების გამო.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, კლიმატური რისკები შეიძლება გამოიხატოს აქტივების ღირებულებების გაუფასურებით და კლიენტების გაუარესებული კრედიტუნარიანობით. თავისი პორტფელის კლიმატთან დაკავშირებული რისკების უკეთ გასააზრებლად ბანკმა ჩაატარა მაღალი დონის სექტორული რისკის შეფასება, ვინაიდან სხვადასხვა სექტორი შეიძლება მოწყვლადი იყოს კლიმატთან დაკავშირებული სხვადასხვა რისკის მიმართ განსხვავებული დროითი ჰორიზონტის განმავლობაში. რისკის შეფასების პროცესი და შინაარსი ეფუძნება TCFD-ის რეკომენდაციებს, ინგლისის ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ კლიმატთან დაკავშირებულ დოკუმენტებს, საქართველოს კლიმატის ცვლილების შეფასებას, რომელიც ტარდება კლიმატის ცვლილების მთავრობათაშორისი პანელის (IPCC) ანგარიშების, სეპ-ის კლიმატური რისკების რადარის ფარგლებში და 2030 წლის მიზნებსა და სტრატეგიას, რომელიც საქართველოს მთავრობამ განსაზღვრა საქართველოს ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული კონტრიბუციის მისაღწევად.⁴⁴ დონეების და გავლენების შეფასება შეიძლება მომავალში შეიცვალოს, მას შემდეგ, რაც გადაიხედება მეთოდოლოგია, მოხდება საფუძვლიანი ანალიზი და გაიზრდება ექსპერტული ცოდნა კლიმატის ცვლილების რისკების გავლენის შესახებ. სექტორული შეფასება განხორციელდა ბანკში შესაბამის ეკონომიკურ სექტორებზე პასუხისმგებელი ბიზნესისა და საკრედიტო რისკების სპეციალისტების ჩართულობით.

ცხრილში ქვემოთ წარმოდგენილია სასესხო პორტფელის სექტორებზე გადანაწილება 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

⁴⁴ ეროვნულ დონეზე განსაზღვრული შენატანები (NDC) არის ეროვნული გეგმის მნიშვნელოვანი საკითხები კლიმატის ცვლილების მიტიგაციის, მათ შორის სათბური აირების გაფრქვევების შემცირების მიმართულებით იმ პოლიტიკების და სამთავრობო ღონისძიებების ჩათვლით, რომელთა განხორციელებასაც მთავრობა გეგმავს კლიმატის ცვლილებაზე რეაგირების და პარიზის შეთანხმებაში განსაზღვრული გლობალური მიზნების მიღწევის ხელშეწყობის მიზნით.

Gross loans by sectors for standalone Bank		Total exposure (GEL mln)	% of gross portfolio
Individual		9,935	36.6%
Real estate		3,405	12.5%
Construction		1,715	6.3%
Trade		1,668	6.1%
Food industry		1,434	5.3%
Other		1,423	5.2%
Hospitality & leisure		1,227	4.5%
Financial services		1,112	4.1%
Agriculture		1,057	3.9%
Energy & utilities		933	3.4%
Services		787	2.9%
Healthcare		515	1.9%
Transportation		433	1.6%
Automotive		351	1.3%
Oil and gas		351	1.3%
Pawn shops		321	1.2%
Manufacturing		197	0.7%
Metals and mining		183	0.7%
Media & publishing		105	0.4%
Communication		27	0.1%
NGOs and public sector		0	0.0%
Government sector		0	0.0%
Total loans to customers		27,179	100%

აქტივების ვადიანობა გადამწყვეტია ანალიზისთვის სხვადასხვა დროითი პერიოდის განსაზღვრისას და სხვადასხვა სექტორისთვის კლიმატთან დაკავშირებული რისკების არსებობის შეფასებისას. საკრედიტო პორტფელის ვადიანობის სტრუქტურა გვიჩვენებს, რომ აქტივების უმეტესი ნაწილი გადანაწილებულია გაცილებით მოკლე დროით პერიოდებზე, ვიდრე ის ვადები, როდესაც კლიმატის ცვლილების, განსაკუთრებით ფიზიკური რისკების, ზეგავლენა შეიძლება წარმოიშვას საქართველოში.

ცხრილში ქვემოთ წარმოდგენილია სასესიო პორტფელის ვადიანობებზე გადანაწილება 2025 წლის მე-4 კვარტლის მდგომარეობით.

სექტორი	რისკების საერთო მოცულობა (მლნ ლარი)	% მთლიან პორტფელში	სესხების მოცულობა <8წ	სესხების პროცენტულობა <8წ	სესხების მოცულობა <15წ	სესხების პროცენტულობა <15წ
ფიზიკური პირები	9,935	36.6%	5,684	57%	9,254	93%
უმრავი ქონება	3,405	12.5%	2,464	72%	3,374	99%
მშენებლობა	1,715	6.3%	1,527	89%	1,715	100%
ვაჭრობა	1,668	6.1%	1,519	91%	1,667	100%
კვების მრეწველობა	1,434	5.3%	1,305	91%	1,434	100%
სხვა	1,423	5.2%	1,181	83%	1,423	100%
მასპინძლობა და დასვენება	1,227	4.5%	769	63%	1,227	100%
ფინანსური მომსახურებები	1,112	4.1%	1,099	99%	1,112	100%
სოფლის მეურნეობა	1,057	3.9%	949	90%	1,057	100%
ენერგეტიკა და კომუნალური მომსახურება	933	3.4%	463	50%	873	94%
მომსახურების სფერო	787	2.9%	546	69%	787	100%
ჯანდაცვა	515	1.9%	460	89%	515	100%
ტრანსპორტირება	433	1.6%	392	90%	433	100%
ავტომობილები	351	1.3%	314	89%	351	100%
ნავთობი და გაზი	351	1.3%	340	97%	351	100%
ლომბარდები	321	1.2%	321	100%	321	100%
წარმოება	197	0.7%	157	80%	197	100%
ლითონები და სამთო-მომპოვებელი ინდუსტრია	183	0.7%	182	99%	183	100%
მედია და გამომცემლობა	105	0.4%	96	92%	105	100%
კომუნიკაცია	27	0.1%	27	100%	27	100%
არასამთავრობო ორგანიზაციები და საჯარო სექტორი	1	0.0%	1	87%	1	100%
სამთავრობო სექტორი	-	0.0%	-	100%	-	100%
სულ მომხმარებლებზე გაცემული სესხები (მთლიანი)	27,179	100%	19,796	73%	26,406	97%

კლიმატთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი რისკის მართვის პროცესები დაკრედიტებაში

2012 წლიდან ბანკს დანერგილი აქვს პროცესი, რომლითაც მართავს გარემოსდაცვით და სოციალურ რისკებს. ეს პროცესი შეიქმნა საუკეთესო პრაქტიკისა და სახელმძღვანელოების მიხედვით, რომელთა მიზანი არის კლიმატის ცვლილების ეფექტების შემცირება. ბანკმა შეიმუშავა გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის პროცედურები გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების გამოვლენის, შეფასების, მართვისა და მონიტორინგის მიზნით, რომლებიც სრულ შესაბამისობაშია საქართველოს მთავრობის კანონმდებლობასთან, ითვალისწინებს საერთაშორისო საუკეთესო პრაქტიკას და საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის შედეგების სტანდარტებს, ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის შედეგების მოთხოვნებს და აზიის განვითარების ბანკის უსაფრთხოების მოთხოვნებს. აღნიშნული პროცედურები სრულად ინტეგრირებულია საკრედიტო რისკების მართვის პროცესში და რეგულარულად ვრცელდება მცირე და საშუალო ბიზნესის და კორპორაციული კლიენტების მიმართ. პარტნიორ საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობით შემუშავდა მკაფიო გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის კატეგორიზაციის მატრიცა. დასაფინანსებელი პროექტები კლასიფიცირდება გარემოსდაცვითი და სოციალური კატეგორიების მიხედვით (დაბალი, საშუალო, მაღალი და A კატეგორია) ანალიზის საფუძველზე; საჭიროების შემთხვევაში, ტარდება ღრმა და დეტალური ანალიზი და სათანადო შესწავლა.

2025 წელს, ჩვენი რისკის შეფასების მეთოდი სამ კომპონენტს მოიცავდა: გარემოსდაცვითი რისკი, სოციალური რისკი და კლიმატური რისკი. თითოეული კომპონენტის რისკის კატეგორია შესაძლოა განსხვავებული იყოს სხვადასხვა ბიზნეს აქტივობებისთვის. E&S რისკების კატეგორიის მიხედვით ტრანზაქციის კატეგორიზაციისას პრიორიტეტი ენიჭება უფრო მაღალ რისკს. გარდა ამისა, გარე სპეციალიზებული კომპანიები ჩართულნი არიან E&S რისკების დეტალურ შეფასებაში A კატეგორიის პროექტებისთვის, როგორიცაა ჰიდროელექტროსადგურები. 2024 წელს მეთოდოლოგია დამატებით დაიხვეწა. ESG ფაქტორები, როგორიცაა

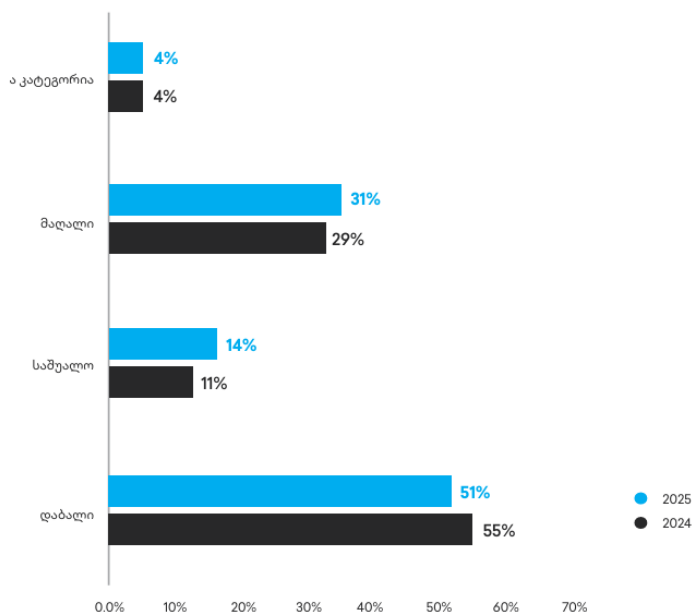
კლიმატის ადაპტაცია, დაბალი ნახშირბადის აქტივობებზე გადასვლა, მწვანე ტექნოლოგიების დანერგვა, მრავალფეროვნება და ინკლუზიურობა და კარგი ორგანიზაციული მართვა, გათვალისწინებულია შეფასების დროს და შესაბამისი ქულები ენიჭება სპეციალისტების შეფასების საფუძველზე. გარემოსდაცვითი, სოციალური და მმართველობის პროფილი ოთხი ძირითადი კომპონენტისგან შედგება:

- კლიმატის ცვლილება – ფიზიკური და გარდამავალი რისკების დაფარვა;
- გარემოსდაცვითი – გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების დაფარვა;
- სოციალური – მრავალფეროვნების, თანამშრომელთა შეღავათებისა და თანაბარი/სამართლიანი ანაზღაურების დაფარვა;
- მმართველობა – მოიცავს ESG მმართველობას, კომპანიის განმარტებით შენიშვნებსა და მრავალფეროვნებას საბჭოსა და აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის დონეზე.

შეფასების შედეგები სასარგებლო იქნება დეკარბონიზაციისა და გარდამავლობის გეგმების შემუშავებისთვის. გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის პროფილების მეთოდოლოგია საწყის ეტაპზეა და მომავალში განვითარდება, როგორც ცოდნა, გამოცდილება თიბისი ბანკის შიგნით და კლიმატთან დაკავშირებული საკითხების შესახებ ადგილობრივი მარეგულირებელი ჩარჩო.

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში განსაზღვრულია ბიზნეს სექსხის პორტფელის ჩაშლა გარემოსდაცვითი და სოციალური კატეგორიების და სექსხის მოცულობების მიხედვით.

ბიზნეს საკრედიტო პორტფელი E&S კატეგორიების მიხედვით (წილების მიხედვით)

დაბალი რისკი – ტრანზაქციები, რომლებსაც აქვთ მინიმალური ან საერთოდ არ აქვთ ნეგატიური სოციალური, გარემოსდაცვითი და/ან კლიმატური ზემოქმედება. ზოგადად, ასეთი შემთხვევების შემდგომი ანალიზი აღარ ხორციელდება (იდენტიფიცირების შემდეგ) და საჭიროებს მომხმარებლების (თანხმობა/ცნობა/დასკვნა) შესაბამისობას გარემოს, ჯანმრთელობის და შრომის შესახებ ადგილობრივ და ეროვნულ კანონმდებლობასთან და ნორმატიულ აქტებთან.

საშუალო რისკი – ტრანზაქციები სოციალური, გარემოზე და/ან კლიმატზე ზემოქმედების შეზღუდული პოტენციალით, რომლებიც მცირე რაოდენობითაა, ზოგადად ადგილმდებარეობით სპეციფიკურია, მეტწილად შექცევადია, აშკარად ცხადია შეფასების მომენტში და ადვილად მიმართვადია შემამსუბუქებელი ზომებით, რაც, როგორც წესი, მოითხოვს შეზღუდულ ან ფოკუსირებულ გარემოსდაცვით ან/და სოციალურ შეფასებას, ან გარემოსდაცვითი განთავსების, დაბინძურების სტანდარტების, საპროექტო კრიტერიუმების ან მშენებლობის სტანდარტების უბრალო გამოყენებას.

მაღალი რისკი – ოპერაციები, რომლებსაც ახასიათებთ პოტენციურად მაღიან მნიშვნელოვანი, ნეგატიური და/ან გრძელვადიანი გარემოსდაცვითი და/ან სოციალური და/ან კლიმატური გავლენები, რომელთა მასშტაბების განსაზღვრაც შეიძლება რთული იყოს სესხზე განაცხადის წარმოდგენის ეტაპზე. ეს, როგორც წესი, საჭიროებს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და ზემოქმედების ანალიზს კლიენტის ოპერაციების გავლენის საერთო არეალის კონტექსტში. რისკის შეფასების ფარგლებში, კლიენტი გამოავლენს ინდივიდებსა და ჯგუფებს, რომლებიც შეიძლება დიფერენცირებულად ან არაპროპორციულად ზემოქმედებდნენ მის ოპერაციებზე.

კატეგორია A - პოტენციურად მნიშვნელოვანი გვერდითი სოციალური, გარემოსდაცვითი და/ან კლიმატური ზემოქმედების მქონე ტრანზაქცია, რომელიც შეიძლება იყოს მრავალფეროვანი, შეუქცევადი ან უპრეცედენტო, რომლის შეფასება, როგორც წესი, მოითხოვს დამოუკიდებელი გარე ექსპერტების ჩართვას და შესაძლოა საჭიროებდეს საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების სპეციალისტების ჩართულობას სიღრმისეული შესწავლისა და შეფასების პროცესში.

გარდა ამისა, ჩვენს მიზანია, პოზიტიური წვლილი შევიტანოთ კერძო კომპანიების განვითარებაში და დავეხმაროთ მათ ბიზნეს საქმიანობასთან დაკავშირებული გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების სწორად მართვაში. იმ შემთხვევებში, როდესაც ჩვენ გამოვავლენთ რაიმე შეუსაბამობას ადგილობრივ საკანონმდებლო მოთხოვნებთან ან/და თიბისის სტანდარტებთან, ჩვენ შევიმუშავებთ გარემოსდაცვით და სოციალურ

სამოქმედო გეგმებს (ESAP) ჩვენი კლიენტებისთვის, რათა დავეხმაროთ მათ გარემოსდაცვითი საქმიანობის გაუმჯობესებაში და ჩვენ ყურადღებით ვაკვირდებით მათ განხორციელებას.

სხვა რისკის კატეგორიები

კლიმატის რისკმა შეიძლება გავლენა მოახდინოს საბანკო რისკის სხვა, უფრო ტრადიციულ კატეგორიებზე, როგორიცაა: საბაზრო რისკი, საოპერაციო რისკი, ლიკვიდურობის რისკი და რეპუტაციული რისკი. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში შეჯამებულია შეფასება. გარკვეული რისკ-ფაქტორები, რომლებიც გამოვლინდა საოპერაციო და რეპუტაციულ რისკებზე, უკვე დაფარულია არსებული რისკების მართვის ჩარჩოს ფარგლებში.

საბანკო რისკების ტიპები	ფიზიკური რისკის ზეგავლენა	გარდამავლობის რისკის ზეგავლენა
საბაზრო რისკი	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის
ლიკვიდურობის რისკი	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის
საექსპლუატაციო რისკი	ექსტრემალურმა მოვლენებმა, რომლებმაც შესაძლოა გამოიწვიოს ჯგუფის საკუთრებაში მყოფი ობიექტების დაზიანება, შესაძლოა გავლენა იქონიოს მის მიერ კლიენტებისთვის მომსახურების გაწევის უნარზე (მაგ. ელექტროენერგიის გათიშვა, თანამშრომლების მიერ ობიექტებზე მუშაობის შეუძლებლობა). არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის
რეპუტაციული რისკი	არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის	მაღალი ემისიების მსესხებლების დაფინანსებამ შეიძლება გავლენა იქონიოს ბრენდის იმიჯზე, როგორც ეს აღიქმება დაინტერესებული მხარეების მიერ. არსებითი ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის

მიწოდების ჯაჭვის მონიტორინგი

როგორც ქვეყნის ერთ-ერთი უმსხვილესი შემსყიდველი, ჩვენ ვადიარებთ და ვაცნობიერებთ ჩვენი შესყიდვების გადაწყვეტილებებისა და ოპერაციების სოციალურ, ეკონომიკურ და გარემოზე ზემოქმედებას, ასევე მომწოდებლების მიმართ არსებულ მოთხოვნებს. მიწოდების ჯაჭვში გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების შესამცირებლად, ჩვენ მოვითხოვთ ყველა მომწოდებლის თანხმობა პერსონალური მონაცემების დაცვის, კორუფციასთან ბრძოლის, გარემოს დაცვისა და გადასახადებისთვის თავის არიდების მუხლებისთვის, რომლებიც ხელშეკრულების განუყოფელ ნაწილს წარმოადგენს და სავალდებულოა განსახორციელებლად.

2019 წელს ჩვენ დავწერეთ გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების მართვის კითხვარი მომწოდებლებისთვის. მომწოდებელთა შეფასება ხორციელდება გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის კითხვარში წარდგენილი პასუხების საფუძველზე. შეფასების შემდეგ, თითოეულ კომპანიას ენიჭება დაბალი, საშუალო ან მაღალი ქულა. მომწოდებელთა ზემოხსენებულ შეფასებას გარემოსდაცვითი,

სოციალური, მმართველობის საკითხების კოორდინირების დეპარტამენტი ახორციელებს. იმ შემთხვევაში, თუ ჩვენ გამოვავლენთ საშუალო ან მაღალი დონის შეუსაბამობას ჩვენს E&S სტანდარტებთან, ჩვენი გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის გუნდი შეიმუშავებს გარემოსდაცვით და სოციალურ სამოქმედო გეგმებს (ESAP-ები) თითოეული კომპანიისთვის და აკონტროლებს მათ განხორციელებას.

გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლება ჩვენს თანამშრომლებში

ჩვენ გვჯერა, რომ ჩვენს თანამშრომლებს შორის გარემოსდაცვითი ცნობიერების ამაღლება სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია EMS-ის ეფექტური განხორციელებისთვის და ორგანიზაციაში ახალი გარემოსდაცვითი იდეებისა და ინიციატივების წახალისებისთვის.

ამ მიზნით ჩვენ აქტიურად ვატარებთ გარემოს დაცვასა და კლიმატთან დაკავშირებულ სხვადასხვა სასწავლო პროგრამებს სხვადასხვა გუნდისთვის, მათ შორის ფილიალის თანამშრომლებისთვის, რისკების მართვის, დაკრედიტებისა და ბიზნესის მიმართულების თანამშრომლებს. ჩვენი ყოველწლიური სავალდებულო ტრენინგები მოიცავს:

- ტრენინგს გარემოს დაცვისა და კლიმატის ცვლილების საკითხებზე ახალი თანამშრომლებისთვის - 2025 წელს 2,031-მა ახალმა თანამშრომელმა მიიღო მონაწილეობა ონლაინ ტრენინგებში, რითაც დაგეგმილი რაოდენობის 96% შეადგინა;
- თვითწავლის რეჟიმის ტრენინგი გარემოსდაცვითი, სოციალური და კლიმატური რისკის მართვის საკითხებზე საკრედიტო პერსონალისთვის - 2025 წელს ტრენინგებს მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოებისა და კორპორაციული მიმართულების 570 ექსპერტი, ანალიტიკოსი და რისკის მართვის მენეჯერი დაესწრო, რითაც დასახული მიზნის 100% შესრულდა;
- გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვისა და მწვანე დაკრედიტების ონლაინ ტრენინგი - 11 ონლაინ სასწავლო ტრენინგში მონაწილეობა მიიღო საკრედიტო რისკის მიმართულების 404-მა თანამშრომელმა;
- ყოველწლიური სავალდებულო, თვითწავლების ონლაინ EMS და კლიმატთან დაკავშირებული კურსი, თვითშეფასების ტესტით - 2025 წელს ტრენინგში მონაწილეობა მიიღო 8,198-მა თანამშრომელმა, მათ შორის უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობამ, რითაც დასახული მიზნის 96% შესრულდა;
- „თიბისის“ ESG აკადემიის მწვანე ცნობიერებისა და მწვანე დაფინანსების კურსი ფრონტ და ბექ-ოფისის პერსონალისთვის - 2025 წელს 405-მა თანამშრომელმა გაიარა ორდღიანი პროგრამა და მთლიანობაში 728-მა თანამშრომელი მიიღო მასში მონაწილეობა 2024 წლის შემდეგ;
- ტრენინგი მწვანე კოორდინატორისთვის - მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების სეგმენტში დანიშნული არიან მწვანე კოორდინატორები. ტრენინგი ჩატარდა სხვადასხვა სექტორში მწვანე დაფინანსების შესაძლებლობებისა და მათთან დაკავშირებული რისკების მართვის მიდგომების იდენტიფიცირების მიმართულებით მათი შესაძლებლობების გასაუმჯობესებლად. ერთდღიან სესიას 22 ბიზნეს ანალიტიკოსი და რისკების მენეჯერი დაესწრო.

2025 წელს ჩატარდა რამდენიმე ტრენინგი ევროპის საინვესტიციო ბანკის ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამის ფარგლებში „თიბისის“ პერსონალის“ ცნობიერების ასამაღლებლად სხვადასხვა საკითხების მიმართულებით:

- IFRS S2 სტანდარტის მოთხოვნები, „თიბისის ბანკის“ IFRS S2 სტანდარტთან შესაბამისობის მიმდინარე დონე და ხარვეზები, რომლებიც საჭიროებს შემდგომ გაუმჯობესებას - 13 თანამშრომელი დაესწრო ტრენინგს მათ შორის საოპერაციო რისკის მენეჯერი, საწარმოს რისკების ხელმძღვანელობა, გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის ხელმძღვანელობა, ფინანსური ოპერაციების მენეჯერი, მაკრო-ფინანსური ანალიზის, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობისა და ინვესტირებთან ურთიერთობის განყოფილების წარმომადგენლები;
- ევროპის საინვესტიციო ბანკის (EIB) მწვანე სერტიფიცირება: ინსტრუმენტი, რომელიც შემუშავებულია მწვანე დაკრედიტების შეფასების პროცესის მხარდასაჭერად - ტრენინგში მონაწილეობა მიიღო ათმა თანამშრომელმა;
- მწვანე დაფინანსების შესაძლებლობები და დაკავშირებული რისკების მართვის მიდგომები - ორდღიან სესიას დაესწრო 22 თანამშრომელი სხვადასხვა განყოფილებებიდან და ბიზნეს სეგმენტებიდან, მათ შორის ბიზნეს ანალიტიკოსები და რისკების მენეჯერები.

გარდა ამისა, გარემოსდაცვითი, სოციალური, მმართველობის დეპარტამენტმა წარმატებით გაიარა შემდეგი კურსები:

- განახლებადი ენერგიის აკადემიის (RENAC) კურსი, რომელიც გასცემდა GGF მწვანე დაფინანსების სერტიფიკატს 2025-2026 წლებისთვის;
- IFRS S1 და S2 სტანდარტების მდგრადი განვითარების აღრიცხვის საფუძვლები, რომლებმაც გააძლიერა მათ მიერ მდგრადი განვითარების მოსაზრებების ფინანსურ ანალიზში ინტეგრირებისა და ინფორმაციის გამჟღავნების პრაქტიკის წარმართვის შესაძლებლობა.
- „Proparco“-ს ტექნიკური მხარდაჭერით დაფინანსებული თეორიული და პრაქტიკული სასწავლო კურსი ფრანგული განვითარების სააგენტოს ტაქსომეტრიის შესახებ, კლიმატთან დაკავშირებული რისკების მიტიგაციისა და ადაპტაციის დაფინანსების თაობაზე; და
- საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების მეთოდური რეკომენდაციები სათბური აირების აღრიცხვის ჰარმონიზებული მიდგომისთვის.

გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის გუნდმა ასევე ჩაატარა შემდეგი პროფესიული განვითარების ღონისძიებები:

- ESG აკადემიის ორდლიანი სემინარი - მწვანე ცნობიერება და მწვანე დაფინანსება;
- კავკასიის მწვანე აკადემიის მიერ შემოთავაზებული გარემოს მართვის კურსი;
- მსოფლიო ბანკის თვითწავლების ონლაინ კურსი, რომელიც ახდენს გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკებისა და გავლენის იდენტიფიცირებას;
- მსოფლიო ბანკის თვითწავლების ონლაინ კურსი „გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების მართვის სისტემის საფუძვლები“;
- თვითწავლების კურსი „1-ლი სტანდარტის შესრულების მიმოხილვა საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციის მიერ“; და
- მსოფლიო ბანკის თვითწავლების ონლაინ კურსი „მდგრადი მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების დაფინანსება საფინანსო დაწესებულებებისთვის“.

გარე კომუნიკაცია

„თიბისი ბანკი“ დიდ ყურადღებას აქცევს გარემოსდაცვითი და სოციალური საკითხების გარე კომუნიკაციას როგორც არსებულ, ასევე პოტენციურ მომხმარებლებთან და სხვ დაინტერესებულ პირებთან. ჩვენი დაინტერესებული მხარეებისა და სხვა დაინტერესებული მხარეებისგან მიღებული უკუკავშირი და რეკომენდაციები საშუალებას გვაძლევს, მუდმივად გავაუმჯობესოთ ჩვენი საქმიანობა.

ჩვენი საჩივრების განხილვის მექანიზმი ნებისმიერ დაინტერესებულ მხარეს საშუალებას აძლევს, დაარეგისტროს საჩივრები E&S პრობლემებთან დაკავშირებით ჩვენი ვებსაიტის www.tbcbank.com.ge მეშვეობით. ყველა საჩივარი დეტალურად ანალიზდება და დროულად განიხილება.

„თიბისი ბანკმა“ წარმატებით ჩაატარა მესამე შესაბამისობის შემოწმების (რესერტიფიცირების) აუდიტი გარემოსდაცვით მართვის სისტემაზე, ISO 14001:2015. ეს ნიშნავს, რომ თიბისის გარემოსდაცვითი სისტემა იმართება საერთაშორისო სტანდარტებისა და მოთხოვნების შესაბამისად. 2025 წლისთვის სერტიფიცირების პროცესი წარმატებით განხორციელდა.

ბანკი ყოველწლიურად წარუდგენს გარემოსდაცვით და სოციალური მაჩვენებლების წლიურ ანგარიშს მის ყველა პარტნიორ საერთაშორისო ფინანსურ დაწესებულებას. ანგარიში მოიცავს დეტალურ ინფორმაციას გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვის შესახებ დაკრედიტების სფეროში, ბანკის ბიზნეს-პორტფელის გადანაწილებას გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკების ფარგლებში, მისი მდგრადი პორტფელის დანაწევრების სტრუქტურას, შესაბამისი პროცედურების პროგრესის შესახებ ინფორმაციას და სხვ.

2019 წლიდან ჯგუფმა გამოსცა მესამე მდგრადი განვითარების სრულმასშტაბიანი ანგარიში, რომელიც გლობალური ანგარიშგების ინიციატივის (GRI) სტანდარტების შესაბამისად მომზადდა. მდგრადი განვითარების ანგარიში ეხმარება კომპანიას გააცნობიეროს მისი როლი და გავლენა მდგრადი განვითარების

საკითხებზე, როგორც კლიმატის ცვლილება, ადამიანის უფლებები და სოციალური კეთილდღეობა. ანგარიში ხელმისაწვდომია ბმულზე: www.tbcbankgroup.com.

4. მაჩვენებლები და მიზნები

კლიმატთან დაკავშირებული რისკებისა და შესაძლებლობების შესაფასებლად ორგანიზაციის მიერ გამოყენებული მაჩვენებლები მისი სტრატეგიისა და რისკების მართვის პროცესის შესაბამისად.

ჯგუფის საკუთარ ოპერაციებთან დაკავშირებული მაჩვენებლები

თიბისი ბანკმა სათბური აირების (GHG) გაფრქვევების მართვისა და ანგარიშგებისთვის დანერგა ყოვლისმომცველი შიდა გარემოსდაცვითი მართვის სისტემა, რომელიც მიმართულია ენერგიის, წყლის და ქაღალდის მოხმარების მონიტორინგით სათბური აირების (GHG) გაფრქვევების შემცირებისკენ. თიბისი ბანკმა, ასევე დაიქირავა შპს „ბიურო ვერიტას ჯორჯია“, დამოუკიდებელი საკონსულტაციო და სერტიფიცირების კომპანია, მისი GHG გაფრქვევების გაანგარიშების შესამოწმებლად, ISO 14064 სტანდარტის მოთხოვნებთან სრული შესაბამისობით. კომპანიამ წარმოადგინა სარწმუნოების მაღალი დონე (Reasonable assurance) ისტორიულ მონაცემებსა და ინფორმაციასთან დაკავშირებით.

ქვემოთ მოცემულია „თიბისი ბანკის“ შედეგები Scope 1 და Scope 2 GHG გაფრქვევებთან მიმართებით, წყლის და ქაღალდის მოხმარება, და 2025 წლისა და 2026 წლის მიზნები.

სათბური აირების ჯამური გაფრქვევები	რეალური 2023 (tCO2)	რეალური 2024 (tCO2)	რეალური 2025 (tCO2eq)	2025 სამიზნე	2025 შედეგი	2026 სამიზნე
Scope 1* საწვავის წვა (გათბობა, სატრანსპორტო საშუალებები, გენერატორები)	1,834	1,861	1,850	9%	-1%	-3%
Scope 2 (ელექტროენერგიის მოხმარება)	1,352	1,281	1,175	0%	-8%	-13%
საერთო Scope 1 და Scope 2 გაფრქვევები (tCO2eq)	3,186	3,142	3,018	-2%	-4%	-7%
მთლიანი გაფრქვევები სრულ განაკვეთზე მომუშავე თანამშრომელზე (tCO2/ადამ.)	0.41	0.38	0.35	-----	-8%	-7%

* Scope 1: ა. 1,079 tCO2eq გაფრქვევები ტონებში (საწვავის წვა (NG) „თიბისის“ ოპერაციებიდან და მის მფლობელობაში არსებული ობიექტებიდან) 2025 წელს, 2024 წლის 1,188 tCO2 და 2023 წლის 1,203 tCO2 შედარებით; ბ. 602 tCO2eq გამოფრქვევები ტონებში („თიბისის“ საკუთრებაში არსებული ავტომობილებიდან) 2025 წელს, 2024 წლის 515 tCO2 და 2023 წლის 500 tCO2 შედარებით. გ. 115 CO2e ემისიები ტონებში („თიბისი ბანკის“ კუთვნილი გენერატორებიდან) 2021 წელს, 2020 წლის მაჩვენებელთან შედარებით, რომელიც შეადგენდა 97 tCO2e, ხოლო 2020 წელს - 76 tCO2e. გ.

სათბური აირების პროტოკოლის შესაბამისად, კომპანიებმა, რომლებიც განახლებად ენერგიას იყენებენ, უნდა წარადგინონ ანგარიში როგორც ადგილობრივი, ისე ბაზარზე არსებული Scope 2 გაფრქვევების სესახე, შესყიდვებთან დაკავშირებული გადაწყვეტილებების გავლენის საჩვენებლად, ასევე ეროვნული ქსელის გაფრქვევების ინტენსივობის ასახვად, რომელსაც ისინი ფიზიკურად უკავშირდებიან. 2025 წელს „თიბისი ბანკის“ ბაზარზე დაფუძნებულმა Scope 2 გაფრქვევებმა 1,175 tCO2eq შეადგინა (განახლებადი ენერგიის გაფრქვევების გამოკლებით), ხოლო ლოკალურმა Scope 2 გაფრქვევებმა 1,524 tCO2eq შეადგინა განახლებადი ელექტროენერგიისთვის იმავე გაფრქვევის ფაქტორის გამოყენებით, რაც ქსელურ ელექტროენერგიას აქვს).

საოპერაციო ინტენსივობის კოეფიციენტი	2023	2024	2025
თანამშრომელი (tCO2eq ერთ თანამშრომელზე)	0.41	0.38	0.35
ამონაგები (tCO2eq/აშშ დოლარი)	0.000006	0.000004	0.000003
EBTDA (tCO2eq/აშშ დოლარი)	0.000009	0.000006	0.000005
წმინდა მოგება (tCO2eq/აშშ დოლარი)	0.000011	0.000008	0.000006

საოპერაციო ინტენსივობის კოეფიციენტი - ენერგიისა და ნახშირბადის გამართივებული ანგარიშგების (SECR) ჩარჩოს შესაბამისად ჩვენ ვაფასებთ საოპერაციო გაფრქვევების ინტენსივობას ერთ თანამშრომელსა და ამონაგებისა და მოგების ერთ ერთეულზე Scope 1 და Scope 2 გაფრქვევების დაანგარიშების გზით.

Scope 1 - 2025 წელს ეს ინდიკატორი 1%-ით შემცირდა 2024 წელთან შედარებით და მნიშვნელოვნად ჩამორჩებოდა სამიზნე დონეს - 9%-იან ზრდას. „თიბისი ბანკის“ მიერ განხორციელებული ღონისძიებები მისი Scope 1 გაფრქვევების ოპტიმიზების მიმართულებით მოცემულია ამ თავის 83 გვერდზე.

Scope 2 – 2025 წელს, Scope 2 (ბაზარზე დაფუძნებული) გაფრქვევები ელექტროენერგიის მოხმარებიდან 8%-ით შემცირდა, რაზეც იმოქმედა განახლებული ენერგიის მოხმარების მაღალი წილით „თიბისი ბანკის“ ოპერაციებში.

საოპერაციო გაფრქვევების ინტენსივობა - ბიზნესის ზრდასთან ერთად, ინტენსივობის მაჩვენებლების გამოყენება საოპერაციო გაფრქვევების შეფასების მეტად ზუსტი საშუალებაა, საქმიანობის გაფართოების კონტექსტში. ერთ თანამშრომელზე და ამონაგებისა და წმინდა მოგების ერთ ერთეულზე გაფრქვევებიც შემცირდა - რაც მეტყველებს გაუმჯობესებულ ეფექტურობაზე და ახდენს იმის დემონსტრირებას, რომ საოპერაციო ინტენსივობა განაგრძობს კლებას, ბიზნესის ზრდის პირობებშიც კი.

2026 სამიზნეები - 2026 წელს ჩვენ დავისახეთ Scope 1 და Scope 2 გაფრქვევების მიზნები პარიზის შეთანხმების 1.5°C გზების შესაბამისად, მეცნიერებაზე დაფუძნებული მიზნების ინიციატივის (SBTi) მეთოდოლოგიის გამოყენებით შენობებსა ენერგომოხმარებისა და ავტომობილებში საწვავით სარგებლობისთვის.

რესურსების მოხმარება

რესურსებით ეფექტური და მდგრადი სარგებლობა პრიორიტეტულ საკითხს წარმოადგენს „თიბისი ბანკისთვის“ და ის განსაზღვრულია გარემოსდაცვითი და კლიმატის ცვლილების პოლიტიკაში. „თიბისი ბანკში“ მოხმარებული ძირითადი რესურსებია წყალი და ქაღალდი. ჩვენ ასევე რეგულარულად ვატარებთ სხვადასხვა ინიციატივას რესურსების ეფექტურობის გაძლიერებისა და საერთო მოხმარების შემცირების მიზნით.

2025 წელს, წყლის მთლიანმა მოხმარებამ 59,061 მ³ შეადგინა. ერთ თანამშრომელზე წყლის მოხმარება 8%-ით შემცირდა, წინა წელთან შედარებით და მნიშვნელოვნად გადააჭარბა ჩვენს 2025 წლის მიზანს, წყლის მოხმარების 18%-ით კლება.

კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკაციების საფუძველზე, გამოყენებული მასალების მნიშვნელოვანი წილი ქაღალდის მოხმარებაზე მოდის. „თიბისის“ მიზანია გავლენა შეამციროს სხვადასხვა პროექტებით და დიგიტალიზაციის ინიციატივებით. წინა წელთან შედარებით, საბეჭდი ქაღალდი ერთ ადამიანზე დასტებში 18%-ით შემცირდა, რითაც მნიშვნელოვნად გადააჭარბა შემცირების წლიურ სამიზნეს 7%.

ქვემოთ შეჯამებულია „თიბისი ბანკის“ რესურსების მოხმარება ერთ ადამიანზე:

რესურსების მოხმარება ერთ ადამიანზე	რეალური 2023	რეალური 2024	რეალური 2025	2025 სამიზნე	2025 შედეგი	2026 სამიზნე
წყლის მოხმარება ერთ თანამშრომელზე (მ3/ადამ.)	8.52	7.45	6.89	18%	-8%	-2%
საბეჭდი ქაღალდი ერთ ადამიანზე დასტებში	13.39	12.03	9.85	-7%	-18%	-5%

გამოთვლის მეთოდოლოგია

სათბური აირების ინვენტარიზაციისთვის ჩვენ გადავდგით შემდეგი ნაბიჯები: დავადგინეთ ორგანიზაციული საზღვრები, დავადგინეთ საოპერაციო სფერო და შევიმუშავეთ სტრუქტურირებული მიდგომა მონაცემების შეგროვებისთვის და ნახშირორჟანგის (CO₂) ექვივალენტის გაანგარიშებისთვის. ეს ანგარიში აღწერს გაფრქვევების ყველა წყაროს, რომელიც გათვალისწინებულია 2006 წლის „კომპანიების აქტით“ (სტრატეგიული ანგარიში და დირექტორების ანგარიშები), 2013 წლის რეგულაციებით (Scope 1 და 2). გაფრქვევების მონაცემების მომზადებისას გამოყენებულ იქნა დიდი ბრიტანეთის მთავრობის „2024 წლის კომპანიის ანგარიშგებისთვის სათბური აირების კონვერსიის ფაქტორები“, ხოლო ელექტროენერგიის შემთხვევაში „ეროვნული IPCC“-ის გაფრქვევის ფაქტორები ელექტროენერგიისთვის (tCO₂*/MWh). მოთხოვნილი მონაცემები მოგროვდა და ანგარიში დაგენერირდა „თიბისი ბანკის“ ძირითადი საქმიანობებისთვის, შემდეგი სახით:

Scope 1 (საწვავის წვა და შენობა-ნაგებობების ფუნქციონირება) მოიცავს „თიბისის“ საკუთრებაში არსებულ, ან კონტროლირებად ადგილებზე მოწყობილობა-დანადგარების მიერ ბუნებრივი გაზის, დიზელისა და/ან ბენზინის საწვავის და „თიბისის ბანკის“ მფლობელობაში მყოფი სატრანსპორტო საშუალებების მიერ დიზელის საწვავის წვის შედეგად გამოყოფილ აირებს.

Scope 2 (საკუთარი გამოყენებისთვის შეძენილი ელექტროენერგია (განათება, საოფისე აღჭურვილობა, გაგრილების სისტემა და ა.შ.) მოიცავს გაფრქვევების „თიბისის ბანკის“ საკუთრებაში და კონტროლს ქვეშ მყოფ ობიექტებზე ელექტროენერგიის გამოყენებიდან. გაფრქვევების გამოსათვლელად, გამოყენებული იყო კონვერსიის ფაქტორი ეროვნული IPCC ემისიური ფაქტორებისთვის ელექტროენერგიისთვის (tCO_2^*/MWh).

„თიბისის ბანკი ანგარიშს წარადგენს Scope 2 გაფრქვევების შესახებ სათბური აირების პროტოკოლის შესაბამისად. ანგარიშში განხილულია როგორც ადგილობრივი, ისე - საბაზრო მაჩვენებლები. ადგილმდებარეობაზე დაფუძნებული მეთოდი იყენებს საქართველოში საშუალო ეროვნული ქსელის გაფრქვევების ფაქტორს: $0.106 tCO_2eq./მვტ.სთ.$ ბაზარზე დაფუძნებული მეთოდი ასახავს „თიბისის ბანკის“ მიერ გამოყენებულ სახელმწიფო დოკუმენტებს და განახლებადი ენერგიის შეთანხმებებს. მასში განსაზღვრულია: „თიბისის“ საკუთრებაში არსებულ ობიექტებში მზის ენერგიის გენერირება, რომელიც ნულოვან გაფრქვევად მიიჩნევა; და ლაზერული მზის ელექტროსადგურებიდან გამომუშავებული მზის ენერგია.

საოპერაციო ინტენსიურობის კოეფიციენტი - ენერგიისა და ნახშირბადის გამარტივებული ანგარიშგების (SECR) ჩარჩოს შესაბამისად ჩვენ ვაფასებთ საოპერაციო გაფრქვევების ინტენსივობას ერთ თანამშრომელსა და ამონაგებისა და მოგების ერთ ერთეულზე Scope 1 და Scope 2 გაფრქვევების დაანგარიშების გზით.

Scope 3 გაფრქვევები

ბანკის არაპირდაპირ ზეგავლენასთან დაკავშირებული მაჩვენებლები

არსებითობის შეფასება

ჩვენი საქმიანობის განმავლობაში გარემოზე პირდაპირი ან არაპირდაპირი ზეგავლენა გვაქვს. თუმცა, საფინანსო დაწესებულებების შემთხვევაში, სათბური აირების გაფრქვევების ძირითადი წყარო არა უშუალოდ ჩვენი ბიზნეს-პროცესების განხორციელებასთან ან ენერგო მოხმარებასთან დაკავშირებული გაფრქვევებია, არამედ ჩვენს მიერ დაფინანსებული სხვა სექტორების მიერ გამომუშავებული სათბური აირები. ამ ტიპის გაფრქვევებს უწოდებენ დაფინანსებულ გაფრქვევებს. მატერიალობის 40%-იანი ზღვრის საფუძველზე, დაფინანსებული გაფრქვევები სათბური აირების მთლიანი გაფრქვევების 40%-ზე მეტია (არაპირდაპირი გავლენა) და შესაბამისად განეკუთვნება მე-15 კატეგორიას: დაფინანსებული გაფრქვევები ერთადერთი Scope 3-ის კატეგორიაა, რომელიც არსებითად კლასიფიცირდება „თიბისის ჯგუფის“ გაფრქვევების ინვენტარიზაციის ფარგლებში.

გარდა ამისა, ჩვენ განვაგრძობთ Scope 3-ის სხვა კატეგორიების გაზომვას, რომლებიც არ არიან არსებით, თუმცა შეესაბამება ჩვენს საოპერაციო გამოცდილებას, კერძოდ კი მე-6 კატეგორიას: მივლინება (სამივლინებო ფრენები), მე-5 კატეგორია: ნარჩენების გენერირება ოპერაციებში და მე-7 კატეგორია: თანამშრომელთა მგზავრობა. ეს კატეგორიები კვლავ შესაბამისობაშია ჩვენს ყოველდღიურ საქმიანობებთან და გვეხმარება ჩვენი გარემოზე ჩვენი საერთო გავლენის მეტად სრულყოფილად გაგებაში. 7 კატეგორია არარელევანტურად მიიჩნევა, რადგან თიბისის ბანკი არ ეწევა ამ საქმიანობებს. დანარჩენი ოთხი კატეგორია რელევანტურად, მაგრამ არა არსებითად არის მიჩნეული და ჯერ არ არის გამოყენებული ჩვენს Scope 3 გაფრქვევების ინვენტარიზაციაში.

ქვემოთ, ცხრილში ნაჩვენებია, Scope 3 გაფრქვევების 15 კატეგორიიდან რომელია გათვალისწინებული და რომლებია მიჩნეული არაარსებითად ან არარელევანტურად ბიზნესისთვის.

#	Scope 3 კატეგორია	გაფრქვევების გაანგარიშების მიდგომა
1	შემენილი საქონელი და მომსახურება	არ არის არსებითი
2	წარმოების საშუალებები	არარელევანტური
3	საწვავსა და ენერგეტიკასთან დაკავშირებული ღონისძიებები (არ არის შესული Scope 1-სა და Scope 2-ში)	არარელევანტური
4	წარმოების და მიწოდების შედეგად გენერირებული გაფრქვევები ტრანსპორტირებასა და დისტრიბუციაში	არარელევანტური
5	ოპერაციებში წარმოქმნილი ნარჩენები	არაარსებითი/გათვალისწინებული
6	მივლინება	არაარსებითი/გათვალისწინებული
7	თანამშრომელთა მგზავრობა	არაარსებითი/გათვალისწინებული
8	წარმოების და მიწოდების შედეგად გენერირებული გაფრქვევები იჯარით აღებულ აქტივებში	არ არის არსებითი
9	მოხმარების შედეგად გენერირებული გაფრქვევები ტრანსპორტირებასა და განაწილებაში	არ არის არსებითი
10	გაყიდული პროდუქციის დამუშავება	არარელევანტური
11	გაყიდული პროდუქტების გამოყენება	არ არის არსებითი
12	რეალიზებული პროდუქციის მოვლა ექსპლუატაციის ვადის გასვლის შემდეგ	არარელევანტური
13	მოხმარების შედეგად გენერირებული გაფრქვევები იჯარით აღებულ აქტივებში	არარელევანტური
14	ფრანჩიზები	არარელევანტური
15	ინვესტიციები	გათვალისწინებული (არსებითი)

დაფინანსებული გაფრქვევები (Scope 3)

2025 წელს განვაახლეთ „თიბისი ბანკის“ დაფინანსებული გაფრქვევების გათვლის ინსტრუმენტი, 2022 წლის საქართველოს ეროვნული სათბური აირების ინვენტარიზაციის ახალი ანგარიშის საფუძველზე და განვახორციელეთ ინსტრუმენტის ავტომატიზაცია მომავალში განახლებების მარტივად გამოსაყენებლად.

„თიბისი“ იყენებს სათბური აირების გაფრქვევების გათვლის მეთოდებს აქტივების სხვადასხვა კლასებისთვის, რომელიც ნახშირბადის გამონაბოლქვის აღრიცხვის სფეროში პარტნიორობამ (PCAF) შეამუშავა. მთლიანობაში გათვალისწინებულია აქტივების შვიდი კლასი. ქვემოთ მოცემულია დაფინანსებული გაფრქვევები აქტივების კლასის მიხედვით 2025 წლის დეკემბრის მდგომარეობით:

№	აქტივის ტიპი	დაფინანსებული GHG გაფრქვევები GgCO ₂ e/y			
		2023	2024	2025	სხვაობა
	სულ	3,166.7	3,443.1	1790.8	-48%
1	საფონდო ბირჟაზე კოტირებული საკუთარი კაპიტალი და კორპორატიული ობლიგაციები	61	66	8	-88%
2	ბიზნეს სესხები და არასაფონდო ობლიგაციები	2,857	2,921	1,390	-52%
3	პროექტების დაფინანსება	-15	-16	-10	---
4	კომერციული უძრავი ქონების სესხები	2	8	7	-8%
5	იპოთეკური სესხები	30	36	34	-7%
6	ავტო სესხები	0.9	0.6	0.5	-17%
7	სუვერენული ვალი	230	427	361	-15%

გათვლის მეთოდოლოგია

- საფონდო ბირჟაზე კოტირებული საკუთარი კაპიტალი და კორპორატიული ობლიგაციები
- ბიზნეს-სესხები⁴⁵ - მოიცავს ბიზნეს სესხებს და აქციონერული აქტივების კლასებს, რომლებიც არ არის საფონდო ბირჟაზე კოტირებული
- პროექტების დაფინანსება - მოიცავს პროექტებს, რომლისთვისაც ხელმისაწვდომი მონაცემები პროექტების შემოწმებული გაფრქვევები / შემცირებების შესახებ
- საცალო იპოთეკა - მოიცავს ყველა სახის საცალო იპოთეკებს
- კომერციული უძრავი ქონება - მოიცავს ყველა სახის კომერციულ იპოთეკებს
- კორპორატიული ობლიგაციები - მოიცავს ყველა ავტო სესხს

⁴⁵ www.nbg.gov.ge - ბიზნეს სესხების დაანგარიშების მეთოდოლოგია საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა შეიმუშავა პროექტის „სოფლის დაფინანსების ხელშეწყობა MSE მდგრადი განვითარებისთვის სამხრეთ კავკასიასა და უკრაინაში“, რომელიც განახორციელა DSIK-მა და დაფინანსა გერმანიის ეკონომიკური თანამშრომლობისა და განვითარების სამინისტრომ (BMZ).

- სუვერენული ვალეები⁴⁶ - მოიცავს ყველა სახის სუვერენულ დოკუმენტს, რომლებიც ბანკის ბალანსზე იმყოფება.

უნდა აღინიშნოს, რომ დაფინანსებული გაფრქვევების გასაანგარიშებლად გამოყენებული მონაცემები მოცემულ ეტაპზე საუკეთესო ხელმისაწვდომ მონაცემებს წარმოადგენს, მიუხედავად არსებული გამოწვევებისა, მონაცემთა ნაკრების არასაკმარისობისა და სიახლისა და საქართველოს გარემოში საჭირო მეთოდოლოგიებისა, რომელშიც ადგილი აქვს ჩვენი აქტივობების უმეტესობას. მონაცემების უმრავლესობის ხარისხი Score 4 და Score 5-ს განეკუთვნება. პროექტის დაფინანსების საკითხებში გამოიყენება Score 2 ან Score 3-ის ხარისხთან დაკავშირებული მონაცემები. ჩვენი მოლოდინით, საჭირო მონაცემების ხელმისაწვდომობა და სანდოობა დროთა განმავლობაში გაუმჯობესდება და, იმისად მიხედვით, რამდენად ხელმისაწვდომი იქნება, მიზნად ვისახავთ შესაბამისი გაუმჯობესებული მონაცემების ჩართვას ჩვენს ანგარიშგებაში.

საკრედიტო პორტფელის სექტორის დონეზე გაფრქვევების საფუძველზე განვსაზღვრეთ ექვსი სექტორი, რომლებიც ან ჩვენს პორტფელში ყველაზე მაღალ გაფრქვევებს წარმოქმნიან და/ან ეროვნული ბანკის რისკების რადარის მიხედვით, მაღალი წვლილი აქვთ სათბური აირების გაფრქვევებში. ამის შემდეგ ჩვენ შევავსეთ ჩვენი გაფრქვევების შემცირების უნარი ამ თავებში, ამ ანალიზის პირდაპირ ჩვენს მწვანე პორტფელის ზრდის გეგმასთან დაკავშირების გზით. საფინანსო საქმიანობებიდან გაფრქვევების შემცირება დამოკიდებულია ინვესტიციების ნაკლები ნახშირბადის შემცველ და მეტად ენერგოეფექტურ პროდუქტებსა და ღონისძიებებში განხორციელებაზე, რაც უფრო დაბალ-ნახშირბადიანი და მეტად მდგრადი პორტფელის შექმნის შესაძლებლობას შექმნის დროთა განმავლობაში. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია სექტორები, რომლებსაც აქვთ გაფრქვევების შემცირების მიზნები 2026 წლისთვის.

სექტორი	GgCO ₂ e/y	ჯამური გაფრქვევების წილი	ნახშირბადის კონტრიბუციის ქულა	2026 წლის მიზანი სათბური აირების გაფრქვევების შემცირებისთვის
სოფლის მეურნეობა	488	27%	4	-4%
წარმოება	407	23%		-4%
ტრანსპორტირება და დასაწყობება	112	6%	4	-4%
განთავსებისა და კვების მომსახურებები	108	6%	1.5	-2%
მშენებლობა	47	3%	3.5	-10%
ენერგეტიკა და კომუნალური მომსახურება	30	2%	4	-10%

Scope 3-ის სხვა გაფრქვევები

კატეგორია 5: წარმოქმნილი ნარჩენები

2025 წელს ჩვენ შევიმუშავეთ მეთოდოლოგია Scope 3-ის მე-5 კატეგორიის გათვლებისთვის: გაფრქვევები წარმოქმნილი ნარჩენებიდან. წარმოდგენილი ინფორმაცია ეფუძნება ანგარიშგების მომენტში ხელმისაწვდომ საუკეთესო მონაცემებს და გამოყენებული მონაცემების ნაწილი შეფასებებს ეფუძნება. გათვლის მეთოდოლოგია და ქვემდებარე დაშვებები სათბური აირების პროტოკოლს შეესაბამება. თანამშრომელთა სამუშაო რეჟიმის შაბლონების საფუძველზე, ჩვენ ვანგარიშობთ წლის განმავლობაში თანამშრომლების მიერ სამსახურში ფიზიკურად ყოფნის დღეების რაოდენობას. ეს საშუალებას გვაძლევს შევავსოთ წლის განმავლობაში ყველა თანამშრომლის მიერ გენერირებული ნარჩენების რაოდენობა. ნარჩენების ჩვენული შეფასება ეფუძნება დაშვებას, რომ ერთი თანამშრომელი სტანდარტულ საყოფაცხოვრებო მუნიციპალურ საშუალო მაჩვენებელზე სულ მცირე ოთხჯერ ნაკლებ ნარჩენს გამოიმუშავებს სამსახურში ფიზიკურად ყოფნისას.

კატეგორია 6: საერთაშორისო ფრენები

სამივლინებო ფრენებიდან წარმოშობილი სათბური აირების გაფრქვევების დაანგარიშების მიზნით, გათვალისწინებულია თითოეული მგზავრობის დეტალური მარშრუტი (მათ შორის გადასხდომები საერთაშორისო ფრენებს შორის, სადაც შესაძლებელია) და თითოეულ სამივლინებო მგზავრობაში ადამიანების

⁴⁶ აქტივების დანარჩენი ხუთი კლასისთვის დაანგარიშების მეთოდოლოგიები „თიბისი“ ბანკმა საკონსულტაციო კომპანიასთან „RINA“ ერთად შეიმუშავა, გლობალური კლიმატური საპარტნიორო ფონდის მხარდაჭერით. დაანგარიშების მეთოდოლოგიაში გამოყენებულია PCAF მიდგომა.

რაოდენობა. გაფრქვევის ფაქტორების წყაროსა და გლობალური დათბობის პოტენციური (GWP) კოეფიციენტების გამოყენება მოხდა GWP წყაროზე დაყრდნობით - www.atmosfair.de

კატეგორია 7: თანამშრომელთა მგზავრობა

ჩვენ ასევე შევიმუშავეთ Scope 3-ის მე-7 კატეგორიის მეთოდოლოგია: თანამშრომელთა მგზავრობა. გათვლის მეთოდოლოგია და ქვემდებარე დაშვებები სათბური აირების პროტოკოლს შეესაბამება⁴⁷. თანამშრომელთა სამუშაო რეჟიმის შაბლონების გამოყენებით, ჩვენ დავიანგარიშეთ თანამშრომლების მიერ სამსახურში ფიზიკურად ყოფნის დღეების რაოდენობა. მგზავრობის დისტანციები შემდეგ შეფასდა თბილისისა და რეგიონების თანამშრომლების დაჯგუფების გზით და დაანგარიშდა დღეში საშუალოდ ნამგზავრობი დისტანცია ერთ თანამშრომელზე, თითოეული ჯგუფისთვის. ასევე გამოვიყენეთ გამოყენებული ტრანსპორტის სხვადასხვა საშუალება - ფეხით მგზავრობა, ავტობუსი, მეტრო და ავტომობილი - სარგებლობის პროპორციულობის განსასაზღვრად (თბილისისა და ბათუმის ტრანსპორტის პოლიტიკის დოკუმენტების შესაბამისად) და გამოვიყენეთ ტრანსპორტის შესაბამისი გაფრქვევების ფაქტორები. ამ კომბინირებულმა მიდგომამ თანამშრომელთა მგზავრობის CO₂ eq გაფრქვევების მეტად ზუსტად შეფასების საშუალება მოგვცა.

#	Scope 3 კატეგორია	სათბური აირების გაფრქვევები tCO ₂ eq/y
5	გენერირებული ნარჩენები	767
6	მივლინება	1,265
7	თანამშრომელთა მგზავრობა	1,798

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ცვლილებები ჟურნალი ყველა განახლებით, რომელიც განხორციელდა სათბური აირების გაფრქვევების დაანგარიშების მეთოდოლოგიაში საანგარიშგებო წლის განმავლობაში.

საკითხები	წინა მიდგომა	2025 წ. განახლება	მიზეზი / შედეგი
Scope 1/Scope 2	CO ₂ გაცხადებული	დაემატა CH ₄ და N ₂ O → სრული CO ₂ eq ანგარიშგება	სრული შესაბამისობა ISO 14064 სტანდარტის მოთხოვნებთან
Scope 2	2013 ეროვნული გაფრქვევების ფაქტორები (EF) საქართველოსთვის	განახლებულია გაფრქვევების ფაქტორების ბოლო მაჩვენებლამდე	ასახავს უახლესი ქსელის ნაზავს
Scope 2	ანგარიშგებული ბაზარზე დაფუძნებული გაფრქვევები	დაემატა ადგილობრივი გაფრქვევები (ბაზარზე არსებულ გაფრქვევებთან ერთად)	სრული შესაბამისობა სათბური აირების პროტოკოლის Scope 2 სახელმძღვანელო მითითებებთან ⁴⁸
Scope 3	კატეგორია 6: ფრენები და კატეგორია 15: დაფინანსებული გაფრქვევები გაცხადებული	დაემატა კატეგორია 5: გენერირებული ნარჩენები და კატეგორია 7: თანამშრომელთა მგზავრობა	გაფრქვევების უფრო ფართომასშტაბიანი აღრიცხვა
Scope 3 დაფინანსებული გაფრქვევები	მონაცემები ეროვნული აქტივებისა და სესხის მოცულობის შესახებ 2023 წლიდან	განახლებული აქტივებისა და სესხის მოცულობის დოკუმენტი ეროვნულ დონეზე 2025	გაფრქვევების განახლებული აღრიცხვა პორტფელის დონეზე
Scope 3 დაფინანსებული გაფრქვევები	2017 წლის ეროვნული სათბური აირების ინვენტარიზაციიდან აღებული დარგობრივი მონაცემები და გაფრქვევების ფაქტორები	განახლებული მონაცემები და გაფრქვევების ფაქტორები 2022 წლის ეროვნული სათბური აირების ინვენტარიზაციიდან ⁴⁹	გაფრქვევების განახლებული აღრიცხვა

მდგრადი პორტფელი

კლიმატის სამოქმედო ინიციატივები თიბისის საერთო ESG სტრატეგიის ნაწილია, რომელსაც ყოველწლიურად განიხილავს და ამტკიცებს დირექტორთა საბჭო. ESG სტრატეგია 2026-2028 ასახავს პარიზის შეთანხმების მოთხოვნებთან შესაბამისობის საკითხებს, რომლებიც 2024 წელს შემუშავდა. ჩვენ შევფასეთ არსებული პორტფელი მისი ნახშირბადის ნაკვალევის გაგების და გაუმჯობესების სფეროების იდენტიფიცირების მიზნით. ეს პროცესი საშუალებას გვაძლევს გავიაზროთ ჩვენი შესაბამისობა პარიზის შეთანხმებასთან, და განვსაზღვროთ ჩვენი სამომავლო მოქმედებები, „Science Based Initiative“-ის სტანდარტების საფუძველზე. ჩვენ შევიმუშავეთ გადასვლის გეგმა, რომელიც მოიცავს ნახშირბადის მაღალი შემცველობის აქტივებზე უარის თქმას, მწვანე ტექნოლოგიებში ინვესტირებას და ჩვენი მომხმარებლების ჩართულობას მათი მდგრადობის

⁴⁷ <https://ghgprotocol.org/>

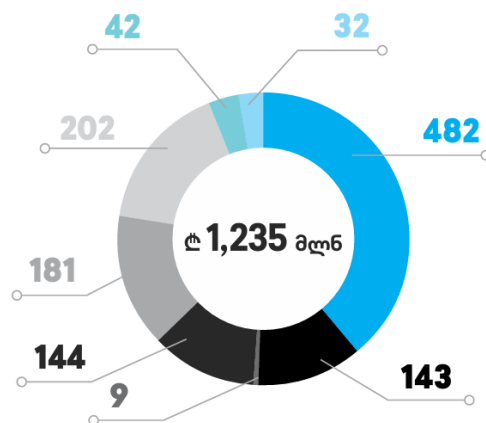
⁴⁸ <https://ghgprotocol.org/>

⁴⁹ <https://www.undp.org/>

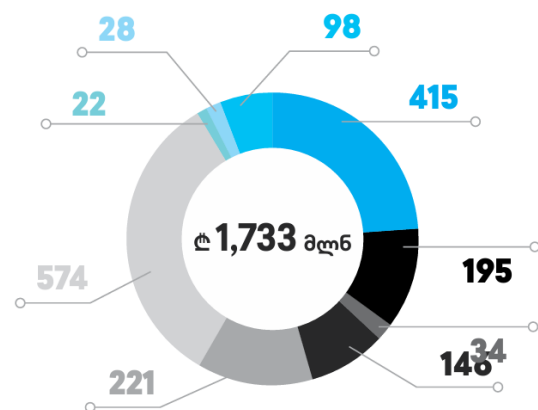
პრაქტიკების გაუმჯობესებაში. ჩვენ მუდმივად ვაკონტროლებთ პორტფელის შესრულების მაჩვენებლებს დასახულ ამოცანებზე დაყრდნობით და ჩვენს დაინტერესებულ მხარეებს რეგულარულად წარვუდგენთ ანგარიშს პროგრესის შესახებ.

ESG სტრატეგია განსაზღვრავს მდგრადი პორტფელის მოცულობის მიზნებს, რაც მოიცავს განახლებული ენერგიის სესხებს, ენერგოეფექტურ სესხებს, სოციალური კომპონენტების დაფინანსებას და ა.შ. 2024 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, საერთო მდგრადი პორტფელი⁵⁰ 2,29 მილიარდ ლარს შეადგენს. ამ თანხაში სებ-ის მწვანე ტაქსონომიის საფუძველზე კლასიფიცირებულმა მწვანე დაკრედიტებამ 449 მილიონი ლარი შეადგინა, ხოლო სებ-ის სოციალური ტაქსონომიის შესაბამისმა სოციალურმა სესხებმა 656 მილიონი ლარი შეადგინა. მდგრადი პორტფელის მიზანი 2026 წლისთვის 3.2 მილიარდ ლარს შეადგენს. ქვემოთ მოცემულ გრაფიკებში ნაჩვენებია მდგრადი პორტფელის განვითარება 2025 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

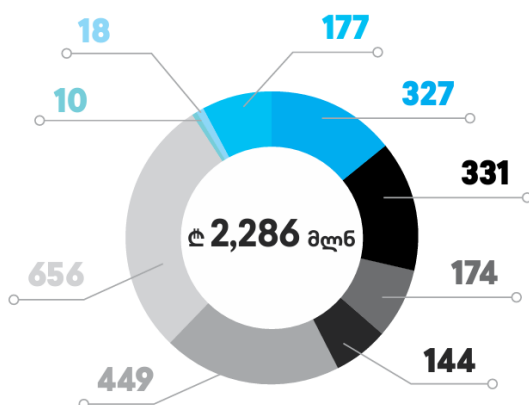
მდგრადი პორტფელი 2023

მდგრადი პორტფელი 2024

მდგრადი პორტფელი 2025

- განახლებადი ენერგია
- სხვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების მწვანე სესხები (ენერგო-ეფექტურობა)
- პერსონალიზებული პროდუქტები ქალებისთვის
- ახალგაზრდების მხარდაჭერა
- სებ-ის მწვანე ტაქსონომია
- სებ-ის სოციალური ტაქსონომია
- მწვანე თამასუქები
- სოციალური გარანტიები
- მწვანე გარანტიები

2025 წელს მდგრადი პორტფელი 553 მილიონი ლარით (32%) გაიზარდა, რითაც მან გადააჭარბა 2025 წლის სამიზნე მაჩვენებელს 2 მილიარდი ლარის ოდენობით, 14.3%-ით. მდგრადი პორტფელი მთლიანი პორტფელის

⁵⁰ ჩვენი მდგრადი სასესხო პორტფელი მოიცავს: ა) ენერგოეფექტურობას, ახალგაზრდების მხარდაჭერასა და ქალებს ბიზნეს სესხებში, რომლებიც ფინანსდება სპეციალური დანიშნულების სახსრებით და რომლებიც მიღებულია IFI-ებიდან; ბ) სესხებს, რომლითაც ფინანსდება განახლებადი ენერგია, რაც მოიცავს ბანკის მიერ დაფინანსებულ ყველა ჰიდროელექტროსადგურს; გ) სტარტაპ კომპანიებისა და ხელმისაწვდომი საცხოვრებლების დაფინანსებას, რომლებიც კლასიფიცირდება საქართველოს ეროვნული ბანკის სოციალური ტაქსონომიის საფუძველზე, დ) მწვანე დაკრედიტებას, რომელიც ფასდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მწვანე ტაქსონომიით; ე) სოციალურ გარანტიებს, ხელმისაწვდომი საბინაო პროექტების მხარდასაჭერად, რომელიც ფასდება საქართველოს ეროვნული ბანკის მწვანე ტაქსონომიით (www.nbg.gov.ge) განსაზღვრული კრიტერიუმების საფუძველზე; და ვ) მწვანე და მდგრადობასთან დაკავშირებულ ობლიგაციებს, კაპიტალის ბაზრების საერთაშორისო ასოციაციის (ICMA) მწვანე თამასუქების პრინციპების და მდგრადობაზე დაფუძნებული ობლიგაციების პრინციპების შესაბამისად.

8.4%-ს შეადგენს. ზრდაზე უპირატესად იმოქმედა ენერგოეფექტური შენობების (კლასიფიცირებული სეზ-ის მწვანე ტაქსონომიის და საერთაშორისო სხვა საფინანსო დაწესებულებების მწვანე დაკრედიტების საფუძველზე) დაფინანსებამ, განახლებადი ენერგიის პროექტების მხარდამჭერმა მწვანე გარანტიებმა და საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებების სხვადასხვა პროგრამების ფარგლებში გაცემულმა სოციალურმა სესხებმა (სპეციალიზებული პროდუქტები ქალებისთვის), ასევე სახელმწიფო ინიციატივების („აწარმოე საქართველოში“ და პრივილეგირებული აგრო სესხის პროგრამები) საფუძველზე გაცემულმა სესხებმა (სეზ-ის სოციალური ტაქსონომიის ქვეშ).

2025 წელს ჩვენი განახლებული ენერგიის პორტფელის გავლენამ (თავიდან აცილებული სათბური აირების გაფრქვევები) 588 GgCO₂eq/y შეადგინა, რომელიც ნახშირბადის გამონაბოლქვის აღრიცხვის სფეროში პარტნიორობის (PCAF) მეთოდოლოგიის საფუძველზე შეფასდა. 2022 წლის შემდეგ, ESG-სთან დაკავშირებული ეფექტიანობის ძირითადი მაჩვენებლები შესულია აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის ანაზღაურებაში. აღმასრულებელი ხელმძღვანელობის ძირითადი ეფექტიანობის მაჩვენებლები უკავშირდება მდგრადი პორტფელის და სხვა მდგრადი აქტივების მიზნობრივ მოცულობებს. დეტალური ინფორმაცია იხილეთ თიბისი ბანკის ჯგუფის წლიურ ანგარიშში ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტის ანგარიშის 214-ე გვერდზე.

ქალთა მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოების (MSME) სამომხმარებლო მონაცემები 2025 წლის მდგომარეობით

2025 წლის მდგომარეობით, „თიბისი ბანკი“ ემსახურება 435,079 MSME ბიზნეს მომხმარებელს, რაც მოიცავს როგორც მცირე და საშუალო, ისე მიკრო ბიზნესებს. მათგან 153,702 კლასიფიცირებულია როგორც ქალი MSME მომხმარებელი, ხოლო 281,377 მიეკუთვნება არა-ქალ MSME კატეგორიას.

სეზ-ის განმარტებით, ქალი მეწარმე არის: ა) ინდივიდუალურ მეწარმედ რეგისტრირებული ქალი; ბ) საწარმო (იურიდიული პირი), რომელშიც აქციების ან წილების 50%-ს ან მეტს ფლობს ერთი ან მეტი ქალი ;გ) საწარმო (იურიდიული პირი), რომელშიც საქმიანობის მართვის უფლებამოსილება მინიჭებული აქვს ქალს; და/ან დ) საწარმო (იურიდიული პირი), რომელშიც მმართველი ორგანოსა და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა 50%-ს ან მეტს ქალები შეადგენენ.

MSME სესხის კატეგორია	დამტკიცებული MSME სესხების რაოდენობა	დამტკიცებული MSME სესხების წილი (რაოდენობა)	MSME სესხის კატეგორია	დამტკიცებული MSME სესხების მოცულობა	დამტკიცებული MSME სესხების წილი (მოცულობა)	MSME დეპოზიტის კატეგორია	MSME ბიზნეს დეპოზიტის მოცულობა	მთლიან დეპოზიტებში წილი	MSME ფინანსური პროდუქტის კატეგორია	MSME ფინანსური პროდუქტის რაოდენობა	მთლიან ფინანსური პროდუქტებში წილი
დამტკიცებული ქალი SME სესხების რაოდენობა	1,464	23%	დამტკიცებული ქალი SME სესხების მოცულობა	968,376,882	15%	ქალი SME დეპოზიტების მოცულობა	929,412,995	13%	ქალი SME ფინანსური პროდუქტების რაოდენობა	1	50%
დამტკიცებული ქალი Micro სესხების რაოდენობა	72,439	42%	დამტკიცებული ქალი Micro სესხების მოცულობა	705,075,009	30%	ქალი Micro დეპოზიტების მოცულობა	423,532,929	34%	ქალი Micro ფინანსური პროდუქტების რაოდენობა	2	50%
დამტკიცებული ქალი MSME სესხების რაოდენობა [ჯამური]	73,903	41%	დამტკიცებული ქალი MSME სესხების მოცულობა [ჯამური]	1,673,451,891	19%	ქალი MSME დეპოზიტების მოცულობა [ჯამური]	1,352,945,924	17%	ქალი MSME ფინანსური პროდუქტების რაოდენობა [ჯამური]	2	50%

კლიენტის ჩართულობით განხორციელებული მიზნობრივი ღონისძიებები არაპირდაპირი მიტიგაციისა და ადაპტაციისთვის

კლიენტის ჩართულობა „თიბისის“ მიდგომის ქვაკუთხედია მწვანე დაფინანსების გაფართოების, გარდამავლობის გეგმის დახვეწისა და ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარების მხარდაჭერის მიმართ. სხვადასხვა ინიციატივებით ჩვენი მიზანია ცნობიერების ამაღლება, კლიენტების ცოდნის გაღრმავება და კლიმატთან დაკავშირებული მოქმედებების წახალისება. ერთ-ერთი მთავარი ძალისხმევაა ESG აკადემია - საქართველოს პირველი სპეციალიზებული ESG საგანმანათლებლო პლატფორმა - რომლის მეშვეობითაც 2025 წლის დეკემბრის მონაცემებით, „მწვანე ცნობიერებისა და მწვანე ბიზნესის“ პროგრამის ფარგლებში 204 კლიენტი გადამზადდა, რაც საწარმოებს ეხმარება მდგრადობის ინტეგრირებაში, კლიმატის რისკების უკეთ მართვასა და მწვანე დაფინანსებაზე უფრო მარტივად წვდომაში.

მომდევნო წლებში, გერმანიის განვითარების კორპორაციისა და აზიის განვითარების ბანკის ტექნიკური მხარდაჭერის პროგრამებით კიდევ უფრო მეტად გავაფართოებთ ჩვენს ჩართულობის არხებს, სტრუქტურირებული ტრენინგების, საკონსულტაციო სესიებისა და შემდგომი კონსულტაციების შეთავაზების გზით, ენერგოეფექტურობის, განახლებადი ენერგეტიკისა და კლიმატ-გონივრული ტექნოლოგიების შესახებ. ერთ-ერთი უპირატესი მიმართულება იქნება სოფლის მეურნეობის სექტორი, რომელიც განსაკუთრებით ექვემდებარება კლიმატურ რისკებს; ტრენინგი მოახდენს კლიმატ-გონივრული გადაწყვეტილებების, რისკის მიტიგაციის პრაქტიკების და ფერმერებისა და აგრობიზნესისთვის პრაქტიკული აპლიკაციების პოპულარიზაციას.

ასევე ვგეგმავთ მონაცემთა ხარისხისა და კლიმატთან დაკავშირებული ანგარიშების გაუმჯობესებას ისეთი ინსტრუმენტების შემუშავებით, რომლებიც კლიენტებს დაეხმარება ძირითადი CO₂ გაფრქვევების შეფასებაში და გაამლიერებს თიბისის ვერიფიკაციისა და ანგარიშების შესაძლებლობებს. შიდა ექსპერტიზის ზრდასთან ერთად, თიბისი სულ უფრო აქტიურად ჩაატარებს პირდაპირ კონსულტაციებს კლიენტებისთვის კლიმატურ რისკებზე, GHG ემისიების დათვლის მეთოდებზე და გარდამავლობის გეგმების შემუშავებაზე, რასაც თან დაერთვება სექტორებზე მორგებული სახელმძღვანელოების შემუშავება და პერსონალის შესაძლებლობების ზრდა.

9. ანაზღაურების პოლიტიკა უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობისთვის და სამეთვალყურეო საბჭოს არააღმასრულებელი დირექტორებისთვის

საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ დირექტორთა საბჭო, ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტის რეკომენდაციების საფუძველზე ამტკიცებს ჯგუფის გენერალური დირექტორის და გენერალური დირექტორის მოადგილეების ანაზღაურებას და ბენეფიტებს, მათ შორის ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს საზღაურს და გასცემს შესაბამის რეკომენდაციებს აქციონერების მიერ დასამტკიცებლად. ბანკის თანამშრომლების ანაზღაურებას ამტკიცებს შესაბამისი დეპარტამენტის ხელმძღვანელი შესაბამის გენერალური დირექტორის მოადგილესთან და ადამიანური რესურსების მართვის პარტნიორთან შეთანხმებით.

დირექტორების ანაზღაურების პოლიტიკა ძალაშია 2024 წლის 1 იანვრიდან და დამტკიცებულია მომდევნო 3 წლის ვადით. სრული ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ 2023 წლის წლიურ ანგარიშში, რომელიც ხელმისაწვდომია შემდეგ ბმულზე: www.tbcbankgroup.com და ქვემოთ.

საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ დირექტორთა ანაზღაურების პოლიტიკა (შემდგომში „პოლიტიკა“) ვრცელდება ჯგუფის გენერალურ დირექტორზე (იგივე პრინციპები ვრცელდება ასევე ბანკის გენერალური დირექტორის მოადგილეებზე). პოლიტიკა დაამტკიცეს საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ აქციონერებმა 2024 წლის 21 მაისს, რომელიც ძალაში 2024 წლის 1 იანვარს შევიდა.

პოლიტიკის ცხრილი: უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობა (შემდგომში „დირექტორი“)

ყველა დირექტორისთვის მთლიანი ანაზღაურების დონე და სტრუქტურა შეესაბამება გენერალური დირექტორის ანაზღაურების სტრუქტურას. გამონაკლისია მხოლოდ რისკების მართვის დირექტორი. რისკების მართვის დირექტორის შემთხვევაში, ფიქსირებული და ცვლადი ანაზღაურების გადანაწილება განსხვავდება სხვა მოადგილეებისგან, რაც თავის მხრივ თანხვედრაშია სეზ-ის სახელმძღვანელო პრინციპთან. ეს უკანასკნელი განსაზღვრავს, რომ რისკების მართვის დირექტორის ჯამური ანაზღაურება არ უნდა იყოს ზედმეტად დამოკიდებული ცვალეობადი ანაზღაურების წილზე. ამასთან, გენერალური დირექტორისთვის სახელფასო კომპონენტის წილი მთლიანი ფიქსირებული ანაზღაურების სულ მცირე 50%-ს უნდა შეადგენდეს, ხოლო გენერალური დირექტორის მოადგილეებისთვის ფიქსირებულ გადახდებში საზიარო სახელფასო წილზე კონკრეტული მოთხოვნები არ ვრცელდება.

ფიქსირებული ანაზღაურება	
ხელფასი - გაიცემა ნაღდი ფორმით ან აქციების სახით	
მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან	ხელფასი განისაზღვრება გენერალური დირექტორისა და მისი მოადგილეებისთვის კონკურენტუნარიანი ფიქსირებული შემოსავლით, მათი ეფექტურად შენარჩუნებისა და ანაზღაურების მიზნით. ხელფასი ეფუძნება თითოეული დირექტორის ფუნქციებს და პასუხისმგებლობებს ჯგუფის შიგნით, შესაბამის უნარებს და გამოცდილებას და განისაზღვრება ბაზრის პრაქტიკის საფუძველზე. ნაღდი ფორმით გაცემული ხელფასი ხელფასის ნაღდი ფორმით გაცემა მიზნად ისახავს ფიქსირებულ ფულადი სახით ანაზღაურებას. აქციების სახით გაცემული ხელფასი გენერალურ დირექტორს ხელფასის სახით ანაზღაურების ნაწილი გადაეცემა აქციებით, იმისათვის, რომ თანხვედრაში იყოს გენერალური დირექტორის მოადგილეებისა და აქციონერების ინტერესებთან. აღნიშნული აქციები ექვემდებარება შეკავების პერიოდს და გაიცემა სამ თანაბარ წლიურ ტრანშებად ერთი, ორი და სამი წლის შემდეგ (უწყვეტი მომსახურების, საჯარიმო სანქციების ან სახსრების დაბრუნების რაიმე მოთხოვნის გაუთვალისწინებლად).
ობერაცია	გენერალურმა დირექტორმა და მისმა მოადგილეებმა, თავისი როლიდან და პასუხისმგებლობებიდან გამომდინარე, შესაძლოა ხელფასი მიიღონ თიბისი ჯგუფში შემავალი სხვადასხვა საწარმოდან, რაც შესაბამის, დამოუკიდებელ მომსახურების ხელშეკრულებაში იქნება გაწერილი. ანაზღაურების ანგარიშში ეს მონაცემები აგრეგირებული სახით არის წარმოდგენილი. ხელფასებს ყოველწლიურად განიხილავს ადამიანური რესურსების და ანაზღაურების კომიტეტი. აქციების გადაცემა აქციების გადაცემა ჩვეულებრივ ხორციელდება მეორე წლის პირველ კვარტალში (ე.ი. სამუშაოს შესრულების მომდევნო წელს). გადაცემის ზუსტ თარიღს ანაზღაურების კომიტეტი განსაზღვრავს. აქციების რაოდენობის დაანგარიშება ხდება აქციის საშუალო ღირებულების საფუძველზე, ნამუშევარი წლის განმავლობაში. ყველა აქცია უნდა შეკავდეს ერთი წლის განმავლობაში, ორი-მესამედი მეორე წელს და ერთი-მესამედი მესამე წელს. კომიტეტს აქვს უფლებამოსილება საკუთარი შეხედულებისამებრ განსაზღვროს ალტერნატიული შეკავების პერიოდები. აქციები დარეგისტრირებულია მეფუძეების, როგორც მონაწილეთა მიერ დასახელებული მომინატების სახელზე. აღმასრულებელი დირექტორი უფლებამოსილია დივიდენდები მიიღოს და ჰქონდეს ხმის უფლებები მიწოდების თარიღიდან.
მაქსიმალური შესაძლებლობა	ხელფასი ყოველწლიურად განისაზღვრება და განიხილება იმის უზრუნველსაყოფად, რომ დირექტორები იღებდნენ სამართლიან ანაზღაურებას რომელიც კონკურენტუნარიანია ჯგუფს შიგნით შესაბამისი პირის მიერ შესრულებული ფუნქციისთვის, ასევე მისი გამოცდილების თანაზომადია. აღმასრულებელი დირექტორის

	ხელფასს განსაზღვრავს ადამიანური რესურსების და ანაზღაურების კომიტეტი, მისი უნარ-ჩვევების, შესრულების მაჩვენებლების და გამოცდილების გათვალისწინებით.
შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები	არ ეფუძნება შესრულების მონაცემებს
ჯარიმა / გადახდის დაბრუნება	ჯარიმა და გადახდის დაბრუნების დებულებები არ ვრცელდება ნაღდი ფულის ან აქციების სახით გადახდილ ფიქსირებულ ანაზღაურებაზე.
პენსია	
მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან	ჩვენი თანამშრომლების დახმარება საპენსიო და კონკურენტული სარგებელის პაკეტის უზრუნველყოფის კუთხით, რათა მოვიზიდოთ და შევინარჩუნოთ აღმასრულებელი მენეჯერები.
ოპერაცია	საქართველოში მოქმედებს სავალდებულო საპენსიო სქემა, რომლის მიხედვითაც დასაქმებულის მთლიანი ანაზღაურების 2% ეროვნულ საპენსიო ფონდში ირიცხება. ⁵¹
მაქსიმალური შესაძლებლობა	სამუშაო ძალასთან ერთად, თანამშრომლის მაქსიმალური შენატანი არ გადააჭარბებს მთლიანი ანაზღაურების 2%-ს.
შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები	შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები არ ვრცელდება კონტრიბუციის (შენატანის) დონეზე.
ჯარიმა / გადახდის დაბრუნება	ჯარიმა და გადახდის დაბრუნების დებულებები არ ვრცელდება.
ბენეფიტები	
მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან	ბენეფიტები საქართველოს ბაზარზე მოქმედ პრაქტიკას შეესაბამება და გათვლილია მაღალკვალიფიციური ტალანტების მოზიდვასა და შენარჩუნებაზე.
ოპერაცია	აღმასრულებელი დირექტორებისთვის ხელმისაწვდომი ბენეფიტები მოიცავს დაზღვევას (სამედიცინო, სიცოცხლის და კრიტიკული დაავადებების დაზღვევა), სამედიცინო შემოწმებას, დირექტორების და თანამშრომლების ვალდებულებების დაზღვევას, ავტო-მომსახურებას, პირადი დაცვის ღონისძიებებს და, საჭიროების შემთხვევაში, დახმარებას საგადასახადო დეკლარაციის შევსებაში. ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტი იტოვებს უფლებას საჭიროების ან შესაბამის შემთხვევაში დამატებითი ბენეფიტების შეთავაზებაზე დირექტორის ადგილმდებარეობის მიხედვით.
	აღმასრულებელ დირექტორებს უნაზღაურდებათ მომსახურების ხელშეკრულების ფარგლებში მათი ვალდებულებების შესრულების პროცესში გაწეული გონივრული ზიზნეს-დანახარჯები შესაბამისი ქვითრების წარმოდგენის საფუძველზე.
შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები	არ ეფუძნება შესრულების მონაცემებს
ჯარიმა / გადახდის დაბრუნება	ჯარიმა და გადახდის დაბრუნების დებულებები არ ვრცელდება.

გვალებადი ანაზღაურება	
კომბინირებული წახალისების გეგმა (CIP)	
მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან	CIP შეიქმნა იმისათვის, რომ (i) იყოს მიმზიდველი და სათანადოდ პოზიციონირებული ბაზარზე; (ii) შეესაბამებოდეს შესრულების მაჩვენებლებს და აქციონერების მოთხოვნებს; (iii) იყოს გამჭვირვალე და მარტივად გასაგებ; და (iv) ითვალისწინებდეს საუკეთესო პრაქტიკას და აკმაყოფილებდეს მარეგულირებლის მოთხოვნებს. ის არის მოტივაციის ძლიერი ინსტრუმენტი, ყოველწლიური შესრულების ძირითადი მაჩვენებლების მისაღწევად, რომლებიც განისაზღვრება სტრატეგიული მიზნების შესაბამისად, აქციების გადახდის გრძელვადიანობის პირობით, TSR-თან შესაბამისობის მექანიზმის გათვალისწინებით და აქციონერთა მდგრად წარმატებასთან შესაბამისობით.
ოპერაცია	აღმასრულებელი დირექტორისა და აღმასრულებელი დირექტორის შესრულების მაჩვენებლების შეფასება სამეტაპიანი პროცესის მიხედვით განხორციელდება: შესრულების შეფასების 1-ლი ეტაპი - „შესრულების შეფასების დაწყება“ გადახდის უფლებამოსილება კომბინირებული წახალისების გეგმის ფარგლებში საწყისი კრიტერიუმების გავლას მოითხოვს, რაც ვასდება წლიური შესრულების ძირითადი მაჩვენებლების პერიოდით. საწყისი კრიტერიუმები ეფუძნება ფინანსური სტაბილურობის მაჩვენებლებს (მათ შორის კაპიტალი, ლიკვიდურობა და მომგებიანობა). შესრულების შეფასების მე-2 ეტაპი - „წლიური KPI შესრულების ქულა“ შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები განისაზღვრება ყოველი წლის დასაწყისში, ამ წელთან მიმართებით. შეფასების უმეტესობა ეფუძნება ფინანსურ შესრულების ძირითად მაჩვენებლებს. დანარჩენი KPI-ები ასევე მოიცავს კლიენტებს, გარემოსდაცვით, სოციალურ, მმართველობის საკითხებს და ხელმძღვანელობას. თითოეული KPI-ის სამიზნეობა, შესაძლებლობის ფარგლებში განისაზღვრება ზღვრით, მიზნით და მაქსიმალური დონით, ქულებს შორის ანაზღაურების პროპორციული გადანაწილებით. თითოეული KPI დამოუკიდებლად შეფასდება. წლიური KPI-ის შესრულების პერიოდის ბოლოს, კომიტეტი ადარებს შესრულების მაჩვენებლებს და მიზნებს და ათანხმებს ანაზღაურების დონეს. ფორმულის დონე შესაძლოა შეიცვალოს, თუ ის არ შეესაბამება საბაზისო შესრულების მონაცემებს, აქციონერის გამოცდილებას ან რისკის აპეტიტს.

⁵¹ 2019 წლის საპენსიო რეფორმის გატარების დროს, პენსიის შესახებ საქართველოს კანონის გარდამავალი დებულებების შესაბამისად, ფიზიკურ პირებს, გარკვეული ასაკის შემდეგ მიეცათ საპენსიო სქემიდან გამოსვლის ერთჯერადი შესაძლებლობა და ბანკის ტოპ მენეჯმენტის უფლებამოსილმა წევრებმა მიიღეს საქართველოს სახელმწიფო საპენსიო ფონდიდან გამოსვლის გადაწყვეტილება.

	ანაზღაურების გადახდის პროცესი წლიური KPI სამიზნეების საფუძველზე შესრულების მაჩვენებლების გათვალისწინებით, კომიტეტი განსაზღვრავს ანაზღაურების პროცენტულობას ხელფასის 0%-დან 200%-მდე ოდენობით. ანაზღაურება გადანაწილდება შემდეგ გადახდებს შორის: — „აქციის ჯილდო“ - მთლიანი თანხის 40% გადაიხდება აქციების სახით, რომლებიც სულ მცირე სამი წლის განმავლობაში შეკავდება (3-წლიანი გადახდის დაბრუნების პირობით); — „გრძელვადიანი აქციის ჯილდო“ - საერთო ოდენობის 60% გაიცემა გადავადებული აქციების სახით, რომელიც სრულად გადაეცემა ხუთი წლის შემდეგ (ჯარიმის და 3-წლიანი გადახდის დაბრუნების პირობით). შესრულების მე-3 ეტაპი - TSR აქციონერების გათანაბრების მექანიზმი გრძელვადიანი ანაზღაურების ღირებულება განისაზღვრება შესრულების მაჩვენებლების მკაცრად შეფასებით შესრულების 1-ელ და მე-2 ეტაპზე. შესრულების მე-3 ეტაპზე, გრძელვადიანი აქციების გადახდის გეგმაში შემავალი აქციების რაოდენობა შესაძლოა შემცირდეს 50%-მდე სიდიდით, თუ თიბისის მთლიანი აქციონერული უკუგება (TSR) არ შეესაბამება Euro Stoxx 600 Banks-ის (50%-იანი წონა) და საქართველოს ბანკის (50%-იანი წონა) TSR ინდექსს. თუ „თიბისის“ TSR შესრულების მაჩვენებლები შეწონილ ინდექსზე ნაკლები იქნება, გრძელვადიანი პრემია პროპორციულად შემცირდება 100%-დან 50%-მდე თუ თიბისის TSR 100%-დან 77,5%-მდე ან შესრულების მაჩვენებლის შეწონილ ინდექსზე ნაკლებია. TSR შესრულების მაჩვენებლები შეფასდება წლიურ შესრულების პერიოდზე შესრულების მე-2 ეტაპისა და შემდგომი ორი წლისთვის. კომიტეტს შეუძლია გამოიყენოს სხვადასხვა TSR ზღვარი ან გრძელვადიანი შესრულების მაჩვენებლების სხვადასხვა სახომები მომავალი შესრულების პრემიის მე-3 ეტაპისთვის. ადამიანური რესურსების და ანაზღაურების კომიტეტს ასევე აქვს შესაძლებლობა გრძელვადიანი აქციის პრემიის შემდეგ ნებისმიერ დროს შეამციროს (მათ შორის წულამდე) პრემია, თუ ის მიიჩნევა, რომ კომპანიის საბაზისო ფინანსური მაჩვენებლები ან ფიზიკური პირის შესრულების მაჩვენებლები არ იძლევა უფლების მინიჭების დონის გამართლების შესაძლებლობას. ჯილდოების ფორმა აქციების ჯილდო და გრძელვადიანი აქციების ჯილდო გაიცემა აქციების ან აქციებზე დაყრდნობილი ჯილდოს სახით და როგორც წესი, გამოითვლება იმ 10-დღიანი პერიოდის საშუალო ფასის მიხედვით, რომელიც იწყება ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტის გადაწყვეტილების თარიღის შემდეგ. აქციების სახით პრემია გადაიხდება აქციებით, რომლებიც დარეგისტრირებულია მეურვეების, როგორც მონაწილეთა მიერ დასახელებული ნომინანტის სახელზე, ხოლო მონაწილეები უფლებამოსილი არიან მიიღონ დივიდენდები. აქციებით ანაზღაურებული გრძელვადიანი პრემია ხდება პირობითი წილობრივი ანაზღაურების, ოფციის ან შეზღუდული უფლების მქონე აქციების გადახდის გზით. სემ-ის რეგულაციებით ნებადართულ ფარგლებში, კომიტეტს შეუძლია მიიღოს გადაწყვეტილება იმის შესახებ, რომ პრემიებმა სარგებელი მიიღონ ეკვივალენტი დივიდენდებიდან, უფლების მინიჭებისას, ან შეიძლება აქციის დისკონტირებული ფასის გამოყენება შესრულების მე-2 ეტაპის პრემიაში შემავალი აქციების რაოდენობის განსაზღვრად, მთლიანობაში ეკვივალენტური სადივიდენდო შემოსავლიანობით, კომიტეტის მიერ განსაზღვრულ საფუძველზე. პრემიის (ან მისი ნაწილის) სახით არ გადაიხდება დივიდენდი ან დივიდენდის ეკვივალენტი, უფლების გადაცემის პერიოდში ან გადაცემამდე. წილის შემცირება ახლად გამოშვებული და გამოსყიდული აქციებისთვის, CIP ითვალისწინებს 10%-მდე შეზღუდვას 10-წლიან პერიოდში დასაქმებულთა გეგმებისთვის და 5%-მდე შეზღუდვას 10-წლიან პერიოდში დისკრეციული გეგმებისთვის. ეს შეზღუდვები გამორიცხავს ჯილდოს სახით გაცემულ აქციებს, რომლებიც გამოხმობილი, ანულოირებული, გათავისუფლებული, ვადაგასული ან გაუქმებულია ან ჯილდოებს, რომელთა მინიჭებაც მოხდა კომპანიის მიერ აქციების პირველად განთავსებამდე ან ჯილდოებს, რომლებიც ადამიანური რესურსების და ანაზღაურების კომიტეტის გადაწყვეტილებით დააკმაყოფილებს არსებულ აქციებს. ადმინისტრირება გეგმის ადმინისტრირებას განახორციელებს ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტი. გეგმასთან დაკავშირებით ადამიანური რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტის მნიშვნელოვანი უფლებამოსილებები დამატებით შეჯამებულია ანაზღაურების პოლიტიკაში.
მაქსიმალური შესაძლებლობა	კომინირებული წამახალისებელი გეგმის ფარგლებში მაქსიმალური ლიმიტია ხელფასის 200%. საწყისი კრიტერიუმების მიღწევის მიზნით, შესრულების ძირითადი მაჩვენებლების ყოველწლიური შეფასების ფარგლებში: - საქმიანობის მაქსიმალური შედეგის მიღწევა, გადაიხდება მაქსიმალური შესაძლებლობის 100% - სამიზნე მაჩვენებლების მიღწევის მიზნით, გადაიხდება მაქსიმალური შესაძლებლობის არაუმეტეს 70%-ისა - ზღვრული მაჩვენებლების შემთხვევაში, გადაიხდება მაქსიმალური შესაძლებლობის არაუმეტეს 10%-ისა გრძელვადიანი აქციების პრემიაზე უფლებების გადაცემა TSR-ის შესაბამისობის მექანიზმის საგანს წარმოადგენს, ამასთან, უფლების მინიჭების ფარგლები შესაძლოა 50%-მდე შემცირდეს.
შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები	საწყისი კრიტერიუმები ეფუძნება ფინანსური სტაბილურობის მაჩვენებლებს (კაპიტალი, ლიკვიდურობა და მომგებიანობა). წლიური შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები მოიცავს კორპორაციულ და ინდივიდუალურ შესრულების მაჩვენებლებს. შეფასების უმეტესობა დაეფუძნება ფინანსურ შესრულების ძირითად მაჩვენებლებს. დანარჩენი KPI-ები ასევე მოიცავს მომხმარებლებს, გარემოსდაცვით, სოციალურ, მმართველობის საკითხებს და ლიდერობას. ადამიანური რესურსების და ანაზღაურების კომიტეტმა შესაძლოა ასევე შეცვალოს შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები წლის განმავლობაში ისეთი არსებითი მნიშვნელოვანი მოვლენების გასათვალისწინებლად, როგორც (შეზღუდვად) არის: მნიშვნელოვანი კორპორაციული მოვლენები, ცვლილებები კონკრეტული პირების პასუხისმგებლობებში და/ან ვალუტის გაცვლით კურსებში. TSR შესაბამისობის მექანიზმი დაეფუძნება შესრულების მაჩვენებლებს შესაბამის ქართულ და/ან საერთაშორისო საბანკო შესაბამის მონაცემებზე დაყრდნობით.

ჯარიმა / გადახდის დაბრუნება	პრემია წარმოადგენს ჯარიმის საგანს ნებისმიერ დროს უფლების გადაცემის პერიოდის (გრძელვადიანი აქციების ჯილდო) დასრულებამდე და გადახდის დაბრუნების საგანს ფლობის პერიოდის დასრულებამდე მესამე წლისთავამდე ნებისმიერ დროს (აქციების ჯილდო). აღმართული რესურსებისა და ანაზღაურების კომიტეტის უფლებამოსილებები პრემიებთან და გადახდის დაბრუნებასთან დაკავშირებით განხილულია პრემიებთან დაკავშირებულ პირობებში.
-----------------------------	---

ანაზღაურების პოლიტიკა ბოლოს საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის“ აქციონერებმა წლიურ საერთო კრებაზე დაამტკიცეს 2024 წლის 21 მაისს მშობელი კომპანიის და ბანკის გენერალური დირექტორის და ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრების ფიქსირებულ და ცვალებად ანაზღაურებას შორის 1:2 მაქსიმალურ ზღვართან ერთად.

2025 წლის ბოლოს მდგომარეობით სამიზნე შესრულების ძირითადი მაჩვენებლები დაკმაყოფილებულია, რითაც დასტურდება დირექტორების უფლებამოსილება ცვალებადი ჯილდოს მიღებაზე:

- **ძირითადი პირველადი კაპიტალის კოეფიციენტი:** რისკის აპეტიტის ჩარჩოს (RAF) ყვითელი ზონის ქვედა ზღვარი ყოველი წლის 31 დეკემბერს, რისკის კომიტეტის მიერ დამტკიცებული ფორმით.
- **ლიკვიდობა (წმინდა სტაბილური დაფინანსების კოეფიციენტი (NSFR):** დასაშვები რისკის აპეტიტის ჩარჩოს (RAF) ყვითელი ზონის ქვედა ზღვარი ყოველი წლის 31 დეკემბერს, რისკის კომიტეტის მიერ დამტკიცებული ფორმით. მიმდინარე პერიოდში ის 3 pp-ით აღემატებოდა საზედამხებდევლო კოეფიციენტს, რისკის არსებულ დასაშვები დონის მიხედვით;
- **მომგებიანობა (ფასს ჯგუფის წმინდა მოგება):** ჯგუფმა არ უნდა გასწიოს ზარალი წამახალისებელი ანაზღაურების გრძელვადიანი გეგმის და წლიური ბონუსის ხარჯის გაწევის შემდეგ.

როგორც ქვემოთ მოცემულ ცხრილშია ნაჩვენები, განაცემების საბაზისო დონე მნიშვნელოვნად აღემატებოდა 2025 წლის ბოლოსთვის დადგენილ შესაბამის მიზნებს:

		2025
CET 1 ratio	CET 1 Reg Requirement	14.75%
	Red zone limit (lower end of Amber zone)	15.35%
	Actual CET1 Capital Ratio	16.63%
NSFR	NSFR Reg Requirement	100.0%
	Red zone limit (lower end of Amber zone)	103.0%
	Actual NSFR	123.71%
(IFRS Group Profit)	Group IFRS Profit in FY 2025	GEL 1,420 billion
	Top Management Variable Comp in 2025 at grant gateway target	GEL 17.2 million

პოლიტიკის ცხრილი: არააღმასრულებელი დირექტორები

ისევე როგორც აღმასრულებელი დირექტორების შემთხვევაში, არააღმასრულებელი დირექტორებიც კომპენსაციას იღებენ კომპანიიდან და მთავარი შვილობილი საწარმოსგან - სს „თიბისი ბანკი“, შესაბამისი საწარმოს საბჭოსა და კომიტეტებზე მათ მიერ დახარჯული სამუშაო დროის პროპორციულად.

ანაზღაურება	
მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან	ჯგუფის არააღმასრულებელი დირექტორებისთვის შესაბამისი კომპენსაციის უზრუნველყოფა, რომელიც საკმარისია, რომ მოიზიდოს, შეინარჩუნოს და მოტივაცია მისცეს მაღალი კვალიფიკაციის მქონე ინდივიდებს შესაბამისი უნარებით, ცოდნით და გამოცდილებით, რომ ჯგუფის სტრატეგიის განხორციელებას ხელი შეეწყოს.
ოპერაცია	არააღმასრულებელ დირექტორებს, კომპენსაციას ჯგუფი უხდის. ანაზღაურება განსაზღვრულია საბჭოს მიერ. საბჭოს თავმჯდომარის ანაზღაურებაში გათვალისწინებულია საბჭოს ყველა პასუხისმგებლობის არეები. სხვა არააღმასრულებელი დირექტორები იღებენ საბაზისო საბჭოს ანაზღაურებას, იმის გათვალისწინებით თუ არიან უფროსი დამოუკიდებელი დირექტორის პოზიციაზე, საბჭოს რომელიმე კომიტეტის თავმჯდომარე ან წევრი. ზოგადად, ანაზღაურების გადახდა ყოველთვიურად ხორციელდება ფულადი სახით. თუმცა, საბჭო იტოვებს უფლებას ანაზღაურება სხვა სახით გადაიხადოს.
მაქსიმალური შესაძლებლობა	საბჭო (აღმასრულებელი დირექტორების გამოკლებით) პერიოდულად გადახედავს ანაზღაურების თითოეული კომპონენტის მოცულობას რომ შეაფასოს ინდივიდუალურად და ჯამურად, კომპონენტები რჩება თუ არა კონკურენტუნარიანი და შესაბამისობაშია თუ არა არააღმასრულებელი დირექტორების როლის ცვლილებასთან, პასუხისმგებლობებთან და დახარჯულ დროსთან. მიმდინარე ანაზღაურების დონე განსაზღვრულია ანაზღაურების წლიურ ანგარიშში. კომპანიის წესდების 81-ე მუხლის ფარგლებში არააღმასრულებელი დირექტორებისთვის გადახდილი მაქსიმალური აგრეგირებული საზღაური უნდა იყოს 2,500,000 აშშ დოლარი.
შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები	არ ეფუძნება შესრულების მონაცემებს
ჯარიმა / გადახდის დაბრუნება	ჯარიმა და გადახდის დაბრუნების დებულებები არ ვრცელდება.

შედეგები და ხარჯები	
მიზნები და კავშირი ჯგუფის სტრატეგიასთან	არააღმასრულებელი დირექტორებისთვის ხარჯის ანაზღაურება, რომელიც გაწეულ იქნა არააღმასრულებელი დირექტორის მოვალეობების შესრულებისას და დარწმუნება იმაში რომ ჯგუფს აქვს შესაბამისი თანამონაწილეობა არააღმასრულებელი დირექტორების მიმართებით, როდესაც ეს საჭიროა.
ოპერაცია	ჯგუფს შეუძლია აუნაზღაუროს არააღმასრულებელ დირექტორებს ის ხარჯები, რომელიც დაკავშირებულია მათი მოვალეობების შესრულებასთან, მათ შორის საბჭოზე და კომიტეტის სხდომებზე დასწრება (როგორც არის მგზავრობა, საცხოვრებელი, სხვა საარსებო და უსაფრთხოების ხარჯები), საბჭოს ან კომიტეტის ვახშამი და ფუნქციები, საბჭოს ტრენინგის სესიები, დირექტორების და ოფიცრების პასუხისმგებლობის დაზღვევა, პროფესიულ მოვალეობებთან დაკავშირებული კონსულტაციები და კორპორაციული მასპინძლობის ღონისძიებები (ან ჯგუფმა შეიძლება პირდაპირ თვითონ აანაზღაუროს ეს ხარჯები).
მაქსიმალური შესაძლებლობა	მაქსიმალური გადასახდელი მოცულობა დამოკიდებულია გასაწევი ხარჯის ღირებულებაზე, სადაც არააღმასრულებელი დირექტორი იმყოფება. აქციონერებმა უნდა გაითვალისწინონ, რომ გასაწევი ხარჯის შესადარისი ღირებულება სხვადასხვა იურისდიქციაში შეიძლება მნიშვნელოვნად განსხვავდებოდეს.
შესრულების მაჩვენებლების შეფასების მეთოდები	არ ეფუძნება შესრულების მონაცემებს
ჯარიმა / გადახდის დაბრუნება	ჯარიმა და გადახდის დაბრუნების დებულებები არ ვრცელდება

მატერიალური რისკის მიმღები (MRT)

მატერიალური რისკის მიმღებები არიან ფიზიკური პირები, რომლებსაც არსებითი გავლენა აქვთ ბანკის რისკ-პროფილზე. კომერციული ბანკებისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის კორპორაციული მართვის კოდექსის მოთხოვნების შესაბამისად, მატერიალური რისკის მიმღებებს წარმოადგენს ქვემოთ ჩამოთვლილი ფუნქციები (პირები):

- სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები;
- ბანკის დირექტორთა საბჭოს წევრები (აღმასრულებელი დირექტორები);
- ნებისმიერი სხვა პოზიცია, რომლებსაც ბანკი განსაზღვრავს ბანკის რისკ-პროფილზე მნიშვნელოვანი გავლენის მქონედ, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ განსაზღვრულ მოთხოვნებთან და კრიტერიუმებთან შესაბამისობაში.

აღმასრულებელი დირექტორების და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების გარდა, საქართველოს ეროვნული ბანკის ინსტრუქციების საფუძველზე, 2025 წლის დეკემბრის მდგომარეობით მატერიალური რისკის მიმღებებად 69 პოზიცია განისაზღვრა. დირექტორების გარდა, მხოლოდ ოთხმა თანამშრომელმა მიიღო 1 მილიონ ლარზე მეტი ანაზღაურება წლის განმავლობაში. ანაზღაურების მაჩვენებლები მოიცავს მთლიან ფიქსირებულ და ცვლად ანაზღაურებას, ასევე სხვა დაკავშირებულ გადახდებს.

საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა, მატერიალური რისკის მიმღები სხვა პირები (MRT დირექტორებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს გარდა) და სხვა თანამშრომელთა ანაზღაურება

სხვა მატერიალური რისკების მიმღებთა, ასევე ბანკის აღმასრულებელი დირექტორებისა და ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ანაზღაურება ექვემდებარება კომერციული ბანკებისთვის საქართველოს ეროვნული ბანკის კორპორაციული მართვის კოდექსს (სებ-ის CG კოდექსი).

საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობა ბანკში და ასევე სხვა თანამშრომლებიც, ხელფასს სრულად იღებენ ფულადი სახით და ასევე, უფლება აქვთ მიიღონ ცვლადი კომპენსაცია ფულადი და/ან აქციების სახით. ზოგადად, გადავადებული აქციების სქემის გადაცემები ექვემდებარება 3-წლიანი შეკავების პერიოდს, განგრძობითი დასაქმების, ჯარიმის და გადახდის დაბრუნების პირობებს. აღნიშნული შეკავების პირობა მოიხსნება შემდეგნაირად: გადაცემული აქციების 33% გადაცემის თარიღიდან პირველ წლისთავზე, შემდეგი 33% გადაცემის თარიღიდან მეორე წლისთავზე და საბოლოო 34% გადაცემის თარიღიდან მესამე წლისთავზე. მანამ, სანამ აღნიშნული პირობები არ შესრულდება, გადაცემული აქციები არ შეიძლება გასხვისდეს ან მესამე მხარეს გადაეცეს. საშუალო რგოლის ხელმძღვანელობის ცვალეზადი ანაზღაურება დაკავშირებულია წლიური შესრულების ძირითად მაჩვენებლებთან. სტრუქტურის გადავადების მიზანია მნიშვნელოვანი თანამშრომლების შენარჩუნება.

ასევე, სხვა MRT თანამშრომლების (აღმასრულებელი დირექტორებისა და სამეთვალყურეო საბჭოს გარდა) ცვალეზადი ანაზღაურების სტრუქტურა დამატებით საკანონმდებლო მოთხოვნებს ექვემდებარება:

1. სეზონის კორპორაციული მართვის კოდექსის თანახმად, MRT-ს წლიური ცვალეზადი ანაზღაურების 40% (ან მინიმუმ 60%, თუ წლიური ცვალეზადი ანაზღაურება აღემატება წლიური ხელფასის 100%-ს ან აჭარბებს 500,000 ლარს) გადავადებულ უნდა იქნას 3 წლით;
2. MRT-ს ფიქსირებული და ცვალეზადი ანაზღაურების თანაფარდობა მაქსიმუმ განსაზღვრული უნდა იყოს 1:1-ით (რომელიც შესაძლებელია გაიზარდოს TBC PLC-ის დირექტორთა საბჭოს მიერ, ბანკის აქციონერთა შესაძლებლობის ფარგლებში, 1:2-მდე);
3. მაქსიმუმ 50% გადავადებული ცვალეზადი ანაზღაურებისა და მაქსიმუმ 50% არა გადავადებული ცვალეზადი ანაზღაურებისა შესაძლოა გადახდილ იქნეს ფულადი სახით და დარჩენილი ნაწილი გადახდილ იქნეს აქციების სახით;
4. 2022 წლის 1 იანვრიდან, გადავადებული ცვალეზადი ანაზღაურება სრულად გადახდილი იქნება აქციების სახით.

ყველა სხვა თანამშრომელი ბანკში იღებს ხელფასს ფულადი სახით და მათი ფუნქციების შესაბამისად, შესაძლებელია უფლება ჰქონდეს რომ მიიღოს ბონუსი ფულადი ან აქციების სახით. გენერალური დირექტორის, დირექტორის და თანამშრომელთა კომპენსაცია გადაიხდება მათ ფუნქციებზე, გამოცდილებაზე დაყრდნობით და გავრცელდება შესაბამისი საბაზრო მონაცემები, როგორც შიდა, ასევე გარე დამოკიდებულებებისთვის.

ანაზღაურების კონტროლის ფუნქციები შექმნილია იმისათვის, რომ:

1. უზრუნველყოს გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ეფექტურობა და დამოუკიდებლობა, ბიზნეს-ლაინების გავლენის გარეშე;
2. აღვეთოს ინტერესთა კონფლიქტები, მათ შორის კონტროლი მქონე თანამშრომლების დამოუკიდებლობის შელახვა;
3. უზრუნველყოს, რომ კონტროლის მქონე თანამშრომლების ცვალეზადი ანაზღაურება არ იყოს დამოკიდებული იმ ბიზნეს-ლაინების ფინანსურ შედეგებზე, რომელზეც კონტროლის მქონე თანამშრომლებს მოეთხოვებათ რომ განახორციელონ მონიტორინგი და შემოწმება.

ანაზღაურების გეგმა და სტრუქტურა

ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკა ეფუძნება სამართლიანობის პრინციპებს თანამშრომელთა ყველა კატეგორიაში. ყოველ წელს ადამიანური კაპიტალის დეპარტამენტი ამ პოლიტიკის გამოყენებას აკონტროლებს თითოეული დეპარტამენტის მიერ. თითოეული თანამშრომელი შეფასდება მიღწევების და ბანკის სტრატეგიული და ბიზნეს-მიზნების წარმატებაში წვლილის შეტანის მიხედვით. საშუალო რგოლის ხელმძღვანელების შესრულების მაჩვენებლები ასევე რეგულარულად ფასდება 360-მეთოდოლოგიის გამოყენებით, სრულყოფილი უკუკავშირის მისაღებად, მათ შორის ინფორმაცია მათი დაქვემდებარებული და ზედამხედველი პირებისგან. პოლიტიკა მაღალი შესრულების მაჩვენებლების მქონე თანამშრომლებს საშუალებას აძლევს მიიღონ მზარდი კომპენსაცია ღირებული ანაზღაურებით, ვითარებიდან გამომდინარე.

რისკების გათვალისწინება ბანკის ანაზღაურების სისტემაში

ბანკის ანაზღაურების პოლიტიკა და პროცედურები შექმნილია ბანკის საქმიანი მიზნების, ნიჭიერი კადრების მოზიდვისა და შენარჩუნების ძალისხმევების, ასევე სასურველი რისკ-პროფილის დაბალანსების მიზნით. ცვალეზადი ანაზღაურება შესრულების მაჩვენებლებზე დაფუძნებული ინიციატივის ფუნქციას ასრულებს, რომელიც ერგება თანამშრომელთა ანაზღაურებას მოსალოდნელი ქცევისა და შედეგების საფუძველზე, ამავდროულად როგორც ბიზნეს ერთეულში, ისე ინდივიდუალურ დონეებზე კონკრეტული შესრულების კრიტერიუმების გათვალისწინებით.

სისტემა უზრუნველყოფს ხელმძღვანელი პირების (რისკის მართვის, შესაბამისობის უზრუნველყოფისა და შიდა აუდიტის ხელმძღვანელები) შეფასებას და ანაზღაურებას მათთვის დაქვემდებარებული ერთეულების ბიზნეს შედეგებისგან დამოუკიდებლად. ეს შეფასება ეფუძნება მათი შესრულების მაჩვენებლების ეფექტურობასა და ხარისხს. ბანკის ანაზღაურების ჩარჩო სრულად ერგება მის რისკის მართვის სტრატეგიას და ითვალისწინებს ისეთ ცვალეზად კომპონენტებს, რომლებიც ბანკის საკვანძო რისკებს, მათ შორის საკრედიტო, საოპერაციო, ფინანსურ (ლიკვიდობისა და ბაზრის), მარეგულირებელ და შესაბამისობის რისკებს (დეტალური ინფორმაცია თითოეულ რისკზე წარმოდგენილია თავში მნიშვნელოვანი რისკების შესახებ) ეფუძნება.

ცვალეზადი ანაზღაურება როგორც რაოდენობრივ, ისე ხარისხობრივ შეფასებებს ეფუძნება. ის განისაზღვრება თითოეული წლის დასაწყისში და ინდივიდუალურად გადანაწილდება, თითოეული სტრუქტურული ერთეულის საქმიანობებისა და ფუნქციების საფუძველზე. თითოეული სფეროს რაოდენობრივი და

ხარისხობრივი მიზნები ერგება ორგანიზაციის საერთო მიზნების მიღწევის მხარდამჭერ ბანკის სტრატეგიას და რისკის აპეტიტს. ეს მიზნები ვრცელდება, როგორც რისკის მართვის პერსონალს, ასევე ბიზნეს-მიმართულების თანამშრომლებსაც. შესრულების მაჩვენებლების საზომები განისაზღვრება სათანადოდ მიზნებით ბანკის სტრატეგიისა და მდგრადობის მიზნების საფუძველზე, რაც მოიცავს კორპორაციულ ფინანსურ შესრულების ძირითად მაჩვენებლებს, კორპორაციულ არაფინანსურ შესრულების ძირითად მაჩვენებლებსა და ინდივიდუალურ შესრულების მაჩვენებლებს.

საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ აღმასრულებელი და არააღმასრულებელი დირექტორების (ერთად ქვემოთ მოხსენიებული „დირექტორებად“) ანაზღაურება

ახალი ანაზღაურების პოლიტიკა, რომელიც ძალაში 2024 წლის 1 იანვარს შევიდა და დამტკიცდა კომპანიის აქციონერების მიერ 2024 წლის საერთო წლიურ კრებაზე, წარმოდგენილია საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფის“ წლიურ ანგარიშში - 2023 წ.

10. ოპერაციები აქციონერებთან

ქვემოთ მოცემულია 2024 წლის განმავლობაში ბანკში 2%-იანი ან მეტი წილის მფლობელების ან ბენეფიციარი მფლობელების მიერ მიღებული ამონაგები:

ათას ლარში		
აქციონერის/ბენეფიციარი მფლობელის სახელი და გვარი	დეპოზიტებზე მიღებული პროცენტი	სესხებზე მიღებული პროცენტი
საჯარო სააქციო საზოგადოება „თიბისი ბანკის ჯგუფი“	5,653	-
საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია (IFC)	-	25,893
მამუკა ხაზარაძე	2	-
ბადრი ჯაფარიძე	42	-

11. ტერმინების განმარტება

- AGM – წლიური საერთო კრება
- ALCO – აქტივ-პასივების მართვის კომიტეტი
- ბანკი – სს „თიბისი ბანკი“
- CEE – ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპა
- CEO – გენერალური დირექტორი
- CFO – ფინანსური დირექტორი
- CRO – რისკების მართვის დირექტორი
- CIO – საინფორმაციო ტექნოლოგიების დირექტორი
- CGN – კორპორაციული მმართველობის და თანამდებობაზე შერჩევის კომიტეტი
- CIB – კორპორატიული საინვესტიციო საბანკო საქმიანობა
- CIS – დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობა
- EBRD – ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკი
- EMEA – ევროპა, შუა აზია და აფრიკა
- ERM – საწარმოს რისკის მართვა
- ESRM – გარემოსდაცვითი და სოციალური რისკის მართვა
- FDI – პირდაპირი უცხოური ინვესტიცია
- მშპ – მთლიანი შიდა პროდუქტი
- ლარი – ქართული ლარი, საქართველოს ეროვნული ვალუტა
- GHG – სათბური აირები
- HR – ადამიანური რესურსები
- IFC – საერთაშორისო საფინანსო კორპორაცია
- IFI – საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებები
- ფასს – ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების
- IMF – საერთაშორისო სავალუტო ფონდი
- IPCC – კლიმატის ცვლილების მთავრობათაშორისი კომისია
- IPO – პირველადი საჯარო შეთავაზება
- IT – საინფორმაციო ტექნოლოგიები
- JSC – სააქციო საზოგადოება
- KPI – შესრულების ძირითადი მაჩვენებელი
- LSE – ლონდონის საფონდო ბირჟა
- MBA – ბიზნეს ადმინისტრირების ბაკალავრი
- MRT – მატერიალური რისკის მიმღები
- MSME – მიკრო, მცირე და საშუალო საწარმოები
- სებ – საქართველოს ეროვნული ბანკი
- NIM – წმინდა საპროცენტო მარჟა
- PLC – საჯარო სააქციო საზოგადოება
- SME – მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები
- UK – დიდი ბრიტანეთის და ჩრდილოეთ ირლანდიის გაერთიანებული სამეფო
- US\$ – აშშ დოლარი, შეერთებული შტატების ეროვნული ვალუტა

მადლობა

თბილისი